

OSAVUOSIKATSAUS

1.1.–30.6.2021

Kaupunginhallitus 23.8.2021
Kaupunginvaltuusto 30.8.2021

Sisällysluettelo

1 JOHDANTO	4
2 KOKONAISTOIMINNAN – JA TALOUDEN SEKÄ KUNTATALOUDEN TARKASTELU	4
2.1 Yleinen taloudellinen tilanne	4
2.2 Kuntatalouden kehitysarvio	5
2.3 Kaupungin talouskehitys.....	7
2.4 SOTE-uudistus	9
2.5 Väestö ja työllisyys	11
2.6 Toiminta ajalla 1.1.–30.6.2021	14
2.6.1 Oleelliset tapahtumat ja päätökset	14
2.6.2 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta.....	17
2.7 Henkilöstö ja henkilöstöön liittyvät kustannukset	17
3 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN 1.1.–30.6.2021.....	18
3.1 Talouskatsaus ajalta 1.1.–30.6.2021	18
3.2 Toteutuma toimialoittain ajalta 1.1.–30.6.2021.....	26
3.3 Rahoituslaskelma	27
3.4 Vuoden 2021 tilinpäätöksen laskennallinen ennuste	30
4 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN TOIMIALOITTAIN	32
4.1 YLEISHALLINTO	32
4.1.1 KESKUSVAALILAUTAKUNTA	32
4.1.2 KAUPUNGINVALTUUSTO.....	32
4.1.3 TARKASTUSLAUTAKUNTA	33
4.1.4 KAUPUNGINHALLITUS	34
4.1.5 Elinvoiman edistäminen.....	38
4.2 KONSERNIPALVELUT.....	40
4.2.1 Talouspalvelut.....	45
4.2.2 Henkilöstöpalvelut.....	47
4.2.3 Työllisyysyksikkö	49
4.2.4 Hallintopalvelut	50
4.2.5 Tietohallintopalvelut	51
4.2.6 Tukipalvelut.....	51
4.3 SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI	53
4.3.1 Kotiin annettavat palvelut ja sairaalahoito	56
4.3.2 Terveystoimen vastaanottopalvelut	60
4.3.3 Muut palvelujen ostot.....	65
4.3.4 Psykososiaaliset palvelut.....	66
4.3.5 Sosiaali- ja terveystoimen hallinto	71
4.3.6 Joroinen: Sosiaali- ja terveystoimi	71

Sisällysluettelo

4.3.7 Kotiin annettavat palvelut ja sairaalahoito Joroinen	72
4.3.8 Terveysthuollon vastaanottopalvelut Joroinen	75
4.3.9 Muut palvelujen ostot Joroinen	79
4.3.10 Psykososiaaliset palvelut Joroinen	80
4.4 SIVISTYSTOIMI	84
4.4.1 Hallinto	88
4.4.2 Perusopetus	88
4.4.3 Varhaiskasvatus	89
4.4.4 Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut	91
4.4.5 Soisalo-opisto	94
4.5 LIIKUNTA- JA VAPAA-AIKATOIMI	96
4.6 TEKNINEN TOIMI	100
4.6.1 Strateginen ohjaus	102
4.6.2 Suunnittelu	103
4.6.3 Toteuttaminen	104
4.6.4 Rakentamisen ohjaus	105
4.6.5 Tukipalveluyksikkö	105
4.6.6 Pysäköinninvalvonta	107
5 INVESTOINNIT	108
6 KAUPUNKIKONSERNIN TOIMINTA	111
7 KONSERNIN TYTÄRYHTIÖIDEN TOIMINTA	112
7.1 Wartalo Kodit Oy	112
7.2 Varkauden Aluelämpö Oy	114
7.3 Navitas Kehitys Oy	115
7.4 Keski-Savon Teollisuuskylä Oy	117
7.5 Varkauden Taitotalo Oy	118
7.6 Keski-Savon Vesi Oy	120
7.7 Kiinteistö Oy Kongressi- ja kulttuurikeskus	121

1 JOHDANTO

Kaupunginhallituksen 11.1.2021 § 5 hyväksymän talousarvion täytäntöönpano-ohjeen mukaisesti talousarviovuoden osavuosikatsaus laaditaan 30.6. tilanteen mukaisesti ja käsitellään lautakunnissa ja kaupunginhallituksessa sekä annetaan tiedoksi elokuussa valtuustolle.

Kuntatietoportoinnin toisen neljänneksen tietoihin ei AURA-käsikirjan ohjeistuksen mukaan saa sisältyä kesäkuussa maksetut lomarahat. Kirjanpidon mukaiseen tuloslaskelmaan ei sisälly lomarahakirjausta, vaan Sarastia Oy:n ohjeistuksen mukaan lomarahat kirjattiin saamiseksi 30.6. kirjanpitopäiväyksellä.

Osavuosikatsauksen laadinta on tehty tietojen vertailtavuuden vuoksi laskennallisesti siten, että lomarahat sisältyvät tuloslaskelman henkilöstökuluihin, vaikka uusi kuntatietoportointi edellyttää lomarahojen käsittelyn kolmannen vuosiraportin (1.1.–30.9.) kuluissa. Uusien tilastointi ohjeiden mukaan lomarahat siirrettiin kesäkuun kirjauksista raportin laadinnan ajaksi heinäkuun tileihin Sarastia Oy:n kirjausohjeiden mukaisesti.

Osavuosikatsauksessa toimialojen talouden toteutuminen on esitetty palvelualueittain. Vuonna 2021 käyttötalouden sitovuustaso on toimialan toimintakate eli toimintatuottojen ja – kulujen erotus. Koko kaupungin tasolla esitetään tulos- ja rahoituslaskelman toteutuma sekä ennuste tulevasta tilinpäätöksestä 2021. Investointien toteutuma ja ennuste esitetään taseryhmittäin.

Kaupunginhallitus on hyväksynyt vuoden 2021 talousarvion käsittelyn yhteydessä konsernijaoston 27.10.2020 § 51 esittämät sisäisen valvonnan painopistealueet, joiden toteutumista toimialat seuraavat toimintavuoden aikana. Toimialat raportoivat osavuosikatsauksessa sisäisen valvonnan toteutumisesta sekä toimintaan ja talouteen liittyvistä riskeistä.

Valtuuston asettamat tavoitteet ovat osa talousarviota, joita kaupungin toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava. Talousarvion sitovat tavoitteet on käsitelty toimialojen toteutumisissa tulosalueittain tavoitekohtaisesti.

Tytäryhtiöiden tiedot esitetään osavuosikatsauksen lopussa yhtiökohtaisesti.

2 KOKONAISTOIMINNAN – JA TALouden SEKÄ KUNTATALouden TARKASTELU

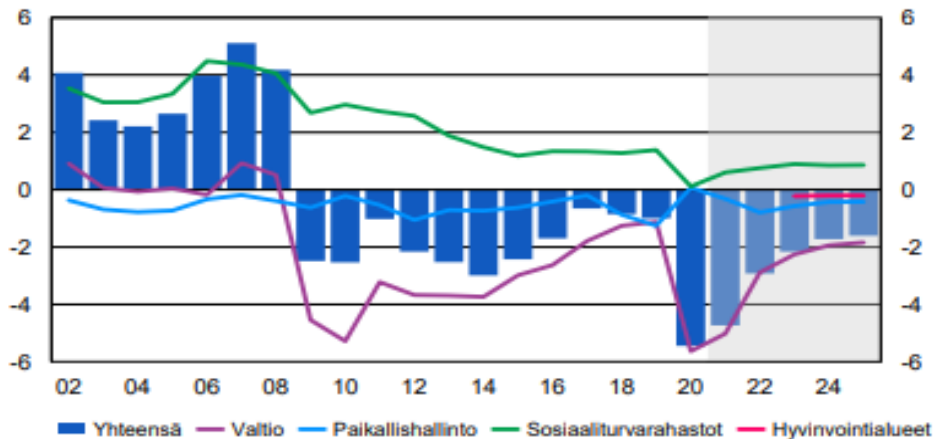
2.1 Yleinen taloudellinen tilanne

Taloukasvu kiihtyy 2,6 prosenttiin vuonna 2021 globaalin kasvun ja elvytyksen tukemana. Talouden kehityksen suunta on alkuvuonna 2021 vaihdellut voimakkaasti koronatilanteen kehityksen mukaan, mutta myönteiset näkymät ovat vahvistuneet selvästi. Talouden ennakoitaan toipuvan merkittävästi tämän vuoden loppupuolella ja ensi vuoden kevään aikana. Vientimarkkina kasvaa merkittävästi ja myös investointinäkymät vilkastuvat, minkä seurauksena vuonna 2022 bruttokansantuote (BKT) kasvaa 2,8 prosenttia. Vuonna 2023 BKT:n kasvu hidastuu 1,6 prosenttiin.

Julkinen talous on myönteisestä talouskehityksestä huolimatta tänä vuonna yli 10 mrd.€ alijäämäinen. Ensi vuonna menojen ja tulojen välinen epätasapaino pienenee merkittävästi, kun monet koronaepidemiaan liittyvät tukitoimet päättyvät ja taloukasvu jatkuu hyvänä. Vaikka kysyntä elpyy, työllisyys kasvaa ja koronaepidemian vaikutukset vähenevät, pysyy julkinen talous kuitenkin huomattavan alijäämäisenä, ja julkinen velka suhteessa bruttokansantuotteeseen jatkaa kasvuaan.

Julkisyhteisöjen rahoitusasema

suhteessa BKT:hen, %

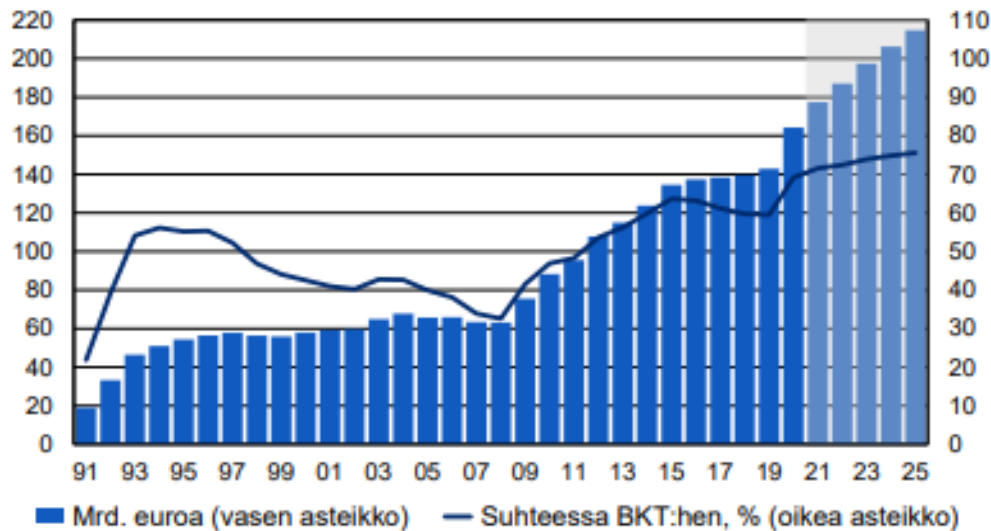
Lähde: Tilastokeskus, VM

VM34098

Kysynnän elpymässä, työllisyyden kasvaessa ja koronakuilun umpeutuessa, on käsillä oleva noususuhdanne otollista aikaa tukea talouden rakennemuutosta ja vahvistaa julkista taloutta.

Julkisyhteisöjen velan arvioidaan jatkavan kasvuaan tulevina vuosina, vaikka hyvinvointialueilla ei lainanotto-oikeutta olekaan.

Julkisyhteisöjen velka

Lähde: Tilastokeskus, VM

VM34098

Lähde: VM, Taloudellinen katsaus Kevät 2021

2.2 Kuntatalouden kehitysarvio

Kansantalouden tilinpidon ennakkollisten tietojen mukaan paikallishallinnon rahoitusasema koheni v. 2020 ennätyselliset 3,2 mrd.€, ollen 0,1 % ylijäämäinen suhteessa BKT:hen. Kohentumista selittävät peruspalvelujen turvaamiseksi ja kuntien toiminnan ylläpitämiseksi päätetyt merkittävät valtion tukitoimet.

Vuonna 2021 paikallishallinnon rahoitusasema heikkenee n. 0,8 mrd.€ alijäämäiseksi talouden elpymisestä ja valti-

on tukitoimista huolimatta. Tähän vaikuttaa kulutusmenojen kasvun kiihtyminen, mikä aiheutuu mm. suojarusteisiin ja koronaepidemian testaukseen käytettävien menojen kasvusta, hallitusohjelman tehtävämuutoksista ja kuntalan palkankorotuksista. Lisäksi viime vuodelta ja kuluvalta keväältä arvioidaan kertyvän mm. palvelu- ja hoitovelkaa, joiden purkaminen aiheuttaa menopaineita epidemian helpottaessa.

Kuntien toimintamenojen arvioidaan kasvavan tänä vuonna 4,7 %. Suurimmat kuluerät ovat palkat, joiden kasvuksi arvioidaan 2,1 % ja palvelujen ostot 2,2 %. Kuntatalouden toimintakatteen arvioidaan heikkenevän vuonna 2021 noin 1,3 prosenttia edellisvuodesta.

Hallitus on sitoutunut rahoittamaan kuntien uudet ja laajenevat tehtävät sekä kompensoimaan koronavirukseen välittömästi liittyvät kustannukset kunnille täysimääräisesti.

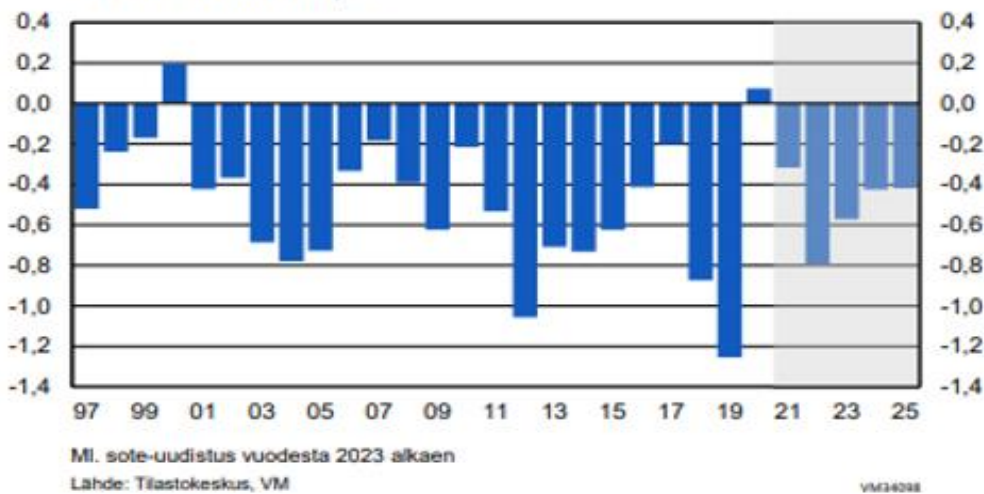
Vaikka paikallishallinnon menojen kasvu hidastuukin huomattavasti vuonna 2022 koronaepidemian helpottaessa, heikkenee paikallishallinnon rahoitusasema kuitenkin voimakkaasti vuoden 2022 aikana määräaikaisten tukitoimien päättyessä. Kertaluonteiset koronakriisistä johtuvat tuet eivät ratkaise kuntatalouden rakenteellista tulojen ja menojen epätasapainoa, joka on seurausta väestön ikääntymisen aiheuttamasta sosiaali- ja terveydenhuoltomenojen kasvupaineesta ja työkäisten määrän vähenemisestä.

Kuntatalous heikkenee lähivuosina. Toimintamenot kasvavat huomattavasti nopeammin kuin toimintatuotot. Kunnat joutuvat sopeuttamaan talouttaan ja toimintaansa alati muuttuvaan toimintaympäristöön.

Paikallishallinnon rahoitusaseman suhteessa bruttokansantuotteeseen ennakoidaan pysyvän negatiivisena vielä usean vuoden ajan. Hyvinvointialueiden aloittaminen 1.1.2023 parantaa jonkin verran paikallishallinnon rahoitusasemaa.

Paikallishallinnon rahoitusasema

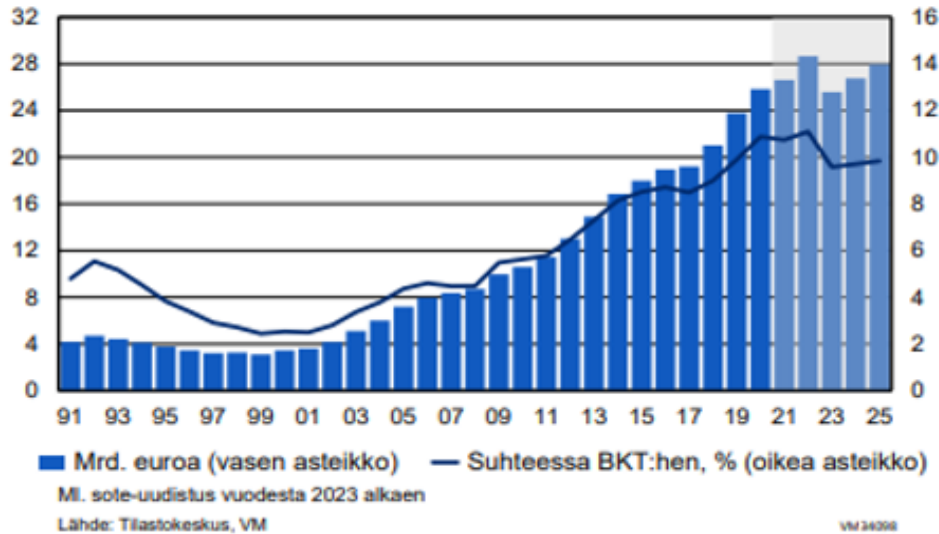
suhteessa BKT:hen, %

Paikallishallinnon velan ennakoidaan kasvavan vielä vuonna 2022. Hyvinvointialueiden aloittaminen vuoden 2023 alussa pienentää väliaikaisesti paikallishallinnon velkaa. Kuntien kiinteistöjen ja infran korjausvelka sekä väestön muuttoliikkeen ja kasvukeskusten investointitarpeet pitävät kuitenkin kuntien investoinnit korkealla tasolla. Kuntatalouden haasteet voivat kuitenkin johtaa lopullisten investointipäätösten viivästymiseen tai peruuntumiseen investointien priorisointitarpeen korostuessa entisestään.

Ilman rakenteellisia uudistuksia ja menopaineita hillitseviä toimenpiteitä kunnallisveroprosentteihin kohdistuu jo lähivuosina huomattavia korotuspaineita.

Paikallishallinnon velka

Lähde: VM, Taloudellinen katsaus, Kevät 2021

2.3 Kaupungin talouskehitys

Vuoden 2020 tilinpäätökseen (alijäämä 1,7 M€) vaikuttivat merkittävästi kaupungin saamat koronakompensaatiot ja vuonna 2019 hyväksytyin talouden tasapainottamisohjelman toteutuminen, takausvastuiden maksaminen sekä taseesta poistettujen antolainasaamisten ja myytyjen sekä purettujen rakennusten jäännösarvojen alaskirjaukset. Myös vanhan sairaalan jäännösarvojen alaskirjaus (2,3 M€) jatkui viime vuonna.

Vuoden 2021 talousarvio on alijäämäinen 1,2 M€. Talouden toteutumaan ja toimintaan vaikuttaa vielä merkittävästi koronaepidemian jatkuminen ja sen vaikutukset mm. kokouskäytänteisiin, koulutuksiin, matkustukseen ja etätyöskentelyyn. Myös epidemian aiheuttamat erilaiset rajoitukset vaikuttavat yritysten ja yhdistysten toimintaan ja talouteen ja sitä kautta kaupungin elinvoimaisuuteen, mm. verotuloihin.

Toisena merkittävänä tekijänä kaupungin talouteen vaikuttaa talouden tasapainottamisohjelman toteutumisen jatkaminen. Muita talouteen vaikuttavia tekijöitä ovat mm. kuntavaalit ja uusien luottamushenkilöiden koulutukset ja toimielimien toiminnan käynnistämiseen liittyvät seminaarit. Myös uuden valtuustokauden strategian laadinta ja talouden tasapainottamisohjelman päivittäminen edellyttää luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden yhteisiä koontumisia.

Uusi 12.5.2021 julkaistu kuntatalousohjelma vaikuttaa myös talouden kehittymiseen. Lainsäädännön muutoksien kautta kunnille tulee uusia tehtäviä ja vastuita ja toisaalta maksutuotot vähenevät myös asiakasmaksuihin kohdistuvien lakimuutosten kautta. Miten uudet velvollisuudet ja tehtävät korvataan kunnille valtionosuuksien kautta, vaikuttaa merkittävästi kaupungin talouteen. Myös valtionosuuksiin kohdistuvat leikkaukset aiheuttavat paineita kuntatalouteen.

Tämän hetkisten arvioiden mukaan vuoden 2021 verotulojen kertymä olisi 628 000 € ja valtionosuuksien maksatus 206 957 € budjetoitua parempi. Verotulojen osalta ennusteet tarkentuvat talousarviovuoden kuluessa ja valtionosuuksiin voidaan myös tehdä muutospäätöksiä.

Sote-uudistukseen liittyvän väliaikaishallinnon käynnistyminen tulee vaikuttamaan myös kaupungin sotevalmistelussa mukana olevien viranhaltijoiden työtehtäviin ja vastuisiin sekä mahdollisesti tarvittavien sijaisten ja määräaikaisten uusien työntekijöiden palkkaukseen.

Kaupungin talouden toteutumista ajalta 1.1.–30.6.2021 tarkastellaan ja analysoidaan tarkemmin kohdassa 3.1 / Talousarvion toteutuminen. Vuoden 2021 laskennallinen tilinpäätöksenennuste esitetään luvussa 3.4.

Koronaepidemian vaikutus kaupungin talouteen ajalla 1.1.–30.6.2021

Kevään aikana (1-6 kk) koronakuluja on muodostunut lähinnä testaus- ja jäljityskuluista sekä maskien ja käsidesien sekä muiden tarvikkeiden ostokuluista. Kirjanpidon mukaan projekti kohdalle 5001 Koronavirus on kirjattu kuluja 860 332 € (v. 2020 701 449 €). Sosiaali- ja terveysministeriöstä 17.5.2021 saadun tiedon mukaan kunnille korvataan valtionavustuksena vuonna 2021 koronatestauksesta ja jäljittämisestä aiheutuvat kustannukset sekä muut välittömästi koronasta aiheutuneet kustannukset.

Toimintaan ja käytänteisiin korona on vaikuttanut siten, että kokoukset on pidetty edelleen pääosin Teamsin kautta, tosin osa on ollut hybridikokouksiakin. Henkilöstön koulutus ja matkustuskulut ovat edelleen vähäiset, koska koulutustilaisuudet ja alueelliset kokoukset on pidetty etänä. Muutoinkin on siirrytty sähköisiin asiakirjoihin, joten painatuskustannukset ovat pienentyneet.

Vuonna 2021 koronakompensaatioita arvioidaan kertyvän yhteisöverojen kautta 1 802 781 €. Summa koostuu 10 %-yksikön jako-osuuden korotuksesta. Lisäksi valtionosuuksien kautta koronakuluja kompensoidaan 168 410 €. Yhteensä koronakompensaatioita olisi tällä hetkellä tulossa 1 971 171 €.

Vuoden 2020 aikana kunnille maksettiin verotulomenetysten koronakompensaatiota valtionosuuden kautta, joka peritään takaisin valtiolle. Varkauden kaupungin verotulomenetysten kompensaatio oli 396 678 €, josta 88 775 € perittiin jo viime vuonna takaisin ja loput 307 903 € periään takaisin tänä ja ensi vuonna.

Valtion kolmannessa lisätalousarviossa kohdennettiin opetus- ja kulttuuriministeriön avustusta varhaiskasvatukseen ja esi- ja perusopetuksen oppilaiden tukemiseen koronavaikutusten vähentämiseksi 40 M€. Kuntien tulee hakea avustusta 6.8.2021 mennessä. Myös vapaan sivistystyön koronavaikutusten tukitoimiin myönnettiin 5 M€ ja maahanmuuttajien kotouttamiskoulutuksen vahvistamiseen 2,5 M€.

Talouden tasapainottamisohjelma

Vuoden 2018 3,6 M€ alijäämäisen tilinpäätöksen jälkeen ja vuosien 2020–2021 alijäämäisten taloussuunnitelmien johdosta käynnistettiin talouden tasapainottaminen. Kaupunginhallitus hyväksyi 1.4.2019 § 96 talouden tasapainottamisen ja selvitystyön laatijaksi tarjouspyyntöjen perusteella valittiin KPMG Oy. KPMG Oy aloitti huhtikuussa 2019 toimialojen talouden tasapainottamistyöpajatyöskentelyn. Kaupunginhallituksen nimeämä ohjausryhmä seurasi kevään aikana talouden tasapainottamisohjelman etenemistä.

Vuoden 2020 ja talouden tasapainottamisohjelman vuosien 2020 – 2025 linjaukset päätettiin kaupunginvaltuustossa 26.8.2019. Talouden tasapainottamisohjelman keskeisiä toimenpiteitä ovat henkilöstösuunnittelu, jossa eläköitymisiä hyödynnetään etenkin sosiaali- ja terveystoimessa uuden terveystampuksen käyttöönoton myötä, sairauspoissaolojen vähentyminen työhyvinvoinnin parantumisen seurauksena ja organisaatiouudistus, joka oli tarkoitus toteuttaa uuden valtuustokauden 1.6.2021 alkaessa. Kuntavaalien siirtyessä pidettäväksi kesäkuussa 2021, siirtyy myös uuden valtuustokauden aloitus syksyyn 2021.

Organisaatiouudistuksen valmistelu käynnistettiin elokuussa 2020. Valtuusto oli asettanut uudistuksen tavoitteiksi mm. elinvoiman sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen, omistaja/konserniohjauksen tehostamisen, taloudellisuuden ja kustannustehokkuuden sekä luottamus- ja viranhaltijaorganisaation uudistamisen samanaikaisesti. Hankkeelle asetettiin laajapohjainen luottamushenkilöistä muodostunut ohjausryhmä. Uudistus tulee voimaan 1.8.2021 uuden valtuustokauden alussa.

Vuoden 2020 aikana talouden tasapainottamisohjelman mukaisesti toimialat pystyivät toteuttamaan ohjelman mukaiset toimenpiteet ja kokonaissäätöksi muodostui 1,012 M€. Kertaluonteisten kiinteistöjen purkukulujen ja kiinteistöveroselvityksen kulujen jälkeen nettosäästöksi muodostui 0,497 M€. Sosiaali- ja terveystoimelle ei vielä vuonna 2020 ollut tasapainottamistoimenpiteitä asetettu.

Vuoden 2021 kokonaissäätötavoite on 1 626 000 € jakaantuen seuraavasti; konsernipalvelut 955 000 €, sosiaali- ja terveystoimi 100 000 €, sivistys- ja liikuntatoimi 333 000 €, tekninen toimi 68 000 € ja konsernitason toimenpiteet 170 000 €. Teknisen toimen osalta säästö tavoitetta pienentää kiinteistöveroselvityksen kuluarvio 150 000 € (283 000 – 150 000 = 68 000 €).

2.4 SOTE-uudistus

Kuntatalous sote-uudistuksen jälkeen

Sote-uudistus on kunnallishallinnon historian suurin muutos. Kuntaorganisaatioista siirtyy noin 175 000 työntekijää hyvinvointialueille. Kuntasektorilla työskentelee muutoksen jälkeen noin 43 % julkisen hallinnon työntekijöistä.

Sote-uudistuksen lähtökohtana on veronmaksajien yhdenmukainen kohtelu ja verotuksen kiristymisen estäminen uudistuksen voimaantullessa.

Kuntien valtionosuusjärjestelmään ehdotetaan tehtäväksi uudistuksen yhteydessä pääosin vain välttämättömät muutokset. Muutoksia kohtuullistetaan muutosrajoittimella sekä siirtymäkaudella ja sen jälkeen pysyvällä muutos-tasauksella. Tasapainotilan muutos enintään +/- 60 €/asukas eli noin 0,6 veroprosenttiyksikön tuoton verran.

Sote-uudistuksen yhteydessä hallitus linjasi, että kuntien rahoitusjärjestelmästä tehdään kokonaistarkastelu ja sitä kehitetään siten, että edistetään kuntatalouden kestävyttä ja vakautta sekä turvataan mm. kasvavien kuntien investointikykyä. Tarkastelu tehdään osana VM:n asettamaa tulevaisuuden kuntapolitiikan toimenpidevaihtoehtoja selvittävää hanketta.

Koko maan tasolla siirtyvät sote-palvelujen ja pelastustoimen kustannukset ovat yhteensä 19,9 mrd.€. Valtionosuuksista siirtyy hyvinvointialueille yhteensä 6,45 mrd.€, joista soten osuus laskennallisista kustannuksista ja lisäosista, yhteensä 4,86 mrd.€ ja lisäksi 70 % veromenetysten korvauksista, yhteensä 1,59 mrd.€.

Yhteensä kuntien verotuloista siirtyy 13,37 mrd.€. Yhteisöverosta siirretään noin 0,57 mrd.€ ja kunnallisveron tuosta 12,8 mrd.€. Kaikkien kuntien kunnallisveroprosentteja alennetaan 13,26 %-yksiköllä (arvio).

Periaatteena on, että kuntien väliset kunnallisveroprosenttien vaihteluvälit ja kuntalaisten veroasteet pysyvät ennallaan 13,26 %-yksikön (arvio) siirron jälkeen.

Lähde: Hyvinvointialueiden ja kuntien rahoitus, Finanssineuvos Tanja Rantanen VM, esitys Sote-tulevaisuuspäivä 4.5.2021

Sote-uudistus vaikuttaa kuntien valtionosuuksiin. Peruspalvelujen valtionosuuden kustannustenjaon tarkistusta ei tehdä vuosina 2023–2024, koska sote-tehtävät eivät enää vuodelta 2023 lähtien sisälly kuntien valtionosuustehtäviin ja niiden kustannuspohtaan eli laskennallisiin kustannuksiin.

Vuonna 2023 kuntien valtionosuutta lisätään noin 50,0 M€. Summassa on huomioitu hallituksen kehysriihessä linjattu 24,0 M€. Valtionosuuden indeksitarkistuksesta ei vielä ole päätöstä. Valtionosuuksien leikkausten vaikutus kuntien peruspalvelujen valtionosuuteen vuosina 2012–2022 on ollut yhteensä 2,317 mrd.€ ja sote-uudistuksen jälkeen vuonna 2023 leikkaus on noin 695 M€.

Lähde: Taloustorstai 17.6.2021, Minna Punakallio

Hyvinvointialueet

Vuonna 2023 sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävät siirtyvät Eduskunnan 23.6.2021 tekemän päätöksen mukaisesti hyvinvointialueille ja niitä vastaava rahoitus valtiolle. Toimeenpanolaki astui voimaan 1.7.2021 alkaen. Hyvinvointialueiden väliaikainen valmistelutoimielin johtaa hyvinvointialueen toiminnan ja hallinnon valmistelua ja käyttää sitä koskevaa päätösvaltaa sekä vastaa tehtäviinsä liittyvistä puhevallan käyttämisestä aluevaltuuston toimikauden alkuun asti. Ensimmäiset aluevaalit järjestetään 23.1.2022 ja aluevaltuustojen toimikausi käynnistyy 1.3.2022.

Sekä paikallishallinnon tulot että menot lähes puolittuvat uudistuksen seurauksena. Väestön ikääntyminen on lisännyt hoito- ja hoivapalvelujen tarvetta ja siten kuntatalouden menopaineita jo pitkään. Tämä paikallishallinnon menojen kasvupaine helpottuu sote-uudistuksen myötä. Paikallishallintoon luettavat tehtävät painottuvat uudistuksen jälkeen entistä vahvemmin nuorien ikäluokkien palveluihin kuten varhaiskasvatukseen ja koulutukseen, joiden palvelutarve laskee 2010-luvun syntyvyyden laskun vuoksi. Jotta palvelutarpeen pieneminen toteutuisi menosäästönä, kunnassa on oltava valmiutta sopeuttaa palvelutuotantoaan palvelutarpeen muuttuessa.

Pienissä kunnissa kouluverkko on monin paikoin supistettu jo niin, ettei sen kaventaminen ole mahdollista lopetta-

matta palvelua kokonaan. Siksi palvelutarpeen laskun vaikutusta on pehmennetty kehitysarviossa hieman. Paikallishallinnon investoinnit ovat historialliseen kehitykseensä nähden varsin korkealla tasolla. Paikallishallinnosta siirtyy hyvinvointialueiden mukana pois investointeja 1,2 mrd.€ edestä. Vaikka investointien nopeimman kasvuvaiheen arvioidaan olevan jo takanapäin, oletetaan investointien pysyvän korkealla tasolla koko tarkastelujakson ajan. Investointipaineet pysyvät mittavina muun muassa rakennuskannan iän ja väestön muuttoliikkeen vuoksi. Paikallishallinnon menojen ja tulojen rakenteellinen epätasapaino kasvattaa paikallishallinnon velkaantumista vuoteen 2023 saakka.

Sote-uudistuksen seurauksena paikallishallinnolta siirtyy noin 4,6 mrd.€ velkaa hyvinvointialueille vuonna 2023. Paikallishallinto jää painelaskelmassa alijäämäiseksi myös sote-uudistuksen jälkeen, mutta alijäämä tasaantuu 0,4 % suhteessa BKT:hen vuosina 2024–2025.

Hyvinvointialueet on eriytetty julkisen talouden ennusteessa omaksi alasektorikseen paikallishallinnosta vuodesta 2023 alkaen. Hyvinvointialueisiin luetaan ennusteessa sote-uudistuksen yhteydessä perustettavien uusien hyvinvointialueiden toiminta, HUS-yhtymä sekä Helsingin kaupungin sote-tehtävät.

Hyvinvointialueet ovat toimintansa aluksi hieman alijäämäisiä, noin 0,2 % suhteessa BKT:hen. Alijäämä johtuu sosiaali- ja terveydenhuollon investointien korkeasta tasosta. Kokonaistulot 26,4 mrd. €, kokonaismenot 27,0 mrd.€ ja nettoluotonanto/-otto -0,6 mrd.€.

	2023**
	mrd. euroa
Kokonaistulot	26,4
Kokonaismenot	27,0
Nettoluotonanto/-otto	-0,6
Velka	5,1

Hyvinvointialueet saavat rahoituksensa pääosin valtiolta. Valtionrahoitus kehittyi kahtena ensimmäisen toimintavuonna palvelutarpeen kasvulla lisätynä 0,2 % sekä maakuntien hintaindeksin ja tehtävämuutosten mukaan. Lisäksi hyvinvointialueet saavat jonkin verran maksutuottoja. Vuonna 2023 sektorin kokonaistulot ovat 26,4 mrd.€, josta 90 % tulee valtiolta. Hyvinvointialueiden menokehitys perustuu palvelutarpeen kasvuun sekä ennakoituun hintakehitykseen. Arvio investoinneista perustuu sairaanhoitopiirien talousarvioihin.

Pääosa hyvinvointialueiden menoista koostuu sosiaali- ja terveystalouden tuotantokustannuksista. Menoista 25,2 mrd.€ on henkilöstökuluja tai tavaroiden ja palveluiden ostomenoja. Hyvinvointialueille aiheutuu aluksi myös muutostalouksia toiminnan aloittamisesta ja järjestäytymisestä. Ennusteessa on oletettu, että ICT-muutostalouksista, hallinnollisista menoista sekä palkkojen yhdenmukaistamisesta aiheutuvat muutostaloukset toteutuvat sote-uudistusta koskevassa hallituksen esityksessä arvioidun mukaisina. Muutostalouksien mittaluokkaan liittyy epävarmuutta.

Lähde: VM, Taloudellinen katsaus Kevät 2021

Pohjois-Savon Hyvinvointialue

Maakuntahallitus asetti 5.7.2021 VATE:n eli väliaikaisen valmistelutoimielimen organisoimaan 1.1.2023 aloittavaa Pohjois-Savon hyvinvointialuetta.

VATE:n tehtäviä on mm. selvittää siirtyvään henkilöstöön liittyvät asiat, irtaimen ja kiinteän omaisuuden siirto, sopimuksien, oikeuksien ja velvollisuuksien selvittäminen ja siirto, toiminnan ja hallinnon järjestäminen sekä tilintarkastajan valinta, vuosien 2021 ja 2022 talousarvioista päättäminen ja osallistua ensimmäisten aluevaalien järjestämiseen.

Valtiovarainministeriö maksaa hyvinvointialueille valmistelurahoitusta. Pohjois-Savon hyvinvointialueen valtionavustus on 888 910 €.

Pohjois-Savon maakuntahallitus asetti VATE:n eli väliaikaisen valmistelutoimielimen 5.7.2021. Varkauden kaupungin edustajina väliaikaisessa valmistelutoimielimessä ovat Reetta Kettunen (varalla Joonas Hänninen) ja Timo Tuunainen (varalla Anitta Korhonen, Joroinen).

Pohjois-Savon hyvinvointialueen ensimmäisen budjetin arvioidaan olevan noin 1,05 mrd.€ ja työntekijöitä yhteensä noin 12 000 henkilöä.

Uudistuksen yhteydessä kuntayhtymät lakkautetaan, joka vaikuttaa kuntien konsernien rakenteisiin. Pohjois-Savossa vain KYS:n omaisuus ja velat siirtyvät hyvinvointialueelle.

Hyvinvointialueella ei ole lainanotto-oikeutta ja investoinneista sekä niiden rahoituksesta päättää ministeriö.

Sote-uudistuksen vaikutus kaupungin talouteen

Hyvinvointialueiden (sote-uudistuksen) toteutuminen 1.1.2023 helpottaa kaupungin talouden ennustettavuutta, mutta toisaalta taloudellinen liikkumavara kapenee merkittävästi. Toimintakatteen supistuminen tämän hetkisten painelaskelmien mukaan noin 42,0–44,0 M€:oon tuo haasteita talouteen kaikkien velkojen ja vuokravastuiden jäädessä kaupungin vastattavaksi.

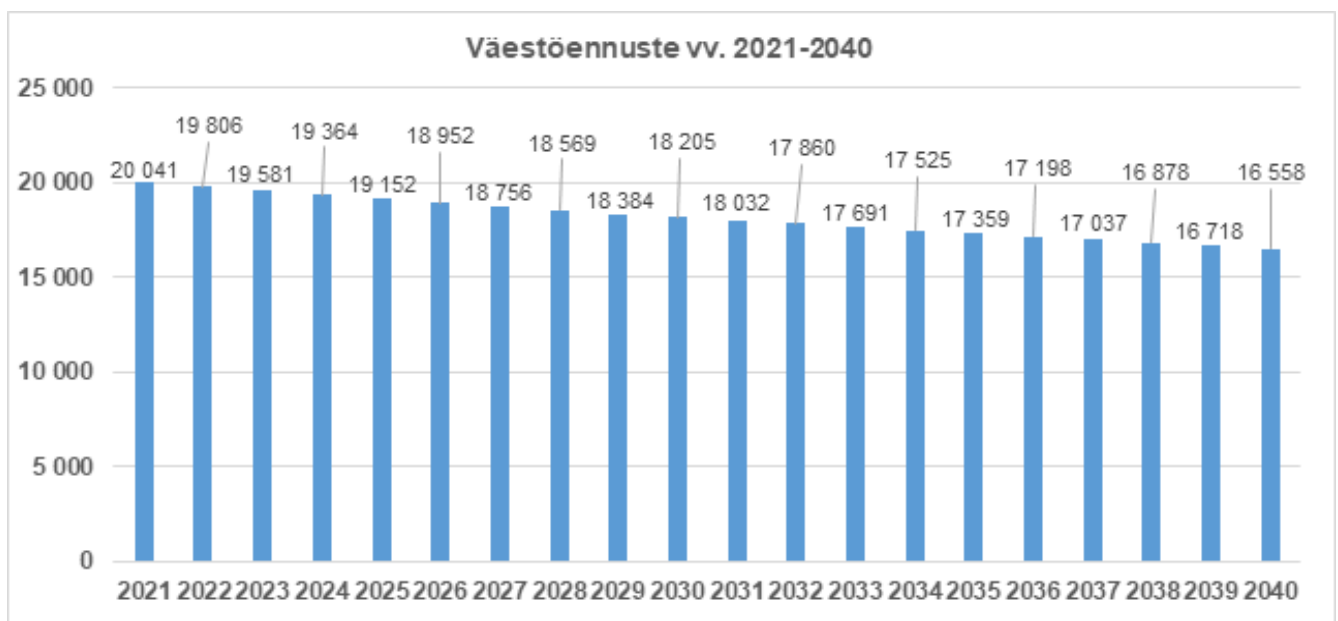
Vuoden 2020 tilinpäätöksessä lainat ja vuokravastuut olivat yhteensä 145,372 M€ (v. 2019 128,283 M€, v. 2018: 112,684 M€). Asukasta kohden lainat ja vuokravastuut olivat 7 169 € / asukas (v. 2019 6 268 € ja v. 2018 5 407 € / asukas).

Kaupungin talousarviolainojen arvioidaan kasvavan vuoden 2023 loppuun mennessä 122,4 M€:oon, kun ne vuoden 2020 lopussa olivat 79,03 M€ ja vuoden 2021 lopussa lainamäärän arvioidaan olevan 110,0 M€. Kaupungin ottolainaukseen investointien lisäksi vaikuttavat myös tytäryhteisöille myönnettävät antolainat.

Vuoden 2020 tilinpäätöksessä perusturvalautakunnan osuus toimintatuotoista oli 60,0 % ja kuluista 65,5 % sekä toimintakatteesta 68,9 %. Kaupungin verotuloista siirtyy hyvinvointialueelle noin 47 % ja valtionosuuksista noin 87 %. Pelastustoimen kustannukset vuositasolla ovat olleet noin 2,8 M€.

Tulevaan alueelliseen muutokseen tulee valmistautua mahdollisimman hyvin ennakoimalla tulevia rakenteellisia muutoksia ja valmistautua oman organisaation rakenteiden ja toiminnan sopeuttamiseen muuttuneeseen yhteiskunnalliseen tilanteeseen.

Kaupungin palvelurakenteet sekä palvelut tulee uudistaa huomioiden tiedossa olevat väestömuutokset sekä väestön ikärakenteen muutosennusteet. Tilastokeskuksen ennusteiden mukaan kaupungin väestö vähenee ja ikärakenne muuttuu entistä enemmän ikäihmisiin, lapsien ja nuorten vähetessä ja vanhusväestön eliniän pidentessä. Työikäisen väestön väheneminen vaikuttaa elinkeinoelämään ja kaupungin verotulojen kertymään.

2.5 Väestö ja työllisyys

Väestön kehitys

Varkauden väestömäärä vuoden 2020–2021 vaihteessa oli 20 278 asukasta. Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan väestömäärä oli kuluvan vuoden kesäkuun lopussa 20 218 asukasta. Vuoden vaihteeseen nähden väestömäärän väheneminen oli 60 asukasta.

Ennakkotiedon mukaan syntyneiden määrä tammi-kesäkuussa oli 59 (v. 2020 51) henkilöä. Kuolleiden määrä oli tammi-kesäkuussa 158 (v. 2020 163). Kuntien välinen tulomuutto kuluvan vuoden kuuden ensimmäisen kuukauden aikana oli Varkaudessa 384, lähtömuutto 361 ja nettomuutto yhteensä 23 henkilöä. Nettomaahanmuutto oli 16 henkilöä. Edellisen vuoden vastaavana ajankohtana kuntien välinen nettomuutto oli 23 ja nettomaahanmuutto 15 henkilöä.

Maakuntatasolla Pohjois-Savon väestömuutos tammi-kesäkuussa oli -86 asukasta. Syntyneiden enemmisyys oli -517 ja kuntien välinen nettomuutto 187 asukasta, nettomaahanmuuton ollessa 259 asukasta. Kokonaisväestömäärä kasvoi eniten Uudenmaan (6 856 asukasta) ja Pirkanmaan (1 671 asukasta) maakunnissa. Syntyvyyden enemmisyys on koko maassa -2 707 ja nettomaahanmuutto 10 152 henkilöä kokonaisuutoksen ollessa 8 013 henkilöä.

Väestömuutokset Varkaudessa

	1.1.-30.6.2021	1.1.-30.6.2020
Elävänä syntyneet	59	51
Kuolleet	158	163
Syntyneiden enemmisyys	-99	-112
Kuntien välinen tulomuutto	384	346
Kuntien välinen lähtömuutto	361	323
Kuntien välinen nettomuutto	23	23
Maahan muutto	18	19
Maasta muutto	2	4
Netto maahan muutto	16	15
Kokonaisuutus (tammi-kesäkuu)	-60	-74

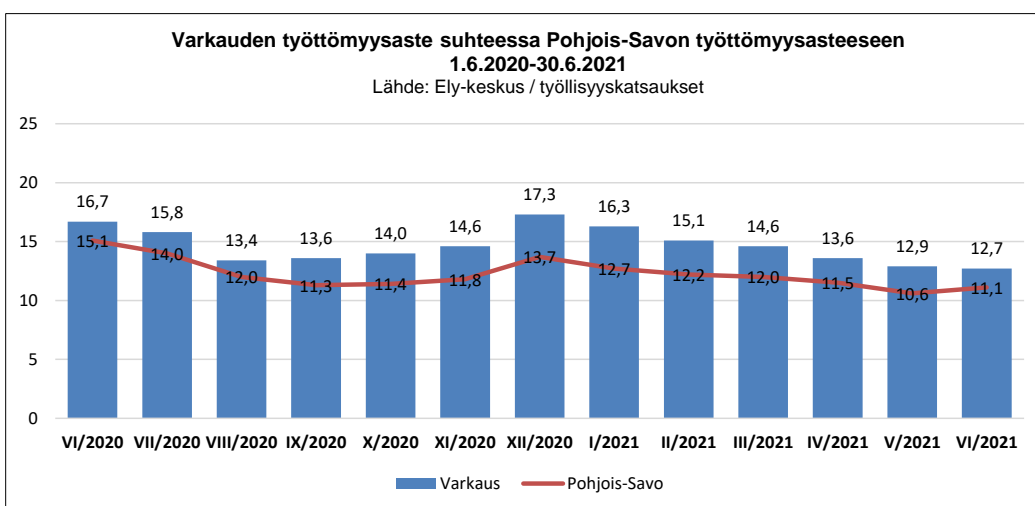
Väestömuutosten ennakkotiedot maakunnittain tammi-kesäkuu 2021

	Syntyneiden enemmyys	Kuntien välinen nettomuutto	Nettomaahan- muutto	Kokonaismuutos tammi-kesäkuu 2021	Kokonaismuutos tammi-kesäkuu 2020	Ennakkoväki- luku 30.6.2021
Uudenmaan maakunta	2 430	-693	4 658	6 856	6 907	1 709 534
Varsinais-Suomen maakunta	-340	227	897	838	319	482 241
Satakunnan maakunta	-500	-3	375	-139	-567	215 277
Kanta-Hämeen maakunta	-385	365	181	163	-97	170 740
Pirkanmaan maakunta	-124	1 086	605	1 671	851	524 523
Päijät-Hämeen maakunta	-469	417	233	191	-172	205 962
Kymenlaakson maakunta	-533	145	114	-267	-632	162 545
Etelä-Karjalan maakunta	-457	-396	218	-639	-669	126 282
Etelä-Savon maakunta	-563	161	132	-267	-449	132 435
Pohjois-Savon maakunta	-517	187	259	-86	-672	248 179
Pohjois-Karjalan maakunta	-394	-348	227	-529	-808	163 008
Keski-Suomen maakunta	-241	-575	299	-505	-568	272 112
Etelä-Pohjanmaan maakunta	-340	308	139	98	-255	192 248
Pohjanmaan maakunta	18	-696	548	-138	-419	175 678
Keski-Pohjanmaan maakunta	-6	100	82	174	32	68 162
Pohjois-Pohjanmaan maakunta	236	-181	655	706	383	414 536
Kainuun maakunta	-260	-25	139	-153	-315	71 511
Lapin maakunta	-284	-110	215	-187	-388	176 478
Ahvenanmaa	22	31	176	226	114	30 355
KOKO MAA	-2 707	0	10 152	8 013	2 595	5 541 806
Itä-Suomi	-1 734	-25	757	-1 035	-2 244	615 133

Lähde: Tilastokeskus/Pohjois-Savon liitto

Työllisyys

Varkauden työttömyysaste on edelleen korkea. Työttömyysaste oli kesäkuun lopussa 12,7 %. Verrattaessa vuoden 2020 vastaavaan ajankohtaan, työttömyysaste on pienentynyt 4,0 prosenttiyksikköä. Pohjois-Savon työttömyysaste oli kesäkuun lopussa 11,1 % työvoimasta ja koko maan keskiarvon ollessa 12,0 %.

Työttömiä työnhakijoita oli kesäkuussa 1 083 henkilöä (v. 2020 1 431 hlöä). Työttömistä työnhakijoista naisia oli 38,7 % eli 419 henkilöä (v. 2020 619 hlöä / 43,3 %), alle 25-vuotiaita 140 henkilöä eli 12,9 % (v. 2020 199 hlöä / 13,9 %) ja yli vuoden työttömänä olleita henkilöitä oli 330 eli 30,5 % (v. 2020 310 hlöä / 21,7 %).

Kansaneläkelaitokselle on 30.6.2021 mennessä maksettu 874 605 € työmarkkinatuen kuntaosuutta.

Työpaikat

Vuodesta 1990 vuoteen 2018 ovat Varkauden työpaikat vähentyneet yhteensä 3 945 työpaikkaa. Muutokseen vaikuttaa merkittävästi teollisuudessa tapahtuneet rakennemuutokset.

Työpaikkakehitys vuosina 1990-2018

Vuosi	Työpaikat	Muutos
1990	12 113	
1995	9 583	-2 530
2000	10 584	1 001
2005	10 447	-137
2010	8 956	-1 491
2015	8 244	-712
2016	8 333	89
2017	8 294	-39
2018	8 168	-126

Avoimia työpaikkoja kesäkuun lopussa oli 295 kpl. Vastaava määrä viime vuonna 180 kpl.

2.6 Toiminta ajalla 1.1.–30.6.2021

2.6.1 Oleelliset tapahtumat ja päätökset

Kaupunginhallituksen 11.1.2021 § 5 hyväksymällä täytäntöönpano-ohjeella pyritään ohjaamaan toimialoja toimimaan siten, että he huomioivat oman toiminnan vaikutuksen myös kaupungin kokonaistalouteen ja kehittävät omaa toimintaansa ottaen huomioon mahdollisuuden poikkihallinnolliseen toimintaan. Ohje sisältää myös taloushallinnon vuosikellon ja raportointiohjeen sekä SUMU-poistosuunnitelman.

Vuoden 2021 talousarvio hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 7.12.2020 § 97. Vuoden 2021 veroprosentit päätettiin valtuustossa 9.11.2020 § 81–82. Verotukseen ei tehty korotuksia.

Vuoden 2021 kaupungin toimintaan ja talouteen on vaikuttanut syksyllä 2019 kaupunginvaltuuston hyväksymä talouden tasapainottamisohjelma sekä keväällä 2020 alkanut ja tänä vuonna jatkunut maailmanlaajuinen koronaepidemia.

Talouden tasapainottamisohjelman tavoitteena vuonna 2021 on nettosäästö 1,626 M€. Säästöt eivät tule kaikilta osin toteutumaan ja ohjelma tullaan päivittämään taloussuunnittelun 2022–2024 laadinnan yhteydessä syksyn aikana.

Keski-Savon Uusyrityskeskus ry Wäläkki

Kaupunginhallitus päätti 11.1.2021 varata Wäläkki Keski-Savon Uusyrityskeskus ry:n toimintaan vuoden 2021 talousarvioon aloittavien yritysten neuvontaan määrärahan 74.117 euroa. Vuonna 2021 laskentaperusteena ovat vuosien 2017–2019 aikana Wäläkkyn avustuksella perustettujen yritysten lukumäärän keskiarvo ja kunnan asukasluku 31.12.2019. Asukasmäärään perustuva osuus on 0,25 euroa /asukas ja neuvonnan kautta perustettujen yritysten määrään perustuva osuus on 1.500 euroa /yritys (alv 0 %).

Elinvoiman edistäminen

Kaupunginvaltuusto on vuoden 2021 talousarviokäsittelyn yhteydessä 7.12.2020 § 97 vahvistanut sitovat toiminnalliset tavoitteet Navitas Kehitys Oy:lle. Kaupungin ja Navitas Kehitys Oy:n kesken laaditaan sopimus elinkeinoasioiden hoidosta vuodelle 2021. Talousarviossa kohtaan Elinvoiman edistäminen on varattu yhteensä 772 500 € määräraha elinkeino- ja matkailuasioiden hoitoon ja käynnissä olevien talousarvion käsittelyn yhteydessä hyväksytyjen hankkeiden rahoitukseen.

Kiinteistöveroselvitys

Syksyllä 2017 käynnistettyä kiinteistöveroselvitystä päätettiin jatkaa kaupunginhallituksen 4.2.2019 § 34 päätöksen mukaisesti. Selvityksen mukaan kiinteistöveron tuotto-odotus koko kaupungin rakennuskannan mukaan noin 400 000 €/vuosi. Selvitystyön kustannukset tulisi katettua noin 2,5 -3 vuoden kuluessa. Kiinteistöveroselvitystyö on

edennyt suunnitellusti. Kiinteistöveroselvityksen kulut on arvioitu olevan n. 200 000 €/v. . Vuonna 2020 kulut olivat 129 705 €. Verotulojen vuosittaiset lisäykset on arvioitu olevan v. 2021 50 000 €, v. 2022 150 000 €, v. 2023 250 000 € ja v. 2024 350 000 €. Täysimääräinen verotulojen tuotto-odotus 400 000 €/v. alkaa toteutumaan v. 2025 alkaen.

Verkosto- ja kehittämishankkeita

Kaupunginhallituksen päätöksen 11.3.2019 § 69 mukaan kaupunki osallistuu Seutukaupunkien osaavan työvoiman saatavuuden edistävään verkostohankkeeseen vuosina 2019–2021. Kaupungin maksuosuus hankkeeseen on yhteensä 25 400 €, joka jakaantuu vuodelle 2019 7 408 €, vuodelle 2020 12 700 € ja vuodelle 2021 5 292 €.

VisitSaimaa2 – Lakeland Finland 2019–2021 –hankkeeseen osallistutaan kaupunginhallituksen 23.4.2019 § 115 päätöksen mukaisesti. Kaupungin maksuosuus hankeajalta 87 500 €.

Varkauden teollinen historia – tutkimushanke on päätetty toteuttaa yhdessä Jyväskylän yliopiston Historian ja etnologian laitoksen kanssa kaupunginhallituksen 3.6.2019 § 153 mukaisesti. Vuoden 2020 kustannukset olivat 16 900 € ja vuoden 2021 talousarviossa on hankkeeseen varattu 10 000 €. Vuoden 2022 määrärahat päätetään taloussuunnittelun yhteydessä.

Invest and expand in North Savo – hankkeeseen osallistutaan kaupunginhallituksen 16.3.2020 § 69 mukaisesti. Kaupunki on varannut kuntarahaa koko hankeajalle yhteensä 39 963 €. Vuoden 2021 kuntarahaosuus on 17 655 €. Vuosien 2022–2023 kuntarahasta päätetään kyseisten vuosien talousarvioiden yhteydessä.

Kaupungin hallitus on päättänyt 16.3.2020 § 70 osallistua Ratkaisu puussa – hankkeeseen. Hankkeen kustannukset vuonna 2020 olivat 1 375 €. Vuoden 2021 kaupungin omarahoitusosuuteen on varattu 4 234 €.

Kaupunginhallituksen 29.5.2020 § 148 päätöksen mukaan kaupunki osallistuu International Retailing – hankkeeseen ja varaa kuntarahan 10 000 € koko kolmivuotiselle hankeajalle. Vuoden 2020 kustannukset olivat 1634 €. Vuodelle 2021 varattu kuntaraha 2 798 € on maksettu 1.4.2021.

Kaupunki osallistuu Saimaan matkailu ekosysteemiksi- hankkeeseen kaupunginhallituksen 7.6.2021 § 162 päätöksen mukaisesti. Hankkeeseen varataan kuntarahaa vuodelle 2022 yhteensä 2500 € ja vuodelle 2023 yhteensä 2 500 €. Lopullinen päätös kuntarahasta tehdään kuitenkin kyseisten vuosien talousarviossa.

Lentopaikan hallinnointiyhtiön perustaminen

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 20.1.2020 § 25 päättänyt aloittaa neuvottelut lentopaikan hallinnointiyhtiön perustamisesta Joroisten kunnan, Varkauden Lentokerho ry:n ja Varkauden siviili-ilmailusäätiön kanssa. Kaupungin valtuusto on kokouksessaan 27.1.2020 § 6 päättänyt lisätä investointimäärärahaan taseryhmään osakkeet ja osuudet Lentopaikkayhtiön perustamis pääoman Varkauden osuuden 30 000 €. Kaupunki sitoutuu perustettavan lentopaikkayhtiön käyttökulujen korvaamiseen vuosien 2021–2022 aikana enintään 30 000 € vuodessa. Vuoden 2020 osalta lentopaikkayhtiön peruspääoman merkintä ei toteutunut. Vuoden 2021 käyttötalouteen ei ole varattu ko. määrärahaa.

Viitoskäytävä – kumppanuudella kehittyvä kasvuyöhyke – kehittämishanke

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 24.5.2021 § 143 päättänyt osallistua Viitoskäytävä – kumppanuudella kehittyvä kasvuyöhyke – kehittämishankkeeseen ja sitoutua enintään yhteensä 7 500 €:n omarahoitusosuuteen vuosina 2021–2023. Osallistumisen edellytyksenä on, että Työ- ja elinkeinoministeriö myöntää Pohjois-Savon liitolle, joka toimii hankkeen hallinnoijana ja rahoituksen hakijana, rahoituksen hankkeen toteuttamiseksi.

Alueurakka

Kaupunginhallituksen 23.4.2019 § 104 tekemän päätöksen mukaisesti kunnallistekniikan rakentamisen ja ylläpidon tehtävät on hoitanut Destia Oy. Sopimus jatkuu 30.4.2026 saakka.

Pohjois-Savon pääomasijoitusrahasto

Pohjois-Savon pääomasijoitusrahastoon (North Savo Startup Fund) päätettiin osallistua kaupunginhallituksen 21.1.2019 § 21 päätöksen mukaisesti 0,5 M€ osuudella.

Rahastoon on tarkoitus kerätä noin 10 M€ kuntien, Pohjois-Savon liiton, Pohjois-Savon ELY-keskuksen ja yksityisten sijoittajien rahaa. Pohjois-Savon pääomarahasto perustamiseen tarvittavan pääoma jakaantuu seuraavasti: Kuopion kaupunki 1,2 M€, Varkauden kaupunki 0,5 M€, Iisalmen kaupunki 0,5 M€, ELY-keskus 4,9 M€, yksityiset sijoittajat ja hallinnointiyhtiö yht. 2,9 M€. Maksuosuudet ajoittuvat vuosille 2020–2022 ja tarkentuvat vuosittain.

Vuoden 2021 ensimmäinen maksuosuserä on 25 000 €.

Terveyskampushanke

Elinkaarimallilla toteutettavan uuden terveyskampuksen rakentajaksi valittiin Lujatalo Oy kaupunginvaltuuston 14.1.2019 § 7 päätöksellä. Terveyskampuksen puitesopimukseen liittyvät sopimukset allekirjoitettiin Kuntarahoituksen kanssa 26.3.2019 kaupunginhallituksen päätöksen 11.3.2019 § 63 mukaisesti.

Rakennustyöt käynnistyivät 1.4.2019 maanrakennustöillä. Rakennustöiden aloittamisen aikana jatkettiin hankkeen jatko- ja toteutumissuunnittelua. Peruskivi muurattiin 9.8.2019. Rakennushanke on edennyt pääurakoitsijan laatimassa yleisaikataulussa vuoden 2021 aikana.

Hankkeen harjannostajaiset vietettiin 21.2.2020. Vuonna 2021 työmaan keskivahvuus on ollut keskimäärin noin 80, enimmillään noin 130 työntekijää.

Terveyskampuksen Kuntarahoituksen kiinteistöleasingosopimuksen rahoituslimiitti nostettiin valtuuston 9.12.2019 § 103 päätöksellä 41,0 M€:oon. Kiinteistöleasingrahoitusta ei kuitenkaan ole ollut tarvetta korottaa Kuntarahoituksen sopimukseen, vaan kokonaisrahoitus on sovittu 39,95 M€:n tasoon. Kiinteistöleasingrahoitusta oli käytetty terveyskampuksen investointimenoihin 30.6.2021 mennessä 38,0 M€. Lisäksi terveyskampuksen erillishankintoihin (mm. kiinteät ja irtaimet sairaalalaitteet ja irtokalusteet sekä ICT- ja tukipalvelujen hankinnat) myönnettiin enintään 4,5 M€:n leasingrahoitusvaltuutus valtuuston kokouksessa 9.12.2019 § 104. Rahoituksesta on käytetty 15.6.2021 mennessä 4,3 M€. Hankkeen nimikilpailu järjestettiin syksyn 2020 aikana ja nimeksi valittiin Aalto Hyvinvointikeskus kaupunginhallituksen 14.12.2020 § 354 päätöksellä.

Aalto Hyvinvointikeskuksen toiminta alkoi 22.3.2021. Heti uusiin tiloihin muuton jälkeen aloitettiin vanhan sairaalan rakennusten purkamisen. Purkutyön ja parkkipaikkojen viheralueineen on tarkoitus valmistua lokakuun loppuun mennessä.

Vetovoimakeskus

Kaupunki on käynnistänyt vetovoimakeskuksen aluekehityshankkeen Joutenlahden alueella 2017. Hankkeen tavoitteena on muodostaa alueelle vetovoimainen elämyskeskus, jossa on kaupallisten palveluiden lisäksi tiedekeskus ja mm. matkailua palvelevia toimintoja. Alueen ensimmäinen palvelujen tuottaja uusi Prisma valmistui marraskuussa 2020. Hanke jatkuu elämyskeskuksen suunnittelulla.

Tiedekeskussäätiö

Kaupunginhallitus hyväksyi 25.3.2019 § 86 Tiedekeskussäätiön kanssa allekirjoitettavan aiesopimuksen liittyen vetovoimakeskuksen hankkeeseen. Lisäksi kaupunginhallitus on päättänyt 24.6.2019 § 175 laatia kumppanuussopimuksen Elämyskeskuksen toteuttajan kanssa. Samassa kokouksessa § 176 päätettiin tiedekeskukseen jatko-suunnittelusta ja säätiön perustamisen valmistelusta. Säätiön perustaminen on viivästynyt rahoitussuunnitelman keskeneräisyyden ja osittain myös koronapandemian vuoksi. Varsinainen tiedekeskustoiminta käynnistyy aikaisintaan 2023.

Paloasemahanke

Hankkeen ohjausryhmä hyväksyi hankesuunnitelman 22.10.2020 ja päätyi esittämään investoinnin käynnistämistä vaihtoehtoon; uudisrakennus nykyiselle tontille, mukaisesti. Tekninen lautakunta esitti kokouksessaan 3.12.2020 kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että hanke toteutetaan ohjausryhmän päätöksestä poiketen Heinäpellonkadulle. Kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 1.2.2021 § 4, että uusi rakennus rakennetaan Heinäpellonkadun tontille. Tämän vaatima kaavamuuotos on vireillä, tavoitteena hyväksymiskäsittely loppuvuonna 2021.

Päivystyksen järjestelyt

Perusturvalautakunnan esityksen 19.6.2019 § 83 mukaan kaupunginhallitus päätti hakea sosiaali- ja terveysministeriöltä lupaa jatkaa perusterveydenhuollon ympärivuorokautista päivystystä 1.1.2020 alkaen toistaiseksi voimassa olevana. Sosiaali- ja terveysministeriö on myöntänyt 25.11.2019 antamallaan päätöksellä poikkeusluvan ympärivuorokautisen päivystyksen järjestämiselle 31.12.2022 saakka Varkauden sairaalassa.

Leikkaustoiminta Varkauden sairaalassa

Itä-Suomen aluehallintoviraston päätökseen 16.1.2019 Nro ISAVI/713/2018, jolla Varkauden kaupunginhallitus oli määrätty 700 000 euron uhkasakon uhalla lopettamaan järjestämisvastuulleen kuuluvien leikkausten toteuttaminen viimeistään 31.7.2019 mennessä, oli haettu kaupunginhallituksen päätöksellä 11.2.2019 § 40 muutosta Itä-Suomen

hallinto-oikeudelta. Itä-Suomen hallinto-oikeus 23.6.2020 antamallaan päätöksellä nro 00327/19/6206 hylkäsi valituksen. Samassa yhteydessä se pidensi määräykselle annettua määräaika siten, että nukutusta vaativa leikkaustoiminta on lopetettava 31.12.2020 mennessä. Selvitys toiminnan lopettamisesta oli annettava aluehallintovirastolle 15.1.2021 mennessä.

Kaupungin hallitus päätti 29.6.2020 § 185 tehdä valituslupahakemuksen ja valituksen korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Korkein hallinto-oikeus pidensi 16.12.2020 antamallaan päätöksellä H995/2020 Itä-Suomen aluehallintoviraston antamaa määräaika siten, että nukutusta vaativa leikkaustoiminta on lopetettava ilman aiheutonta viivytystä, kuitenkin viimeistään 31.3.2021. Selvitys toiminnan lopettamisesta annettiin Itä-Suomen aluehallintovirastolle 30.4.2021, jonka mukaan anestesiaa vaativa leikkaustoiminta on lopetettu jo ennen määrä aikaa. Itä-Suomen aluehallintoviraston pyynnöstä asiasta annettiin vielä lisäselvitys 14.6.2021. Annettujen selvitysten perustella Itä-Suomen aluehallintovirasto totesi, että Varkauden kaupunki on lopettanut järjestelmävastuulleen kuuluvien leikkaussaliolosuhteita ja anestesiaa vaativien leikkausten toteuttamisen Varkauden sairaalassa, eikä asia anna aluehallintovirastossa aihetta enempiin toimenpiteisiin.

Talous- ja velkaneuvonta

Talous- ja velkaneuvonnasta annetun lain (813/2017) mukaan talous- ja velkaneuvontaa järjestävät valtion oikeusapu- ja edunvalvontapiirien oikeusaputoimistot. Vuoden 2019 alusta Itä-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiriin toimipisteet sijaitsevat Mikkelissä, Savonlinnassa ja Kuopiossa. Varkauteen ei perustettu omaa valtion toimipistettä. Kaupunginhallituksen joulukuun 2018 päätöksen mukainen kaupungin järjestämä oma talous- ja velkaohjaus on toiminut Varkaudessa 4.3.2019 alkaen osana aikuissosiaalityötä kaupungintalon toisessa kerroksessa. Asiakastaapaamisia ja -käyntejä v. 2021 on kesäkuun loppuun mennessä ollut keskimäärin 49 kpl / kk. Vuonna 2020 asiakaspuheluita ja – tapaamisia oli keskimäärin 57 kpl/ kuukausi.

Osallistuva budjetointi

Vuoden 2021 osallistuvan budjetoinnin 10 000 € määräraha kohdennetaan hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen toimenpiteisiin. Määrärahaa ei ole käytetty alkuvuoden aikana.

Tilinpäätös

Kaupunginhallitus allekirjoitti vuoden 2020 tilinpäätöksen 29.3.2021 § 82. Samassa kokouksessa hyväksyttiin vuoden 2020 Henkilöstökertomus § 83 sekä Tietotilinpäätös § 84. Valtuusto hyväksyi vuoden 2020 tilinpäätöksen, henkilöstökertomuksen sekä tietotilinpäätöksen kokouksessaan 31.5.2021 § 39–41.

Sisäinen tarkastus

Vuoden 2020 sisäisen tarkastuksen raportti valmistui 25.3.2021. Tarkastushavaintojen vastineet ja toimenpidesitykset on hyväksytty kaupunginhallituksessa 24.5.2021 § 139.

2.6.2 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista Kuntalain § 14 mukaan vastaa kaupunginvaltuusto. Kaupunginhallituksen tehtävänä § 39 mukaan on huolehtia kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Valtuusto hyväksyi 18.12.2017 § 95 uudet päivitettyt kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet. Vuoden 2021 sisäisen valvonnan painopistealueiksi on valittu (konsernijaosto 27.10.2020 § 51) seuraavat tehtävät / toiminnot:

- Päätöksenteko: *Yritysvaikutusten arviointi*
- Talous: *Luotto- ja maksukortit*
- Henkilöstö: *Rekrytointiprosessi*
- Tietohallinto: *Käyttöoikeudet*

Sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta on lisäksi määräykset hallintosäännön luvussa 17 § 1 ja luvussa 19 §:t 1-5 sekä konserniohjeen luvussa 9.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ajalta 1.1.–30.6.2021 on raportoitu toimialojen toteutumien kohdalla.

2.7 Henkilöstö ja henkilöstöön liittyvät kustannukset

Henkilöstön määrä

Henkilöstön kokonaismäärä raportointikauden lopussa oli hieman suurempi kuin vastaavana ajankohtana edellisellä vuonna eli 30.6.2020 (+6 henkilöä eli +2,93 %). Vakituisten määrä oli hieman pienentynyt, määräaikaisten ja työllistettyjen määrä oli kasvanut. Myös todellinen henkilöstöresurssi (HTV) oli hieman kasvanut (+ 6,90 HTV eli + 0,93 %).

Toimialakohtaiset tiedot ja analyysit löytyvät niiden omista osioista *Henkilöstö 6/2020 ja 6/2021*

Henkilöstön määrä palvelussuhteittain	6/2021	%	6/2020	%	Muutos ed. vuosi	Muutos ed. vuosi
Vakituiset	1 220	75,40 %	1 225	76 %	-5	-0,41%
Määräaikaisten	351	21,69 %	341	21,15 %	10	2,93
Työllistetyt	43	2,66 %	31	1,92 %	12	38,71 %
Oppisopimussuhteiset	4	0,25 %	15	0,93 %	-11	-73,33%
Yhteensä	1 618	100,0 %	1 612	100,0 %	6	0,37 %
Henkilötyövuodet (HTV2)	745,3		738,4		6,90	0,93 %

Palkka- ja kokonaishenkilöstökulut

Kokonaispalkkakulut ovat koko kaupunkiorganisaation tasolla toteutuneet suhteessa talousarvioon vain hieman yli tasaisen kertymän tavoitteen (52 %/50,0 %). Ylitys on marginaalinen ottaen huomioon, että lomarahat maksettiin kesäkuun palkanmaksun yhteydessä.

Vuoden 2020 kesäkuun loppuun verrattuna palkkakulut kuitenkin kasvoivat noin 573 468 € (+ 1,83 %). Kokonaishenkilöstökulut (palkka- ja henkilösivukulut) ajalta 1.1. – 30.6.2021 olivat noin 41,2 M€. Edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna henkilöstökulut kasvoivat.

Palkkakulujen kasvu johtuu pääosin siitä, että kesäkuussa 2021 lomarahat on maksettu täysimääräisinä. 1.4.2021 maksussa oli myös yleiskorotus (1 %), minkä vaikutus näkyy kokonaisuudessaan 30.6.2021 palkoissa.

Toimialakohtaiset tiedot ja analyysit löytyvät niiden omista osioista.

Palkkojen toteuma 6/2020 ja 6/2021 (ilman henkilösivukuluja)

Maksetut palkat	6/2021	6/2020	Muutos €	Muutos (%)
Yhteensä	32 072 467	31 355 899	716 568	2,3 %

Yllä olevan taulun palkkamenot, samoin kuin toimialojen osavuositarkastuksessa esitetyt palkkamenot, on muodostettu Sarastia 365BI-raportista (työyksiköiden maksetut palkat), joten palkkamenoihin ei sisälly luottamustoimia, sivutoimisia palvelussuhteita, kesätyöntekijöitä ja sosiaalipalkkoja (esim. omaishoitajat, avustajat), eikä palkkamenoja vähentävänä tekijänä työkyvyttömyysajalta saatuja Kela-korvauksia. Tästä johtuen ko. taulun palkkasumma poikkeaa kirjanpidon tuloslaskelman mukaisista palkkamenojen toteutumasta.

Työkyvyttömyyden kustannukset

Sairauspäiviä ajalla 1.1. - 30.6.2021 kertyi yhteensä 14 254 kalenteripäivää, joka on 1 257 päivää vähemmän kuin vastaavana aikana edellisellä vuonna. Työkyvyttömyyspoissaolot vähenivät koko kaupungin tasolla 0,8 pv/HTV (19,3 -> 18,5). Työkyvyttömyyspoissaolojen määrä on kääntynyt selkeästi laskuun, mikä on hyvä ja toivottu kehitys. Sosiaali- ja terveystoimessa ja liikunta- ja vapaa-aikatoimessa sairauspäivät/hlö nousivat hiukan, muilla toimialoilla ne vähenivät. Myös työtapatuomat vähenivät edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan nähden.

Työkyvyttömyyspoissaolot (pv/HTV1) 6/2019, 6/2020 ja 6/2021

Työkyvyttömyyspoissaolot (pv/HTV1)	6/2019	6/2020	Muutos	6/2021	Muutos
Sairaus	19	19,3	-0,3	18,5	-0,8
Työtapatuoma	0,6	0,5	-0,1	0,5	0

3 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN 1.1.–30.6.2021

3.1 Talouskatsaus ajalta 1.1.–30.6.2021

Ajankohdan 1.1.–30.6. toteutuman tulisi olla 50,0 %. Koska lomarahat maksetaan koko vuoden osalta kesäkuussa ja osa tuotoista sekä kuluista syntyy viiveellä, ei kirjanpidon mukainen tuloslaskelma annan kaikelta osin tarkkaa ajankohdan mukaista tietoa. Tuloslaskelman kohdassa Tilikauden tulos / tilikauden yli-/alijäämä on esitetty laskennallinen tilikauden tulos, jossa on huomioitu etupainotteisesti toteutuneet tuotot ja kulut.

Toimintatuotot

Myös toimintatuotot ovat sitovia, tavoitteellisia ja velvoittavia valtuuston asettamia määrärahoja. Toimintatuottojen oleellinen alittaminen vaikuttaa rahoituksen perusteisiin.

Toimintatuottojen kirjanpidollinen toteutuma on 37,390 M€ / % 51,2. Toimintatuotot ovat kasvaneet edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan nähden 2,026 M€ eli 5,7 %.

Myyntituottojen toteuma on 24,827 M€ / 50,8 % ja ne ovat kasvaneet 2,464 M€ / 11,0 % verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan. Eniten on kasvanut Varahenkilöstön sisäinen laskutus.

Maksutuottoja on toteutunut 5,032 M€ / 52,1 % ja muutos edelliseen vuoteen on 0,326 M€ / 6,9 %.

Tukia ja avustuksia on toteutunut 1,288 M€ / 52,0 %, ne ovat kasvaneet 0,247 M€ / 23,8 %.

Muiden toimintatuottojen toteuma on 6,243 M€ / 52,1 % ja ne ovat pienentyneet edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan nähden 1,012 M€ / -13,9 %. Pysyvien vastaavien luovutusvoitoissa oli edellisenä vuonna suuri yksittäinen myyntivoitto Prisman tontin myynnistä johtuen. Myös toimitilojen vuokratulot ovat pienentyneet verrattuna edelliseen vuoteen, mm. Oikeustalon ja sairaalan vuokratuotot.

Toimintakulut

Toimintakulujen toteutuma 108,008 M€ / 52,0 % on hieman yli ajankohdan keskimääräisen toteutuman. Toimintakulut yhteensä ovat kasvaneet edellisen vuoden vastaavaan raportointiajankohtaan verrattuna 7,511 M€ / 7,5 %. Suurimmat kasvut ovat henkilöstö ja palvelujen ostot kuluryhmissä.

Henkilöstökulujen toteutuma ensimmäisellä vuosipuoliskolla oli 41,225 M€ / 52,7 %. Henkilöstökulut yhteensä ovat kasvaneet 1,690 M€ / 4,3 %. Palkkamenot ovat kasvaneet 0,855 M€ / 2,8 % ja muut henkilösivukulut 0,835 M€ / 9,9 % verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan.

Henkilöstökuluihin sisältyy kesäkuun palkanmaksun yhteydessä maksetut lomarahat, yhteensä 2,994 M€. Laskennallisessa tuloksessa on huomioitu 1.7.–31.12.2021 lomarahojen osuus.

Palvelujen ostoista on toteutunut 50,027 M€ / 52,2 % ja ne ovat kasvaneet 6,669 M€ / 15,4 % edelliseen vuoteen verrattuna. Eniten ovat kasvaneet sosiaali- ja terveystoimen palvelujen ostoissa asiakaspalvelujen ostot kuntayhtymiltä. Lisäksi kasvua on aiheuttanut palvelusetelien kirjauskäytännön muutos avustuksista asiakaspalvelujen ostoihin vuonna 2021 yhteensä 1,286 M€.

Aineita ja tarvikkeita on hankittu 55,4 % talousarviomäärärahasta eli 5,888 M€, joka on 0,4 M€ / 7,3 % enemmän kuin edellisen vuoden vastaavana ajankohtana.

Avustuksiin on käytetty 3,670 M€ / 49,9 % ja ovat pienentyneet 1,124 M€ / -23,4 % edelliseen vuoteen verrattuna. Avustuskulujen pienentymisen selittää palvelusetelien kirjausten siirto palvelujen ostoihin.

Tuloslaskelman muiden kulujen toteutuma oli 7,198 M€ / 46,2 % ja muutos edelliseen vuoteen 0,1 M€ / -1,7 %.

Tuloslaskelman muihin kuluihin sisältyy vuoden 2018 myyntireskontran luottotappiokirjauksia 174 368 €. Koska kyseessä on kolme vuotta vanhemmat saatavat, on ne poistettava kirjanpidon saatavista varovaisuusperiaatetta noudattaen. Poistettujen saatavien perintätoimia kuitenkin edelleen jatketaan. Edellisen vuoden vastaavana aikana luottotappiokirjauksia oli tehty 189 880 €.

Toimintakate

Toimintakatteen kirjanpidon osoittama toteutuma -70,317 M€ / 52,4 % on hieman yli raportointiajankohdan mukaisen toteutuman. Verrattaessa toimintakatteen muutosta vuoden 2020 toimintakatteeseen, on 30.6.2021 tilanteen mukainen toimintakate heikentynyt 5,498 M€ / 8,5 %.

Verotulot

Verotuloja on kertynyt kesäkuun loppuun mennessä 43,586 M€ / 52,2 %, joka on 3,17 M€ / 7,8 % enemmän kuin vuoden 2020 vastaavana aikana.

Kuntaliiton kesäkuun ennusteen mukaan koko maan verotulojen arvioidaan kokonaisuudessaan tänä vuonna kasvavan edelliseen vuoteen verrattuna noin 5,0 %.

Vuoden 2021 talousarvion verotulojen 83,465 M€ arvioinnin pohjana syksyllä 2020 oli verohallinnon ja Kuntaliiton ennustekehikko. Viimeisimmän 14.5.2021 julkaistun veroennustekehikon mukaan, Varkauden kaupungin verotulot toteutuisivat 0,628 M€ / 0,75 % talousarviota suurempina. Verotulojen talousarviomuutokset esitetään kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi syksyn aikana.

Verrattaessa verotulojen vuoden 2021 kertymää vastaavaan vuoden 2020 ajankohtaan, ovat verotulot kasvaneet yhteensä 3,17 M€ / 7,8 %.

Kunnallisveron kertymä 39,437 M€ / 54,8 % on toteutunut ajankohtaan nähden yli arvioidun ja on 1,618 M€ / 4,3 % enemmän kuin vuonna 2020. Kertymään vaikuttavat ennakkoverojen kasvu sekä palkkasumman parempi kehittyminen alkuvuoden tilanteesta.

Tilinpäätösennusteen mukaan kunnallisverokertymä tulee tänä vuonna tämän hetkisen arvion mukaan toteutumaan kuitenkin 0,382 M€ / 0,5 % budjetoitua pienempänä.

Yhteisöverot ovat toteutuneet myös yli ajankohdan mukaisen talousarvion, toteutuma 3,624 M€ / 63,8 % ja tilinpäätösennusteen mukainen toteutuma tulisi olemaan myös budjetoitua parempi 0,469 M€ / 8,3 %. Viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna on yhteisöverokertymä kasvanut 1,219 M€ / 33,6 %. Yhteisöverojen hyvään kertymään vaikuttavat parantunut maksuunpanoarvio ja kuntaryhmän jako-osuuden korotus 10 %-yksiköllä (32,13 → 42,13) vuodelle 2021.

Kiinteistöverojen osalta verokertymä 0,525 M€ / 9,0 % on vielä tässä vaiheessa alhainen, koska kiinteistöverojen maksatukset tapahtuvat pääosin loppuvuoden aikana. Kuntaliiton toteutumaennusteen mukaan kaupungin kiinteistöverot toteutuvat 0,541 M€ / 9,2 % budjetoitua paremmin. Verrattaessa vuoden 2020 kesäkuun toteutumaan on kiinteistöverokertymä 0,333 M€ / 63,5 % isompi.

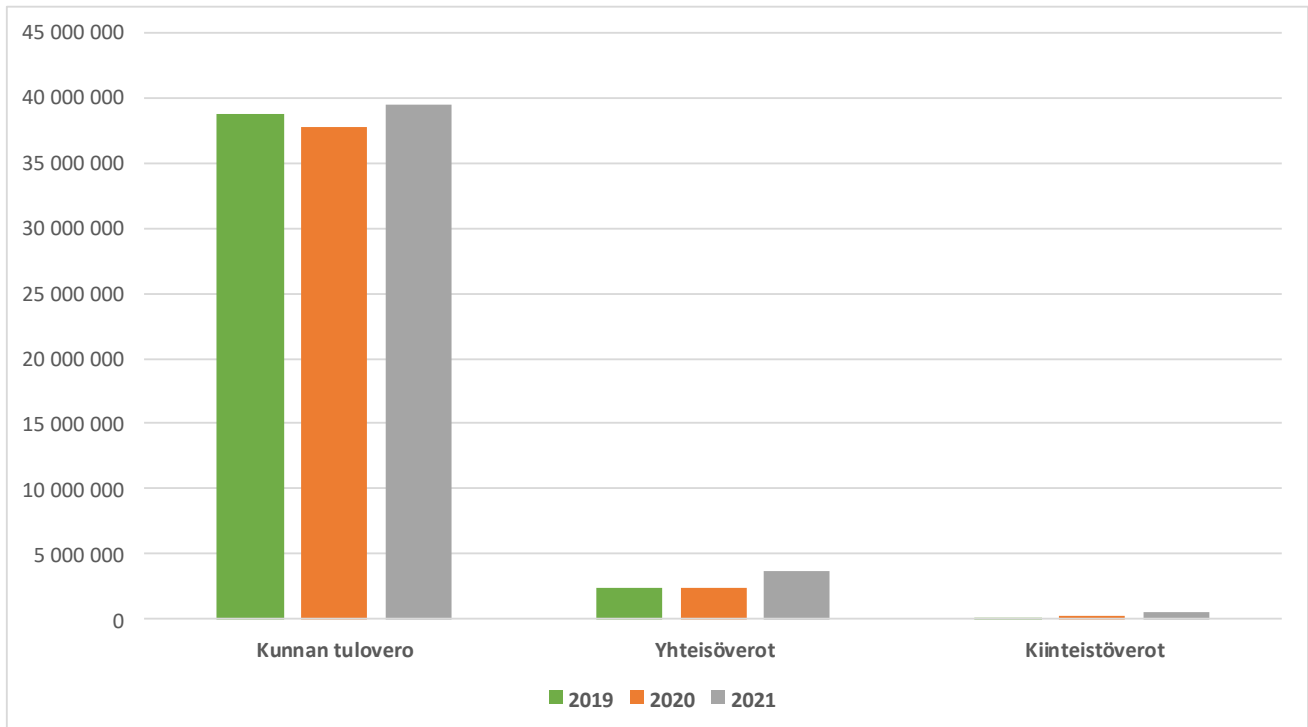
Kiinteistöverotuksessa siirryttiin vuoden 2020 aikana verovelvolliskohtaiseen verotukseen ja verotus valmistui osalta verovelvollisia niin myöhäisessä vaiheessa viime vuonna, että verot tilitettiin kunnille tämän vuoden alussa. Vuoden 2021 kuuden ensimmäisen kuukauden aikana tilitettyihin kiinteistöveroihin on sisältynyt vuoden 2020 veroja yhteensä 0,333 M€.

Verotulokertymät 1.1.-

30.6.2021	TA 2021	Tot. 1-6 kk 2021	Tot-%	TPE 2021	Muutos	%
Kunnan tulovero	71 927 000	39 437 114	54,8 %	71 545 000	-382 000	-0,5
Yhteisöverot	5 680 000	3 624 231	63,8 %	6 149 000	469 000	8,3
Kiinteistöverot	5 858 000	524 969	9,0 %	6 399 000	541 000	9,2
Verotulot yht.	83 465 000	43 586 314	52,2 %	84 093 000	628 000	0,8

Verotulojen kehitys 30.6. vuosilta 2019-2021

	2019	2020	2021	Muutos 2020/2021	Muutos %
Kunnan tulovero	38 823 924	37 819 162	39 437 114	1 617 952	4,1
Yhteisöverot	2 424 610	2 404 944	3 624 231	1 219 287	33,6
Kiinteistöverot	134 198	191 539	524 969	333 430	63,5
Verotulot yht.	41 382 732	40 415 645	43 586 314	3 170 669	7,8

Verokertymät 1.1.–30.6. vuosilta 2019–2021

Valtionosuudet

Valtionosuudet 27,840 M€ / 50,2 % ovat toteutuneet Valtiovarainministeriön 30.12.2020 päätöksen VN/27140/2020 ja Opetus- ja kulttuuriministeriö VN/27874/2020-OKM-1/31.12.2020 päätöksen ja lähes raportointiajankohdan mukaisesti. Viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattaessa valtionosuudet ovat kasvaneet 0,983 M€ / 3,7 % paremmin.

Peruspalvelujen valtionosuus 19,942 M€ / 50,1 %. Verotulomenetysten kompensatioita on saatu 4,763 M€ / 49,8 %. Verotuloihin perustuvan valtionosuuksien tasauksen toteutuma on 4,249 M€ / 49,8 % ja opetus- ja kulttuuritoimen muiden valtionosuuksien toteutuma -1,114 M€ / 45,9 %.

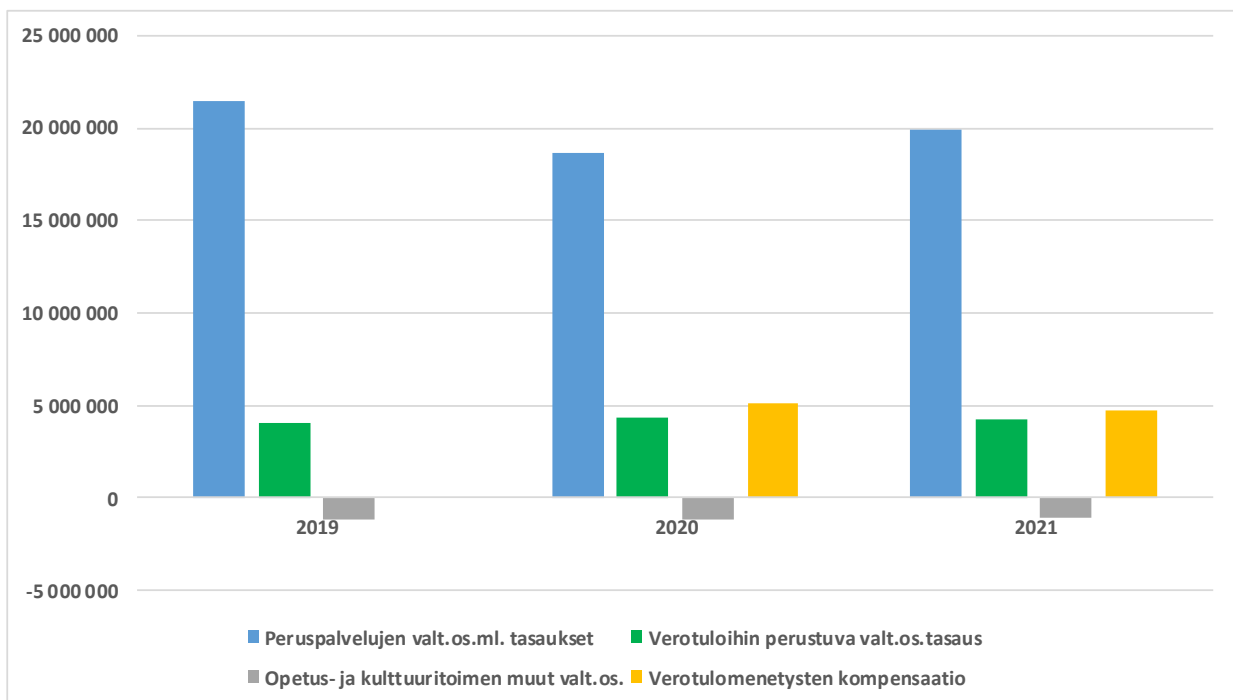
Vuonna 2020 maksettua koronaepidemian verotulokompensatiota 396 678 €, on peritty vuoden 2021 aikana takaisin 25 659 € / kk. Kompensatiosta perittiin jo viime vuoden aikana yhteensä 88 775 € ja loput 307 903 € peritään tämän ja ensi vuoden aikana. Takaisinperintä sisältyy peruspalvelujen valtionosuuteen. Lisäksi takaisinperintään lisätään viivästyskorko.

Valtiovarainministeriön muutospäätöksen 31.3.2021 VN/27140/2020 mukaan peruspalveluiden valtionosuutta on oikaistu koronavirustestien tilaston oikaisun johdosta 7 054 €. Tilinpäätösennusteen mukaan valtionosuudet tulevat toteutumaan 0,207 M€ budjetoitua paremmin. Määrärahamuutos valtionosuuksien tulokohtaan käsiteltiin syksyn aikana kaupunginvaltuustossa.

Valtionosuudet 1.1.-30.6.2021	TA 2021	Tot. 1-6 kk 2021	Tot-%	TPE 2021
Peruspalveluiden valt.os.ml.tasaukset	39 792 000	19 941 945	50,1 %	39 879 188
Verotuloihin perustuva valt.os.tasaus.	8 538 000	4 248 924	49,8 %	8 497 847
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valt.os.	-2 426 000	-1 113 898	45,9 %	-2 232 937
Verotulomenetysten kompensaaatio	9 560 000	4 763 430	49,8 %	9 834 762
Koronaepidemian verotulokompensaaatio				-307 903
Valtionosuudet yht.	55 464 000	27 840 401	50,2 %	55 670 957

Verrattaessa vuoden 2021 valtionosuuksien toteutumaa edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan, ovat valtionosuudet kasvaneet 0,983 M€ / 3,7 %. Muutos koostuu peruspalvelujen valtionosuuden toteutumasta.

Valtionosuudet 30.6. tilanteen mukaan vuosina 2019-2021	2019	2020	2021	Muutos 2020/2021	Muut-%
Peruspalvelujen valt.os.ml. tasaukset	21 449 262	18 712 854	19 941 945	1 229 091	6,6
Verotuloihin perustuva valt.os.tasaus	4 059 612	4 298 496	4 248 924	-49 572	-1,2
Verotulomenetysten kompensaaatio (1.1.2020 alk.)		5 067 414	4 763 430	-303 984	-6,0
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valt.os.	-1 213 050	-1 221 156	-1 113 898	107 258	-8,8
Koronaepidemian verotulokompensaaatio, tak. perintä				0	
Valtionosuudet yht.	24 295 824	26 857 608	27 840 401	982 793	3,7

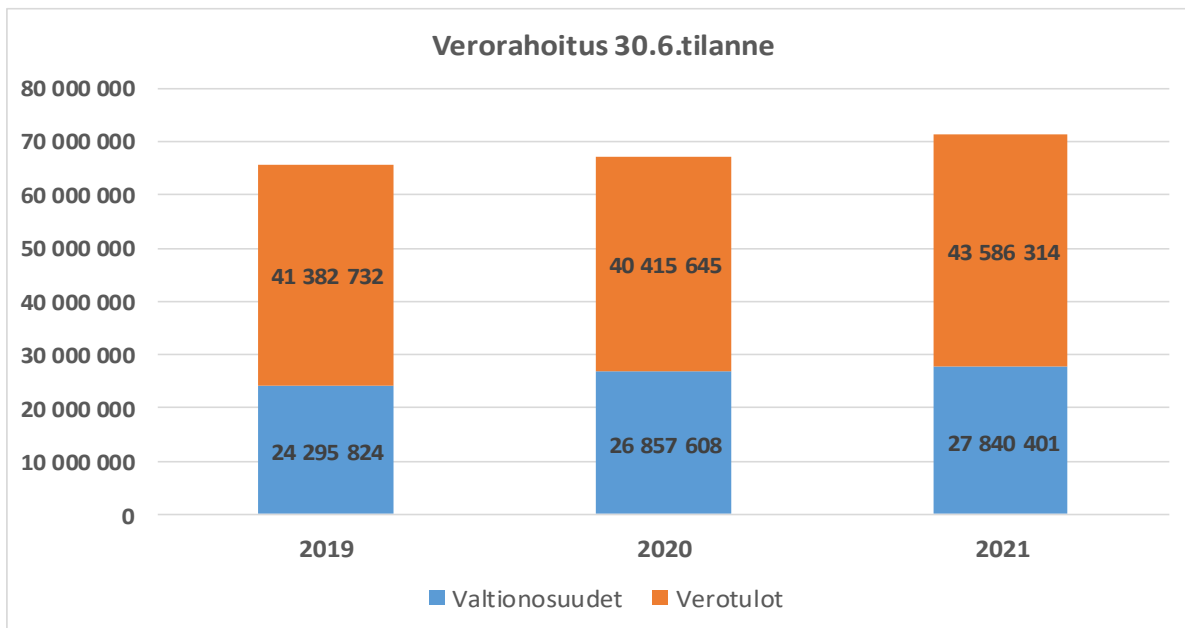

Valtionosuudet 1.1.–30.6. vuosilta 2019–2021

Verorahoitus 30.6.tilanteen mukaan yhteensä

	2019	2020	2021	Muutos 2020/2021	Muutos %
Valtionosuudet	24 295 824	26 857 608	27 840 401	982 793	3,7
Verotulot	41 382 732	40 415 645	43 586 314	3 170 669	7,8
Yhteensä	65 678 556	67 273 253	71 426 715	4 153 462	6,3

Verorahoitus 1.1.–30.6. vuosilta 2019–2021

Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuottojen ja – kulujen toteutuma (netto) oli kesäkuussa 1,649 M€ / 95,9 %. Vastaavana aikana viime vuonna 1,498 M€ eli toteutuma 0,151 M€ parempi.

Rahoitustuotoissa korkotulot muodostuvat pääosin Keski-Savon Vesi Oy:n maksamasta korosta 387 587 €. Muut rahoitustuotot koostuvat suurimmalta osin Varkauden Aluelämpö Oy:n (451 764 €) ja Savon Energiaholding Oy:n osinkotuloista (673 740 €), jotka maksettu kesäkuun aikana.

Korkokuluja on toteutunut 30.6.mennessä vain 8 153 € / 2,5 %. Lainojen korkokulujen maksut painottuvat pääasiassa loppuvuoteen, minkä vuoksi toteutumistaso on vielä tässä vaiheessa alhainen. Korkotasoa on edelleen pysynyt matalana. Korkokulujen toteutumiseen vaikuttaa myös lyhytaikaisena lainana otettujen kuntatodistuslainojen negatiiviset korot, jotka kirjataan Kilan ohjeistuksen mukaisesti korkokulujen vähennykseksi. Tänä vuonna kesäkuun loppuun mennessä on saatu kuntatodistuslainojen negatiivisia korkoja yhteensä 90 136 €.

Vuosikate

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulo-rahoitus on riittävä. Edellytyksenä riittävyydelle on, että poistojen määrä vastaa keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

Vuosikate 30.6.2021 tilanteen mukaan on positiivinen, mutta toteutuma 2,759 M€ / 42,0 % on alle budjetoidun 3,811 M€. Vuosikate heikkeni 1,194 M€ / 30,2 % verrattuna edellisvuoden toteumaan.

SUMU-poistot

Suunnitelman mukaiset poistot 4,763 M€ / 52,5 %. Suunnitelmapoistoihin sisältyy 1,152 M€ vanhojen sairaala- ja terveyskeskusrakennusten arvonalentumisia (alaskirjauksia).

Tilikauden tulos / tilikauden yli/-alijäämä

Vuoden 2021 talousarvioon ei sisälly varausten ja rahastojen muutoksia taseesta, vaan tilikauden tulos on suoraan samalla tilikauden yli/-alijäämä.

Vuodelle 2021 hyväksytty talousarvio on alijäämäinen 1,2 M€. Laskennallisen tuloslaskelman 30.6.2021 (lomarahat huomioitu henkilöstökuluissa) mukainen tilikauden tulos on **alijäämäinen 2,004 M€**.

Huomioitaessa tuloslaskelman tammi-kesäkuun toteutumassa tilikaudelle kuuluvat merkittävimmät kirjautumattomat / jaksotettavat erät, mm. lomarahat 1.7.–31.12., etupainotteisesti saadut tuotot, kesäkuun ostolaskut, joka kirjattu heinäkuulle, olisi tilikauden tulos **alijäämäinen 0,568 M€**. Viime vuoden vastaava laskennallinen tilikauden tulos oli alijäämäinen 0,764 M€. Verrattaessa laskennallisia tilikauden tuloksia, on vuoden 2021 tulos hieman parempi kuin vuoden 2020.

Kuluvan vuoden tilinpäätösennuste selostetaan tarkemmin kohdassa 3.4.

Tuloslaskelma ajalta 1.1.–30.6.2021

	Ta +muutos 2021	Toteutuma 1-6 / 2021	Tot%	Toteutuma 1-6 / 2020	Muutos € 2021-2020	Muutos %
Toimintatuotot	72 961 950	37 390 023	51,2	35 364 142	2 025 881	5,7 %
Myyntituotot	48 841 756	24 827 166	50,8	22 362 951	2 464 215	11,0 %
Maksutuotot	9 661 106	5 032 248	52,1	4 706 188	326 060	6,9 %
Tuet ja avustukset	2 476 240	1 287 752	52,0	1 040 138	247 614	23,8 %
Muut toimintatuotot	11 982 848	6 242 857	52,1	7 254 865	-1 012 008	-13,9 %
Valmistus omaan käyttöön	606 000	301 064	49,7	313 704	-12 640	-4,0 %
Toimintakulut	-207 647 100	-108 007 770	52,0	-100 496 700	-7 511 070	7,5 %
Henkilöstökulut	-78 256 381	-41 224 849	52,7	-39 535 086	-1 689 763	4,3 %
Palkat ja palkkiot	-61 359 430	-31 929 367	52,0	-31 074 283	-855 084	2,8 %
Henkilösivukulut	-16 896 951	-9 295 481	55,0	-8 460 804	-834 677	9,9 %
Eläkekulut	-14 576 283	-7 637 005	52,4	-7 340 120	-296 885	4,0 %
Muut henkilösivukulut	-2 320 668	-1 658 477	71,5	-1 120 684	-537 793	48,0 %
Palvelujen ostot	-95 812 863	-50 026 553	52,2	-43 357 922	-6 668 631	15,4 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 621 813	-5 887 820	55,4	-5 485 465	-402 355	7,3 %
Avustukset	-7 359 323	-3 670 488	49,9	-4 794 675	1 124 187	-23,4 %
Muut toimintakulut	-15 596 720	-7 198 060	46,2	-7 323 552	125 492	-1,7 %
Toimintakate	-134 079 150	-70 316 683	52,4	-64 818 854	-5 497 829	8,5 %
Verotulot	83 465 000	43 586 314	52,2	40 415 645	3 170 669	7,8 %
Valtionosuudet	55 464 000	27 840 401	50,2	26 857 608	982 793	3,7 %
Rahoitustuotot ja -kulut	1 720 000	1 648 937	95,9	1 498 273	150 664	10,1 %
Korkotuotot	820 000	427 350	52,1	407 915	19 435	4,8 %
Muut rahoitustuotot	1 500 000	1 248 989	83,3	1 168 977	80 012	6,8 %
Korkokulut	-320 000	-8 153	2,5	-65 871	57 718	-87,6 %
Muut rahoituskulut	-280 000	-19 249	6,9	-12 747	-6 502	51,0 %
Vuosikate	6 569 850	2 758 969	42,0	3 952 672	-1 193 703	-30,2 %
Poistot ja arvonalentumiset	-9 068 850	-4 763 075	52,5	-4 496 840	-266 235	5,9 %
Suunnitelman muk. poistot	-6 668 850	-3 610 825	54,1	-3 339 107	-271 718	8,1 %
Arvonalentumiset	-2 400 000	-1 152 250		-1 157 734		
Satunnaiset erät	1 300 000					
Satunnaiset tuotot	1 300 000					
Satunnaiset kulut						
Tilikauden tulos	-1 199 000	-2 004 107	167,1	-544 169	-1 459 938	268,3 %
Varausten muutos					0	
Tilikauden yli- / alijäämä	-1 199 000	-2 004 107	*****	-544 169	-1 459 938	268,3 %
Tunnusluvut:	TAM2021	Tot. 30.6.21		Tot. 30.6.20		
Toimintuotot %/toimintakuluista	35,2	34,7		35,3		
Vuosikate % - poistoista	72,4	57,9		87,9		
Vuosikate / asukas	325	136		194		
Asukasluku	20 218	20 218		20 392		

3.2 Toteutuma toimialoittain ajalta 1.1.–30.6.2021

Toimiala	TA 2021	MRM	MUUTETTU TA 2021	TOTEUTUMA 1-6 kk 2021	Käyttö-% Ta:sta	TOTEUTUMA 1-6 kk 2020	Muutos 1-6 kk 2020 / 2021	Muutos %
Yleishallinto (kv, kh, tark.ltk., vaalit, konsernihallinto)								
Tuotot	4 055 644	-166 701	3 888 943	1 669 187	42,9 %	2 248 441	-579 254	-25,8 %
Kulut	-10 593 394	169 197	-10 424 197	-4 598 255	44,1 %	-4 511 933	-86 322	1,9 %
Toimintakate (netto)	-6 537 750	2 496	-6 535 254	-2 929 068	44,8 %	-2 263 492	-665 576	29,4 %
Sosiaali- ja terveystoimi, Varkaus								
Tuotot	23 677 585	42 248	23 719 833	12 288 458	51,8 %	10 452 625	1 835 833	17,6 %
Kulut	-114 712 161	125 243	-114 586 918	-59 719 457	52,1 %	-54 533 544	-5 185 913	9,5 %
Toimintakate (netto)	-91 034 576	167 491	-90 867 084	-47 430 999	52,2 %	-44 080 920	-3 350 079	7,6 %
Sosiaali- ja terveystoimi, Joroinen								
Tuotot	20 644 346	0	20 644 346	10 339 495	50,1 %	9 959 671	379 824	3,8 %
Kulut	-20 615 346	0	-20 615 346	-10 786 084	52,3 %	-9 686 686	-1 099 398	11,3 %
Toimintakate (netto)	29 000	0	29 000	-446 589	-1540,0 %	272 985	-719 574	-263,6 %
Sivistystoimi								
Tuotot	3 377 463	49 657	3 427 120	2 376 431	69,3 %	1 894 230	482 201	25,5 %
Kulut	-34 327 638	-34 487	-34 362 125	-18 372 774	53,5 %	-17 000 788	-1 371 986	8,1 %
Toimintakate (netto)	-30 950 175	15 170	-30 935 004	-15 996 343	51,7 %	-15 106 558	-889 785	5,9 %
Liikunta- ja vapaa-aikatoimi								
Tuotot	579 000	27 889	606 889	229 457	37,8 %	215 545	13 912	6,5 %
Valmistus omaan käyttöön	6 000	0	6 000		0,0 %	3 672	-3 672	-100,0 %
Kulut	-3 277 312	-74 864	-3 352 176	-1 774 472	52,9 %	-1 761 064	-13 408	0,8 %
Toimintakate (netto)	-2 692 312	-46 975	-2 739 287	-1 545 015	56,4 %	-1 541 847	-3 168	0,2 %
Tekninen toimi								
Tuotot	20 627 912	46 907	20 674 819	10 486 995	50,7 %	10 593 631	-106 636	-1,0 %
Valmistus omaan käyttöön	600 000	0	600 000	301 064	50,2 %	310 032	-8 968	-2,9 %
Kulut	-24 121 248	-185 089	-24 306 337	-12 756 727	52,5 %	-13 002 684	245 957	-1,9 %
Toimintakate (netto)	-2 893 337	-138 182	-3 031 519	-1 968 668	64,9 %	-2 099 021	130 353	-6,2 %
Toimintatuotot yhteensä	72 961 950	0	72 961 950	37 390 023	51,2 %	35 364 142	2 025 881	5,7 %
Valmistus omaan käyttöön	606 000	0	606 000	301 064	49,7 %	313 704	-12 640	-4,0 %
Toimintakulut yhteensä	-207 647 099	0	-207 647 099	-108 007 770	52,0 %	-100 496 700	-7 511 070	7,5 %
TOIMINTAKATE	-134 079 150	0	-134 079 150	-70 316 683	52,4 %	-64 818 854	-5 497 829	8,5 %
Rahoitus								
Verotulot	83 465 000	0	82 280 000	43 586 313	53,0 %	40 415 645	3 170 668	7,8 %
Valtionosuudet	55 464 000	0	52 764 000	27 840 401	52,8 %	26 857 608	982 793	3,7 %
Korkotuotot	820 000	0	850 000	427 350	50,3 %	407 915	19 435	4,8 %
Muut rahoitustuotot	1 500 000	0	1 500 000	1 248 989	83,3 %	1 168 977	80 012	6,8 %
Korkokulut	-320 000	0	-420 000	-8 153	1,9 %	-65 871	57 718	-87,6 %
Muut rahoituskulut	-280 000	0	-280 000	-19 249	6,9 %	-12 747	-6 502	51,0 %
VUOSIKATE	6 569 851	0	6 569 851	2 758 968	42,0 %	3 952 672	-1 193 704	-30,2 %
Suunnitelmapoistot	-6 668 850	0	-6 668 850	-3 610 825	54,1 %	-3 339 107	-271 718	8,1 %
Arvonalentumiset	-2 400 000	0	-2 400 000	-1 152 250	48,0 %	-1 157 734	5 484	-0,5 %
Satunnaiset erät								
Satunnaiset tuotot	1 300 000	0	1 300 000					
Satunnaiset kulut								
TILIKAUDEN TULOS	-1 199 000	0	-1 199 000	-2 004 107	167,1 %	-544 169	-1 459 938	268,3 %
Varausten ja rahastojen muutokset								
TILIKAUDEN YLI- /ALIJÄÄMÄ	-1 199 000	0	-1 199 000	-2 004 107	167,1 %	-544 169	-1 459 938	268,3 %

3.3 Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelma osoittaa toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat.

Talousarvion rahoituslaskelmaan kootaan käyttötalous-, tuloslaskelma- ja investointiosan tulojen ja menojen aiheuttama rahavirta (toiminnan ja investointien rahavirta). Lisäksi rahoitusosaan merkitään kaupungin antolainauksen, lainakannan ja mahdolliset oman pääoman muutokset sekä arvio merkittävistä muutoksista muissa maksuvalmiuden erissä (rahoituksen rahavirta). Rahoitusosassa osoitetaan siis kuinka paljon tarvitaan tulo-rahoituksen lisäksi pääomarahoitusta investointeihin ja lainanlyhennyksiin ja kuinka rahoitustarve katetaan. Rahoitusosa esitetään vähennyslaskukaavan muodossa.

Toiminnan rahavirta osoittaa budjetoidun tulo-rahoituksen määrän, joka on varainhoitovuonna käytettävissä investointien rahoittamiseen, pääomasijoituksiin ja pääoman palautuksiin sekä maksuvalmiuden vahvistamiseen. Tulorahoitus muodostuu tuloslaskelmaosasta tuotavasta vuosikatteesta, satunnaisista menoista ja tuloista sekä rahoituksen korjauseristä.

Investointien rahavirta muodostuu investointimenojen ja niihin saatujen rahoitusosuuksien ja pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulojen erotuksesta.

Välisummana esitetään **Toiminnan ja investointien rahavirta**. Ylijäämäinen välisumma osoittaa, että investoinnit rahoitetaan kokonaisuudessaan tulo-rahoituksella, investointien rahoitusosuuksilla ja omaisuuden myynnillä. Negatiivinen välisumma osoittaa määrän, joka on rahoitettava pääomarahoituksella esim. lainanotolla. Mainitun välisumman ja rahoituksen rahavirran yhteen laskettu määrä osoittaa budjetoitujen rahavirtojen kokonaisvaikutuksen kunnan maksuvalmiuteen.

Rahoituksen rahavirtaan budjetoidaan antolainojen, lainakannan ja pääoman muutokset.

Rahoituslaskelman ensimmäisenä eränä on tuloslaskelman vuosikate. Tulorahoituksen korjauserissä on myyntivoittojen ja – tappioiden kirjaukset.

Toiminnan ja investointien rahavirta on 30.6. negatiivinen 3,61 M€ ja tilinpäätösennusteen mukaan negatiivinen 10,67 M€. Vuoden 2020 tilinpäätöksen mukaan toiminnan ja investointien rahavirta on ollut 5 vuoden ajalta negatiivinen 21,2 M€. Tunnusluku ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi. Negatiivinen tunnusluku ilmaisee, että menoja joudutaan kattamaan joko kassavaroilla tai ottamalla lisää lainaa.

Investointimenoihin on käytetty ensimmäisellä vuosipuoliskolla 6,643 M€ / 40,0 % ja investointituloja on kertynyt 0,273 M€ / 54,9 %, jolloin nettoinvestointien määrä oli 6,370 M€ / 39,6 %.

Rahoituksen rahavirran antolainoissa näkyy valtuuston viime vuonna myöntämän suuren antolainan nostot.

Talousarviolainat

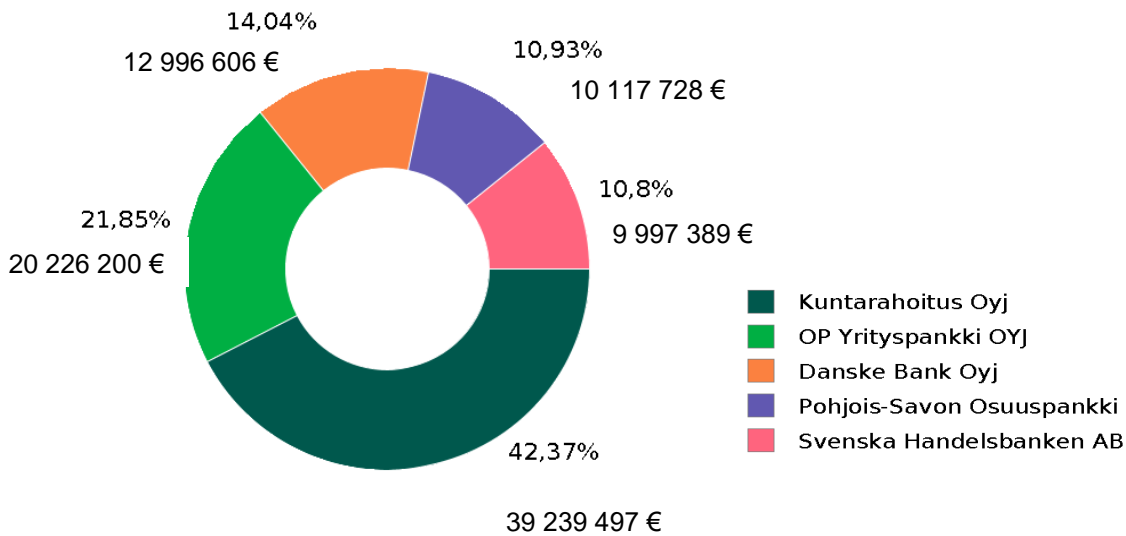
Alkuvuoden aikana on nostettu uutta pitkäaikaista talousarviolainaa 5,0 M€. Lisäksi on käytetty lyhytaikaista kuntatodistuslainoitusta maksuvalmiuden turvaamiseksi. Kaupungin lainamäärä oli 30.6.2021 yhteensä 92,57 M€ (v. 2020 81,52 M€), josta lyhytaikaista kuntatodistuslainaa on 30,0 M€.

Lainamäärä oli kesäkuun lopussa 4 579 €/ asukas (06 / 2020 3 997 €/asukas). Kokonaislainamäärä on kasvanut 13,54 M€ vuoden vaihteen tilanteesta. Pitkäaikaisten lainojen loppuvuoden lyhennykset, investointimenojen toteutumaennuste sekä antolainojen muutokset huomioiden lainamäärän ennuste kuluvan vuoden lopussa on noin 110,0 M€ (5 489 €/asukas).

Kaupungin lainasalkusta 30.6.2021 tilanteessa kiinteä korkoisia lainoja on 52,5 % ja vaihtuvakorkoisia lainoja (ml. kuntatodistukset) 47,5 %. Viimeisten 12 kuukauden ajalta lainasalkun keskikorko on 0,41 %.

Lainasalkun suojausaste 30.6.2021 tilanteen mukaan on 57,63 %.

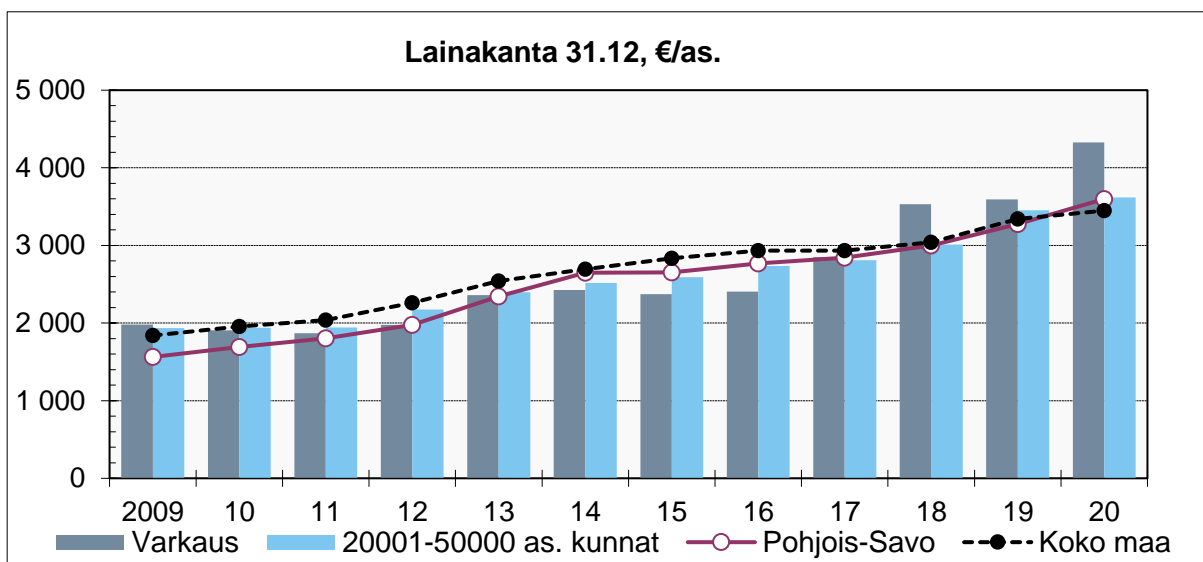
Lainat lainanantajan mukaisesti 30.6.2021, yhteensä 92 568 421 €.

Kuntaliiton julkaiseman kuntien tilinpäätöstietojen pohjalta laaditun tilaston mukaan Varkauden kaupungin lainat / asukas ovat huomattavasti isommat kuin koko maan, Pohjois-Savon tai saman kokoisten kuntien lainat.

Lainakanta 31.12., €/as.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Varkaus	1 981	1 908	1 868	1 975	2 360	2 427	2 373	2 405	2 851	3 533	3 595	4 328
20001–50000 as. kunnat	1 936	1 940	1 942	2 175	2 397	2 515	2 589	2 735	2 810	3 013	3 454	3 617
Pohjois-Savo	1 563	1 693	1 803	1 978	2 343	2 649	2 653	2 767	2 842	2 997	3 274	3 599
Koko maa	1 839	1 957	2 037	2 261	2 540	2 694	2 835	2 933	2 933	3 039	3 342	3 448

RAHOITUSLASKELMA	TP 1-6 kk 2020	TA2021	Toteutuma 1-6 kk 2021	Tot.-%	Ennuste TP2021
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	3 952 672	6 569 850	2 758 969	42,0	4 112 747
Satunnaiset erät	0	1 300 000	0		
Tulorahoituksen korjauserät	-588 418	-200 000	-123 523	61,8	-100 000
	3 364 254	7 669 850	2 635 446	34,4	4 012 747
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-4 354 933	-16 592 600	-6 643 004	40,0	-15 289 855
Rahoitusosuudet invest.menoihin	15 000	297 000	240 943		506 745
Pysyvien vastaavien hyöd. luov.tulot	1 452 112	200 000	155 459	77,7	100 000
	-2 887 821	-16 095 600	-6 246 602	38,8	-14 683 110
Toiminnan ja investoint. rahavirta	476 433	-8 425 750	-3 611 156	42,9	-10 670 363
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	-2 877 892	-23 200 000	-5 020 000	21,6	-13 020 000
Antolainasaamisten vähennykset	257 919	247 000	282 935	114,5	410 000
	-2 619 973	-22 953 000	-4 737 065	20,6	-12 610 000
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	15 000 000	37 000 000	5 000 000	13,5	15 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 971 579	-6 000 000	-3 463 816	57,7	-6 690 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-4 079 718		3 264 418		2 000 000
	7 948 704	31 000 000	4 800 603	15,5	10 310 000
Oman pääoman muutokset	0	0	0		
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1 109 038	0	-2 932 731		0
Rahoituksen rahavirta	4 219 693	8 047 000	-2 869 193	-35,7	-2 300 000
Rahavarojen muutos	4 696 126	-378 750	-6 480 349		-12 970 363

3.4 Vuoden 2021 tilinpäätöksen laskennallinen ennuste

Vuoden 2021 talousarviossa toimialoja sitovana määrärahana on toimintakate (toimintakulujen ja toimintatuottojen erotus).

Yleishallinnon kesäkuun tilanteen mukaan laadittu toteutumaennuste sisältää varausluonteisia määrärahoja (kuten palkkatukityöllistäminen, kaupungin työntekijöiden työterveyshuolto), jotka siirretään toteutuneiden toimintakulujen mukaisesti eri toimialoille / työyksiköille.

Yleishallinnon toimintakatteen toteutumaan verrattuna edellisvuoden toteutumaan vaikuttavat esim. vaalit, kaupunginjohtajan pitkä vuosiloma ja apulaiskaupunginjohtajan palkkaaminen 1.4. alkaen sekä uusien luottamustoimien aloittaminen, strategian ja taloudentasapainottamisohjelman päivittämisen vaatimat seminaari- ja kokouskulut.

Sosiaali- ja terveystoimen ennusteessa talousarvion ylitysuhka on 2,6 M€, josta toimintakate-tasolla erikoissairaanhoidon ostopalvelujen osuus 1,4 M€, jota selittää koronan aiheuttama hoitovelka ja yksittäiset kalliit hoidot. Oman toiminnan ylitysuhkaan, 1,2 M€, vaikuttavat ennakoitua suuremmat palvelujen ostot ja henkilöstökulut. Kotiin annettavien palvelujen ja sairaalahoidon palvelualueella toteutui ennakoimaton tapaturmavakuutusmaksu 0,320 M€. Koko toimialalla toteutuneita Koronaviruksesta aiheutuneita kustannuksia on syntynyt raportointijaksolla 0,787 M€. Myös uuden hyvinvointikeskuksen toiminnan aloittaminen on aiheuttanut menoja, joihin ei ole varauduttu (esim. vartiointin lisäys, siivouspalvelut, tietotekniikka), eivätkä ajatellut henkilöstösäästöt, ainakaan vielä, ole toteutuneet.

Sivistystoimen talousarvion arvioidaan ylittyvän kokonaisuudessaan noin 0,366 M€, kun työterveyshuollon kustannuksia vastaavat määrärahasiirrot on tilikauden päätteeksi tehty. Varhaiskasvatustalouden muutos 1.8.2021 alkaen tulee pienentämään hoitopäivämaksutuottoja merkittävästi ja kasvattamaan palvelurahalla tuotetun palvelun kustannuksia. Mahdolliset loppuvuonna myönnettävät valtion erityisavustukset pienentävät ylitysenustetta.

Koronavirusepidemiolla on edelleen ollut merkittäviä taloudellisia vaikutuksia liikunta- ja vapaa-aikatoimen tuottoihin, eikä liikuntapaikkojen käyttö ole vielä palautunut normaalille tasolle. Liikunta- ja vapaa-aikatoimen vuoden 2021 talousarvion toimintakatteen arvioidaan ylittyvän noin 0,125 M€. Toimintakatteen ylitys johtuu pääosin tuottojen toteutumisesta alle arvioidun (0,102 M€), myös kulujen arvioidaan kasvavan (0,023 M€) budjetoidusta.

Teknisen toimen talouden ennustetaan tässä vaiheessa toteutuvan lähes talousarvion mukaisesti.

Toimintakatteen (= toimintatuotot – toimintakulut) ennustetaan ylittävän talousarvion 3,6 M€ / poikkeama talousarvioon 2,7 %. Kuluvan vuoden toimintakatteen arvioidaan kasvavan 6,6 M€ / 5,0 % vuoden 2020 tilinpäätökseen verrattuna.

Vuoden verotuloarvio 84,093 M€ perustuu Kuntaliiton 2021 toukokuussa julkaisemaan veroennustekehikkoon, jonka mukaan verotulojen arvioidaan kasvavan tänä vuonna 0,628 M€ budjetoitua suuremmaksi.

Vuodelle 2021 vahvistettujen valtionosuuspäätösten mukaan valtionosuustulot toteutuvat 0,207 M€ budjetoitua paremmin. Lopulliseen valtionosuusarvioon vaikuttavat vielä syksyn oppilasmäärän muutokset, joka saattaa muuttaa opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuutta vuodelle 2021.

Verorahoituksen (verotulot ja valtionosuudet) kasvu ennusteen mukaan on 0,3 M€ / 0,2 % edellisen vuoden 2020 tilinpäätökseen verrattuna. Rahoitustuottojen arvioidaan toteutuvan lähes talousarvion mukaisesti.

Tuloslaskelman mukaan vuosikateen toteutumaennuste on 4,113 M€ ja se on 2,457 M€ budjetoitua heikompi. Vuosikate kattaa poistoista 59,5 %. Toteutumaennusteen mukaan vuosikate heikkenee vuoden 2020 tilinpäätökseen verrattuna 6,240 M€ / -60,3 %. Tämä tarkoittaa sitä, että investointien ja nykyisen lainakannan lyhennyksien rahoittamiseen tarvitaan yhä enemmän uutta velkarahaa.

Tilinpäätösennusteen mukaan tilikauden tulos ja alijäämä tulisi olemaan 5,195 M€, mikäli toimintatuotot- ja kulut, verotulot ja valtionosuudet sekä rahoitustuotot ja -kulut toteutuvat tämän hetkisten toimialojen laskelmien ja arvioiden mukaisesti.

Heikentyneen talouden kokonaisennusteen vuoksi talousarviovuoden taloudellisten tavoitteiden saavuttaminen edellyttää tiukkaa budjettikuria ja talousarviopoikkeamiin tulee reagoida välittömästi kaupunginhallituksen antamien talousarvion 2021 täytäntöönpano-ohjeiden mukaisesti.

Toimiala	TA 2021	MRM	MUUTETTU TA 2021	TP 2021 ENNUSTE	TP 2020	Muutos TP 2020 / 2021	Muutos %
Yleishallinto (kv, kh, tark.ltk., vaalit, konsernihallinto)							
Tuotot	4 055 644	-166 701	3 888 943	3 786 000	4 020 185	-234 185	-5,8 %
Kulut	-10 593 394	169 197	-10 424 197	-10 793 324	-8 852 966	-1 940 358	21,9 %
Toimintakate (netto)	-6 537 750	2 496	-6 535 254	-7 007 324	-4 832 782	-2 174 542	45,0 %
Sosiaali- ja terveystoimi, Varkaus							
Tuotot	23 677 585	42 248	23 719 833	24 328 716	23 585 132	743 584	3,2 %
Kulut	-114 712 161	125 243	-114 586 919	-117 822 396	-114 001 053	-3 821 343	3,4 %
Toimintakate (netto)	-91 034 576	167 491	-90 867 084	-93 493 680	-90 415 921	-3 077 759	3,4 %
Sosiaali- ja terveystoimi, Joroinen							
Tuotot	20 644 346	0	20 644 346	21 451 168	20 476 885	974 283	4,8 %
Kulut	-20 615 346	0	-20 615 346	-21 422 168	-20 439 975	-982 193	4,8 %
Toimintakate (netto)	29 000	0	29 000	29 000	36 910	-7 910	-21,4 %
Sivistystoimi							
Tuotot	3 377 463	49 656	3 427 119	3 751 983	3 627 103	124 880	3,4 %
Kulut	-34 327 638	-34 487	-34 362 125	-35 008 179	-33 421 583	-1 586 596	4,7 %
Toimintakate (netto)	-30 950 175	15 169	-30 935 006	-31 256 196	-29 794 480	-1 461 716	4,9 %
Liikunta- ja vapaa-aikatoimi							
Tuotot	579 000	27 889	606 889	519 732	495 707	24 025	4,8 %
Valmistus omaan käyttöön	6 000	0	6 000	6 000	7 236	-1 236	-17,1 %
Kulut	-3 277 312	-74 864	-3 352 176	-3 400 163	-3 243 193	-156 970	4,8 %
Toimintakate (netto)	-2 692 312	-46 975	-2 739 287	-2 874 431	-2 740 250	-134 181	4,9 %
Tekninen toimi							
Tuotot	20 627 912	46 907	20 674 819	20 561 577	21 264 280	-702 703	-3,3 %
Valmistus omaan käyttöön	600 000	0	600 000	600 000	764 369	-164 369	-21,5 %
Kulut	-24 121 248	-185 089	-24 306 337	-24 275 156	-25 436 399	1 161 243	-4,6 %
Toimintakate (netto)	-2 893 337	-138 182	-3 031 519	-3 113 579	-3 407 750	294 171	-8,6 %
Toimintatuotot yhteensä	72 961 950	0	72 961 949	74 399 176	73 469 291	929 885	1,3 %
Valmistus omaan käyttöön	606 000		606 000	606 000	771 605	-165 605	-21,5 %
Toimintakulut yhteensä	-207 647 099	0	-207 647 100	-212 721 386	-205 395 169	-7 326 217	3,6 %
TOIMINTAKATE	-134 079 150	0	-134 079 151	-137 716 210	-131 154 273	-6 561 937	5,0 %
Rahoitus							
Verotulot	83 465 000	0	83 465 000	84 093 000	80 821 405	3 271 595	4,0 %
Valtionosuudet	55 464 000	0	55 464 000	55 670 957	58 635 289	-2 964 332	-5,1 %
Korkotuotot	820 000	0	820 000	815 000	815 396	-396	0,0 %
Muut rahoitustuotot	1 500 000	0	1 500 000	1 550 000	1 620 066	-70 066	-4,3 %
Korkokulut	-320 000	0	-320 000	-215 000	-260 584	45 584	-17,5 %
Muut rahoituskulut	-280 000	0	-280 000	-85 000	-124 698	39 698	-31,8 %
VUOSIKATE	6 569 851	0	6 569 849	4 112 747	10 352 602	-6 239 855	-60,3 %
Suunnitelmapoistot	-6 668 850	0	-6 668 850	-6 907 479	-8 723 031	1 815 552	-20,8 %
Arvon alentumiset	-2 400 000	0	-2 400 000	-2 400 000	-2 304 500	-95 500	4,1 %
Satunnaiset erät							
Satunnaiset tuotot	1 300 000	0	1 300 000	0	0		
Satunnaiset kulut					-1 024 181		
TILIKAUDEN TULOS	-1 199 000	0	-1 199 000	-5 194 732	-1 699 109	-3 495 623	205,7 %
Varausten ja rahastojen muutokset							
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 199 000	0	-1 199 000	-5 194 732	-1 699 109	-3 495 623	205,7 %

4 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN TOIMIALOITTAIN

4.1 YLEISHALLINTO

4.1.1 KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Tilivelvolliset: Hallintojohtaja Toni Leppänen ja keskusvaalilautakunta

Olennaiset tapahtumat ja talouden tasapainottamistoimenpiteiden toteutumisen arviointi

Kuntavaalit oli tarkoitus pitää 18.4.2021. Vallitsevan koronatilanteen vuoksi niitä päätettiin siirtää kahdella kuukaudella maaliskuussa annetulla lailla. Uusi vaalien ajankohta oli 13.6.2021 ja ennakoäänestys 26.5.2021–8.6.2021. Vaalien siirron tapahduttua vasta maaliskuussa, keskusvaalilautakunta oli jo tehnyt vaalien järjestämiseksi lukuisia päätöksiä.

Ehdokaslistojen käsittelyn yhteydessä 10.5.2021 havaittiin myös, että lautakunta ei ole lainvoimainen, jonka vuoksi lopulta kutsuttiin kaupunginhallitus samalle päivälle koolle, jotta keskusvaalilautakuntaan saatiin nimettyjä väliaikaisia varajäseniä lautakunnan päätösvaltaisuuden varmistamiseksi.

Vaalipäivänä 13.6.2021 ennakoäänien laskenta sekä maanantaina äänten tarkistuslaskenta sujui hyvin.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2021 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Toteuma 30.6.	Tila
Aktivoida äänestäjiä	Äänestysprosentti	Äänestysprosentti on korkeampi kuin edellisissä kuntavaaleissa (53,9 %).	Äänestysprosentti kuntavaaleissa 2021 oli 48,2 %.	Ei toteudu ☐

Talous

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 1-6 kk 2020	Muutettu TA 2021	Toteuma 1-6 kk 2021	Tot. %	Muutos ed. vuosi	Ennuste 2021
Toimintatuotot	0	0	0	0,0 %	0,0 %	-95
Toimintakulut	-83	-70 000	-70 139	100,2 %	84404,8 %	000
Toimintakate (netto)	-83	-70 000	-70 139	100,2 %	84404,82 %	-95 000

Tilinpäätösennusteen toteutuminen budjetoitua suurempana, johtuu vaalien ajankohdan siirtämisestä, ennakoäänestysajan jatkamisesta ja koronaepidemian vaatimien suojaustoimien hankinnoista, mm. suojapleksit, käsidesiä ja maskeja.

4.1.2 KAUPUNGINVALTUUSTO

Valtuusto on kunnan ylintä päätösvaltaa käyttävä luottamuselin. Toimivaltansa valtuusto saa kuntalaisilta kuntavaaleissa. Valtuusto ilmaisee kunnan tahdon. Nykyisen valtuuston toimintakausi päättyy 31.7.2021 ja uusi aloittaa toimikautensa 1.8.2021.

Olennaiset tapahtumat ja talouden tasapainottamistoimenpiteiden toteutumisen arviointi

Kaupunginvaltuusto kokoontui viisi kertaa ja käsitteli yhteensä 52 pykälää. Valtuusto käsitteli muun muassa tilapäisen valiokunnan selvitystä, Varkauden pelastusaseman sijoitusta, kaupunginjohtaja Joonas Hännisen

johtajasopimusta, organisaatiouudistusta, tilintarkastusyhteisön valintaa vuosille 2021–2023, hallintosääntöä, osallistumista Itärata Oy:n omistamiseen ja rahoittamiseen, johtavan ylilääkärin viran perustamiseen ja Varkauden kaupungin ilmasto-ohjelmaa.

Talous

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 1-6 kk 2020	Muutettu TA 2021	Toteuma 1-6 kk 2021	Tot. %	Muutos ed. vuosi	Ennuste 2021
Toimintatuotot	0	0	0	0,0 %	0,0 %	
Toimintakulut	-58 547	-149 944	-100 724	67,2 %	72,0 %	-200 000
Toimintakate (netto)	-58 547	-149 944	-100 724	67,2 %	72,04 %	-200 000

Verrattaessa vuoden 2021 toteutunutta edellisvuoden toteutumaan johtuu muutos henkilöstökulujen ja palvelujen ostotonta kuluista. Palvelujen osalta muutos koostuu ICT-kuluista.

4.1.3 TARKASTUSLAUTAKUNTA

Tarkastuslautakunta arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tarkastuslautakunta valvoo sidonnaisuuksien ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoituksen kaupunginvaltuuston tiedoksi vuosittain, sekä ylläpitää sidonnaisuusrekisteriä yleisessä tietoverkossa.

Tarkastuslautakunnan arviointityö on kohdistunut alkuvuonna 2021 vuoden 2020 arviointikertomuksen laatimiseen ja valmisteluun. Arviointikertomus vuodelta 2020 on annettu kaupunginvaltuuston kokouksessa 31.5.2021. Tarkastuslautakunnan työohjelma alkuvuodelle 2021 on hyväksytty tarkastuslautakunnan kokouksessa 16.12.2020. Kaupunginvaltuusto valitsi uuden tarkastuslautakunnan 2.8.2021 joka laatii loppuvuoden työohjelman. Tarkastuslautakunnalla on ollut kokouksia alkuvuodesta 8. Tarkastuslautakunnalla ei ole ollut arviointikäyntejä alkuvuodesta.

Tarkastuslautakunnan esityksestä kaupungin valtuusto päätti 26.4.2021 § 21 kaupungin ja sen konserniyh-teisöjen tilintarkastuspalvelujen sekä tarkastuslautakunnan valmistelijan sekä sihteerin palvelujen tuottajaksi ajalle 1.5.2021-30.6.2023 KPMG Oy Ab:n.

Talousarviovuoden 2021 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Toteuma 30.6.	Tila
Kaupunginjohtajan, toimialajohtajien sekä ay-luottamusmiesten kuuleminen	Kaupungin johtavien viranhaltijoiden ja ay-luottamusmiesten kuuleminen.	Vuosittain.	Tarkastuslautakunnan kuulemisia on suoritettu alkuvuoden aikana työohjelman mukaisesti.	Toteutuu
Tutustumis-/arviointikäynnit toimialapaikoilla.	Arviointikäynnit.	Vuosittain vähintään 2-3 kohdetta.	Tarkastuslautakunnalla ei ole ollut alkuvuodesta arviointikäyntejä.	Ei toteudu
Laatia koko konsernista arviointikertomus tilikauden aikana tehtyjen havaintojen perusteella.	Koko konsernia kattava toimintaa ohjaava arviointikertomus.	Kattava, toimintaa ohjaava arviointikertomus.	Arviointikertomus vuodelta 2020 annettiin kaupunginvaltuustolle tilinpäätöskokouksessa 31.5.2021.	Toteutuu

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 1-6 kk 2020	Muutettu TA 2021	Toteuma 1-6 kk 2021	Tot. %	Muutos ed. vuosi	Ennuste 2021
Toimintatuotot	43 500	87 000	43 500	50,0 %	0,0 %	87 000
Toimintakulut	-30 730	-87 000	-36 819	42,3 %	19,8 %	-87 000
Toimintakate (netto)	12 770	0	6 681	0,0 %	-47,68 %	0

Talous toteutuu arvioidun mukaisesti.

4.1.4 KAUPUNGINHALLITUS

Tilivelvolliset: Kaupunginjohtaja Hannu Tsupari, Apulaiskaupunginjohtaja Joonas Hänninen 1.4.2021 alkaen ja kaupunginhallituksen jäsenet

Olellaiset tapahtumat ja talouden tasapainottamistoimenpiteiden toteutumisen arviointi

Kaupunginhallitus vastaa kaupungin ja kaupunkikonsernin hallinnon ja talouden johtamisesta ja kehittämistä valtuuston hyväksymien tavoitteiden, suunnitelmien ja päätösten mukaisesti.

Kaupunginhallitus kokoontui yhteensä 15 kertaa ja käsitteli yhteensä 195 pykälää. Kaupunginhallitus käsitteli muun muassa Navitas Kehitys Oy:n ostopalvelusopimusta, kaupunginhallituksen ja lautakuntien kokoontumisen poikkeusoloissa, matkailun kehittämissuunnitelman 2021-2025, Terveystalo Oy:n kanssa tehdyn sopimuksen, kaupungin myöntämät kohde- ja tapahtuma-avustukset vuodelle 2021. Yhteistyösopimus Varkauden teatterin kanssa vuodelle 2021, osallistumista "Viitoskäytävä - kumppanuudella kehittyvä kasvuyöhyke" – kehittämishankkeeseen, virheellistä menettelyä luottamustoimessa, markkinointiyhteistyötä Sampea- ja Samppanjaa tapahtuman kanssa, Pohjois-Savon hyvinvointialueen väliaikaisen valmistelutoimielimen (VA-TE) perustamista.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2021 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Toteuma 30.6.	Tila
Talouden tasapainottamissuunnitelman tuloksellinen toimeenpano	TA2021:n ja talouden tasapainottamissuunnitelman syksyllä 2020 päivitetty tavoitteet ja mittarit	Ks. seuraava kohta.		Ei tietoa ☐
Työn tuottavuus ja tehokkuus lisääntyvät	Henkilöstöresurssi (HTV) Työkyvyttömyyspoissaolojen määrä	Tavoitteena kehitysura, joka tuottaa talouden tasapainottamissuunnitelman tavoitteet vuodesta 2022 lähtien (22 HTV vähennys, vrt. TP2019) Työkyvyttömyyspoissaolot ovat vuoden 2021 lopussa korkeintaan 17,0 pv/HTV (vähennys 1,2 pv/HTV TP2019 verrattuna)	30.6.2021 tilanteen mukaan HTV-kertymä koko kaupungin tasolla oli 19,3 HTV pienempi verrattuna TP2019 eli ollaan oikealla kehitysuralalla ja 2 HTV:n vähennys verrattuna TP2019 vuoden 2022 loppuun mennessä on mahdollinen. Työkyvyttömyyspoissaoloja oli koko kaupungissa yhteensä 18,5 pv/HTV. Sairauspoissaolot laskivat 0,8 pv/HTV (19,3 pv/HTV-	Toteutuu osittain ☐

			>18,5 pv/HTV), myös työtaturmista johtuvat poissaolot laskivat hiukan. Sosiaali- ja terveystoimen alueella ja liikunta- ja vapaa-ajan toimialoilla työkyvyttömyyspoissaolot nousivat hieman, muilla kaupungin toimialoilla ne laskivat. Suunta on kuitenkin oikea.	
Työnantajamielikuva paranee	Hakijoiden määrä Henkilöstön suositteluhaluus	Rekrytointien kiinnostavuuden kehityksen seuranta on järjestetty Hakijoiden määrä kasvaa Henkilöstön suositteluhaluus pysyy samalla hyvällä tasolla (3,9/5)	FCG:n toimittamalla Kuntarekrytointiohjelma on tarjonnut kesäkuusta 2021 lähtien mahdollisuuden seurata Varkauden kaupungin työnantajamarkkinointisivun kiinnostavuutta ja lukijaprofiilia. Niihin liittyvät indikaattorit ovat kehittyneet myönteiseen suuntaan eli sivun sekä uusien käyttäjien että jo aiemmin sivulla käyneiden määrät ja katselukerrat ovat olleet kasvussa, samoin istunnon keskimääräinen kesto on pidentynyt. Toistaiseksi rekrytointikohtaisia indikaattoreita ei saada, mutta palvelu on jatkokehityksessä FCG:llä. Henkilöstökyselyn tulokset vuoden 2021 osalta ovat käytettävissä alkuvuodesta 2022.	Toteutuu osittain
Asiakastyytyväisyys ja asiakaskokemus paranevat	Asiakastyytyväisyys	Asiakastyytyvyyteen liittyvän tiedon kartoitus ja käsittely (oppiminen) on konseptoitu pilottiyksiköissä ja se on siirrettävissä muihin yksiköihin vuoden 2022 alusta	Asiakas- ja henkilöstötyytyvyyden rinnakkainen kartoitus ja niistä saatavan datan hyödyntäminen ovat käynnissä pilottiyksiköissä. Syksyllä toimintamallia arvioidaan ja tehdään suunnitelma järjestelyn käyttöön ottamiseksi myös muissa yksiköissä.	Toteutuu

Uuden Warkauden organisaatio toiminnassa 1.6.2021	Organisaatiouudistuksen valmisteluiden status	Uuden Warkauden palvelutuotantoa vastaava organisaatiokaavio ja henkilöstösuunnitelma valmiit	Uusi organisaatio astuu voimaan valtuustokauden vaihtuessa poikkeuksellisesti vasta 1.8.2021.	Toteutuu
Osallisuuden kokemuksen vahvistumisen	Kuntalaispalautte Henkilöstökyselyn osallisuuteen ja vaikutusmahdollisuuksiin liittyvät mittarit	Kansalaistoiminnan ohjelman päivitys valmis ja sen mukaiset rakenteet ja prosessit toiminnassa Vähintään 35 % henkilöstöstä antaa arvosanan 4 tai 5 henkilöstökyselyn osallisuutta koskevaan väitteeseen (vuoden 2020 tulos: 31 %) ja 10 % vaikutusmahdollisuuksia koskevaan väitteeseen (vuoden 2020 tulos: 5%)	Kansalaistoiminnan ohjelman päivitystyö liitetään osaksi kaupunkistrategian päivitystä syksyllä 2021. Henkilöstökyselyn tulokset vuoden 2021 osalta ovat käytävissä alkuvuodesta 2022.	Toteutuu osittain
Vaikuttavampi kaupunkiviestintä ja -markkinointi	Varkauden näkymäinen mediassa Tulomuuttajien ja sijoittajien yhteydenotot	Kaupungin näkyvyys mediassa paranee (Meltwater-seuranta) Yhteydenotot kaupungille, Navitakseen jne. kaupungin ulkopuolelta kasvavat	Kaupungin medianäkyvyys on säilynyt samalla tasolla. Eniten tiedotteita julkaistaan paikallismediassa. Matkailumarkkinointi on tuonut näkyvyyttä kaupungille yhteistyössä VisitSaimaa-hankkeen kautta etenkin pääkaupunkiseudulla.	Toteutuu osittain
Kaupunkikonsernitasoisen viestinnän linjaukset vahvistettu	Viestinnän linjauksiin liittyvä päätöksenteko	Viestinnän linjaukset valmiit ja hyväksytyt kaupunginhallituksessa 31.3.2021 mennessä	Markkinoinnin ja viestinnän linjauksia on tarkennettu ja konkretisoitu yhdessä Navitas Kehityksen ja kaupunkiyhteisön muiden toimijoiden kanssa. Ne tuodaan uuden kaupunginhallituksen käsitteeseen kaupunkistrategiaprosessin päivityksen yhteydessä syksyllä 2021.	Toteutuu
Työttömyyden aleneminen.	Työttömyysaste.	Työttömyysaste keskimäärin 13,5 %.	Työttömyys laskenut koko alkuvuoden. Työttömyysaste keskimäärin 14,3 %.	Toteutuu osittain

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Kuntalain § 14 mukaan kaupunginvaltuusto vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista ja § 39 mukaisesti kaupunginhallitus sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 18.12.2017 § 95 kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet. Valtuuston 30.10.2017 § 72 hyväksymässä ja 28.5.2018 § 42 täsmennetyssä konserniohjeessa on annettu tarpeelliset määräykset konsernivalvonnan ja raportoinnin sekä riskienhallinnan järjestämisestä.

1.8.2021 päivitetyn hallintosäännön luvun 17 § 1 ja luvun 19 §:t 1-5 mukaan kaupunginhallitus vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä. Sisäinen valvonta on osa johtamista.

Lautakunnat vastaavat toimialallaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta sekä raportoivat kaupunginhallitukselle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Vuoden 2021 sisäisen valvonnan painopistealueiksi on valittu (konsernijaosto 27.10.2020 § 51) seuraavat tehtävät / toiminnot:

- Päätöksenteko: *Yritysvaikutusten arviointi*
- Talous: *Luotto- ja maksukortit*
- Henkilöstö: *Rekrytointiprosessi*
- Tietohallinto: *Käyttöoikeudet*

Kaupunginhallitus yhteensä

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 1-6 kk 2020	Muutettu TA 2021	Toteuma 1-6 kk 2021	Tot. %	Muutos ed. vuosi	Ennuste 2021
Toimintatuotot	845 075	207 819	187 453	90,2 %	-77,8 %	207 819
Toimintakulut	-1 782 426	-3 431 746	-1 510 808	44,0 %	-15,2 %	-3 450 000
Toimintakate (netto)	-937 351	-3 223 927	-1 323 355	41,0 %	41,18 %	-3 242 181

Verrattaessa tämän vuoden toimintakatetta edellisvuoden toteutumaan johtuu muutos toimintatuottoihin vuonna 2020 sisältyneestä isosta tontinmyyntituotosta.

Osamäärärahat/ Kaupunginhallitus:

Jäsenyydet

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 1-6 kk 2020	Muutettu TA 2021	Toteuma 1-6 kk 2021	Tot. %	Muutos ed. vuosi	Ennuste 2021
Toimintatuotot	0	0	0		0,0 %	0
Toimintakulut	-295 031	-339 020	-300 561	88,7 %	1,9 %	-339 020
Toimintakate (netto)	-295 031	-339 020	-300 561	88,7 %	1,87 %	-339 020

Koko vuoden jäsenmaksut maksetaan pääsääntöisesti alkuvuoden aikana.

Avustaminen

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 1-6 kk 2020	Muutettu TA 2021	Toteuma 1-6 kk 2021	Tot. %	Muutos ed. vuosi	Ennuste 2021
Toimintatuotot	20 250	0	77		-99,6 %	100
Toimintakulut	-501 097	-566 000	-298 252	52,7 %	-40,5 %	-579 134
Toimintakate (netto)	-480 847	-566 000	-298 175	52,7 %	-37,99 %	-579 034

Avustuksissa merkittävin yksittäinen avustus on Varkauden Teatterille 235 000 €, joka on maksettu alkuvuoden aikana.

Toimikunnat

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 1-6 kk 2020	Muutettu TA 2021	Toteuma 1-6 kk 2021	Tot. %	Muutos ed. vuosi	Ennuste 2021
Toimintatuotot	0	0	0		0,0 %	0
Toimintakulut	-14 948	-21 000	-27 076	128,9 %	81,1 %	-30 000
Toimintakate (netto)	-14 948	-21 000	-27 076	128,9 %	81,13 %	-30 000

Tämän vuoden kuluihin vaikuttaa kevään aikana toimineen tilapäisen valiokunnan kulut.

4.1.5 Elinvoiman edistäminen

Tilivelvolliset: Kaupunginjohtaja Hannu Tsupari, apulaiskaupunginjohtaja Joonas Hänninen 1.4.2021 alkaen, kaupunginhallitus, Navitas Kehitys Oy hallitus ja toimitusjohtaja Jouko Laitinen

Olellaiset tapahtumat ja talouden tasapainottamistoimenpiteiden toteutumisen arviointi

Talousarviossa 2021 on päätetty, että Navitas Kehitys Oy tulouttaa kaupungille vuoden 2021 aikana 1,3 miljoonaa euroa. Navitas Kehitys on pari vuotta sitten hakeutunut yleishyödylliseksi yhteisöksi ja tämä tarkoittaa sitä, että se ei voi jakaa omistajilleen osinkoa. Mikäli se näin tekisi, niin se todennäköisesti menettäisi yleishyödyllisen yhteisön statuksen ja samalla sille tulisi veroseuraamuksia mm. Callwaves kaupasta.

Nyt on keskusteltu, että kaupunki ei tässä tilanteessa maksa vuoden 2021 ja vuoden 2022 aikana Navitas Kehitys Oy:lle varattua ostopalvelurahaa. Asia on vielä selvityksessä, jotta tämäkään ei aiheuta vero- tai muita maksuseuraamuksia Navitas Kehitys Oy:lle.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2021 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Toteuma 30.6.	Tila
Asukasluvun kasvu	Asukasluvun lasku päättyy Varkaus saavuttaa muuttovoittoa	+/- 0 + 50	- 60 + 39	Toteutuu osittain
Työllisten määrä kasvaa	Työllisyys paranee	Työllisyysaste 65 %	Työllisyysasteesta saadaan viiveellä tietoa ja viimeisin tilastotieto on vuodelta 2018. 30.6.2021 työttömyysaste oli 12,7 % ja vastaavasti 30.6.2020 se oli 16,7 %.	Toteutuu osittain
Osaavan työvoiman saatavuus	Koulutuspaikat	Koulutuspaikat / -linjat lisääntyvät (kai-killä koulutusasteilla)	Varkaudessa Savonia on aloittanut uusia monimuotokoulutuksia (tradenomi, sosionomi, sairaanhoitaja)	Toteutuu osittain

Seutuyhteistyö syvenee	Yhteistyösopimukset / yhteiset hankkeet ja toimet	Viisi uutta sopimusta / hanketta / tointa Seudullinen ilmasto-ohjelma konkretisoidaan Seudullisen rakennusvalvonnan selvitys valmistuu keväällä 2021	- Tehty ja hyväksytty kunnissa. Selvitys tehty ja toteutuu.	Toteutuu osittain ☐
Edunvalvonta paranee	Saavutettavuus Tukilainsäädäntö	Liikenneyhteydet ja vuorot lisääntyvät Itärata-hanke etenee Investointi- ja kuntahallitukset Itä- ja Pohjois-Suomeen	Korona on vaikuttanut ihmisten liikkumiseen ja kysyntään. Olemme olleet aktiivisesti yhdessä muiden kuntien kanssa tekemässä edunvalvontaa saavutettavuuden osalta. Itärata hankeyhteistyöstä sovittu. Kuntahallien tukien palauttamisesta kirjelmöity ministeriötä ja pyritään selvittämään vielä EU-komission kantaa.	Toteutuu osittain ☐
Kiertotalouden edistäminen	Investoinnit kiertotalouteen	Investoinnit 5 M€	Biokaasutehtaan toteuttamis-/investointi selvitys menossa (valmistuu 12/2021), Mukana useita merkittäviä toimijoita Suomesta ja ulkomailta. Riikinnevan sivuvirtojen hyödyntäminen selvitetty ja maanhankinta neuvottelut menossa,	Ei toteudu ☐
Vetovoima kasvaa	Vetovoimakeskushanke etenee	Tiedepuistoa pyritävä säätiö saadaan perustetuksi	Joutenlahden alueella on syntynyt vetovoimaa ja uusia yrityksiä on siellä aloittanut toiminnan. Kaava etenee alueella. Säätiötä ei ole perustettu.	Toteutuu osittain ☐

Asukkaiden hyvinvointi paranee	Palvelujen saatavuus ja laatu terveystalokampuksella	Sotepalvelujen onnistunut integrointi terveystalokampuksissa	Uusi Aalto hyvinvointikeskus aloitti toiminnan 3/2021. Uudet sote-lait hyväksyttiin eduskunnassa, joka edellyttää kaupungilta aktiivista maakunnallista mukanaoloa ja hyvinvoinnin turvaamista.	Toteutuu
--------------------------------	--	--	---	---

Talous

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 1-6 kk 2020	Muutettu TA 2021	Toteuma 1-6 kk 2021	Tot. %	Muutos ed. vuosi	Ennuste 2021
Toimintatuotot	0	0	0		0,0 %	0
Toimintakulut	-477 051	-1 089 123	-238 959	21,9 %	-49,9 %	-689 000
Toimintakate (netto)	-477 051	-1 089 123	-238 959	21,9 %	-49,9 %	-689 000

Elinkeinopalvelujen ostopalveluja on maksettu vain 1-3 kk:n ajalta. Määrärahaan tullaan esittämään muutos sopimusmuutoksen mukaisesti.

4.2 KONSERNIPALVELUT

Tilivelvolliset: Tilivelvolliset: kaupunginjohtaja Hannu Tsupari, apulaiskaupunginjohtaja Joonas Hänninen 1.4.2021 alkaen, hallintojohtaja Toni Leppänen, talousjohtaja Helena Pitkänen, henkilöstöjohtaja Nina Holopainen ja tietohallintojohtaja Mika Maaranen.

Olennaiset tapahtumat ja talouden tasapainottamistoimenpiteiden toteutumisen arviointi

Apulaiskaupunginjohtaja Joonas Hänninen aloitti virassa 1.4.2021. Hän tutustui kaupungin toimialoihin jo tätä ennen maaliskuussa.

Valtiovarainministeriön 5.9.2021 asettaman (VM78:00/2012) kehittämishankkeen mukaan kuntien taloustietojen, tilastoinnin ja tietohuollon kehittämisohjelma (Kuntatieto-ohjelma) on otettu käyttöön 1.1.2021 lukien. Tilastouudistus on työllistänyt merkittävästi taloustoimen henkilöstöä sekä toimialojen talousvastaavia keväen aikana. Muutosprojektia on toteutettu yhdessä Sarastia Oy:n kanssa.

Alkuvuoteen 2021 osui suurin muutosprojekti, missä tietohallinto on ollut koskaan mukana: Aalto hyvinvointikeskuksen käyttöönotto. Muutosprojektissa tuli eteen lukuisia haasteita. Osa vanhoista tietokoneista siirtyi vanhalta sairaalalta Aalto hyvinvointikeskukseen puhdistuksen kautta, mutta tietokoneita ja näyttöjä uusittiin myös satoja. Uusinnoissa keskityttiin vaihtamaan laitteita, jotka palautuvat leasing yhtiölle tämän vuoden aikana. Omat haasteensa yliheitolle aiheutti Koronan viivästysvaikutukset laiteostoihin. Laitteita jouduttiin asentamaan erittäin tiukalla aikataululla juuri ennen Aalto hyvinvointikeskuksen käyttöönottoa. Ylitöitä ei vältetty, mutta Aaltoon muuttavalle henkilöstölle saatiin työasemat muuttopäivään mennessä käyttöön. Uusia erilaisia tietojärjestelmäprojekteja oli valmistelussa ja käyttöön otettiin Aallossa puolisen tusinaa alkuvuoden aikana. Langattoman ja langallisen tietoverkon puolella tehtiin myös merkittävästi asennustöitä.

Varkauden kaupungin oman konesalin rautapalvelinten elinkaari oli loppusuoralla ja toukokuussa uusittiin konesalin kaksi rautapalvelinta kolmesta. Samalla kaikkien rautapalvelinten käyttöjärjestelmä päivitettiin Windows Server versio 2012R2:sta versioon 2019.

Panostukset tietoturvallisuuden parantamiseen jatkuvat. Helmikuussa alkoi SOC/SIEM lokien- ja tietoturvatapahtumien hallintaratkaisun käyttöönottoprojekti. Projekti saatiin valmiiksi huhtikuussa ja järjestelmä on nyt tuotantokäytössä.

Talouden tasapainottamisohjelman toteutuminen:

Vuonna 2020 toteutuneet säästötoimenpiteet toteutuvat myös tänä vuonna. Uusista vuodelle 2021 määritellyt tasapainottamistoimenpiteet eivät kaikilta osin toteudu. Esim. hankinta-asiantuntijaa ei kaupungin palvelukseen ole palkattu, joten tältä osin säästö 175 000 € ei tule toteutumaan. Myös konsernitason henkilöstösuunnittelulle asetettu tavoite 205 000 € ei aivan kokonaan toteudu, koska kaupunginjohtajan vuosilomien ajaksi palkattiin apulaiskaupunginjohtaja.

30.6.2021 tilanteen mukaan HTV2-kertymä koko kaupungin tasolla oli 21,9 HTV pienempi verrattuna TP2019 (osavuositarkastus 30.6.2020). Talouden tasapainottamisohjelman 22 HTV:n vähennystavoite vuoden 2022 loppuun mennessä näyttää mahdolliselta. Työkyvyttömyysoisaot ovat laskeneet koko kaupungin tasolla viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna 0,8 pv/HTV ja olivat 18,5 pv/HTV. Talouden tasapainottamisohjelmassa asetettuun tavoitteeseen (työkyvyttömyysoisaot 17 pv/HTV vuoden 2022 lopussa) ei todennäköisesti päästä talouden tasapainottamisohjelman aikataulussa, mutta suunta on hyvä ja toivottu.

Konsernipalveluiden HTV2 (16,5 HTV) oli kuluneen vuoden puolivälissä 5,7 HTV pienempi verrattuna tilinpäätösvuoden 2019 tilanteeseen (HTV 22,2 HTV). Konsernipalveluissa työkyvyttömyysoisaot laskivat huomattavasti (- 19 pv/HTV). Kesäkuun 2021 lopussa konsernipalvelujen työkyvyttömyysoisaot olivat 6,5 pv/HTV.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2021 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Toteuma 30.6.	Tila
Johtamisosaaminen paranee ja "johtamisen johtamisen" (lähiesimiestyön tuki) toimintakulttuuri kehittyy. Vuoden 2021 erityisenä painopistealueena on talousjohtaminen.	Henkilöstökyselyn tulokset Asiakastyytyväisyyskyselyjen tulokset (pilottiyksiköissä)	Henkilöstökyselyn kokonaistulokset pysyvät nykyisellä hyvällä tasolla (3,8/5) ja halukkuus suositella Varkauden kaupunkia työnantajana pysyy tasolla (3,9/5) Esimiesten arviot omista esimiehistään paranevat Asiakkaiden arviot yksiköiden toiminnasta kehittyvät parempaan suuntaan pilottiyksiköissä Esimiesten perehdytys järjestetty	Henkilöstökyselyn tulokset vuoden 2021 osalta ovat käytävissä alkuvuodesta 2022. Asiakas- ja henkilöstötyytyväisyyden rinnakkainen kartoitus ja niistä saatavan datan hyödyntäminen ovat käynnissä pilottiyksiköissä. Syksyllä toimintamallia arvioidaan ja tehdään suunnitelma järjestelyn käyttöön ottamiseksi myös muissa yksiköissä. Esihenkilöiden perehdytysohjelmaa ollaan rakentamassa Intro-perehdytysohjelmistoon yhteistyössä Kuopion kaupungin kanssa Pro Esimies -osaamisprofiilin pohjalta.	Toteutuu osittain
Yhteistoiminnan tavoitteellisuus paranee	Yhteistoimintasopimuksen mittarit	Yhteistoimintasopimus valmis toimeen	Yhteistoimintasopimus ja yhteistoiminnan pelisäännöt uudistetaan yhdessä uuden	Toteutuu osittain

	Henkilöstön (edustajien) sekä esimiesten ja johdon palaute	pantavaksi 1.2.2021 Yhteistoimintaan liittyvät arviot paranevat	luottamushenkilöjohdon kanssa 1.8.2021 alkavan valtuustokauden alussa. Samalla sovitaan myös yhteistoiminnan arvioinnin mittareista ja mittaus-tavasta.	
Asiakastytyväisyyden systemaattinen seuranta aloitettu	Toimialojen ja palvelualueiden asiakastytyväisyyden ja palvelukokemuksen seurannan ja arvioinnin tulokset	Asiakastytyväisyyden ja -kokemuksen seurannan ja arvioinnin järjestelyt käytössä pilottiyksiköissä	Asiakas- ja henkilöstötytyväisyyden rinnakkainen kartoitus ja niistä saatavan datan hyödyntäminen ovat käynnissä pilottiyksiköissä. Syksyllä toimintamallia arvioidaan ja tehdään suunnitelma järjestelyn käyttöön ottamiseksi myös muissa yksiköissä.	Toteutuu
Turvallisuuskulttuurin ja -johtamisen kehittyminen ja niihin liittyvien toimintamallien jäsentyminen	Sisäiset ja ulkoiset turvallisuuspoikkeamat Järjestetyt harjoitukset ja koulutukset Lakisääteisten vaatimusten täytyminen	Kokonaisturvallisuuden (vastuut, työnjako jne.) konsepti jäsennetty Turvallisuu-suunnitelman päivitys valmis 30.6.2021 Valmiussuunnitelman yleinen osa päivitetty 31.12.2021 mennessä	Turvallisuu-suunnitelmien tekeminen siirtyi syksylle 2021.	Ei toteudu
Laadukkaampi päätös- viestintä	Kuntalaisten palaute	Päätös- viestinnän prosessi ja toimintamalli on sovittu ja otettu käyttöön yhteistyössä hallintopalveluiden ja toimialojen kanssa.	Päätös- viestinnästä vastaavat henkilöt on valittu toimialoilta ja yhtenäiset kuvasymbolit hallinnon päätös- viestintää varten on luotu. Toimintamalli on otettu käyttöön hallintopalveluissa ja toimialoilla. Aloitettu kokousten ennakkouutisointi vakioidusti (valtuusto, hallitus, lautakunnat).	Toteutuu
Tehokkaampi ja vaikuttavampi kaupunki- organisaation, - konsernin ja -yhteisön sisäinen viestintä	Konsernin työntekijöiden palaute Henkilöstökyselyn tulokset	Viestinnän merkitys toimialoilla sekä konsernin ja kaupunkiyhteisön sisällä tunnustetaan ja toimitaan yhteisten tavoitteiden, toimintasuunnitelman, työnjaon ja vuosikellon pohjalta	Viestinnän merkitys toimialoilla sekä konsernin ja kaupunkiyhteisön sisällä on tunnustettu. Yhteisiä tavoitteita on lähde- työstämään mm. kaupunkimarkkinoinnin suunnittelu työryhmien sekä vuosikellon poh-	Toteutuu osittain

			jalta.	
Vaikuttavampi ja vuorovaikutteisempi sähköinen viestintä	Kuntalaisten, vapaa-ajan asukkaiden, matkailijoiden ym. sidosryhmien palaute, arviot	Verkkoanalytiikan seurannan ja hyödyntämisen suunnitelmat tehty Somestrategia valmis	Somestrategian laatiminen aloitettu pienellä työryhmällä ja sisältöä kirjoitetaan syksyllä. Verkkoanalytiikan seurannan ja hyödyntämisen suunnittelu siirrettiin syksyyn.	Toteutuu osittain
Vuorovaikutteisempi ja osallistavampi talousviestintä	Kuntalaisten palaute	Talousviestinnän suunnitelma ja vuosikello valmis ja yksi vuodenkierto osin toteutettu	Talousviestinnän suunnitelma ja vuosikello on laadittu ja viestintää toteutettu sen mukaan. Talouslukuja on myös laitettu visuaaliseen muotoon helpottamaan viestintää kuntalaisten suuntaan.	Toteutuu
Työllisyyden edistäminen. Uusi työllisyysohjelma käyttöön vuosille 2021-2022 (päätettävänä 1/2021).	Nuorten (17-29v.) työttömien määrä. Aktivointiaste. Työmarkkinatukimaksujen kuntaosuus. Kun uusi työllisyysohjelma käytössä, sen mittarit käytössä.	Nuorten työttömien määrä keskimäärin enintään 250. Keskimääräinen aktivointiaste 31 %. Työmarkkinatukimaksujen kuntaosuus vuoden 2021 lopussa 1 700 000. Kun uusi työllisyysohjelma käytössä, sen mittarit käytössä.	Nuorten työttömien määrä keskimäärin 265. Aktivointiaste keskimäärin 32,9 %. Työmarkkinatuen kuntaosuusmaksut 874 600 €. Ennuste koko vuodelle 1 755 000 €. Työllisyysohjelma 2021-22 käytössä mittareineen.	Toteutuu osittain
Sotokeskuksen käytössä toimiva ICT-ympäristö	Henkilöstön tyytyväisyys, kuntalaisten palautteet	ICT-teknologia on asennettu ja otettu käyttöön aikataulun mukaisesti. Uudet toimintaa tukevat tietojärjestelmät käytössä.	Aalto hyvinvointikeskuksen ICT-palvelujen käyttöönottoprojekti oli vaativa ja työllisti tietohallintoa huomattavasti. Projektiin palkattiin yksi ulkopuolinen henkilö ajalle 1.1.-30.4.2021.	Toteutuu

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Sisäinen valvonta on osa jokapäiväistä työskentelyä ja toteutuu esimiesten toimiessa voimassaolevien sääntöjen ja ohjeiden mukaisesti. Sisäisen valvonnan toteutumisesta raportoidaan osavuosikatsauksissa ja tilinpäätöksessä raportointiohjeistuksen mukaisesti.

Sisäisen valvonnan painopistealueet on hyväksytty vuoden 2021 talousarvion hyväksymisen yhteydessä.

Päätöksen teko / Yritysvaikutusten arviointi:

Yritysvaikutusten arvioinnin tarpeellisuudesta päättää päätösesityksen esittelijä / valmistelija. Arviointi laaditaan ennen valmistelun aloittamista ja vastuullisena tahona ovat siis esittelijä ja asian valmistelija. Käytössä ei ole määrämuotoista arviointilomaketta, vaan arvioinnista laaditaan vapaamuotoinen sanallinen tiivistelmä. Arviointi tulee tehdä ainakin silloin, kun tunnistetaan, että päätös saattaa vaikuttaa esim. yrityksen tai yritysten kustannuksiin, investointeihin, liikennejärjestelyihin, saavutettavuuteen tai muuhun päivittäiseen toimintaan.

Talous / Luotto- ja maksukortit:

Vuosittain alkuvuodesta tarkastetaan luotto- ja maksukorttien vuosimaksujen yhteydessä voimassa olevat kortit ja niiden käyttäjät.

Luottokortit ovat käytössä johtoryhmän jäsenillä ja johtavilla luottamushenkilöillä (kv ja kh varsinaiset puheenjohtajat). Luottokorttihakemukset ja korttien kuoletukset hoidetaan taloushallinnossa.

Maksukorttien hakeminen ja lopettaminen on ohjeistettu ja ohjeet lähetetty suoraan esihenkilöille sekä lisätty intraan taloushallinnon palveluihin.

Maksukorttien hakeminen ja käyttäjille luovuttaminen siirtyi 1.8.2021 alkaen takaisin kaupungin taloushallinnolle Sarastia Oy:ltä.

Luotto- ja maksukorttien hakemukset hyväksyy talousjohtaja.

Korttien käytöstä muodostuvat luottokunnan laskut asia tarkastetaan kyseisen toimialan hallinnossa ja hyväksymisen tekee kortin käyttäjän esimies. Ostolaskun liitteeksi skannataan ostotapahtuman kuitit.

Henkilöstö / Rekrytointiprosessi:

Rekrytointiprosessin lähtökohtana on täyttölupahakemusprosessi, joka on sähköistetty eli täyttölupahakemusprosessi käynnistetään ja täyttöluvat hyväksytään Kuntarekrytointi-järjestelmässä. Myös varsinainen rekrytointiprosessi hoidetaan samassa järjestelmässä. Järjestelmän sähköistys on tuonut prosessiin ryhtiä ja tehokkuutta ja sitä käytetään kattavasti kaikilla toimialoilla ja kaikissa rekrytoinneissa. Täyttölupiin ja rekrytointiin liittyviä linjauksia sekä toimivalta- ja päätöksenteko-ohjeita selkiytettiin ja tarkennettiin hallintosääntöuudistusprosessissa kevään aikana. Samoin kevään aikana uudistettiin ja kehitettiin rekrytointi- ja työnantajamarkkinointia varsinaisten rekrytointiprosessien tueksi.

Tietohallinto / käyttöoikeudet:

Varkaudessa IT infran käyttöoikeuksia haetaan Essi järjestelmän kautta. Alkuvuoden aikana avattiin yhteensä 227 kpl uutta käyttäjätunnusta ja tarpeettomat tunnukset suljettiin. Työsuhteiden päättyessä, Essi järjestelmään saadaan Sarastialta automaattinen sulkemispyyntö tietoliittymän kautta, mistä muodostuu tiketti Essi järjestelmään. Tämä varmistaa sen, ettei tarpeettomia AD (Active Directory) tunnuksia tai sähköposteja jää voimaan. Mikäli AD tunnus on käytämättä 90vrk, tunnus lukitaan automaattisesti.

Moni Varkauden kaupungin käyttämä tietojärjestelmä on linkitetty Active Directoryn käyttäjätunnuksiin, kuten esimerkiksi: Intranet, Navisec tietoturvasovellus, Populus (HR ERP), VPN yhteyksien hallinta, Essi, Rondo laskujen käsittely sekä sähköinen allekirjoitus.

Kaikki tietojärjestelmät eivät kuitenkaan ole suoraan kytköksissä AD tunnuksiin. Sellaisissa on oma tunnuksen hallinta pääkäyttäjän kautta. Tällaisia ovat esimerkiksi Lifecare potilastietojärjestelmä, Proconsona sosiaalihuollon järjestelmä ja Tweb asianhallinta. Tietojärjestelmien jatkokehityksessä suositetaan tietojärjestelmien linkittämistä AD:n myös niiden osalta mitkä ei tällä hetkellä ole linkitetty Active Directoryyn. Lisäksi kartoitetaan eri identiteettihallintaratkaisuja.

Talous

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 1-6 kk 2020	Muutettu TA 2021	Toteuma 1-6 kk 2021	Tot. %	Muutos ed. vuosi	Ennuste 2021
Toimintatuotot	1 359 866	3 594 124	1 438 234	40,0 %	5,8 %	3 491 181
Toimintakulut	-2 640 147	-6 685 507	-2 879 765	43,1 %	9,1 %	-6 985 324
Toimintakate (netto)	-1 280 281	-3 091 382	-1 441 531	46,6 %	12,59 %	-3 494 143

Toteutuma ajalta 1.1.-30.6.2021 on 0,161 M€ suurempi kuin edellisvuonna. Toteutumavertailuun vaikuttavat eläköityneiden henkilöiden pitämättömien vuosilomien maksaminen vuonna 2021 sekä edellisvuoden toteutumaan vaikuttaneet yhden henkilön sv-korvaukset ja 2/3 palkkaus.

Henkilöstö

Henkilöstön määrä palvelussuhteittain	6/2021	%	6/2020	%	Muutos ed. vuosi	Muutos ed. vuosi
Vakituiset	31	75,6 %	29	76,3 %	2	6,9 %
Määräaikaiset	3	7,3 %	5	13,2 %	-2	-40,0 %
Työllistetyt	7	17,1 %	4	10,5 %	3	75,0 %
Oppisopimussuhteiset		0,0 %		0,0 %	0	0,0 %
Yhteensä	41	100,0 %	38	100,0 %	3	7,9 %
Henkilötyövuodet (Htv 2)	19,2		18,8		0,4	2,1 %

Maksetut palkat	6/2021	6/2020	Muutos €	Muutos (%)
Yhteensä	1 009 968	934 982	74 986	8,0 %

Työkyvyttömyys-poissaolot (pv/HTV1)	6/2019	6/2020	Muutos	6/2021	Muutos
Sairaus	13,7	25,6	11,9	6,5	-19,1
Työtapaturma	1,3	0,0	-1,3	0	0,0

4.2.1 Talouspalvelut

Tilivelvolliset: talousjohtaja Helena Pitkänen

Olennaiset tapahtumat ja talouden tasapainottamistoimenpiteiden toteutumisen arviointi

Talousarvion täytäntöönpano-ohjeet hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 11.1.2021 § 5. Talousarvion käyttösuunnitelmat valmistuivat tammikuussa ja tiedot siirrettiin kirjanpidon seurantaan helmikuussa.

Tilinpäätös valmistui kuntalain mukaisesti maaliskuun loppuun mennessä ja kaupunginhallitus käsitteli tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen kokouksessaan 29.3.2021 § 82 Tarkastuslautakunta käsitteli arviointikertomuksen ja tilintarkastajan tarkastuskertomuksen 19.5.2021. Kaupunginvaltuuston hyväksyi tilinpäätöksen 31.5.2021 § 39 ja arviointikertomuksen § 38.

Talousraportointi aloitettiin 1-3 kuukausiraportilla ja 1-4 kk laadittiin laajennettu kuukausiraportti, jonka kaupunginhallitus käsitteli 24.5.2021 ja annettiin tiedoksi kaupunginvaltuustolle 31.5.2021. Tammi-toukokuun -raportti käsiteltiin tiedoksi antona kaupunginhallituksen kokouksessa 21.6.2021.

Alkuvuoden aikana laadittiin yhdessä henkilöstöhallinnon ja viestintävastaavien kanssa vuoden 2021 talousarviosta kuntalaistiedote ja keväällä vuoden 2020 tilinpäätöksestä. Tiedotteet on julkaistu kaupungin nettisivuilla.

Taloushallinnon markkinointi- ja viestintäsuunnitelma 1-6 kk:n osalta laadittiin 25.2.2021.

Pitkäaikainen laskentapäällikkö Riitta Koponen jäi eläkkeelle 1.6.2021. Hänen tehtäviään jatkaa taloussuunnittelija Asta Viljakainen. Hän aloitti tehtävässä 4.1.2021.

Mikkelin ammattikorkeakoulun taloushallinnon opiskelija Belinda Nurmi suoritti opiskeluihin liittyvän työharjoittelun ajalla 1.2.-30.4. taloushallinnossa ja henkilöstöhallinnossa. Työharjoittelun ohjaajana toimi talousjohtaja Helena Pitkänen.

Vuoden 2021 alusta astui voimaan uusi kuntien taloustietojen tuottamista ja raportointia koskeva lainsäädäntö. Taloustietojen toimittamisen aikataulua aikaistettiin nykyisestä ja raportointivelvollisuutta laajennettiin. Ensimmäinen uuden lainsäädännön mukainen neljännesvuosiraportti hyväksyttiin Valtiokonttorin tietovarannossa 26.4.2021 ja toisen vuosineljänneksen raportti 5.8.2021. Lisäksi 15.8.2021 mennessä tulee kaupungin antaa vuoden 2021 tilinpäätösnäyte.

Koronaepidemian jatkumisen mahdollistamaa etätöitä on taloushallinnossa käytetty todella vähän. Vain talousjohtaja on tehnyt etänä 1-2 pv / vko. Kokoukset ovat olleet valtaosin Teams-kokouksia. Myös alueelliset kokoukset, joihin talousjohtaja on osallistunut, ovat olleet etäkokouksia.

Talousjohtaja on osallistunut Pohjois-Savon Liiton kuntataloustyöryhmään ja sote-uudistuksen taloushallinnon valmistelutyöryhmään.

Sarastia Oy:n palvelutuotantoa ja prosesseja on pyritty kehittämään yhteistyössä kaupungin taloushallinnon kanssa. Esimerkiksi myynti- ja ostolaskujen sähköisyysastetta pyrittiin nostamaan Warkauden lehdessä julkaistun artikkelin kautta. Kaupunki lähettää myyntilaskuja noin 98 000 kpl/vuosi ja niiden sähköisyysaste on vain noin 16 %. Ostolaskujen osalta sähköisyysaste on noin 90 %. Paperisina tulevat ostolaskut ovat kuitenkin noin kuusi kertaa kalliimpia käsitellä Sarastia Oy:ssä kuin sähköiset laskut. Paperisia ostolaskuja lähetettiin organisaatioihin oltiin yhteydessä ja opastettiin ottamaan kaupungin nettisivuilla oleva toimittajaportaali-palvelu käyttöön.

Kuntari tiedolla johtamisen järjestelmä korvattiin Sarastia Oy:n 365BI tiedolla johtamisjärjestelmällä. Taloushallinto selvitti yhdessä Sarastia Oy:n kanssa monen kuukauden aikana, miksi kirjanpidon ja 365BI-järjestelmän taloustiedot eivät olleet yhtäpitäviä. Vaikka taloustiedot saatiin korjattu 365BI-järjestelmässä, niin taloushallinnon kuin toimialojen talousvastaavat kokevat 365BI-järjestelmän turhan monimutkaiseksi ja jäykäksi käyttää. Taloustietojen hallintaan ja raportointiin on käytössä kaksi muuta toimivaa ja helppokäyttöistä järjestelmää, Tane ja UDP.

Sisäisen tarkastuksen raportin huomioiden mukaan taloushallinto laati laskutus- ja perintäprosessikuvaukset. Rondo-arkiston myyntilaskujen näkyvyyttä rajoitettiin käyttäjätunnuksien rajauksilla. Uudet rajaukset laati Sarastia Oy talousjohtajan viranhaltijapäätöksen 2.6.2021 § 9 mukaisesti.

Taloushallinnon talouden tasapainottamistoimenpiteet, jotka toteutuivat jo vuonna 2020, toteutuvat myös tänä vuonna. Mm. työjärjestelyt konsernipalvelujen osalta, sähköisten materiaalien lisääminen, pankkipalvelujen kilpailuttaminen ja sopimusten läpikäynti sekä joidenkin sopimusten irtisanominen, esim. Operandi Oy:n rahoituspalvelut.

Lisäksi vuoden 2021 aikana lisätään sähköisiä raportteja ja kehitetään toimintoja, joiden kautta tuotetaan kustannustehokkaita talouspalveluja.

Taloushallinto on ollut omalta osaltaan kehittämässä henkilöstöhallinnon hankkimia uusia palveluja henkilöstölle, mm. Intro perehdytysohjelma ja Eduhouse koulutusohjelma.

Talous

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 1-6 kk 2020	Muutettu TA 2021	Toteuma 1-6 kk 2021	Tot. %	Muutos ed. vuosi	Ennuste 2021
Toimintatuotot	0	0	0		0,0 %	0
Toimintakulut	-139 372	-309 122	-200 641	64,9 %	44,0 %	-310 000
Toimintakate (netto)	-139 372	-309 122	-200 641	64,9 %	43,96 %	-310 000

Toimintakatteen toteutumiseen vaikuttaa yhden henkilön eläköitymisen yhteydessä maksetut pitämättömät vuosilomat, joita hän ei ehtinyt pitää kevään aikana oltuaan noin kuukauden sairauslomalla. Verrattaessa vuoden 2021 toteutumaa edellisvuoden toteutumaan tulee huomioida vuonna 2020 kuluja vähentäneet sv-korvaukset (18 376 €) viideltä kuukaudesta sekä yhden henkilön 2/3 palkkaus yli kahdelta kuukaudesta. Palkkakulujen kasvun myötä kasvavat myös henkilösivukulut.

4.2.2 Henkilöstöpalvelut

Tilivelvolliset: henkilöstöjohtaja Nina Holopainen

Olellaiset tapahtumat ja talouden tasapainottamistoimenpiteiden toteutumisen arviointi

Alkuvuoden aikana henkilöstöpalveluita työllistivät 1.4.2021 voimaan astunutta paikallista järjestelyerää koskevat neuvottelut henkilöstön edustajien kanssa. Neuvotteluita käytiin kaikilla viidellä sopimusallalla (KVTES, OVTES, LS, TS, TTES) ja työnantaja ja henkilöstöjärjestöjen edustajat olivat koolla yhteensä yli kymmenen kertaa. Suurin osa neuvotteluista päättyi yksimielisenä. Sosiaali- ja terveyspalveluiden esihenkilöiden palkkoja koskevat järjestelyeräneuvottelut jatkuvat vielä syksyllä.

Kevätkauden yksi keskeisimmistä kehittämisteemoista oli työnantaja- ja rekrytointimarkkinoinnin kehittäminen. Sitä tehtiin yhteistyössä FCG Oy:n Kuntarekryn ja RTK-Henkilöstöpalvelu Oy:n asiantuntijoiden kanssa. Yhteistyön tuloksena päivitettiin ja nykyaikaistettiin Varkauden kaupungin työnantajaesittely Kuntarekryn verkkosivuille ja tuotettiin useita rekrytointi- ja työnantajamarkkinointivideoita (lasten, nuorten ja perheiden palvelut, tukipalvelut, kotihoito, sosiaali- ja terveysala/Aalto sekä kesätyö). Lisäksi kuvattiin koko kaupunkiorganisaatiosta työnantajana kertovaa videota, joka valmistuu elokuussa. Videoiden lisäksi laadittiin tekstimuotoisia työntekijätarinoita (perusopetuksen opettaja, varhaiskasvatuksen opettaja ja sosiaalityöntekijä), joilla on mm. elävöitetty Kuntarekryn työnantajaesittelysivua, ja jotka liitettiin osaksi RTK-Henkilöstöpalvelu Oy:n kanssa toteutettuja työntekijäryhmäkohtaisia rekrytointikampanjoita (esim. opettajat). Varkauden kaupunki oli esillä myös virtuaalisilla Hurraa Ura – ja Kuntarekry-messuilla sekä samoin verkossa toteutetussa Pieksämäen DIAKin OSKE- eli Osallistavan kehittämisen työelämäyhteistyöpäivässä. Pilotoinnissa on myös Kuntarekryn ”kevyt yhteydenottomahdollisuus” haasteellisten rekrytointien tukena. Työnhakija voi ennen hakemuksen täyttämistä lähettää Varkauden kaupungille yhteydenottopyynnön työpaikkailmoitukselta. Ilahduttavaa on ollut myös se, että työpaikat ovat alkaneet tehdä sosiaaliseen mediaan omaa arkityötään kuvaavia videoita, joiden tarinat elävöittävät työnantaja- ja rekrytointimarkkinointia.

FCG:n tuottama Intro-perehdytysohjelma otettiin käyttöön käynnistämällä pilotti sosiaali- ja terveyspalveluisa. Intro on perehdytysten suunnitteluun, organisointiin ja toteutumisen seurantaan tarkoitettu sähköinen alusta, jonka kautta voidaan varmistaa perehdytysprosessin laatu ja tavoitteellisuus. Intron esihenkilöperehdytystä on kehitetty yhteistyössä Kuopion kaupungin edustajien kanssa Pro Esimies –osaamisprofiilin pohjalta.

Kevään kuluessa käynnistettiin Palkkaus- ja palkitsemisohjelman sekä Osaamisen ja oppimisen kehittämisen ohjelman päivitysprosessi. Ko. ohjelmia käsitellään sen kuluessa rinnakkain ja toinen toisiinsa peilaten. Työryhmässä on sekä työnantajan että henkilöstön edustajia ja sitä ”sparraa” Snellman Edun rehtori Soili Meklin. Myös tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on päivityksen alla. Prosessista vastaavat pääluottamusmiehet, työsuojeluvaltuutetut ja henkilöstöpalvelut yhdessä. Päivitystyö jatkuu syksyllä kaikkien ohjelmien osalta.

Henkilöstöpalvelut on ollut mukana pilotissa, jossa on kehitelty toiminnan laajapohjaiseen kehittämiseen ja oppimiseen tähtäävää asiakas- ja henkilöstötyytyväisyyden mittaamista ja arviointia rinnakkain pilottiyksiköissä. Pilotin vastuuhenkilönä kaupunkiorganisaatiossa toimii hallintojohtaja ja Varkauden kaupungin yhteistyökumppanina toimii myös vakiintuneista henkilöstöpuolustajista vastaava Balentor Oy.

Kevään aikana kehitettiin edelleen Sarastia 365 BI –järjestelmän hyödyntämistä HR-datan osalta. Sarastia 365 BI (entinen Kuntari) on erityisesti johdon ja esihenkilöiden tarpeita palveleva, päivittäisen tiedolla johtamisen ja raportoinnin järjestelmä. Henkilöstöjohtamisen näkökulmasta siellä seurattavia keskeisiä indikaattoreita ovat mm. henkilöstöresurssi ja henkilöstökustannukset sekä työkyvyttömyyspoissaolot ja niiden kustannukset.

Henkilöstöjohtaja Nina Holopainen ja työhyvinvointiasiantuntija/työsuojelupäällikkö Kirsti Murtomäki edustivat Varkauden kaupunkia työnantajana uudelleen käynnistettyyn Pohjois-Savon hyvinvointialueen valmisteluun liittyvissä kokouksissa, joissa kevään aikana lähinnä päivitettiin edellisellä valmistelukierroksella laadittuja suunnitelmia.

Edellivuonna käynnistetyt Varkauden kaupunkikonsernin HR-tapaamiset jatkuivat. Henkilöstöpalveluiden johdolla kokoonnuttiin kaksi (2) kertaa mm. työnantajamarkkinoinnin ja rekrytoinnin sekä HR-ohjelmistojen teemojen äärelle. Tapaamisissa olivat mukana Navitas Kehitys Oy:n ja Wartalo Kodit Oy:n henkilöstöasioista vastaavat kollegat.

Henkilöstöjohtaja osallistui sosiaali- ja terveystoimen organisaatiouudistuksen eli organisaation rakenteen ja johtamisjärjestelmän valmisteluun yhteistyössä sosiaali- ja terveystoimen johtajan kanssa. Prosessin kuluessa haastateltiin kaikki sosiaali- ja terveystoimen esihenkilöt ja heidän varahenkilönsä ja kartoitettiin heidän osaamistaan, odotuksiaan ja toiveitaan henkilöstösuunnittelun tueksi.

Henkilöstöpalveluilta pyydettiin asiantuntijapuheenvuoroja myös organisaation ulkopuolelle. Henkilöstöjohtaja oli yhtenä puhujana KPMG:n ”Kestävä talous – toimintakyky ja elinvoimaa” –webinaarissa 11.2.2021. Henkilöstöjohtaja osallistui myös Snellman Edun luottamushenkilöille suunnatun sähköisen HALLI-valmennusohjelman toteutukseen henkilöstöpolitiikan ja –johtamisen teemojen osalta.

Vuoden 2021 alussa käynnistyi yhteistyössä Siilinjärven kunnan kanssa toteutettava TieTTY!-hanke, jonka tavoitteena on saada lisää työkykyisiä päiviä Varkauden kaupungin työntekijöille. Hankkeen myötä mm. vahvistetaan esihenkilöiden työkykyjohtamisen taitoja, tuetaan työntekijöiden omaa osallisuutta ja vastuuta työkyvyn ylläpitämisessä ja terävöitetään työterveysyhteistyötä monipuolisesti. Hanke on kaksivuotinen. Keva myönsi hankkeelle työelämän kehittämistä rahaa.

Varkauden kaupunki muisti ja palkitsi esihenkilöitä, jotka olivat kehittyneet tai menestyneet työssään erityisen hyvin vuoden 2020 aikana. Palkitsemisen perusteena käytettiin vuosittain toteutettavan Pulssihenkilöstökyselyn tuloksia. Pulssikysely on Varkauden kaupungin henkilöstötutkimus, josta saadaan ajantasaista tietoa toiminnan suunnitteluun ja ohjauksen tueksi. Henkilöstö vastaa kysymyksiin, jotka käsittelevät toimintaan liittyviä tärkeitä osa-alueita kuten jaksamista ja työhyvinvointia, kollegoiden vaikutusta omaan työhön, työn sujuvuutta, motivaatiota toiminnan kehittämiseen ja esihenkilötyötä. Vuoden 2020 kyselyssä kysyttiin myös viestinnän ja tiedonkulun toimivuutta sekä koronan vaikutusta työskentelyyn. ”Pro Pomot” palkittiin Navitaksessa järjestetyssä esihenkilöiden kahvitilaisuudessa 4.6.2021.

Vuoden 2021 alussa aloitettiin yhteistyö vakuutusyhtiö LähiTapiolan kanssa ja käynnistettiin suunnittelu mm. systemaattisten työsuojeluun ja -turvallisuuteen liittyvien koulutusten järjestämiseksi.

Sosiaali- ja terveystoimen hallintosihteeri Liisa Taskinen aloitti uutena henkilöstöasiantuntijana 1.5.2021 ja seurasi tehtävässä heinäkuun alussa eläköitynyttä Katariina Riipiä. Henkilöstöpalvelut työllistivät Anna-Kaisa Sinkkosen raportointikaudella henkilöstösihteerin tehtäviin.

Talous

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 1-6 kk 2020	Muutettu TA 2021	Toteuma 1-6 kk 2021	Tot. %	Muutos ed. vuosi	Ennuste 2021
Toimintatuotot	2 571	407 000	7 995	2,0 %	211,0 %	407 000
Toimintakulut	-507 547	-1 631 176	-551 854	33,8 %	8,7 %	-1 631 176
Toimintakate (netto)	-504 976	-1 224 176	-543 859	44,4 %	7,70 %	-1 224 176

Toimintakatteen toteutumaan vaikuttaa merkittävästi työterveyshuollon määrärahojen siirto ajalta 1.1.-30.6.2021 heinäkuun kirjanpitoapäiväyksellä. Kesäkuun työterveyshuollon lasku hyväksyttiin heinäkuussa kesäkuun kirjanpidon kirjauskauten sulkemisen jälkeen. Tämän vuoksi toimintakulujen talousarvio 1 631 176 € on 388 839 € liian suuri. Toimintakulujen muutetun talousarvion tulisi olla 1 242 337 €, silloin toteutuma 551 854 € on 44,42 %. Huomioitaessa toimintakatteessa työterveyshuollon määrärahamuutuskirjaukset jää muutetun talousarvion toimintakatteen netoksi 835 337 €, josta käyttö 543 859 € on 65,11 %.

4.2.3 Työllisyysyksikkö

Tilivelvolliset: henkilöstöjohtaja Nina Holopainen

Olennaiset tapahtumat ja talouden tasapainottamistoimenpiteiden toteutumisen arviointi

Työttömyysaste oli vuoden alussa 16,5 %, lähtien siitä laskuun siten, että kesäkuussa työttömyysprosentti oli 12,7 %. Aiemman hyvän laskun jälkeen työttömyyden nousu vuoden 2020 aikana ylöspäin oli suuri johtuen koronapandemiasta ja sen suorista sekä välillisistä vaikutuksista.

Valtuusto hyväksyi vuoden 2021 alussa uuden työllisyysohjelman vuosille 2021 - 2022. Ohjelmassa on selkeitä toimenpiteitä, joita on lähdetty viemään eteenpäin. Yhtenä laajana kokonaisuutena on ”Työllisyyden palvelukeskus”-toiminnan rakentaminen. Tavoitteena on koota yhteen eri työllisyystoimijoita, jolloin sekä verkostoyhteistyö tiivistyy että ennen kaikkea asiakkaille kyetään antamaan entistä laadukkaammin yhteen sovitettuna tukea, apua ja palveluita. Keskeisimpinä toimijoina kokonaisuudessa on kaupungin työllisyyspalvelut (ml. TYP), TE-toimisto, Savon ammattiopisto, Navitas Yrityspalvelut ja Wäläky. Konkreettisesti kokonaisuus on edennyt siihen, että yhteiset tilat on jo osin otettu käyttöön.

Työllisyysohjelma painottuu vahvasti myös nuorten työllisyyden edistämiseen. Nuorten ja nuorten aikuisten osalta keskeisimpinä toimenpiteinä ovat pajakoulun ja ryhmätoimintojen jatkaminen hankkeen päätyttyä kaupungin omana toimintana sekä Ohjaamo-toiminnan vahvistaminen. Pajakoulu-ryhmätoimintaan on kytkeytynyt myös oppivelvollisuusudistus ja sen osalta Valpas-koordinointi. Näiden toimenpiteiden osalta ei ole vielä edetty konkreettisesti, perusteena henkilöressurssien vähyyys.

Yhteistyötä on tiivistetty systemaattisesti muutenkin edelleen, etenkin TE-toimiston kanssa. Taustalla on ns. rinnakkaistyyllisyyskokeilu, jolla pyritään kehittämään toimintoja valtakunnallisten työllisyyskokeilujen rinnalla ilman kokeilun tuomia lakisääteisyyskysymyksiä. Yhteistoiminta on sujunut hyvin ja tiiviinä.

Kaupungin työllisyyspalvelut ovat toimineet koko kevään hybridimallilla, toiminnan muokkautuessa lähi- ja etätöyhteismallilla sekä verkoston että asiakkaiden tilanteisiin ja tarpeisiin.

Hankkeina työllisyyden saralla toimii 1.2.2020 käynnistynyt Nuorten työpolku -hanke (ESR) sekä vuoden 2021 alussa käynnistynyt Seppä -työhönvalmennushanke, jossa kaupunki on osallisena.

Vuoden alussa myös nuorten Ohjaamo-toiminta kytkeytyi tiiviimmin muihin kaupungin työllisyyspalveluihin yhteiskoordinaation kautta. Ohjaamon kehittäminen on ottanut askeleita mm. strategian ja markkinointi- ja viestintäsuunnitelman tekemisen kautta.

Henkilöstön osalta ei kevään aikana tapahtunut muutoksia lukuun ottamatta työllisyyspalveluiden tiimivastaavan työsuhteen muuttamista määräaikaisesta toistaiseksi voimassa olevaksi. Sen myötä vapautui TYP-sosiaaliohjaajan virka (sote) jatkossa toistaiseksi voimassa olevana täytettäväksi.

Talouden tasapainottaminen; työllisyyspalveluissa kehitetään jatkuvasti uusia keinoja työllisyyden lisäämiseksi.

Talous

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 1-6 kk 2020	Muutettu TA 2021	Toteuma 1-6 kk 2021	Tot. %	Muutos ed. vuosi	Ennuste 2021
Toimintatuotot	0	350 185	9 310	2,7 %	0,0 %	350 185
Toimintakulut	-199 904	-1 189 945	-208 715	17,5 %	4,4 %	-1 190 185
Toimintakate (netto)	-199 904	-839 760	-199 405	23,7 %	-0,25 %	-840 000

Työllisyysyksikön talouden arvioidaan toteutuvan budjetoidun mukaisesti, lukuun ottamatta toimitilakuluja, jotka nousevat hieman budjetoidusta uusiin tiloihin muuton vuoksi.

Työllisyysyksikön palkkatukityöllistämiseen varatusta määrärahasta 1 133 364 € käytettiin ensimmäisen vuosisipuliskon aikana n. 649 600 €. Tulomäärärahaan sisältyy palkkatukityöllistämiseen ELY-keskukselta saatavat palkkatuet (510 014 €), joiden toteutuma kesäkuun lopussa oli 251 257 €. Palkkatukityöllistämiseen varatut määrärahat siirretään käytön mukaan toimialoille.

4.2.4 Hallintopalvelut

Tilivelvolliset: Hallintojohtaja Toni Leppänen ja henkilöstöjohtaja Nina Holopainen

Olennaiset tapahtumat ja talouden tasapainottamistoimenpiteiden toteutumisen arviointi

Hallintopalvelujen alkuvuoden suurin ponnistus oli kuntavaalien läpiviemi. Vaalien alkuperäinen ajankohta oli 18.4.2021, mutta maaliskuussa vaalilakia muutettiin koronan vuoksi väliaikaisesti siten, että uusi kuntavaalien ajankohta oli 13.6.2021. Samassa yhteydessä ennakoäänestysaika pidettiin kaksi viikkoiseksi. Tämä tarkoitti sitä, että käytännössä jo pitkälle viedyt valmistelut aloitettiin monelta osin uudestaan mm. ennakoäänestystoimitsijoiden sekä vaalipäivän virkailijoiden rekrytointi.

Keskusarkiston arkistonhoitaja Vesa Pöllänen ja toimistovirkailija Heidi Nieminen ovat olleet vastuussa, kun sairaalalta siirrettiin paperiarkisto kaupungitalolle. Työ alkoi syyskuussa 2020 ja sitä jatkui aina kevääseen 2021. Samassa yhteydessä paperiarkistoa siivottiin.

Koronatilanteen jatkuessa hankalana, hybridikokoukset vakiintuivat tavaksi toimia. Teknisesti kokoukset toimivat lähes moitteettomasti.

Markkinointi- ja viestintätiimiä vahvistettiin, kun helmikuussa aloitti markkinointi- ja viestintätuottajana Minttu Itkonen 50% työajalla. Toukokuun alusta tiimivastaavan tehtävässä on aloittanut Laura Rosenberg. Hyvinvointikeskus Aallon valmistuminen työllisti markkinointi ja viestintätiimiä helmi-maaliskuussa. Tuotettiin markkinointi- ja viestintämateriaalia tiedotusta varten ja uusittiin lomakepohjat. Soten Aaltoon siirtyvä henkilöstö valokuvattiin ja heille tehtiin kuvalliset henkilökortit. Suunniteltiin sisältöä ja otettiin käyttöön info-TV-järjestelmä yhteistyössä tietohallinnon kanssa.

Matkailumarkkinoinnin (VisitVarkaus) siirryttyä kaupungille laadittiin matkailustrategia, jota lähdettiin toteuttamaan kesäksi 2021 kampanjasuunnittelulla ja uudella ilmeellä. Alueen matkailutoimijoille perustettiin yhteinen ryhmä Facebookiin, jossa tietoa tulevista tapahtumista ja kampanjoista ym. pystytään jakamaan puolin ja toisin. Tämän lisäksi otettiin käyttöön uutiskirje, joka lähetetään matkailutoimijaverkostolle säännöllisin väliajoin.

Kaupunkimarkkinoinnin suunnittelua ja kehittämistä edistettiin yhdessä Navitaksen ja eri yhteistyötahojen kanssa. Tervetuloa Varkauteen -paketti muuttajille suunniteltiin keväällä ja ensimmäinen osoitehaku toteutettiin toukokuussa. Uusille asukkailla lähtee postikortti, jota vastaan voi kaupungitalolta käydä hakemassa paketin.

Warkaus-info avattiin Olohuoneen yhteyteen, Kauppakatu 13, kesäkuussa. Infopisteeltä on tarkoitus saada kaupungin palveluihin liittyvää neuvontaa ja esitteitä. Se toimii kesäisin myös kesämatkailuneuvojan työpisteinä.

Talous

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 1-6 kk 2020	Muutettu TA 2021	Toteuma 1-6 kk 2021	Tot. %	Muutos ed. vuosi	Ennuste 2021
Toimintatuotot	71 118	67 054	38 923	58,0 %	-45,3 %	67 054
Toimintakulut	-472 161	-841 314	-425 913	50,6 %	-9,8 %	-842 054
Toimintakate (netto)	-401 043	-774 260	-386 990	50,0 %	-3,50 %	-775 000

4.2.5 Tietohallintopalvelut

Tilivelvolliset: Tietohallintojohtaja Mika Maaranen

Olennaiset tapahtumat ja talouden tasapainottamistoimenpiteiden toteutumisen arviointi

Alkuvuoteen 2021 osui suurin muutosprojekti, missä tietohallinto on ollut koskaan mukana: Aalto hyvinvointikeskuksen käyttöönotto. Muutosprojektissa tuli eteen lukuisia haasteista. Osa vanhoista tietokoneista siirtyi vanhalta sairaalalta Aalto hyvinvointikeskukseen puhdistuksen kautta, mutta tietokoneita ja näyttöjä uusittiin myös satoja. Uusinnoissa keskityttiin vaihtamaan laitteita, jotka palautuvat leasing yhtiölle tämän vuoden aikana. Omat haasteensa yliheitolle aiheutti Koronan viivästysvaikutukset laitetoimituksiin. Laitteita jouduttiin asentamaan erittäin tiukalla aikataululla juuri ennen Aalto hyvinvointikeskuksen käyttöönottoa. Ylitöitä ei välttytty, mutta Aaltoon muuttavalle henkilöstölle saatiin työasemat muuttopäivään mennessä käyttöön. Uusia erilaisia tietojärjestelmäprojekteja oli valmistelussa ja käyttöön otettiin Aallossa puolisen tusinaa alkuvuoden aikana. Langattoman ja langallisen tietoverkon puolella tehtiin myös merkittävästi asennustöitä.

Varkauden kaupungin oman konesalin rautapalvelinten elinkaari oli loppusuoralla ja toukokuussa uusittiin konesalin kaksi rautapalvelinta kolmesta. Samalla kaikkien rautapalvelinten käyttöjärjestelmä päivitettiin Windows Server versio 2012R2:sta versioon 2019.

Panostukset tietoturvallisuuden parantamiseen jatkuvat. Helmikuussa alkoi SOC/SIEM lokien- ja tietoturvatapahtumien hallintaratkaisun käyttöönottoprojekti. Projekti saatiin valmiiksi huhtikuussa ja järjestelmä on nyt tuotantokäytössä.

Talous

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 1-6 kk 2020	Muutettu TA 2021	Toteuma 1-6 kk 2021	Tot. %	Muutos ed. vuosi	Ennuste 2021
Toimintatuotot	658 677	1 418 885	706 506	49,8 %	7,3 %	1 423 800
Toimintakulut	-650 436	-1 362 951	-771 416	56,6 %	18,6 %	-1 380 300
Toimintakate (netto)	8 241	55 934	-64 910	-116,0 %	-887,65 %	43 500

Tietohallinnon toimintakuluissa on ollut nousua, johtuen mm. Aallon käyttöönottovaiheen henkilöresurssien ylittöistä ja määräaikaisista lisäresursseista johtuen.

4.2.6 Tukipalvelut

Tilivelvolliset: Henkilöstöjohtaja Nina Holopainen ja talousjohtaja Helena Pitkänen

Olennaiset tapahtumat ja talouden tasapainottamistoimenpiteiden toteutumisen arviointi

Kaupungin kirjanpito-, osto- ja myyntireskontrapalvelut, maksuliikenne sekä palkkalaskentapalvelut on ulkoistettu 1.6.2013 alkaen Sarastia Oy:lle (entinen Kunnan Taitoa Oy).

Sarastia Oy otti uuden suoriteperusteisen hinnoittelun käyttöön 1.1.2021 alkaen. Kaikki palvelut eivät kuitenkaan sisälly suoriteperusteiseen hinnoitteluun, vaan osa palveluista on erikseen hinnoiteltavaa tuntiveloitukseen perustuvaa lisäpalvelua. Lisäksi Sarastia Oy perii myös vuosimaksuja eri palveluista.

Kuntien taloustietojen tuottamista ja raportointia koskeva lainsäädäntö tuli voimaan 1.1.2020 ja sitä sovelletaan ensimmäisen kerran vuoden 2021 tietojen raportoinnissa. Uuteen talousraportointiin valmistautuminen on toteutettu yhteistyössä Sarastia Oy:n kanssa ja alkuvuoden aikana on ensimmäisen ja toisen vuosineljänneksen tilastot tuotettu Valtiokonttorin tietovarantoon.

Talous

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 1-6 kk 2020	Muutettu TA 2021	Toteuma 1-6 kk 2021	Tot. %	Muutos ed. vuosi	Ennuste 2021
Toimintatuotot	627 500	1 351 000	675 500	50,0 %	7,6 %	1 351 000
Toimintakulut	-670 729	-1 351 000	-721 227	53,4 %	7,5 %	-1 351 000
Toimintakate (netto)	-43 229	0	-45 727		5,78 %	0

Toimintakulujen kasvuun verrattuna edelliseen vuoteen vaikuttavat Sarastia Oy:ltä ostetut lisäpalvelut sekä palveluhinnoitteluun tehdyt muutokset.

YLEISHALLINTO YHTEENSÄ

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 1-6 kk 2020	Muutettu TA 2021	Toteuma 1-6 kk 2021	Tot. %	Muutos ed. vuosi	Ennuste 2021
Toimintatuotot	2 248 441	3 888 943	1 669 187	42,9 %	-25,8 %	3 786 000
Toimintakulut	-4 511 933	-10 424 197	-4 598 255	44,1 %	1,9 %	-10 793 324
Toimintakate (netto)	-2 263 492	-6 535 254	-2 929 068	44,8 %	29,40 %	-7 007 324

4.3 SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI

Tilivelvolliset: vt. sosiaali- ja terveysjohtaja Reetta Kettunen 1.1 - 31.1.2021, sosiaali- ja terveysjohtaja Soile Merilä 1.2.2021 alkaen, perusturvalautakunta

Olellaiset tapahtumat ja talouden tasapainottamistoimenpiteiden toteutumisen arviointi

Maaliskuussa tapahtunut muutto hyvinvointikeskus Aaltoon kosketti noin 450 soten työntekijää. Palvelut kyettiin pitämään toiminnassa käytännössä koko ajan. Muuton jälkeen havaittiin toiminnallisia muutostarpeita varsinkin neljännen kerroksen osalta. Selvittelyt ovat kesken. Keväällä todettiin erityisesti virka-ajan ulkopuolella tapahtuvia levottomuuksia Aallon tiloissa. Tilanteen rauhoittamiseksi vartijapalvelua lisättiin. Aallon osalta on tullut myös muita ennakoimattomia menoja koskien esim. siivouspalveluita, tietotekniikkaa, päällekkäisiä vuokria ja asiakas/potilasturvallisuutta. Pitkät alihankintaketjut ja rakennuttajan hidas reagointi palvelupyyntöihin on aiheuttanut huolta ja ylimääräistä työtä. Ajatellut henkilöstösäästöt uusissa tiloissa on vaikea toteuttaa. Tietyt arkkitehtuuriset ratkaisut vaativat päinvastoin jopa enemmän henkilökuntaa. Monitilaympäristöissä työskentely on aiheuttanut jossakin määrin keskustelua. Haasteista huolimatta Aalto mahdollistaa moniammatillisen toimintakulttuurin luomisen ja ylläpitämisen ja myös uusia, puhtaita tiloja osataan arvostaa.

Alkuvuoden aikana on kiinnitetty huomiota mahdollisimman avoimen, keskusteleavan ja ratkaisukeskeisen kulttuurin luomiseen sekä erilaisten ilmiöiden ja niiden taustalla olevien juurisyiden löytymiseen. Tätä kautta halutaan lisätä henkilöstön hyvinvointia ja kitkeä pois ei-toivotut toimintamallit. Tavoitteena on kulttuuri, jossa henkilöstö voi ottaa suoraan yhteyttä esimiehiin ja sote-johtoon ja kokea tulleen aidosti kuulluksi.

Koronan aiheuttama hoitovelka on vaikuttanut erikoissairaanhoidon ostojen nousuun. Lisäksi yksittäiset kalliit hoidot ovat lisänneet kustannuksia. KHO:n päätöksen jälkeen Terveystalon anestesiaa vaativa leikkaustointiminta piti lopettaa 31.3.21 mennessä. Vuoden 2021 aikana kustannuksia lisää päällekkäinen Terveystalon ja Kysin laskutus. KH:n päätöksen mukaan Terveystalon toimintaa jatketaan määräaikaisena vuoden 2021 loppuun niiltä osin kuin Terveystalon on sitä mahdollista tuottaa.

Koronatartuntojen osalta alkuvuosi on ollut melko rauhallinen. Tammi-helmikuussa alkaneet koronarokotukset ovat kuitenkin työllistäneet omaa henkilöstöä paljon. Myös ylimääräisiä rokottajia on palkattu. Alussa epävarmuus rokotteiden saapumisesta ja niiden vähäinen määrä sekä kuntalaisten turhautuminen ajan varamisen haasteisiin kuormittivat sekä asiakkaita että henkilöstöä. Kaikille 80-vuotta täyttäneille myös soitettiin ja tarkistettiin tarvitseeko ikäihminen ajanvarauksessa apua. Huhtikuusta alkaen rokotteiden saaminen alkoi olla tasaisempaa ja yhä nuorempia ikäluokkia päästiin rokottamaan.

Sosiaali- ja terveysjohtaja sekä henkilöstöjohtaja haastattelivat yhteistoiminta-alueen esimiehet maaliskuuhun aikaan. Haastattelut liittyivät valtuuston maaliskuussa hyväksymään organisaatiomuutokseen. KH edellytti uuden työryhmän perustamista, jonka tehtävänantona oli selvittää lasten ja nuorten mielenterveyspalveluiden tilaa ja niiden saatavuutta. Työryhmä kokoontui kevään aikana kolme kertaa. Rinnalla oli sosiaali- ja terveystoimen oma sisäinen selvitys pullonkaloista ja muutostarpeista.

Talouden tasapainottamistoimenpiteet:

Työmarkkinatuen maksuosuuden pieneneminen – säästötavoite 50 000 €

Säästötavoitteeseen ei ole päästy, vaan maksuosuus on kasvanut noin 50 000 €. Korona on lisännyt omalta osaltaan työllisyyden haasteita, toisaalta halvat asunnot mahdollistavat muuttoliikenteen, jossa kuntaan muuttavilla saattaa olla laajoja sosiaali- ja terveyspalveluiden tarpeita ja mahdollisia elämänhallinnan ongelmia. Työmarkkinatuen maksuosuuden juurisyistä on kuitenkin saatava vielä parempi käsitys.

Sairauslomapäivien vähentäminen – säästötavoite 50 000 €

Sairaslomien määrä on lisääntynyt vuoden 2020 vastaavaan ajankohtaan verrattuna.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2021 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Toteuma 30.6.	Tila
<p>Toimivien ja kustannustehokkaiden sote-palveluiden tuottaminen yhteistoiminta-alueelle ja muille Var-kaudesta ko. palvelu- ja ostaville.</p> <p>Uuteen Sosiaali- ja terveystieteiden valmistautuminen -toiminnallinen suunnittelu käytäntöön.</p>	<p>Laatu ja kustannukset. Asiakastyytyväisyysmittaukset</p> <p>Henkilökunnan sairauspoissaolot.</p> <p>Asiakasprosessien toimivuus, kustannusvaikuttavat palvelut</p>	<p>Kustannustehokkaat ja vaikuttavat palvelut</p> <p>Asiakastyytyväisyys hyvällä tasolla</p> <p>Talousarviossa pysyminen.</p> <p>Henkilökunnan hyvä työkyky, sairauspoissaolot vähenevät vuosittain</p> <p>Uudet tilat. Toiminta perustuu tietoon. Tiedolla johtaminen. Pystymme käytettävissä olevilla resursseilla vastaamaan kasvavaan kysyntään.</p>	<p>Palveluiden laatu on monelta osin hyvää tai jopa kiitettävää. Kuitenkin selkeitä kehittämisen tarpeita on sekä laadussa että prosesseissa.</p> <p>Talousarviossa ei tulla pysymään. Suurimpana yksittäisenä selittäjänä tekijänä on erikoissairaanhoidon kasvaneet kustannukset sekä hoitovelan purun että yksittäisten kalliiden hoitojen takia. Myös lastensuojelun kustannukset ovat nousussa.</p> <p>Henkilökunnan hyvinvointiin on kiinnitetty huomiota. Avoin ja rohkea keskustelukulttuuri nähdään tärkeänä osana kokonaisuhyvinvointia.</p> <p>Sosiaali- ja terveyspalvelut ovat kunnan lakisääteistä toimintaa. Resurssin pitää olla riittävällä tasolla, kuitenkin ns. hukkatyö ja pullonkaulat on myös tärkeää löytää ennen resurssien lisäämistä. Kuitenkin voidaan todeta, että mm. sosiaalipalveluiden ja jossakin määrin myös hoitotyön resurssi on riittämätön.</p>	<p>Toteutuu osittain</p> <p>■</p>

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Sisäistä valvontaa on toteutettu osana päivittäistä toimintaa ohjeiden ja määräysten mukaan. Palvelutarpeen arvaamattomuus ja koronan vaikutukset ovat aiheuttaneet epävarmuutta. Henkilöstön vaihtuvuuteen liittyvät riskit on tiedostettu erityisesti perehdyttämisen ja laadukkaan johtamisen osalta. Perehdyttämistä on tehostettu mm. Intro järjestelmän (sähköinen perehdyttämislusta) käyttöönotolla.

Päätöksenteko/Yritysvaihto: Yhteistoiminta-alueella toimii yksi mielenterveyspalvelujen, viisi kehitysvammaisten, kolme lastensuojelun ja kuusi ikäihmisten asumispalveluja tarjoavaa yksikköä. Palvelutuottajien

ohjaus, neuvonta ja valvonta ovat kaupungin vastuulla. Valvontakäyntejä tehdään säännöllisesti 1-2 kertaa vuodessa ja tarvittaessa useamminkin. Myös asiakassijoitusten yhteydessä käydään läpi yksikön toimintaa.

Talous/Luotto- ja maksukortit: Listaus luotto- ja maksukorttien haltijoista on saatu ja se on tarkistuksen alla. Yhteiset käytännöt on tarpeen käydä läpi koko kaupungin tasolla.

Henkilöstö/Rekrytointiprosessi: Rekrytointeihin on pyydetty lupa ja päätökset on tehty ohjeiden (hallintosääntö ym.) mukaisesti.

Tietohallinto/Käyttöoikeudet: Käyttöoikeuksien hakemiseen tarvitaan selkeämpi prosessi henkilön aseman mukaan ja liittyen, mistä oikeuksia haetaan (Sarastian asiointijärjestelmä, oma ICT, ulkoiset järjestelmät). Ohjelmistojen käyttöön on myös tarpeen saada esim. ohjevideoita.

Talous

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 1-6 kk 2020	Muutettu TA 2021	Toteuma 1-6 kk 2021	Tot. %	Muutos ed. vuosi	Ennuste 2021
Toimintatuotot	20 412 295	44 364 179	22 627 953	51,0 %	10,9 %	45 779 885
Toimintakulut	-64 220 231	-135 202 263	-70 505 541	52,1 %	9,8 %	-139 244 564
Toimintakate (netto)	-43 807 936	-90 838 084	-47 877 588	52,7 %	9,29 %	-93 464 679

Toimintakatteen toteutuma koko toimialalla on 47,9 M€, joka on 52,7 % talusarviosta. Muutos edelliseen vuoteen on 9,29 %. Ennusteessa talusarvion ylitysuhka koko toimialalla on 2,6 M€, josta toimintakate- tasolla erikoissairaanhoidon osuus 1,4 M€.

Koronan aiheuttamia kustannuksia seurataan projektilla 5001. Koko toimialalla toteutuneita kustannuksia on syntynyt tammi-kesäkuussa 787 139 €, josta henkilöstökuluja 108 481 €, palvelujen ostoja 479 180 €, materiaaleja (mm. maskit ja muut hoitotarvikkeet) ja muita kustannuksia 176 342 €.

Henkilöstö

Henkilöstön määrä palvelussuhteittain	6/2021	%	6/2020	%	Muutos ed. vuosi	Muutos ed. vuosi
Vakituiset	657	71,7 %	673	73,8 %	-16	-2,4 %
Määräaikaiset	250	27,3 %	231	25,3 %	19	8,2 %
Työllistetyt	8	0,9 %	5	0,5 %	3	60,0 %
Oppisopimussuhteiset	1	0,1 %	3	0,3 %	-2	-66,7 %
Yhteensä	916	100,0 %	912	100,0 %	4	0,4 %
Henkilötyövuodet (Htv 2)	402,4		409,3		-6,9	-1,7 %

Maksetut palkat	6/2021	6/2020	Muutos €	Muutos (%)
Yhteensä	18 314 810	18 187 975	126 835	0,7 %

Työkyvyttömyys- poissaolot (pv/HTV1)	6/2019	6/2020	Muutos	6/2021	Muutos
Sairaus	22,1	19,9	-2,2	21,2	1,3
Työtapaturma	0,72	0,4	-0,3	0,57	0,1

1-6/2021 pilotoitiin ratkaisua, jossa gynekologian erikoislääkäri toimi 2 pv viikosta KYS:n kumppanuusvirassa erikois-pkl:lla ja lopun työaikaansa terveyskeskuslääkäriin vakanssilla hoitaen äitiysneuvolalääkäriin tehtäviä. Gynekologian erikoislääkäriin jatkuvasta läsnäolosta todettiin merkittävät synergiaedut ja aiemmin KYS:aan lähteneitä potilaita pystyttiin hoitamaan enemmän Varkaudessa kustannuksia säästäten laadukkaasti. Tämän vuoksi irtisanottiin KYS:n kumppanuussopimus ja 1/2022 alkaen aloittaa vakituinen gynekologian erikoislääkäri SOTE:n yhteistoiminta-alueella, työpanos on hyödynnettävissä myös Joroisissa. Lääkärien rekrytointi on onnistunut poikkeuksellisen hyvin. Seurantajaksolla on jouduttu käyttämään laskennallisesti ainoastaan 1,2

kk:n edestä vuokralääkäriyöpanosta. Lääkäriresurssia päivystyksessä on jouduttu lisäämään työaikalainsäädännön velvoittamalla tavalla.

Koronanäytteenottoon, hengitystieinfektiovastaanoton toimintaan ja rokotustyöhön on jouduttu rekrytoimaan lisähenkilökuntaa lakisääteisten palveluiden turvaamiseksi. Vastaanotto toiminnan osastonhoitaja saatiin rekrytoitua onnistuneesti kesäkuussa ja röntgenin ylilääkäri aloitti työskentelyn helmikuussa.

Henkilöstön rekrytoinnissa on ollut haasteita etenkin määräaikaisiin työsuhteisiin kotiin annettavien palveluiden ja sairaalahoidon palvelualueella. Erityisesti lähihoitajien rekrytointi on haastavaa sekä määräaikaisiin että vakituisiin tehtäviin. Rekrytointiin ja markkinointiin on kiinnitetty paljon huomiota ja yhteistyötä on tehty vahvasti niin oppilaitosten, Sarastiarekryn kuin muiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Varahenkilöstön määrää on kasvatettu talousarvion mukaisesti, jotta akuutteihin tarpeisiin vastaaminen olisi joustavaa. Hoivaavustajia on saatu rekrytoitua hyvin tehostetun palveluasumisen ja kotihoidon puolelle. Palvelualueella enakoimattomat lisähenkilöiden tarpeet varsinkin osastohoidossa vierihoidopotilaiden kohdalla on ollut haasteellista järjestää. Kotihoidon esihenkilöt on saatu rekrytoitua kesäkuussa ja gerontologinen sosiaalityöntekijä aloittaa työnsä syyskuussa 2021. Sairauspoissaolot kotiin annettavien palveluiden ja sairaalahoidon palvelualueella ovat pysyneet samana vuoteen 2020 verrattuna kokonaisuudessaan.

4.3.1 Kotiin annettavat palvelut ja sairaalahoido

Tilivelvolliset: vt. sosiaali- ja terveysjohtaja Reetta Kettunen 1.1 - 31.1.2021, sosiaali- ja terveysjohtaja Soile Merilä 1.2.2021 alkaen, vs. palvelualuepäällikkö Tiina Sydänmaa 1.1. - 31.1.2021, vt. palvelualuepäällikkö Reetta Kettunen 1.2.2021 alkaen, perusturvalautakunnan jäsenet

Olellaiset tapahtumat ja talouden tasapainottamistoimenpiteiden toteutumisen arviointi

Hyvinvointikeskus Aaltoon muutto ja sen suunnittelu työllistivät koko henkilökuntaa ja erityisesti esihenkilöitä alkuvuodesta etenkin osastotoiminnan, kotihoidon, kotisairaalan ja asiakas- ja palveluohjauksen osalta. Toiminnallista suunnittelua on viety eteenpäin. Osastotoiminnan osalta osastojaksot ovat lyhentyneet ja toiminta on ollut erittäin vilkasta. Osastotoiminnan osalta turvallisuuden osalta on jouduttu tekemään muutoksia ovien ja hissien lukituksiin ja kulkumahdollisuuksiin keväällä 2021. Haasteita on ollut myös riittävän hygieniatason ylläpitämisessä ja yhteistyön muotoutumisessa, kun siivouksen toteuttaa ulkopuolinen toimija.

Tehostetun palveluasumisen osalta henkilöstömitoituksen vaatimukset 1.6.2021 alkaen on lisännyt hoivaavustajien työpanoksen lisääntymisen palveluasumisessa. Henkilöstömitoituksen nosto vuoden 2022 alusta tulee vaikuttamaan henkilöstökustannuksiin. Henkilöstömitoituksen nostoa ennakoidaan jo vuoden 2021 aikana.

Asiakasmaksulain muutos 1.7.2021 alkaen tulee vaikuttamaan asiakasmaksutuottoihin etenkin tehostetun palveluasumisen osalta negatiivisesti loppuvuoden aikana.

Koronarokotukset etenivät alkuvuoden aikana hyvin niin tehostetussa palveluasumisessa kuin kotihoidossa. Koronarokotuksia tarjottiin kotiin myös omaishoidettaville/omaishoitajille kotihoidon asiakkaiden lisäksi.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2021 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Toteuma 30.6.	Tila
Vaikuttavat ja kustannustehokkaat palvelut keskeisten palvelujen osalta.	Palvelukustannukset kotihoidon, palveluasumisen ja sairaalahoidon osalta.	Kustannukset eivät nouset keskeisten palvelujen osalta (kotihoito, palveluasuminen, sairaalahoido)	Kustannukset ovat kotihoidon osalta toimintakatteen osalta 50,4 % toteumaprosentin osalta. Kotihoidon kustannuksia rasittaa enakoimaton tapaturmavaikutusmaksu (320 000	Toteutuu osittain
-kotihoito	Osastotoiminnan osalta toiminnallisen kehittämisen seuranta	Osastohoidossa toiminnallinen kehittäminen		

<p>-palveluasuminen</p> <p>-sairaalahoito</p> <p>- kotisairaala</p>	<p>tamittarit: hoitopäivät, hoitajaksojen pituus, kuormitusprosentti.</p> <p>Kotihoidon peittävyys yli 75-vuotiailla, tehostetun palveluasumisen peittävyys yli 75-vuotiailla</p> <p>Omaishoidettavien määrän kehitys</p> <p>Kotisairaala toiminnan kehittäminen ja lisääminen - asiakkaiden määrät</p>	<p>nen tuo kustannustehokkuutta</p> <p>Peittävyys osalta tavoitetasot tehostettu palveluasuminen 7 %, kotihoito 12 %</p> <p>Palveluissa omaishoidon ja kotisairaalan osalta asiakasmäärät kasvavat 5 % verrattuna vuoteen 2020</p> <p>Asiakaskyselyissä kiitettävä taso</p>	<p>euroa), joka näkyy henkilökuluissa. Asumispalveluiden osalta toimintakate 56,1 %. Toimintatuotoissa ei näy vielä Valtionkonttorin osuus veteraanien osalta. Toimintakulut ovat kasvaneet talousarvioon nähden, mutta toimintakulut ja toimintatuotot ovat samalla tasolla kuin vuonna 2020 vastaavana aikana. Osastohoidossa toimintakate 50,5 %. Myyntituotot ovat toteutuneet ennakoitua paremmin. Muiden toimintakulujen osalta on kasvua ennakoitua enemmän (vuokrat, siivous jne.). Henkilöstökulut osastolla 49,0 %.</p> <p>Toiminnallinen kehittäminen osastolla on tuonut asiakkaille parempaa hoidon laatua, mutta henkilöstömäärää ei pystytä tiivistämään osaston rakenteesta johtuen (yhden hengen huoneet, pitkät välimatkat jne.). Akuuttiosastolla ajalla 1.1 - 30.6.2021 oli yhteensä 8589 hoitopäivää, 1171 osastojaksoa, keskimääräinen hoitoaika 7,3 hoitopäivää, kuormitusprosentti 83,4%.</p> <p>Omaishoidon asiakasmäärät ovat kasvaneet viime vuoteen verrattuna. Omaishoidon asiakasmäärä 6/2021 yhteensä 168 asiakasta (6/2020 yhteensä 159 asiakasta). Omaishoidon asiakasmäärät ovat kasvaneet alkuvuoteen 2020 verrattuna 17 % (1/2020 143 asiakasta 6/2021 168 asiakasta). Kotisairaalan asiakasmäärä 1 - 6/2021 yhteensä 502 asiakasta,</p>	
---	---	---	--	--

			<p>käyntimäärät 4913 kpl (1 - 6/2020 yhteensä 446 asiakasta, käyntimäärät 4334 kpl). Asiakasmäärä on kasvanut 12,5 % viime vuoteen verrattuna.</p> <p>Asiakaskyselyt toteutetaan syksyllä 2021.</p>	
<p>Sähköisen asioinnin, hoivateknologian ja digitalisaation käytön lisääminen ja laajentaminen</p>	<p>Kotihoidossa etähoivan osalta asiakkaiden ja asiakaskontaktien määrä.</p> <p>Asiakas- ja palveluohjauksessa sähköinen ja videovälitteinen palveluohjaus osaksi asiakasohjausta, prosentuaalinen osuus palveluohjauksista</p> <p>Muun hoivateknologian osalta määrät (lääkeautomaatti jne.)</p> <p>RAI- arviointijärjestelmän käyttöönotto</p>	<p>Etähoiva asiakkaiden määrä kasvaa 10 %:iin kotihoidon asiakkaiden kokonaisuudesta (n. 350 asiakasta)</p> <p>Hoivateknologian ja digitalisaation käyttö lisääntyy vähitellen</p> <p>RAI-arviointimittaria käytetään aktiivisesti.</p>	<p>Etähoiva asiakkaiden määrä on tällä hetkellä 12 asiakasta kotihoidossa. Etähoiva asiakkaita on kartoitettu ja sitä tarjotaan asiakkaille aktiivisemmin. Määrä on kasvussa. Tavoitetaso vuoden loppuun mennessä 24 asiakasta, joka noin 7 % asiakasmäärästä.</p> <p>Evondos - lääkeautomaattien määrä on lisääntynyt viime vuoteen verrattuna. Varkaudessa käytössä nyt yhteensä 24 lääkeautomaattia (vuonna 2020 18 kpl).</p> <p>RAI-arviointijärjestelmän käyttöönotto on syksyllä 2021 kotihoidossa ja tehostetussa palveluasumisessa. Käyttöönottoa on valmisteltu kevään ja kesän aikana.</p>	<p>Toteutuu osittain</p> <p></p>
<p>Asiakkaiden ja läheisten osallisuuden edistäminen.</p> <p>Asiakastyytyväisyys</p>	<p>Asiakastyytyväisyyskyselyjen tulokset</p> <p>Asiakasraatien, läheisraatien, kumppanuspöytien määrät/vuosi</p> <p>Muut osallistamisen keinot</p>	<p>Asiakastyytyväisyyskyselyt tehdään vuosittain ja sähköiset kyselyt.</p> <p>Asiakkaat ovat tyytyväisiä saamaansa palveluun ja he pystyvät vaikuttamaan monikanavaisesti palvelujen suunnitteluun ja kehittämiseen.</p>	<p>Asiakastyytyväisyyskyselyt tehdään syksyllä 2021 kotihoitoon ja tehostettuun palveluasumiseen.</p> <p>Osastohoidossa on käytössä Roidu-asiakaspalautejärjestelmä.</p> <p>Sähköisen palautekanavan kautta tullessiin palautteisiin on vastattu aktiivisesti ja palautteet on viety eteenpäin niitä koskeviin yksiköihin.</p> <p>Moniammatillisen tiimi-</p>	<p>Toteutuu</p> <p></p>

			työn tiimoilta kuntalaisille järjestettiin asiakaskysely keväällä 2021 toimintatavan kehittämiseen liittyen.	
Varahenkilöstön toiminnan kehittäminen ja resurssointi. Sijais-ten ja henkilöstön rekrytoinnin kehittäminen kokonaisuudessaan	Toiminnan uudelleen organisointi ja lisäresurssointi Sijaiskulujen seuranta	Sijaiskulut vähenevät	Sairauspoissaolot ovat palvelualueella pysyneet samalla tasolla vuoteen 2020 verrattuna. Sairauspoissaolo% 6,2% (6/2021). Sairauspoissaolopäivät ovat vähentyneet 1,4%, mutta työtapaturmista johtuvat sairauspoissaolopäivät ovat vastaavasti lisääntyneet. Sijaiskulut, varahenkilöstön kulut ja vuokratyövoiman käyttö on lisääntynyt kokonaisuudessaan. Sijaisten palkat ovat hiukan vähentyneet palvelualueella edelliseen vuoteen vastaavaan aikaan verrattuna, vuokratyövoiman käyttö pysynyt melko samana, varahenkilöstön henkilöstökulut ovat kasvaneet.	Toteutuu osittain
Moniammatilliset, monimuotoiset palvelut	Monitoimijaiset, moniammatilliset tiimit ja järjestöjen aktiivisuus palveluiden arvioinnin ja tuottamisen rinnalla. Osana Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskushanketta pilotoidaan ja raportoidaan	Moniammatillisuus, monitoimijuus lisääntyy palveluiden eri osa-alueilla. Henkilöstön yhteiskäyttö ja joustava käyttö osaksi arjen toimintoja.	Monitoimijaisen tiimityön pilottia ollaan käynnistämässä POSOTE20-hankkeen tiimoilta syksyllä 2021. Monitoimijaisen tiimityön mallia on valmisteltu ja kehitetty yhteistyössä muiden palvelualueiden työntekijöiden, kolmannen sektorin, järjestöjen ja kokemusasiantuntijoiden kanssa. Monitoimijaisen tiimityön pilotti on edennyt hankesuunnitelman mukaisesti.	Toteutuu

Talous

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 1-6 kk 2020	Muutettu TA 2021	Toteuma 1-6 kk 2021	Tot. %	Muutos ed. vuosi	Ennuste 2021
Toimintatuotot	4 176 320	9 854 021	5 381 182	54,6 %	28,8 %	10 405 694
Toimintakulut	-17 297 260	-36 663 356	-19 684 782	53,7 %	13,8 %	-38 383 599
Toimintakate (netto)	-13 120 941	-26 809 335	-14 303 600	53,4 %	9,01 %	-27 977 905

Kotiin annettavissa palveluissa ja sairaalahoidon palvelualueella toimintatuotot ovat toteutuneet ennakoitua paremmin. Toimintakuluissa on kasvua. Toimintakulujen osalta ennakoimaton tapaturmavakuutusmaksu noin 320 000 euroa rasittaa toimintakulujen osalta. Valtiokonttorin tilitykset veteraanien palvelujen osalta oman palvelutuotannon osalta eivät näy vielä palvelualueen toimintatuotoissa. Toimintakulujen osalta palvelujen ostot ja henkilöstökulut ovat ennakoitua suuremmat.

4.3.2 Terveystieteiden vastuu- ja palvelualue

Tilivelvolliset: Vt. sosiaali- ja terveysjohtaja Reetta Kettunen 1.1.- 31.1.2021 ja 1.2.2021 alkaen sosiaali- ja terveysjohtaja Soile Merilä, vt. palvelualuepäällikkö Leena Kuusikko, perusturvalautakunnan jäsenet

Olennaiset tapahtumat ja talouden tasapainottamistoimenpiteiden toteutumisen arviointi

Aalto Hyvinvointikeskukseen muutto ja sen suunnittelu työllistivät koko henkilökuntaa ja erityisesti esimiehiä alkuvuodesta. Toiminnallista suunnittelua on viety eteenpäin. Lääkärien koulutuksellista ja konsultatiivista tukea on vahvistettu. Päivystyksessä maaliskuulta alkaen on ns. välivuorolaisesta luovuttu sekä aamu- ja iltavuoroihin on lisätty hoitohenkilökuntaa potilaiden hoitoisuuden lisääntymisen vuoksi. Lisäksi lääkäriresursssia päivystyksessä on jouduttu lisäämään työaikalainsäädännön velvoittamalla tavalla. Kumulatiivisissa sairauspoissaoloissa on havaittavissa laskua palvelualueella.

Tahdistinpoliklinikalla on aloitettu yhteistyö KYSn kanssa tahdistinhoitajavetoisesta toiminnasta. Silmäpoliklinikan asiakasmäärät ovat kasvaneet ja hoitohenkilökuntaa on koulutettu vastaamaan silmänpistoshoidon tarpeeseen. Suun terveydenhuollossa aloitettiin keväällä iltavastaanottojen tarjoaminen kuntalaisille ja apteekkien kanssa yhteistyö käynnistyi diabeetikoiden hoitotarvikkeiden jakelun osalta. Moniammatillista kotikäyntiä 2v. täyttävien lasten perheisiin neuvolan ja varhaiskasvatuksen yhteistyönä laajennettiin.

Koronapandemiaan liittyen perustettu hengitystieinfektiovastaanotto toiminta jatkuu edelleen. Aalto Hyvinvointikeskuksessa tilat sijaitsevat päivystyksessä ja lisäksi koronanäytteenotto tapahtuu erillisessä näytteenottokontissa. Alkuvuodesta alkaneet koronarokotukset ovat edenneet suunnitelman mukaisesti ja rokottamistyöhön liittyvät henkilöstön rekrytoinnin ovat olleet onnistuneita. Myös koronanäytteenottoon ja hengitystieinfektiovastaanoton toimintaan on edelleen jouduttu resursoimaan lisähenkilökuntaa, joka näkyy henkilöstökuluissa. Näytteenottomäärissä on ollut havaittavissa laskua edellisvuoteen, mutta näytteenottoon liittyvät kustannukset näyttävät edelleen merkittävänä palveluiden ostoissa. Tampereen yliopiston, Itä-Suomen yliopiston sekä Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen yhdessä tuottamaan Koronavirustartuntojen jäljitys-koulutuksen on suorittanut yli kaksikymmentä työntekijää eri palvelualueilta. Tartunnan jäljitykset on saatu nopealla aikataululla aloitettua.

Suoritemäärät erikoislääkärinpoliklinikoilla ovat kehittyneet edellisvuoteen verrattuna tasaisesti. Perusterveydenhuollon vastaanotolla käyntimäärät ovat olleet edellisvuoteen kasvussa, joka selittyy osittain hoitajien käyntimäärien nousuna koronarokotusten käynnistymiseen liittyen alkuvuodesta. Röntgenitutkimuksia on tehty edellisvuotta enemmän ja myös suun terveydenhuollossa käyntimäärät ovat kasvaneet edellisvuoteen verrattuna. Käyntien vertailussa on huomioitava edellisvuoteen liittyvä käyntimäärien lasku yksiköissä koronapandemiaan liittyen.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2021 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Toteuma 30.6.	Tila
Perusterveydenhuollon ja erikoissairanhoidon integraation vahvistaminen palveluita yhteen sovittamalla asiakkaiden sekä potilaiden tarpeisiin	Terveystieteiden edistämisen aktiivisuus perusterveydenhuollossa - TEA, pistemäärä PYLL-indeksi Hyvinvointi Ankkuri	Terveystieteiden edistämisen aktiivisuus ylittää perusterveydenhuollossa valtakunnallisen tason, joka v. 2018 oli 67 ja Varkaudessa 78 (asteikko 0-100) Indikaattori kuvaa mm. terveysneuvonnan ja	TEA -viisarin terveyden edistämisen aktiivisuudessa perusterveydenhuollossa (v. 2020) on ollut valtakunnallisesti havaittavissa laskua: Varkaudessa terveyden edistämisen aktiivisuus on laskenut (66), mutta ylittää	Toteutuu osittain ■

	<p>tavoittaa matalalla kynnyksellä ennalta-ehkäisevästä näkökulmasta kuntalaisia ja tavoitettavuus on hyvää.</p> <p>Perusterveydenhuollon avohoidon kaikki lääkärikäynnit / 1000 asukasta</p> <p>Erikoissairaanhoidon avohoitokäynnit / 1000 asukasta</p> <p>Päivystyskäynnit erikoissairaanhoidossa / 1000 asukasta</p> <p>Konsultaatiokäytäntöä kehitetään perusterveydenhuollossa ja erikoissairaanhoidossa</p> <p>Konsultaatioiden määrä omaan erikoissairaanhoidon ja muihin yksiköihin</p> <p>Lähetemäärät omaan erikoissairaanhoidon ja muihin yksiköihin</p>	<p>terveystarkastuksien, seulontojen sekä ehkäisevän suun terveydenhuollon tilaa.</p> <p>PYLL-indeksin vakiinnuttaminen vähintäänkin valtakunnalliselle tasolle. Varkaus 7228 ja koko maa 6246 (v.2018) Indikaattori ilmaisee ennen 80 ikävuotta tapahtuneiden kuolemien takia menetettyjen elinvuosien lukumäärää väestössä/100 000 asukasta kohti.</p> <p>Käyntimäärät pysyvät tasaisena ja tavoitettavuus hyvällä tasolla. Vuonna 2019 3099 käyntiä/1613 asiakasta</p> <p>Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynnit lähentyvät valtakunnallista tasoa. (v. 2019 Varkaus käynnit 1 545/1000 asukasta, koko maa 1 074/1000 asukasta)</p> <p>Erikoissairaanhoidon avohoitokäynnit lähentyvät valtakunnallista tasoa. (v. 2018 Varkaus käynnit 2 755,3/1000 asukasta, koko maa 1 897,2/1000 asukasta)</p> <p>Päivystyskäynnit erikoissairaanhoidossa pysyvät reilusti valtakunnallisen tason alapuolella (v. 2019 Varkaus päivystyskäynnit erikoissairaanhoidossa 106,8 /1 000 asukasta, koko maa 204,0/1000 asukasta)</p> <p>Lähetemäärät erikois-</p>	<p>edelleen valtakunnallisen tason (63)</p> <p>PYLL-indeksi on lähtenyt loivaan kasvuun ollen nyt Varkaudessa 7 267 (v. 2020). Koko maan vastaava vertailuluku on 5 728.</p> <p>Hyvinvointi Ankkuri on tavoittanut 829 kunta-laista ja käyntejä on ollut 1086.</p> <p>Perusterveydenhuollon avohoidon kaikki lääkärikäynnit ovat olleet laskussa. Varkaudessa käyntejä v. 2020 oli 1 247/1000 asukasta kohden ja vastaava vertailuluku koko maassa oli 830/1 000 asukasta.</p> <p>Erikoissairaanhoidon avohoitokäynnit v. 2018 Varkaus 2 755,3/1000 asukasta ja koko maa 1 897,2/1000 asukasta.</p> <p>Päivystyskäynnit erikoissairaanhoidossa ovat hieman laskeneet edellisvuoteen ja pysyneet valtakunnallisen tason alapuolella (v. 2020 Varkaus 106,4/1000 asukasta ja koko maa 209,4/1000 asukasta)</p> <p>Omaan erikoissairaanhoidon saapuneiden läheteiden määrä on lisääntynyt ja konsultaatioiden määrä vähentynyt edellisvuoteen verrattuna. Eniten lisääntynyt läheteissä on havaittavissa silmätaudeissa. Lastenneurologia on tullut uutena erikoisalana ja infektioaudit jääneet pois. Läheteitä omaan erikoissairaanhoidon on tullut tarkas-</p>	
--	--	---	--	--

		<p>sairaanhoidon kääntyvät laskuun ja vähenivät 5 %. Konsultaatiot omaan erikoissairaanhoidon lisääntyvät 10 %.</p>	<p>teluajankohtana 4 276, joka on n. 6,6 % enemmän, kuin edellisvuonna vastaavana aikana. Konsultaatioiden määrä on laskenut yli puolella edellisvuoteen verrattuna. Huomioitavaa on kuitenkin, että tilastoissa näkyvät vain kirjatut paperikonsultaatiot ja laskuissa ei ole mukana muita matalankynnyksen konsultaatioita.</p> <p>KYS kuntakortin ennakkotietojen mukaan lähetemäärät ovat lisääntyneet päivystysläheteitä lukuun ottamatta.</p>	
<p>Asiakas / potilas keskiössä</p> <p>Asiakasosallisuuden lisääminen</p>	<p>Asiakastyytyväisyyskyselyt</p> <p>Osallisuusinterventtioiden määrä</p>	<p>Potilaat ja asiakkaat ovat tyytyväisiä saamaansa palveluun ja pystyvät vaikuttamaan monikanavaisesti palvelujen suunnitteluun sekä kehittämiseen.</p> <p>Asiakasraatien- ja kyselyiden määrä.</p> <p>Palautteisiin vastaaminen.</p>	<p>Roidu asiakaskokemus kyselyssä vastaanotto- palveluissa n1 004 vastausta. NPS 56 (Net Promoter Score, palvelun suosittelu todennäköisyys), suosittelijat 73,6 %</p> <p>Kaikkiin sähköisen palautekanavan kautta tulleisiin yhteydenottoihin on vastattu.</p> <p>Asiakasraati ei ole koontunut.</p> <p>Valtakunnalliseen THL Terveysasemien asiakaspalautekyselyyn (n64) osallistuttu syksyllä 2020, jonka perusteella palaute oli hyvää 3.6-4.8 (asteikko 0-5) Erityisen tyytyväisiä vastaajat olivat henkilökunnan osaamiseen ja asiantuntijuuteen, palvelun toteutumiseen kohtuullisessa ajassa, kohteluun/asiakaspalveluun, päätöksentekoon osallistumiseen, palvelun hyödyllisyyteen, kokonaisvaltaisuuteen ja hoidontarpeen arviointiin, ohjeiden ja asioin-</p>	<p>Toteutuu osittain</p> <p></p>

			<p>tiajan riittävyyteen sekä hoitohenkilökunnan yhteistyöhön. Kehitettävää koettiin puolestaan olevan vielä tiedonsaannissa palvelusta, riittävässä tiedossa jatkohoidosta, eri tahojen yhteistyössä ja sähköisissä palveluissa.</p>	
<p>Moniammatillinen yhteistyö lapsen ja nuorten matalan kynnyksen mielenterveytyön, kasvatus- ja perheneuvonnan, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon, sivistystoimen sekä kolmannen sektorin välillä lisääntyy.</p>	<p>Hyvinvointikompassin ja Sotkanet-mittarit: Tupakoi päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista, kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, % 8. ja 9. luokan oppilaista, kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista, ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista, vähintään tunnin päivässä liikkuvat, % 4. ja 5. luokan oppilaista.</p>	<p>Hyvinvointi edistyy keskeisillä hyvinvointi-indikaattoreilla mitattuna.</p> <p>Päihteiden käyttö, mielenterveydenoireilu sekä ylipaino vähenvät. Liikkuminen lisääntyy.</p>	<p>Vuonna 2019 8. ja 9.luokan oppilaista 12,6 % tupakoi päivittäin ja tupakointi lisääntyi (v. 2017 7,6 %) ylittäen reilusti valtakunnallisen tason (v. 2019 5,6 %) 8. ja 9. luokan oppilaista laittomia huumeita on kokeillut ainakin kerran 10,7 % (v. 2019), joka ylittää koko maan tason (8,9 %). Kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta kokeneiden osuus on ollut laskussa 8. ja 9. luokan oppilailta (v. 2019 12 %, v. 2017 13,6 %) ja se alittaa hieman valtakunnallisen tason (v. 2019 12,9 %) Ylipainoisten 8. ja 9. luokan oppilaiden osuus on ollut kasvussa (v. 2019 18,8%, v. 2017 16,2 %), joka on enemmän kuin keskimäärin koko maassa (v. 2019 16,9 %). Vähintään tunnin päivässä liikkuu 31,7 % (v.2019) 4. ja 5. luokan oppilaista, joka on vähemmän, kuin keskimäärin koko maassa (39,5 %).</p>	<p>Toteutuu osittain</p> <p></p>
<p>Sähköisen asiointin ja itsepalveluiden vahvistaminen digitaalisuutta lisäämällä</p>	<p>Yksiköiden tarjoamat sähköiset asiointi- ja itsepalvelut.</p>	<p>Olemassa olevien ja uusien sähköisten palveluiden käyttö lisääntyy.</p>	<p>Klinikin ja Digiklinikan käyttö kuntalaisten keskuudessa on vakiintunut.</p> <p>Etävastaanottoja on pilotoitu useissa yksiköissä mm. perusterveydenhuollossa lääkärin vastaanotolla, kuntoutuksessa ja suun terveydenhuollossa.</p>	<p>Toteutuu</p> <p></p>

			<p>Suun terveydenhuollossa on pilotoitu sovellusta, joka mahdollistaa tietosuojallisesti ja -turvallisesti konsultaatiot ammattilaisten välillä.</p> <p>Erikoislääkäripoliklinikalla on otettu käyttöön uniapneapotilaiden etäseurantarekisteröinti ja lisäksi on oltu mukana diabeteksen digitaalinen hoitopolku- projektissa sekä kehitetty sydämen vajaatoimintapotilaiden etäseurantaa.</p> <p>SmartQ- pilotti on jatkunut päivystyksessä, joka mahdollistaa tulevaisuudessa reaaliajassa yksikön tilanteen kartoituksen ja mm. jonotusmäärien ja -aikojen tarkastelun.</p> <p>Sähköistä ajanvarausmahdollisuutta on laajennettu influenssa- ja koronarokotuksiin.</p>	
Vaikuttavat ja kustannustehokkaat palvelut	Palvelukustannukset Kuntaliiton tilastojen ja KYSin tuloskortin mukaan.	Kustannukset eivät nousetti merkittävästi keskeisten palvelujen osalta.	<p>Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset v. 2019 ovat 4 213 €/as (v. 2018 4 038 €/as) ja tarvevakioidut nettokustannukset v. 2019 3 203 €/as (v. 2018 3 150 €/as)</p> <p>Kuntaliiton sosiaali- ja terveystoimen tammi - huhtikuun 2021 netto- toimintamenojen toteutuksen mukaan kustannukset ovat 1 435 €/as.</p> <p>KYS kuntakortin ennakkotietojen mukaan edellisvuoteen verrattuna elektiivisten leikkausten, poliklinikkakäyntien, hoidettujen henkilöiden sekä hoitopäivien määrä on lisääntynyt edellisvuoteen verrattuna. Myös lähetemäärät ovat</p>	Ei toteudu

			<p>lisääntyneet päivystysläheteitä lukuun ottamatta sekä hoitolaskutus on kasvanut.</p> <p>Vastaanottopalveluissa toteuma 1-6kk toimintakatteen osalta on 51,5 %. Toimintatuottoja on kertynyt ennakoitua enemmän, mutta myös toimintakulut ovat olleet kasvussa.</p>	
--	--	--	---	--

Talous

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 1-6 kk 2020	Muutettu TA 2021	Toteuma 1-6 kk 2021	Tot. %	Muutos ed. vuosi	Ennuste 2021
Toimintatuotot	3 882 212	8 375 094	4 485 850	53,6 %	15,5 %	9 080 171
Toimintakulut	-11 270 144	-24 277 318	-12 677 657	52,2 %	12,5 %	-24 963 375
Toimintakate (netto)	-7 387 932	-15 902 224	-8 191 807	51,5 %	10,88 %	-15 883 204

Toimintakatteen toteuma vastaanottopalveluissa on 8,19 M€, joka on 51,5 % talousarviosta. Toimintatuottoja on kertynyt ennakoitua enemmän, mutta myös toimintakulut ovat olleet kasvussa. Koronanäytteenottoon, hengitystieinfektiovastaanoton toimintaan ja rokotustyöhön on jouduttu rekrytoimaan henkilökuntaa lakisääteisten palveluiden turvaamiseksi. Päivystyksessä maaliskuulta alkaen aamu- ja iltavuoroihin on lisätty hoitohenkilökuntaa potilaiden hoitoisuuden lisääntyessä potilasturvallisuuden takaamiseksi. Myös lääkäriresurssia päivystykseen on jouduttu lisäämään työaikalainsäädännön velvoittamalla tavalla. Näytteenotokustannukset näyttävät edelleen merkittävänä palveluiden ostoissa ja lisäksi suojavarusteista on tullut lisäkustannuksia.

4.3.3 Muut palvelujen ostot

Tilivelvolliset: vt. sosiaali- ja terveystoimintajohtaja Reetta Kettunen 1.1 - 31.1.2021, sosiaali- ja terveystoimintajohtaja Soile Merilä 1.2.2021 alkaen, perusturvalautakunta, perusturvalautakunnan jäsenet

Olellaiset tapahtumat ja talouden tasapainottamistoimenpiteiden toteutumisen arviointi

Palvelujen ostoissa on nähtävissä laitospainotteisuus varsinkin vammaispalveluiden ja tehostetun palveluasumisen suhteen. Myös tulkki- mielenterveyspalveluiden kustannuksissa on nousua. Tulkkikustannuksia lukuun ottamatta mainittujen palveluiden käyttöä on syytä tarkastella tarkemmin.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2021 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Toteuma 30.6.	Tila
Ostopalveluihin varattavan määrärahan riittävyys.	Ostopalvelujen kulujen seuranta. Lähetevirtojen seuranta.	Lähetemäärien ja erityisen vaativan erikoissairaanhoidon ostopalvelujen vähentäminen.	KYS kuntakortin ennakkotietojen mukaan edellisvuoteen verrattuna elektivisten leikkausten, poliklinikka käyntien, hoidettujen henkilöiden sekä hoitopäivien määrä on lisääntynyt edellisvuoteen verrattuna. Myös	Ei toteudu ☐

			lähetemäärät ovat lisääntyneet päivystysläheteitä lukuun ottamatta sekä hoitolaskutus on kasvanut.	
--	--	--	--	--

Talous

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 1-6 kk 2020	Muutettu TA 2021	Toteuma 1-6 kk 2021	Tot. %	Muutos ed. vuosi	Ennuste 2021
Toimintatuotot	50 238	128 040	28 775	22,5 %	-42,7 %	57 550
Toimintakulut	-12 985 032	-26 111 615	-13 741 719	52,6 %	5,8 %	-27 466 861
Toimintakate (netto)	-12 934 794	-25 983 575	-13 712 944	52,8 %	6,02 %	-27 409 311

4.3.4 Psykososiaaliset palvelut

Tilivelvolliset: Vt. sosiaali- ja terveysjohtaja Reetta Kettunen aj. 1.1. - 31.1.2021 ja sosiaali- ja terveysjohtaja Soile Merilä 1.2.2021 alkaen, palvelualuepäällikkö Riitta Mentula ja perusturvalautakunnan jäsenet

Olennaiset tapahtumat ja talouden tasapainottamistoimenpiteiden toteutumisen arviointi

Hyvinvointikeskus Aaltoon muuton suunnittelu ja varsinainen muutto työllistivät alkuvuodesta esimiehiä ja koko henkilökuntaa. Muutto tapahtui suunnitellusti ja toiminta käynnistyi mutkattomasti muuton jälkeen uusissa tiloissa, joskin uudet tilat ovat edellyttäneet sopeutumista ja uuteen perehtymistä sekä asiakkailta että henkilökunnalta.

Eryteisesti sosiaalityön palveluissa on ollut suuria henkilöstövajeita tarkastelujaksolla ja esimiehet ovat antaneet oman työnsä ohella panosta asiakastyöhön. Tämä on heijastunut työn suunnitteluun ja kehittämiseen. Tilanne on aiheuttanut kuormitusta henkilöstössä. Kaikissa palvelualueen toiminnoissa on tehty etätöitä siltä osin kuin se asiakastyön näkökulmasta on ollut mahdollista.

Erytistä haastetta talousarvion näkökulmasta aiheutuu lastensuojelun sijaishuollon ja kehitysvammaisten laitoshoidon kustannusten osalta. Myöskään talouden tasapainottamisohjelmassa tavoitteeksi asetettu työmarkkinatuen kuntaosuuden vähentyminen ei tarkastelujaksolla ole onnistunut tehdyistä toimenpiteistä huolimatta. Työmarkkinatukeen liittyvää asiakasprosessia tullaan edelleen tarkastelemaan ja toimenpiteitä suunnittelemaan asetettuun tavoitteeseen pääsemiseksi.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2021 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Toteuma 30.6.	Tila
Uudistuvat palvelut lisäävät lapsiperheiden hyvinvointia	Lastensuojelun avo- huollon asiakkaiden määrä (vrt. v. 2020) Uudet huostaanotot (vrt. v. 2020) Jonotusaika lasten ja nuorten psykiatriseen erikoissairaanhoidon. Erikoissairaanhoidon.	Asiakkaat saavat riittävän varhain tarvitsemansa tuen ja palvelun. Lasten- suojelun avo- huollon asi- akkaiden määrä pysyy vuoden 2020 tasolla. Raskaat sijaishuollon kus- tannukset laskevat, avo- huollon tukitoimia on mo-	Lastensuojelun avo- huollon asiakkaiden määrä on hieman vä- hentynyt vuoteen 2020 verrattuna (alkuvuonna 2020 asiakkaita on ollut keskimäärin 143 asia- kasta/kk, vuonna 2021 vastaava luku 137 asiakasta/kk). Uusia huostaanottoja kuluva-	Toteu- tuu osittain

	<p>hoidon piirissä olevien lasten ja nuorten lukumäärä suhteessa ikäluokkaan</p> <p>Asiakkaille tehtävät yhteiset asiakassuunnitelmat</p> <p>Kohtaamispaikoissa on tarjolla ryhmätoimintoja kuntalaisille</p> <p>Perheasiain neuvottelupalvelun asiakkaiden määrä</p>	<p>nimuotoisesti tarjolla</p> <p>Hoidon porrastus toteutuu lasten ja nuorten mielen-terveyspalveluissa; palveluita on tarjolla oikea-aikaisesti ja vaikuttavasti sekä perustasolla että erikoissairaanhoidossa. Hoitotakuu toteutuu lasten ja nuorten psykiatrisissa erikoissairaanhoidossa.</p> <p>10 %:lle lastensuojelun asiakkaista tehdään yhteinen asiakassuunnitelma</p> <p>Perhekeskus toimii monialaisesti uudessa sote-kampuksessa ja jalkautuu kohtaamispaikkoihin</p>	<p>na vuonna on tehty 2, valmisteilla on kolme huostaanottoa (vuonna 2020 ajalla 1-6 kk tehtiin 5 huostaanottoa, koko vuonna 2020 tehtiin yhteensä 6 huostaanottoa).</p> <p>Tarkastelujaksolla lastensuojelun laitoshoidon kustannukset laskivat edelliseen vuoteen verrattuna 5,7 % mutta perhehoidon kustannukset toisaalta nousivat noin 6,1 %. Ennakoitavissa on kuitenkin lastensuojelun laitoshoidon kulujen kasvu loppuvuonna tarkastelujakson loppupuolella tehdyt sijoitusratkaisut huomioiden.</p> <p>Avohuollon tukitoimia on ollut perheille monimuotoisesti tarjolla. Tarkastelujaksolla sosiaalityö on jalkautunut tapaamaan perheitä mm. varhaiskasvatukseen, neuvolaan, suun-terveydenhuoltoon ja Perheiden talolle. Palvelutarpeen arviointiprosessia on tarkasteltu ja kehitetty ja tullaan edelleen kehittämään kuluvan vuoden aikana.</p> <p>Yhteisiä asiakassuunnitelmia ei ole tarkastelujaksolla laadittu. Lastensuojelun sosiaalityön sekä sosiaalityön esihenkilötyön resurssit ovat olleet hyvin ohuet, eikä uusien työmuotojen aloittaminen ole onnistunut resurssitilanne huomioiden.</p> <p>Lasten ja nuorisopsykiatrisen tutkimusjaksot ovat käynnistyneet hoitotakuun puitteissa.</p> <p>Lasten psykiatrian pal-</p>	
--	---	---	---	--

			<p>veluiden piirissä on 2,2 % yhteistoiminta-alueen lapsista (0-14 vuotiaiden ikäluokka).</p> <p>Nuorisopsykiatrian potilaista ikäluokasta 14 – 19-vuotiaiden osuus Varkaus-Joroinen yhteistoiminta-alueella vaihtelee Sotkanetin mukaan 5-6 % välillä. Luku vastaa valtakunnallisia suosituksia.</p>	
<p>Asiakkaiden elämänhallinnan ja osallisuuden lisääminen ja työ- ja toimintakyvyn edistäminen ja ylläpitäminen</p>	<p>Ryhmätoiminnoissa, starttipalveluissa ja kuntouttavassa työtoiminnassa olevien asiakkaiden määrä (vrt. v. 2020)</p> <p>Päätyneiden asiakkuuksien määrä ja päättymissyyt</p> <p>Työmarkkinatuen kustannukset (vrt. v.2020)</p> <p>Sosiaalityön asiakkaat saapuvat heille varatuille terveystarkastusajoille, toteutuneet terveystarkastukset</p>	<p>Pitkäaikaistyöttömien päivä- ja ryhmätoimintaa kehitetään edelleen; ryhmätoimintaan osallistuvien määrä kasvaa 5 %.</p> <p>Aktivoimistoimenpiteiden piirissä olevien 1000 päivää ja yli työmarkkinatukea saaneiden henkilöiden määrä lisääntyy ja tätä kautta kaupungin työmarkkinatukimenot alenevat vähintään 50 000 euroa</p> <p>Sosiaalityön asiakkaiden terveystarkastuksista toteutuu 80 %</p> <p>Tiivis yhteistyö muiden työllisyyden hoidon palveluiden kanssa</p>	<p>Starttipalveluihin osallistuneiden määrä kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna, osallistujia ajalla 1-6 oli yhteensä 55 (vastaava aika edellisenä vuonna 39)</p> <p>Kuntouttavaan työtoimintaan osallistujien määrä laski ja oli 247 (vastaavalla ajalla vuonna 2020 yhteensä 271). Kuntouttavan työtoiminnan asiakkuus päättyi 55 henkilöltä. Yleisin päättymissy asiakkuudelle oli sairauslomalle tai kuntoutuspalveluihin siirtyminen.</p> <p>Osallistujien määrä ryhmätoiminnoissa on pysynyt ennallaan.</p> <p>Työmarkkinatukimenot ovat kasvaneet toimenpiteistä huolimatta; tarkoituksena on tarkastella prosesseja siten, että työmarkkinatukimenoja olisi mahdollista saada tavoitellusti hallintaan.</p> <p>Sosiaalityön asiakkaiden terveystarkastuksista on toteutunut 78 %.</p> <p>Yhteistyötä työllistymistä edistävissä palveluissa erityisesti kol-</p>	<p>Toteutuu osittain</p> <p>■</p>

			mannen sektorin toimijoiden kanssa on lisätty (Wipu-palvelu, Seppähanke)	
Monimuotoiset päihde- ja mielen-terveyspalvelut mahdollistavat asiakkaiden tarvitseman tuen ja palveluiden järjestämisen omalla paikkakunnalla	<p>Perheille tarjotut jalkautuvan päihdehuollon palvelut (vrt. v. 2020)</p> <p>Matalan kynnyksen mielenterveystyön potilasmäärät sekä psykiatrilta tulleet uudet lähetteet (vrt. 2020)</p> <p>Tehostetun avohoidon kotikäyntien määrä</p> <p>Kotiin annettavien päihdeasiakkaiden avokatkaisuhoitojen määrä (vrt. 2020)</p>	<p>Jalkautuvaa päihdetyötä kehitetään vastaamaan myös perheiden tarpeisiin yhteistyössä lastensuojelun ja lapsiperheiden sosiaalitoimen kanssa: käyntimäärät palvelussa kasvavat 5 %</p> <p>Hoidon porrastus mielenterveyspalveluissa toteutuu tehokkaammin, erikoissairaanhoidon monein läheteiden määrä on aleneva vuoteen 2020 verrattuna</p> <p>Psykiatristen potilaiden palveluprosessia kehitetään avohoitopainotteisemmaksi; hoidon painopiste ja henkilöstöressurit suunnataan vastaamaan palveluiden järjestämistä varhaisemmin valtakunnalliset suositukset huomioiden. Aiemmin sairaalahoitoa tarvinneet potilaat hoidetaan kotiin aina kuin mahdollista. Kotiutumista sairaalajaksoilta nopeutetaan ja tuetaan tehostetulla kotiin annettavalla avohoidolla.</p>	<p>Koronan vuoksi moniammatillinen yhteistyö ja kotiin annettava palvelu ei ole ollut normaalilla tasolla.</p> <p>Hoidon porrastusta mielenterveyspalveluissa on kehitetty, perusterveydenhuollon vastaanotolla työskentelee kaksi psykiatrista sairaanhoitajaa, joiden vastaanotolle ohjautuu potilaita lievemmissä mielenterveyden häiriöissä. Pitkäaikaisen henkilöstövajeen vuoksi matalan kynnyksen mielenterveystyötä perusterveydenhuollon vastaanotolla ei ole pystytty käynnistämään toivotulla tavalla. Erikoissairaanhoidon ohjautuvien läheteiden määrä on kuitenkin ollut aleneva edelliseen vuoteen verrattuna (vuonna 2020 612 lähetettä, vuonna 2021 440 lähetettä).</p> <p>Psykiatrista tehostettua kotiin annettavaa palvelua on kehitetty reilun vuoden ajan, palvelun piirissä on yhteensä 95 eri potilasta. Suostumukseen perustuvaa sairaalahoitoa tarvitsevien psykiatristen potilaiden määrä on vähentynyt, kun kotiin annettavaa tukea on voitu tehostaa esim. turvaamalla säännöllinen lääkehoito.</p> <p>Tehostetun kotiin annettujen palvelun:</p> <p>Kotikäynnit 850</p>	<p>Toteutuu osittain</p> <p>■</p>

			<p>Poliklinikkakäynnit 466</p> <p>Puhelut 1 262</p> <p>Kotiin annettavia päihdeasiakkaiden avokatkaisuhoitoja tehdään sekä päihdekliniikalla että psykiatrisen tehostetun kotikuntoutuksen toimesta. Vuonna 2021 tilastoinnissa ei näy psykiatrisen kotikuntoutuksen tekemä avokatkaisutyö ja myös päihdekliniikan tilastoinnissa on vajausta. Avokatkaisuja tehdään viikoittain, mutta vuonna 2021 myös koronatilanne heijastuu annettavien avokatkaisujen määrään niitä vähentävästi.</p> <p>Avohoitokatkaisujen määrät ajalla 1-6 kk:</p> <p>- vuonna 2020: 100</p> <p>- vuonna 2021 32 (tilastoinnissa kuluvan vuoden osalta on puutteita)</p>	
--	--	--	--	--

Talous

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 1-6 kk 2020	Muutettu TA 2021	Toteuma 1-6 kk 2021	Tot. %	Muutos ed. vuosi	Ennuste 2021
Toimintatuotot	877 517	1 823 358	503 662	27,6 %	-42,6 %	1 007 324
Toimintakulut	-11 456 693	-24 001 917	-11 729 744	48,9 %	2,4 %	-23 288 504
Toimintakate (netto)	-10 579 176	-22 183 292	-11 226 083	50,6 %	6,11 %	-22 281 180

Toimintatuotoissa näyttäytyy psykiatrian osaston tilanne; psykiatrian osasto on ollut suljettuna koko tarkastelujakson ajan, minkä vuoksi tuottoja ei ole syntynyt osastotoiminnan osalta.

Kulujen osalta haasteita on erityisesti lastensuojelun sijaishuollon ja kehitysvammaisten laitoshoidon osalta, joskin tarkastelujaksolla koko palvelualueella tarkasteltaessa palvelujen ostot eivät vielä juurikaan ylitä talousarvion varattua määrärahaa.

4.3.5 Sosiaali- ja terveystoimen hallinto

Tilivelvolliset: vt. sosiaali- ja terveysjohtaja Reetta Kettunen 1.1 - 31.1.2021, sosiaali- ja terveysjohtaja Soile Merilä 1.2.2021 alkaen, perusturvalautakunta

Olennaiset tapahtumat ja talouden tasapainottamistoimenpiteiden toteutumisen arviointi

Uusi sosiaali- ja terveysjohtaja aloitti 1.2.2021. Avoimia virkoja hoitaneet palvelualuepäälliköt (2 henkilöä) vakinaistettiin toukokuussa 2021. Samaan aikaan perustettiin uusi johtavan ylilääkärin vakanssi. Hallinnossa vaihtui myös taloussuunnittelija ja hallintosihteeri.

Talous

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 1-6 kk 2020	Muutettu TA 2021	Toteuma 1-6 kk 2021	Tot. %	Muutos ed. vuosi	Ennuste 2021
Toimintatuotot	1 466 338	3 539 320	1 888 989	53,4 %	28,8 %	3 777 978
Toimintakulut	-1 524 416	-3 532 711	-1 885 555	53,4 %	23,7 %	-3 720 057
Toimintakate (netto)	-58 078	6 609	3 434	52,0 %	-105,91 %	57 921

Soten hallinnon määrärahojen ylitystä selittää Aaltoon liittyvien hankintojen kirjaantuminen hallinnon kustannuspaikoille. Kyseessä on esim. mikroaaltouuneja, vastamelukuuloitteita jne. Kyseiset hankinnat eivät ole kirjaantuneet projektirahoitukseen.

4.3.6 Joroinen: Sosiaali- ja terveystoimi

Tilivelvolliset: vt. sosiaali- ja terveysjohtaja Reetta Kettunen 1.1 - 31.1.2021, sosiaali- ja terveysjohtaja Soile Merilä 1.2.2021 alkaen, perusturvalautakunta, perusturvalautakunta

Olennaiset tapahtumat ja talouden tasapainottamistoimenpiteiden toteutumisen arviointi

Yhteistoiminta-alueen uudenlainen suunnittelu ja keskustelu integroinnista aloitettiin. Tavoitteena on yhteismitalliset prosessit ja käytänteet kuitenkin siten, että joroislaiset asiakkaat saavat palvelun Joroisissa. Uudenlaisella ajattelutavalla halutaan varmistaa asiakkaiden tasalaatuiset palvelut. Samojen esimiesten toivotaan vastaavan yhteistoiminta-alueen kokonaisuudesta mahdollisimman laajasti. Kesäkuussa palkattiin kaksi kotihoidon esimiestä nimenomaan yhteistoiminta-alueelle. Joroinen nimesi oman edustajansa perhekeskukseen.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2021 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Toteuma 30.6.	Tila
Toimivien ja kustannustehokkaiden sote-palveluiden tuottaminen yhteistoiminta-alueelle	Laatu ja kustannukset. Asiakastytyväisyyssmittaukset Henkilökunnan sairauspoissaolot. Asiakasprosessien toimivuus, kustannusvaikuttavat palvelut	Kustannustehokkaat ja vaikuttavat palvelut Asiakastytyväisyys hyvällä tasolla Talousarviossa pysyminen. Henkilökunnan hyvä työkyky, sairauspoissaolot vähene-	Integrointi ja uudenlainen ajattelumalli ovat aiheuttaneet henkilökunnassa huolta ja kysymyksiä, joita on pyritty käymään läpi.	Toteutuu osittain ■

		vät vuosittain		
		Toiminta perustuu tietoon. Tiedolla johtaminen. Pysymme käytettävissä olevilla resursseilla vastaamaan kasvavaan kysyntään.		

Talous

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 1-6 kk 2020	Muutettu TA 2021	Toteuma 1-6 kk 2021	Tot. %	Muutos ed. vuosi	Ennuste 2021
Toimintatuotot	9 959 670	20 644 346	10 339 495	50,1 %	3,8 %	21 451 168
Toimintakulut	-9 686 686	-20 615 346	-10 786 083	52,3 %	11,3 %	-21 422 168
Toimintakate (netto)	272 984	29 000	-446 589	-1540,0 %	-263,60 %	29 000

Henkilöstön määrä palvelussuhteittain	6/2021	%	6/2020	%	Muutos ed. vuosi	Muutos ed. vuosi
Vakituiset	75	85,2 %	75	76,5 %	0	0,0 %
Määräaikaiset	13	14,8 %	23	23,5 %	-10	-43,5 %
Työllistetyt		0,0 %		0,0 %	0	0,0 %
Oppisopimussuhteiset		0,0 %		0,0 %	0	0,0 %
Yhteensä	88	100,0 %	98	100,0 %	-10	-10,2 %
Henkilötyövuodet (Htv 2)	40,4		43,2		-2,8	-6,5 %

Maksetut palkat	6/2021	6/2020	Muutos €	Muutos (%)
Yhteensä	1 752 773	1 854 019	-101 246	-5,5 %

Työkyvyttömyyspoissaolot (pv/HTV1)	6/2019	6/2020	Muutos	6/2021	Muutos
Sairaus	34,2	18,7	-15,5	18,8	0,1
Työtapaturma	0,08	2,3	2,2	0	-2,3

4.3.7 Kotiin annettavat palvelut ja sairaalahoito Joroinen

Tilivelvolliset: vt. sosiaali- ja terveysjohtaja Reetta Kettunen 1.1 - 31.1.2021, sosiaali- ja terveysjohtaja Soile Merilä 1.2.2021 alkaen, vs. palvelualuepäällikkö Tiina Sydänmaa 1.1. - 31.1.2021, vt. palvelualuepäällikkö Reetta Kettunen 1.2.2021 alkaen, perusturvalautakunnan jäsenet

Olennaiset tapahtumat ja talouden tasapainottamistoimenpiteiden toteutumisen arviointi

Joroisten vuodeosasto on toiminut 10-paikkaisena 1.1.2021 alkaen.

Kotisairaaloiminnan kehittäminen on lähtenyt hyvin käyntiin ja asiakasmäärät ovat olleet suuremmat kuin vuonna 2020.

Joroisten vuodeosaston ja kotihoidon osalta esimiestyötä on suunniteltu ja resursoitu yhteisesti Varkaus-Joroinen yhteistoiminta-alueella. Kotihoitoon on valittu kaksi esimiestä toukokuussa, jotka hoitavat kotihoitoa kokonaisuudessaan yhteistoiminta-alueella.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2021 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Toteuma 30.6.	Tila
<p>Vaikuttavat ja kustannustehokkaat palvelut keskeisten palvelujen osalta.</p> <p>-kotihoito</p> <p>-palveluasuminen</p> <p>-sairaalahoito</p> <p>- kotisairaala</p>	<p>Palvelukustannukset kotihoidon, palveluasumisen ja sairaalahoidon osalta.</p> <p>Kotisairaalatoiminnalla ehkäistään sairaalahoidon osalta. Kotisairaalatoimintaa kehitetään ja asiakasmääriä kasvatetaan. Kotisairaalatoimintaa kehitetään ja toteutetaan yhteistyössä kotihoidon ja vuodeosaston kanssa asiakkaiden kotona</p>	<p>Kustannukset eivät nouse keskeisten palvelujen osalta (kotihoito, palveluasuminen, sairaalahoido)</p> <p>Kotisairaalan osalta asiakasmäärät ja käyntien määrä kasvaa.</p>	<p>Kotihoidon osalta 1.1. - 30.6.2021 käyntimäärät yhteensä 48074 käyntiä, joista sairaanhoidon käyntejä 7071 käyntiä. Käyntimäärät ovat hiukan laskeneet verrattuna vuoteen 2020.</p> <p>Kotisairaalan asiakkaita on ollut alkuvuonna reilusti enemmän kuin vuonna 2020 vastaavana aikana. Kotisairaalan toimintaa on kehitetty vuodeosaston, kotihoidon ja Varkauden kotisairaalan kanssa.</p>	<p>Toteutuu osittain</p> <p>■</p>
<p>Kuntalaisten kotona asumisen mahdollistetaan kotihoidon ja tukipalvelujen sekä hyvinvointiteknologian tuella.</p> <p>Ikäihmisten palveluasuminen järjestetään vanhuspalvelulain mukaisesti.</p>	<p>Kotihoidon ja palveluasumisen peittävyys yli 75-vuotiaiden osalta</p> <p>Omaishoitajien määrä</p> <p>Palvelu- ja asiakasohjauksella varmistetaan oikea-aikaiset kotiin vietävät palvelut.</p> <p>Lyhythoitajaksija järjestetään turvallisessa ja kodinomaisessa ympäristössä palveluasumisen yksiköissä</p>	<p>Kotihoidon, omaishoidon, palveluasumisen peittävyys osalta tavoitetasot ovat laatusuosituksen mukaiset</p> <p>Palvelutarpeen arviointien määrä</p> <p>Lyhythoitajaksija määrä</p> <p>Odotusajat palveluasumiseen ovat lain mukaiset (alle 90 vrk)</p>	<p>Kotihoidon, omaishoidon ja palveluasumisen osalta tavoitetasot ovat laatusuosituksen mukaiset.</p> <p>Palveluasumiseen asiakkaat ovat siirtyneet heti tarpeen vaatiessa, joten odotusajat ovat olleet lain mukaiset.</p> <p>Palvelutarpeen arviointeja on tehty asiakkaille tarpeen mukaan ja varmistettu asiakkaalle oikea-aikaiset palvelut.</p> <p>Omaishoitajien määrä on pysynyt samana vuoteen 2020 verrattuna. Omaishoitajia on yhteensä 25 henkilöä (6/2021).</p>	<p>Toteutuu osittain</p> <p>■</p>
<p>Sähköisen asiointin, hoivateknologian ja</p>	<p>Kotihoidossa etähoivan osalta asiakkai-</p>	<p>Etähoiva asiakkaiden määrä kasvaa 5 %:iin</p>	<p>Etähoiva asiakkaiden määrä on Joroisten</p>	<p>Toteutuu</p>

<p>digitalisaation käytön lisääminen ja laajentaminen</p>	<p>den ja asiakaskontaktien määrä.</p> <p>Asiakas- ja palveluohjauksessa sähköinen ja videovälitteinen palveluohjaus osaksi asiakasohjausta, prosentuaalinen osuus palveluohjauksista</p> <p>Muun hoivateknologian osalta määrät (lääkeautomaatti jne.)</p> <p>RAI- arviointijärjestelmän käyttöönotto</p>	<p>kotihoidon asiakkaiden kokonaismäärästä</p> <p>Hoivateknologian ja digitalisaation käyttö lisääntyy vähitellen</p> <p>RAI-arviointimittaria käytetään aktiivisesti.</p>	<p>kotihoidossa ollut 0 - 1 asiakasta. Etähoiva asiakkaita on pyritty kartoittamaan ja sitä tulee tarjota asiakkaille aktiivisemmin. Määrä on tavoitteena kasvattaa. Tavoitetaso vuoden loppuun mennessä 5 asiakasta, joka noin 5 % asiakasmäärästä.</p> <p>Evondos - lääkeautomaattien määrä on lisääntynyt viime vuoteen verrattuna. Joroisissa käytössä nyt yhteensä 15 lääkeautomaattia. Tämä on noin 15 % asiakasmäärästä.</p> <p>RAI-arviointijärjestelmän käyttöönotto on syksyllä 2021 kotihoidossa ja tehostetussa palveluasumisessa. Käyttöönottoa on valmisteltu kevään ja kesän aikana.</p>	<p>osittain</p> <p>☐</p>
<p>Vuodeosasto toimii 10-paikkaisena osastona.</p>	<p>Osastohoitopäivät, jaksot, osastojaksojen pituus, kuormitusprosentti.</p> <p>Saumaton yhteistyö kotihoidon, kotisairaalan kanssa - kotiutukset onnistuvat viiveettä.</p>	<p>Osastojaksojen pituus ka. 8 vrk</p> <p>Osaston kuormitusprosentti 95 %</p>	<p>Joroisten vuodeosastolla ajalla 1.1. - 30.6.2021 hoitopäiviä on ollut 1662, hoitjaksoja 126, keskimääräinen hoitoaika 13,6 päivää, kuormitusprosentti 91,9 %. Osastojaksojen pituutta ei ole pystytty lyhentämään.</p>	<p>Toteutuu osittain</p> <p>☐</p>
<p>Asiakkaiden ja läheisten osallisuuden edistäminen.</p> <p>Asiakastyytyväisyys</p>	<p>Asiakastyytyväisyyskyselyjen tulokset</p> <p>Asiakasraatien, läheisraatien, kumppanuuspöytien määrät/vuosi</p> <p>Muut osallistamisen keinot</p>	<p>Asiakastyytyväisyyskyselyt tehdään vuosittain ja sähköiset kyselyt.</p> <p>Asiakkaat ovat tyytyväisiä saamaansa palveluun ja he pystyvät vaikuttamaan monikanavaisesti palvelujen suunnitteluun ja kehittämiseen.</p>	<p>Asiakastyytyväisyyskyselyt tehdään syksyllä 2021.</p>	<p>Toteutuu osittain</p> <p>☐</p>
<p>Moniammatilliset, monimuotoiset palvelut</p>	<p>Monitoimijaiset, moniammatilliset tiimit ja</p>	<p>Moniammatillisuus, monitoimijuus lisää-</p>	<p>Monitoimijaisen tiimityön pilottia ollaan</p>	<p>Toteutuu</p>

lut	järjestöjen aktiivisuus palveluiden arvioinnin ja tuottamisen rinnalla. Osana Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskushanketta pilotoidaan ja raportoidaan	tyy palveluiden eri osa-alueilla. Henkilöstön yhteiskäyttö ja joustava käyttö osaksi arjen toimintoja koko yhteistoiminta-alueella.	käynnistämässä POSOTE20-hankkeen tiimoilta syksyllä 2021. Monitoimijaisen tiimityön mallia on valmisteltu ja kehitetty yhteistyössä muiden palvelualueiden työntekijöiden, kolmannen sektorin, järjestöjen ja kokemusasiantuntijoiden kanssa. Monitoimijaisen tiimityön pilotti on edennyt hankesuunnitelman mukaisesti.	
-----	--	---	--	---

Talous

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 1-6 kk 2020	Muutettu TA 2021	Toteuma 1-6 kk 2021	Tot. %	Muutos ed. vuosi	Ennuste 2021
Toimintatuotot	3 044 357	5 929 077	2 956 077	49,9 %	-2,9 %	6 185 798
Toimintakulut	-2 977 234	-5 920 149	-3 130 310	52,9 %	5,1 %	-6 176 870
Toimintakate (netto)	67 123	8 928	-174 232	-1951,5 %	-359,57 %	8 928

Palvelualueen osalta toimintatuotot ovat olleet ennakoitua pienemmät ja toimintakulujen osalta ennakoitua suuremmat. Vuodeosastolla henkilöstökulut eivät ole vähentyneet ennakoidulla tavalla alkuvuoden aikana. Eläköitymiset ja henkilöstön vähennykset realisoituvat henkilöstökuluissa vasta syksymmällä. Kotihoidon osalta henkilöstökulut ovat talousarvion mukaiset. Kokonaisuudessaan palvelualueella sijaiskulut ovat kasvaneet, omaishoidon tukea on myös annettu ennakoitua enemmän. Myös aineiden, tarvikkeiden ja palveluiden osalta käyttö on ollut talousarviota suurempaa.

4.3.8 Terveystieteiden vastuu- ja vastaanottopalvelut Joroinen

Tilivelvolliset: Vt. sosiaali- ja terveysjohtaja Reetta Kettunen 1.1.- 31.1.2021 ja 1.2.2021 alkaen sosiaali- ja terveysjohtaja Soile Merilä, vt. palvelualuepäällikkö Leena Kuusikko, perusturvalautakunnan jäsenet

Olennaiset tapahtumat ja talouden tasapainottamistoimenpiteiden toteutumisen arviointi

Alkuvuodesta alkaneet koronarokotukset ovat edenneet suunnitelman mukaisesti. Koronanäytteenottomäärissä on ollut havaittavissa laskua edellisvuoteen, mutta näytteenottoon liittyvät kustannukset näyttävät edelleen merkittävänä palveluiden ostoissa. Kumulatiivisissa sairauspoissaoloissa on havaittavissa laskua.

Yhteistyö apteekin kanssa aloitettiin diabeetikoiden hoitotarvikkeiden jakelun osalta.

Neuvolan ja varhaiskasvatuksen moniammatillisessa yhteistyössä alkoi kotikäyntipilotti 2v. täyttävien lasten perheisiin.

Perusterveydenhuollon vastaanotolla ja suun terveydenhuollossa käyntimäärät ovat olleet edellisvuoteen kasvussa. Koulupsykologin avoinna olleeseen tehtävään ei saatu yhtään hakemusta, mutta psykologipalvelut on saatu järjestettyä ostopalveluna.

Lääkärin koulutuksellista ja konsultatiivista tukea on vahvistettu.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2021 tavoitteet	Vuosittein seurattava mittari	Tavoitetaso	Toteuma 30.6.	Tila
Asukkaat saavat terveyttä ja hyvinvointia tukevat monialaiset ja vaikuttavat palvelut oikea-aikaisesti pääsääntöisesti lähipalveluna. Palveluissa korostuvat perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon integraation vahvistaminen.	<p>THL:n sairastavuusindeksi</p> <p>Terveydenedistämiskiivisyys perusterveydenhuollossa - TEA, pistemäärä</p> <p>Hyvinvointikompassin ja Sotkanet-mittarit: Tupakoi päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista, kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, % 8. ja 9. luokan oppilaista, kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaisista, ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista, vähintään tunnin päivässä liikkuvat, % 4. ja 5. luokan oppilaisista.</p> <p>PYLL-indeksi</p> <p>Perusterveydenhuollon avohoidon kaikki lääkärikäynnit / 1000 asukasta</p> <p>Erikoissairaanhoidon avohoitokäynnit / 1000 asukasta</p> <p>Päivystyskäynnit erikoissairaanhoidossa / 1000 asukasta</p> <p>Erytiskorvattaviin lääkkeisiin diabeteksen vuoksi oikeutettuja 40 vuotta täyttäneitä, % vastaavan ikäisestä väestöstä.</p> <p>Lähetemäärien seuranta.</p> <p>Konsultaatiokäytäntöä ja tiimityötä kehite-</p>	<p>THL:n sairastavuusindeksin kasvun hidastuminen suhteessa koko maan tasoon.</p> <p>Terveydenedistämiskiivisyys on perusterveydenhuollossa vähintään valtakunnallista tasoa.</p> <p>Hyvinvointi edistyy keskeisillä hyvinvointi-indikaattoreilla mitattuna.</p> <p>PYLL-indeksin vakiinnuttaminen vähintäänkin valtakunnalliselle tasolle.</p> <p>Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynnit, erikoissairaanhoidon avohoitokäynnit ja päivystyskäynnit erikoissairaanhoidossa ovat valtakunnallisella tasolla.</p> <p>Erytiskorvattaviin lääkkeisiin diabeteksen vuoksi oikeutettuja 40 vuotta täyttäneiden osuus on vastaavan ikäisestä väestöstä valtakunnallisella tasolla.</p> <p>Lähetemäärät erikoissairaanhoidon käännyttyvät laskuun.</p> <p>Konsultaatiokäytäntöä ja tiimityötä kehitetään.</p>	<p>Terveyspuntarin sairastavuusindeksi 117,6 (2018) ja kansantauti-indeksi 128,7 (2018).</p> <p>TEA -viisarin terveyden edistämiskiivisyys perusterveydenhuollossa on ollut valtakunnallisesti havaittavissa laskua. Joroisissa (v.2020) perusterveydenhuollossa terveydenedistämiskiivisyys on laskenut (66), mutta ylittää edelleen valtakunnallisen tason (63).</p> <p>Vuonna 2019 8. ja 9.luokan oppilaista 13 % tupakoi päivittäin, joka ylittää reilusti valtakunnallisen tason (5,6 %) 8. ja 9. luokan oppilaista laittomia huumeita on kokeillut ainakin kerran 14,3 % (v. 2019), joka ylittää koko maan tason (8,9 %) Kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta kokeneita 8. ja 9. luokkalaisia oppilaita oli v. 2019 11,8 %, joka alittaa hieman valtakunnallisen tason (12,9 %) Ylipainoisia 8. ja 9. luokan oppilaita oli v. 2019 18,6 %, joka on enemmän, kuin koko maassa (16,9 %) Vähintään tunnin päivässä liikkuu 52,4 % (v.2019) 4. ja 5 luokan oppilaita, joka on reilusti enemmän, kuin keskimäärin koko maassa (39,5 %).</p> <p>PYLL-indeksi (ennenaikaisesti menetettyjen elinvuosien indeksi, joka korostaa nuorella iällä tapahtuvien</p>	<p>Toteutuu osittain</p> <p>■</p>

	tään.		<p>kuolemantapausten merkitystä) tuo esiin suurimmat ongelmat ja sairausryhmät, jotka vaikuttavat kunnan hyvinvointiin negatiivisesti. Indeksi on laskenut ollen nyt Joroisissa 6 362 (v. 2020). Koko maan vastaava vertailuluku on 5 728.</p> <p>Perusterveydenhuollon avohoidon kaikki lääkärikäynnit ovat olleet valtakunnallisesti laskussa. Joroisissa käyntejä v. 2020 oli 1 113/1 000 asukasta kohden ja vastaava vertailuluku koko maassa oli 830/1 000 asukasta.</p> <p>Erikoissairaanhoidon avohoitokäynnit alittavat valtakunnallisen tason. v. 2018 käyntejä oli 1 808,4/1 000 asukasta kohden ja koko maassa 1 897,2/1 000 asukasta.</p> <p>Päivystyskäynnit erikoissairaanhoidossa ovat laskeneet edellisvuoteen ja pysyneet valtakunnallisen tason alapuolella (v. 2020 Joroinen 100,7/1 000 asukasta ja koko maa 209,4/1 000 asukasta).</p> <p>Erityiskorvattaviin lääkkeisiin diabeteksen vuoksi oikeutettujen 40 vuotta täyttäneiden %-osuus vastaavan ikäisestä väestöstä on ollut lievässä nousussa (v. 2020 16,7 % ja v. 2019 16,1 %).</p> <p>Lähetetyissä lähetetyissä on havaittavissa nousua edellisvuoteen.</p>	
--	-------	--	--	--

			teen verrattuna. Lääkärien koulutuksellista ja konsultatiivista tukea on vahvistettu sekä erikoislääkärin työpanosta on tarjottu säännöllisesti viikoittain.	
<p>Asiakas / potilas keskiössä.</p> <p>Asiakastyytyväisyys on hyvällä tasolla.</p> <p>Osaava, moniammatillinen ja tyytyväinen henkilökunta.</p>	<p>Asiakastyytyväisyyskyselyt.</p> <p>Hoitoon pääsyn odotusajat.</p> <p>Riittävä osaaminen ja henkilökuntamäärä.</p>	<p>Potilaat ja asiakkaat ovat tyytyväisiä saamaansa palveluun.</p> <p>Asiakastyytyväisyyskyselyt ja palautteisiin vastaaminen.</p> <p>Vähintään hoitotakuun mukainen hoitoon pääsy terveyskeskuksessa.</p> <p>Henkilöstökysely.</p>	<p>Roidu asiakaskokemus kyselyssä n107 vastausta. NPS 73 (Net Promoter Score, palvelun suosittelu todennäköisyys), suosittelijat 79,8 %.</p> <p>Kaikkiin sähköisen palautekanavan kautta tulleisiin yhteydenottoihin on vastattu.</p> <p>Hoitotakuu toteutuu.</p> <p>Valtakunnalliseen THL Terveysasemien asiakaspalautekyselyyn osallistuttu syksyllä 2020, mutta vastauksia saatiin vain kaksi, joita ei voinut analysoida.</p>	<p>Toteutuu</p> <p>■</p>
<p>Sähköisen asioinnin ja itsepalveluiden vahvistaminen digitalisaatiota lisäämällä</p>	<p>Sähköiset asiointi- ja itsepalvelut.</p>	<p>Sähköisiä palveluita kehitetään.</p>	<p>Klinikin ja Digiklinikan käyttö kuntalaisten keskuudessa on vakiintunut.</p> <p>Sähköistä ajanvarausmahdollisuutta on laajennettu influenssa- ja koronarokotuksiin.</p>	<p>Toteutuu osittain</p> <p>▣</p>
<p>Vaikuttavat ja kustannustehokkaat palvelut</p>	<p>Palvelukustannukset Kuntaliiton tilastojen ja KYSin tulokortin mukaan.</p>	<p>Kustannukset eivät nouse merkittävästi keskeisten palvelujen osalta.</p>	<p>Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset v. 2019 ovat 3 885 €/as (v. 2018 3 845 €/as) ja tarvevaikoidut nettokustannukset v. 2019 2 364 €/as (v. 2018 3 411 €/as)</p>	<p>Toteutuu osittain</p> <p>▣</p>
<p>Monialainen palveluohjaus on toimivaa.</p> <p>Asiakas tietää hoitotai kuntoutustavoitteensa ja osallistuu</p>	<p>Aktivointisuunnitelmat, monialaiset työllistymissuunnitelmat ja työttömien terveystarkastukset.</p>	<p>Aktivointisuunnitelmien, monialaisten työllistymissuunnitelmien ja työttömien terveystarkastusten määrä vuodessa.</p>	<p>Asiakkaat saapuivat varatuille suunnitelma-ajoille 70 kertaa. Aktivointisuunnitelma tehtiin 46 ja monialaisia työllistymissuunni-</p>	<p>Toteutuu</p> <p>■</p>

aktiivisesti oman hoidonsa suunnitteluun ja toteutukseen.			telmia 24. TYP loppuarvioita laadittiin 10 ja työttömien terveystarkastuksia toteutui 30.	
---	--	--	---	--

Talous

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 1-6 kk 2020	Muutettu TA 2021	Toteuma 1-6 kk 2021	Tot. %	Muutos ed. vuosi	Ennuste 2021
Toimintatuotot	1 612 329	3 480 556	1 742 169	50,1 %	8,1 %	3 592 486
Toimintakulut	-1 643 973	-3 460 687	-1 810 087	52,3 %	10,1 %	-3 572 617
Toimintakate (netto)	-31 644	19 869	-67 918	-341,8 %	114,63 %	19 869

Toimintatuotot ovat kehittyneet arvioidun mukaisesti. Menoissa on ollut hieman kasvua edelliseen vuoteen verrattuna. Näytteenottoon liittyvät kustannukset näyttävät edelleen merkittävänä palveluiden ostoissa ja myös suojarusteista tulee kustannuksia.

4.3.9 Muut palvelujen ostot Joroinen

Tilivelvolliset: Vt. sosiaali- ja terveysjohtaja Reetta Kettunen 1.1.- 31.1.2021 ja 1.2.2021 alkaen sosiaali- ja terveysjohtaja Soile Merilä, perusturvalautakunnan jäsenet

Olellaiset tapahtumat ja talouden tasapainottamistoimenpiteiden toteutumisen arviointi

Essote kuntakortin 1-6 kk tietojen mukaan erikoissairaanhoidon laskutus on 3 680 869 €, joka on lisääntynyt vuodesta 2020 yhteensä 20,0 % (606 294 €). Oman toiminnan osuus on vähentynyt -5,0 % (-37 589 €). Ostopalvelut ovat puolestaan kasvaneet 33,0 % (622 273 €), joista suurin nousu on KYS ja HUS. Myös ensihoidon laskutus on kasvanut 10,0 % (14 038 €). Erikoissairaanhoidon kustannuksissa on otettava huomioon vertailussa edellisvuoteen, että käynnit valtakunnallisesti terveydenhuollossa erikoissairaanhoidon mukaan lukien vähenivät aiheuttaen hoitovelkaa seuraaville vuosille.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2021 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Toteuma 30.6.	Tila
Ostopalveluihin varattavan määrärahan riittävyys.	Ostopalvelujen kulujen seuranta. Lähetevirtojen seuranta	Lähetemäärien ja erityisen vaativan erikoissairaanhoidon ostopalvelujen vähentäminen.	Lähetemäärissä on havaittavissa kasvua. Erikoissairaanhoidon kustannuksissa on otettava huomioon vertailussa edellisvuoteen, että käynnit valtakunnallisesti terveydenhuollossa erikoissairaanhoidon mukaan lukien vähenivät aiheuttaen hoitovelkaa seuraaville vuosille.	Ei toteudu
Erikoissairaanhoidon nettomenot/kuntalainen on valtakunnallista tasoa.	Palvelukustannukset Kuntaliiton tilastojen ja erikoissairaanhoidon kuntakortin mukaan.	Nettomeno/kuntalainen kustannus ei nouse merkittävästi.	Sosiaali- ja terveys-toimen nettokustannukset v. 2019 ovat 3 885 €/as (v. 2018 3 845 €/as) ja tarveva-	Toteutuu osittain

			kioidut nettokustannukset v. 2019 2 364 €/as (v. 2018 3411 €/as)	
Ensihoito ja sairaankuljetus toimivat yhteistyössä perusterveydenhuollon avohoidon sekä koti- ja sairaalahoitojen kanssa.	Käyntimäärät Varkauden päivystyksessä. Ensihoitotehtävien määrä.	Päivystyskäyntien ja ensihoitotehtävien määrä pysyy entisellä tasolla.	Päivystyskäyntejä Varkauteen oli 777, joissa ei ole ollut merkittävää kasvua edellisvuoteen verrattuna. Ensihoitotehtäviä oli 358 ja ensihoidon laskutus on kasvanut 10 %.	Toteutuu osittain

Talous

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 1-6 kk 2020	Muutettu TA 2021	Toteuma 1-6 kk 2021	Tot. %	Muutos ed. vuosi	Ennuste 2021
Toimintatuotot	3 405 300	7 277 833	3 637 816	50,0 %	6,8 %	7 739 272
Toimintakulut	-3 327 240	-7 277 833	-3 869 636	53,2 %	16,3 %	-7 739 272
Toimintakate (netto)	78 060	0	-231 820	0,0 %	-396,98 %	0

Erikoissairaanhoidon kustannukset ovat nousseet hoitovelan purkamisesta johtuen.

4.3.10 Psykososiaaliset palvelut Joroinen

Tilivelvolliset: Vt. sosiaali- ja terveysjohtaja Reetta Kettunen aj. 1.1. - 31.1.2021 ja sosiaali- ja terveysjohtaja Soile Merilä 1.2.2021 alkaen, palvelualuepäällikkö Riitta Mentula ja perusturvalautakunnan jäsenet

Olennaiset tapahtumat ja talouden tasapainottamistoimenpiteiden toteutumisen arviointi

Lapsiperheiden sosiaalityön palveluissa on edelleen tehty monialaista yhteistyötä, joskin resurssitiimin toiminta on ollut tarkastelujaksolla vähäisempää. Asiakkaat ovat ohjautuneet tarvitsemiinsa palveluihin muilla tavoin. Kehitysvammaisten laitoshoidon purkaminen ei ole onnistunut tavoitteiden mukaisesti.

Sosiaalitoimen käytössä olevat tilat ovat olleet erinomaiset ja tarkoituksenmukaiset.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2021 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Toteuma 30.6.	Tila
Lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvoinnin edistäminen	Lastensuojelun avohuollon asiakkaiden määrä vuoden aikana (vrt. v. 2020) Uudet huostaanotot (vrt. v. 2020) Lapsia perhetyön	Asiakkaat saavat riittävän varhain tarvitsemansa tuen ja palvelun ja heitä tuetaan kunnassa tarjolla oleviin palveluihin Lastensuojelukustannukset pysyvät vuo-	Resurssitiimissä on käsitelty ajalla 1.1.-30.6.21 neljäntoista asiakkaan asiaa, asiakkaiden määrä on ollut vähäisempi kuin vastaavalla ajalla vuonna 2020	Toteutuu osittain

	<p>piirissä vuoden aikana (vrt. v. 2020, sekä lastensuojelun että sosiaalihuoltolain mukaisessa palvelussa)</p> <p>Lapsia tukiperhesopimusten piirissä vuoden aikana (vrt. v. 2020, sekä lastensuojelun että sosiaalihuoltolain mukaisessa palvelussa)</p>	den 2020 tasolla	<p>Lastensuojelun kustannukset ovat noin 10 % vähäisemmät kuin samalla ajalla vuonna 2020.</p> <p>Tarkastelujakson aikana oli 33 lasta tukiperhesopimusten piirissä, määrä hiukan vähentynyt edelliseen vuoteen verrattuna. Haasteena on uusien tukiperheiden saaminen, Pohjois-Savon lastensuojeluyksikössä on noin 6 kuukauden jono tukiperheisiin.</p> <p>Uusia huostaanottoja ei ole tarkasteluajanjaksolla tehty kuten ei edeltävänkään vuonna. Lastensuojeluasiakkaiden määrä on pysynyt vuoden 2020 tasossa.</p>	
<p>Asiakkaiden elämänhallinnan ja osallisuuden lisääminen ja työ- ja toimintakyvyn edistäminen ja ylläpitäminen</p>	<p>Kuntouttavassa työtoiminnassa olevien asiakkaiden määrä (vrt. v. 2020) eriteltyinä alle 1000 pvää työmarkkinatukea saaneet/yli 1000 pvää työmarkkinatukea saaneet</p> <p>Päättynneiden asiakkuuksien määrä ja päättymissyyt</p> <p>Työmarkkinatuen kustannukset (vrt. v.2020)</p>	<p>Aktivoimistoimenpiteiden piirissä olevien 1000 päivää ja yli työmarkkinatukea saaneiden henkilöiden määrä lisääntyy ja tätä kautta kunnan työmarkkinatukimenot alenevat</p> <p>Kuntouttavan työtoiminnan asiakkaat etenevät palvelusta myös mahdollisimman tehokkaasti eteenpäin - tehokas läpivirtaus</p> <p>Asiakkaat huolehtivat omasta hyvinvoinnistaan</p> <p>Tiivis yhteistyö muiden työllisyyden hoidon palveluiden kanssa</p>	<p>Ajalla 1.1.-30.6.21 henkilöiden määrä, joiden työmarkkinatuesta kunta maksaa osan, on lisääntynyt edelliseen vuoteen verrattuna (vuonna 2020 ajalla 1-6 kk keskimäärin 33 henkilöä/kk, vastaava luku vuonna 2021 keskimäärin 37 henkilöä/kk). Tähän vaikuttaa osaltaan se, että koronasta johtuen on tehty väliaikaisia lakimuutoksia ja yrittäjät voivat saada työmarkkinatukea toimiessaan yrittäjänä, mikäli tulot ovat vähäiset. Joroisten työttömyysprosentti on kuitenkin alhainen.</p> <p>Kuntouttavassa työtoiminnassa on ajalla 1.1.-30.6.2021 on ollut yhteensä 22 eri ihmistä, heistä viiden osalta kuntouttava työtoiminta on päättynyt, päättymissyinä on ollut muihin palveluihin tai toimenpiteisiin siirtyminen. Kuntouttavassa työtoimin-</p>	<p>Toteutuu osittain</p> <p>■</p>

			<p>nassa asiakkaiden läpi- virtaus on hidasta ja osa on palvelussa ns. ylläpi- tävässä toiminnassa vailla realistisia mahdol- lisuuksia edetä eteen- päin johtuen mm. hei- dän terveydentilasta.</p> <p>Työttömiä asiakkaita on ohjattu mm. työttömien terveystarkastukseen, talousneuvolaan, velka- neuvojalle, päihdepalve- luihin, Kelan palveluihin ym.</p> <p>Monialaisessa palvelu- keskuksessa (TYP) ja myös muutenkin asiak- kaiden kanssa työsken- nellään moniammatilli- sesti tehden yhteistyötä eri tahojen kuten mm. terveydenhuol- lon/sairaanhoidaja, TE- palveluiden asiantunti- jan ja Ke- lan/työkykyneuvojan sekä kuntoutuspalvelui- den kuten Verven kans- sa.</p>	
<p>Monipuoliset päihde- ja mielenterveyspal- velut mahdollistavat asiakkaiden tarvitse- man tuen ja palvelun</p>	<p>Jalkautuvan päihde- huollon käynnit (vrt. v. 2020)</p> <p>Päihdeklinikan käyn- timäärät (vrt. v. 2020)</p> <p>Päihdehuollon laitospal- velun kustannukset (vrt. v. 2020)</p> <p>Mielenterveysneuvo- lan käyntimäärä (vrt. v. 2020)</p>	<p>Asiakkaat saavat tarvitsemansa päihde- ja mielenterveyspalve- lut oikea-aikaisesti ja tarkoituksenmukaisel- la tavalla järjestäen. Palvelut järjestetään kustannustehokkaasti.</p>	<p>Varkauden päihdeklini- kan sosiaaliterapeutti on pitänyt vastaanottoa Joroisissa 1 pv/vk.</p> <p>Vuonna 2020 ajalla 1-6: jalkautuvan päihdehuol- lon käynnit 5</p> <p>muut käynnit 62</p> <p>Vuonna 2021 ajalla 1-6: jalkautuvan päihdehuol- lon käynnit 3</p> <p>muut käynnit 103</p> <p>Mielenterveysneuvola on pystynyt vastaamaan hoitotakuun puitteissa potilaiden hoidon tar- peen arvioon.</p>	<p>Toteutuu osittain</p> <p>■</p>

			Vuonna 2020 ajalla 1-6: Käynnit 492 Puhelut 764 Vuonna 2021 ajalla 1-6: Käynnit 958 Puhelut 318	
Kehitysvammaisten erityishuoltoa järjestetään tarkoituksenmukaisella, asiakaslähtöisellä tavalla	Kehitysvammahuollon kokonaiskustannukset (vrt. 2020)	Kehitysvammaisille asiakkaille järjestetään heidän palvelutarpeensa mukaiset, tarkoituksenmukaiset palvelut Kehitysvammaisten laitoshoidon purkamista pyritään vähentämään vuoden aikana; talousarvioon on tehty tavoite yhden asiakkaan siirtymisestä laitoshoidosta palveluasumiseen 1.3.2021 alkaen. Mikäli siirtyminen ei toteudu suunnitellusti, on riskinä talousarvion ylittyminen tältä osin noin 60 000 eurolla.	Vammaissosiaalityön palvelut järjestetään yhteistoiminta-alueella keskitetysti Varkaudesta käsin. Kehitysvammaisten laitoshoidon purkaminen ei ole onnistunut tavoitellusti suunnitelmista huolimatta laitoshoidossa olevien asiakkaiden hoitoisuus huomioiden. Pitkäaikaishoidossa on neljä asiakasta.	Toteutuu osittain

Talous

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 1-6 kk 2020	Muutettu TA 2021	Toteuma 1-6 kk 2021	Tot. %	Muutos ed. vuosi	Ennuste 2021
Toimintatuotot	1 897 684	3 956 880	2 003 432	50,6 %	5,6 %	3 933 613
Toimintakulut	-1 738 239	-3 956 677	-1 976 051	49,9 %	13,7 %	-3 933 410
Toimintakate (netto)	159 445	203	27 382	13488,5 %	-82,83 %	203

Toimintatuotot ovat toteutuneet suunnitellusti ja vaikka kehitysvammaisten laitoshuoltoa ei ole saatu purettua, toimintakulut ovat raportointikaudella hieman alle budjetoidun.

4.4 SIVISTYSTOIMI

Tilivelvolliset: sivistysjohtaja Timo Tuunainen, sivistyslautakunnan jäsenet

Olennaiset tapahtumat ja talouden tasapainottamistoimenpiteiden toteutumisen arviointi

Olennaiset tapahtumat ja muutokset

Organisaatiomuutos 1.8.2021 alkaen aiheuttaa sen, että sivistystoimi ja liikunta- ja vapaa-aikatoimi yhdistyvät uudeksi hyvinvoinnin ja kasvatuksen toimialaksi. Uudessa toimialassa korostuu kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen.

Oppivelvollisuuslain muutos tuo kunnalle uusia velvoitteita tehostettuun oppilaanohjaukseen sekä valvontavelvoitteeseen 1.8.2021 alkaen. Toimintamallia on kehitetty kaupungin sisäisesti sekä yhteistyössä Savon ammatillisen koulutuksen kuntayhtymän kanssa. Talousarviossa ei ole varauduttu ylimääräisiin kustannuksiin tämän osalta, koska laki tuli voimaan talousarvion hyväksymisen jälkeen.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain (1052/2020) muutokset tulevat voimaan 1.8.2021. Lakia muutetaan siten, että asiakasmaksuja alennetaan korottamalla maksujen perusteena olevia tulo rajoja 31 prosenttia. Lisäksi sisaruksilta perittäviä maksuja alennetaan siten, että toisesta lapsesta perittävä maksu on 40 prosenttia nuorimman lapsen laskennallisesta kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksusta. Käytännössä tämä tarkoittaa maksuttomien asiakkaiden määrän kasvamista ja varhaiskasvatusmaksutuottojen merkittävää pienenemistä.

Maahanmuuttajataustaisten lasten avustajakustannukset jäänevät kunnan kustannukseksi 1.5.2021 alkaen.

Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Sivistystoimeen kohdistuvat talouden tasapainottamistoimenpiteet:

Vuonna 2020

- Svenska skolan i Varkaus on lakkautettu (73 000 €)
- muun kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen kehittäminen/omatoimikirjasto, vuokrien korotus, toiminnallisen yhteistyön lisääminen (12 000 €)
- Soisalo-opiston toiminnan kehittäminen. Asiakasmaksujen korotus ja henkilöstön väheneminen (12 000 €)
- sairauspoissaolot (sairauspoissaolojen vähennys 13 pv/htv vuoteen 2025 mennessä) (83 000 €)

Vuoden 2020 talousarvioon sisältyneet talouden tasapainottamistoimenpiteet ovat yhteensä 180 000 €. Säästötavoitteet toteutuivat euromääräisesti vuonna 2020.

Vuonna 2021

- Soisalo-opiston toiminnan kehittäminen. Asiakasmaksujen korotus ja henkilöstön väheneminen (24 000 €).

Vuoden 2021 talousarvioon sisältyneet talouden tasapainottamistoimenpiteet ovat yhteensä 24 000 €. Soisalo-opiston toiminnan kehittämiseen kohdistuva talouden tasapainotustavoite toteutuu suunnitellun mukaisesti.

Vuoden 2021 talousarvioon sisältyvät lisäsäästöt (tasapainottamisohjelman lisäksi)

- esi- ja perusopetuksen tarvikemäärärahojen pienentäminen (58 000 €)
- tuntikehyksen pienentäminen (40 000 €)
- lasten kotihoidontuki, tarkentaminen (50 000 €)

- varhaiskasvatuksen palvelutuotannon sopeuttaminen vähenevään lapsimäärään (75 000 €)
- Kangaslammin yhteispalvelupisteen/kirjaston toiminnan muutos (44 000 €)
- Soisalo-opiston opetustehtävien uudelleenjärjestely (20 000 €)

Vuoden 2021 talousarvioon sisältyvät lisäsäästöt vuoden 2021 talousarvioraamiin pääsemiseksi ovat yhteensä 287 000 €.

Esi- ja perusopetuksen tarvikemäärärahat ylittynevät koronavirusepidemiasta aiheutuvien ylimääräisten kustannusten vuoksi. Arvio koronavirusepidemian vuoksi tarvittavista/tehtävistä tarvikehankinnoista (maskit, käsidesit yms.) on noin 60 000 - 70 000 €/v. Kokonaisuutena koronavirusepidemiasta aiheutuvat lisäkustannukset (tarvikehankinnat ja lisääntynyt siivoustarve) ovat noin 100 000 - 120 000 €.

Tuntikehysten pienentäminen 31 vvh on toteutettu suunnitellusti 1.8.2021 alkaen.

Lasten kotihoidontuen määrärahaa on tarkennettu suunnitellun mukaisesti.

Varhaiskasvatuksen palvelutuotannon sopeuttaminen ei toteutune, sillä toiminnan piirissä on yhä enemmän lapsia.

Kangaslammin yhteispalvelupisteen/kirjaston toiminnan muutos toteutunee suunnitellusti.

Soisalo-opiston opetustehtävien uudelleenjärjestely toteutuu suunnitellusti.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2021 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Toteuma 30.6.	Tila
Hallinnon laillisuus ja toimivuus.	Päätösten oikeellisuus.	Pysyvyys 100 %.	Ei tiedossa olevia poikkeamia. Tällä hetkellä pysyvyys 100 %.	Toteutuu
Asiakaslähtöinen ja vaikuttava palvelu.	Talousarvion tavoitteiden toteutuminen.	Tavoitteet toteutuvat 100 %.	Toiminnalliset tavoitteet toteutuvat, mutta talouden toteutumassa on haasteita.	Toteutuu osittain
Kuntalaisten hyvinvoinnin tukeminen toimialalla.	Hyvinvointikertomuksen indikaattorit.	Hyvinvoinnin lisääntyminen.	Hyvinvointikertomuksessa esille nousivat keskeisinä havaintoina kaikkien ikäryhmien osalta päihde- ja mielenterveysongelmat sekä koululaisten ja nuorten osalta ylipaino ja liikkumattomuus sekä korkea nuorisotyöttömyys. Positiivista on, että koulukiusaamista-pausten määrä on vähentynyt ja raittiiden nuorten määrä on lisääntynyt. Uuteen kaupunkistrategiaan sekä vuoden 2022 talousarvioon noste-	Toteutuu osittain

			taan esille uusia toimintamalleja hyvinvoinnin ja terveyden lisäämiseksi.	
Kaupungin organisaatiouudistuksen toteuttaminen 1.6.2021.	Asiakas- ja henkilöstötyytyväisyyden lisääntyminen.	Organisaatiouudistuksen toteutuminen.	Organisaatiouudistus toteutuu 1.8.2021.	Toteutuu

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

1. Päätöksenteko/Yritysvaikutusten arviointi

Päätöksiä valmisteltaessa ja tehtäessä tulee niiden vaikutukset huomioida kokonaisvaltaisesti. Yritysvaikutusten huomiointi korostuu investointi- ja hankintapäätösten yhteydessä. Yritysvaikutuksia ei ole arvioitu sivistyslautakunnan päätöksen 28.1.2021 § 6/Waltherin koulun vuoden 2021 ICT-hankinta yhteydessä, sillä hankinta on toteutettu voimassa olevia puitesopimuksia hyödyntäen.

Suurin osa sivistystoimen päätöksistä (sekä sivistyslautakunnan päätöksistä että viranhaltijapäätöksistä) on yksilön etuun, oikeuteen tai velvollisuuteen liittyviä asioita eikä yritysvaikutuksia ei ole tältä osin arvioitu.

2. Talous/Luotto- ja maksukortit

Sivistystoimessa on käytössä 52 First Card maksukorttia ja 2 Eurocard-korttia. Taloushallintopalvelujen tuottajan 31.12.2020 laatimassa First Card-korttien luettelossa on kahden kaupungin palveluksesta eronneen henkilön tiedot. Maksukortteja ei kuitenkaan ole käytetty väärin ja vain toisen kortin vuosimaksu ole laskutettu, joten tiedot ovat osittain päivittämättä Sarastian ylläpitämässä luettelossa.

3. Henkilöstö/Rekrytointiprosessi

Rekrytointiprosessi on toteutunut hallintosäännön määräysten sekä henkilöstöhallinnon ohjeiden mukaisesti.

4. Tietohallinto/Käyttöoikeudet

Talous- ja henkilöstöhallinnon ohjelmistojen käyttöoikeudet on tarkastettu ja palvelussuhteesta eronneiden tai toiseen tehtävään siirtyneiden käyttöoikeudet on poistettu tai muutoin saatettu ajan tasalle. Myös sähköpostiosoitteet tarkastetaan säännöllisesti. Tarpeettomat, esimerkiksi palveluksesta eronneiden, sähköpostiosoitteet poistetaan.

Talous

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 1-6 kk 2020	Muutettu TA 2021	Toteuma 1-6 kk 2021	Tot. %	Muutos ed. vuosi	Ennuste 2021
Toimintatuotot	1 894 230	3 427 120	2 376 431	69,3 %	25,5 %	3 736 722
Toimintakulut	-17 000 787	-34 362 126	-18 372 774	53,5 %	8,1 %	-35 256 090
Toimintakate (netto)	-15 106 557	-30 935 006	-15 996 343	51,7 %	5,89 %	-31 519 368

Raportointijaksolla 1-6 kk 2021 sivistystoimen toimintakate on toteutunut yli arvioidun, toimintakatteen toteutumaprosentti on 51,7 %. Toimintatuotot ovat toteutuneet etupainotteisesti saatujen tukien ja avustusten (ns. hankerahojen) vuoksi, toimintatuottojen toteutumaprosentti on 69,3 %. Toimintakulut ovat toteutuneet hienman yli arvioidun, toteutumaprosentti raportointijaksolla on 53,5 %. Toimintakulujen toteutuma sisältää koronaepidemiasta aiheutuneita ylimääräisiä (ei määrärahavarausta) kuluja 55 468 € sekä ennakoimattomia, yli kolme vuotta vanhojen saatavien poistoja (luottotappiokirjauksia) 30 044 € (sivistystoimen hallinto 30 €, varhaiskasvatus 25 534 €, kirjasto 3 387 € ja Soisalo-opisto 1 092 €).

Sivistystoimen talousarvio sisältää kaupunginvaltuuston 26.8.2019 § 68 mukaisia uusia talouden tasapainottamistoimenpiteitä 24 000 € (Soisalo-opisto) sekä 287 000 € lisäsäästöjä talousarvioon pääsemiseksi. Soisalo-opiston toiminnan kehittämiseen kohdistuvat talouden tasapainottamistoimenpiteet toteutuvat suunnitellusti. Sivistystoimelle asetetuista lisäsäästöistä toteutunevat: tuntikehyksen pienentäminen 40 000 €, lasten kotihoidontuen määrän tarkentaminen 50 000 €, Kangaslammin yhteispalvelupisteen/kirjaston toiminnan muutos 44 000 € sekä Soisalo-opiston tehtävien uudelleenjärjestely 20 000 €. Lisäsäästöt eivät toteudu kaikilta osin suunnitellusti. Esi- ja perusopetuksen tarvikemäärärahojen säästö 58 000 € ei toteudu koronaepidemiasta aiheutuneiden maski-, desinfiointiaine- yms. hankintojen vuoksi. Koronaepidemiasta johtuvia lisäkuluja arvioidaan kertyvän toimialalla yhteensä 100 000-120 000 €. Myöskään varhaiskasvatuksen palvelutuotannon sopeuttaminen vähenevään lapsimäärään 75 000 € ei toteudu, sillä toiminnassa mukana olevien lasten määrä ei ole vähentynyt arvioidusti.

Sivistystoimen arvioidaan ylittyvän kokonaisuudessaan noin 366 000 €, kun työterveyshuollon kustannuksia vastaavat määrärahasiirrot on tilikauden päätteeksi tehty. Mahdolliset loppuvuonna myönnettävät valtion erityisavustukset pienentävät ylitysennustetta.

Henkilöstö

Henkilöstön määrä palvelussuhteittain	6/2021	%	6/2020	%	Muutos ed. vuosi	Muutos ed. vuosi
Vakituiset	361	82,0 %	367	84,2 %	-6	-1,6 %
Määräaikaiset	71	16,1 %	62	14,2 %	9	14,5 %
Työllistetyt	5	1,1 %	3	0,7 %	2	66,7 %
Oppisopimussuhteiset	3	0,7 %	4	0,9 %	-1	-25,0 %
Yhteensä	440	100,0 %	436	100,0 %	4	0,9 %
Henkilötyövuodet (Htv 2)	218,8		218,1		0,7	0,3 %

Maksetut palkat	6/2021	6/2020	Muutos €	Muutos (%)
Yhteensä	8 859 429	8 562 688	296 741	3,5 %

Työkyvyttömyyspoissaolot (pv/Htv1)	6/2019	6/2020	Muutos	6/2021	Muutos
Sairaus	14,7	16,9	2,2	14,2	-2,7
Työtapaturma	0,1	1,0	0,9	0,44	-0,6

Raportointiajankohdan mukaan sivistystoimen henkilöstömäärä on kasvanut yhteensä neljällä henkilöllä edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Vakituisten henkilöstön määrä on vähentynyt kuudella henkilöllä. Tätä selittää erityisesti varhaiskasvatuksessa toteutettu työkierto, jossa vakinainen henkilö hoitaa määräaikaista tehtävää, näin ollen vakinaisen henkilöstön määrä ei ole tosiasiallisesti vähentynyt. Vakinaisen henkilöstön työkierto näkyy toisaalta myös määräaikaisen henkilöstön määrän kasvuna. Määräaikaisen henkilöstön määrä on kasvanut yhdeksällä henkilöllä. Määräaikaista henkilöstöä on rekrytoitu palvelutarvetta vastaavasti. Perusopetuksessa merkittävä määräaikaisen opetushenkilöstön vakinaistaminen toteutuu lukuvuoden 2021 alusta lukien (1.8.2021 alkaen), jolloin 16 opettajan virkaa ja neljä koulunkäynninohjaajan vakinaistetaan, lisäksi kaksi varhaiskasvatuksen lastenhoitajan tehtävää täytetään vakinaisesti. Työllistettyjen määrä on lisääntynyt kahdella ja oppisopimussuhteisten vähentynyt yhdellä henkilöllä edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Henkilöstömäärän kasvusta huolimatta henkilötyövuodet ovat kasvaneet ainoastaan 0,7 henkilötyövuodella edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna.

Maksettujen palkkojen kasvu johtuu sekä lisääntyneen henkilöstön palkkakukuista että virka- ja työehtosopimusten mukaisista korotuksista, mukaan lukien työn vaatavuuden arviointiin perustuvista korotuksista.

Sivistystoimessa aktiivisesti tehty työ sairauspoissaolojen vähentämiseksi alkaa näkyä. Työkyvyttömyyspoissaolot sekä sairauden että työtapaturmien osalta ovat vähentyneet, sairauspoissaolot ovat vähentyneet 2,7 pv/Htv1 ja työtapaturmista aiheutuneet poissaolot 0,6 pv/Htv1, vähennys yhteensä 3,3 pv/Htv1.

4.4.1 Hallinto

Tilivelvolliset: sivistysjohtaja Timo Tuunainen, sivistyslautakunnan jäsenet

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 1-6 kk 2020	Muutettu TA 2021	Toteuma 1-6 kk 2021	Tot. %	Muutos ed. vuosi	Ennuste 2021
Toimintatuotot	182 364	369 377	184 780	50,0 %	1,3 %	364 715
Toimintakulut	-184 403	-377 397	-187 044	49,6 %	1,4 %	-372 735
Toimintakate (netto)	-2 039	-8 020	-2 264	28,2 %	11,03 %	-8 020

Hallinnon kustannukset jaetaan varsinaisille palveluille kuntien ja kuntayhtymien automaattisen talousraportoinnin edellyttämällä tavalla. Toimintakatteen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

4.4.2 Perusopetus

Tilivelvolliset: sivistysjohtaja Timo Tuunainen, sivistyslautakunnan jäsenet

Olellaiset tapahtumat ja talouden tasapainottamistoimenpiteiden toteutumisen arviointi

Olellaiset tapahtumat ja muutokset

Koronavirusepidemia on edelleen tuonut haasteita opetuksen järjestämiseen, mutta suurimaksi osaksi opetus on pystytty toteuttamaan lähiopetuksena.

Opetushenkilöstöä on jouduttu vakinaistamaan lainsäädännöstä sekä työ- ja virkaehtosopimuksista johtuen.

Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Perusopetukseen kohdistuvat talouden tasapainottamistoimenpiteet olivat vuonna 2020 Svenska skolan i Varkaus lakkauttaminen (73 000 €)

Vuoden 2021 talousarvioon sisältyvät lisäsäästöt (talousarvioraamiin pääsemiseksi) ovat esi- ja perusopetuksen tarvikemäärärahojen pienentäminen (58 000 €) ja tuntikehyksen pienentäminen (40 000 €).

Koronavirusepidemian vuoksi esi- ja perusopetuksen tarvikemäärärahojen säästä ei toteutune suunnitellusti. Tuntikehyksen pienentäminen 31 vvh on toteutettu suunnitellusti 1.8.2021 alkaen.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2021 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Toteuma 30.6.	Tila
ProKoulu-toimintamallin varmentaminen tavoitteena vaikuttaa hyvään käytökseen positiivisuuden kautta sekä asiakas- ja henkilöstötyytyväisyyden lisääntyminen.	Asiakastytyväisyyskysely, henkilöstötytyväisyyskysely Koulukiusaamista-paukset.	Asiakastytyväisyyskysely. Henkilöstötytyväisyyskysely (2019: 3,9/5). Koulukiusaamista-paukset vähenevät 10 prosenttia edellisestä vuodesta (vuonna 2019: 32 kpl).	Asiakastytyväisyyskysely toteutetaan syksyn aikana. Perusopetuksen henkilöstötytyväisyyskyselyn tulos oli 3,9/5. Koulukiusaamista-pausten tulos raportoidaan vuoden 2021 tilinpäätöksessä.	Toteutuu

Laadukkaasti tuotettu esi- ja perusopetus sekä oppilashuolto. Hyvinvointiprofiilin käyttöönotto kouluilla päätöksen teon kehittämiseksi ja hyvinvointikertomuksen jalkauttamisen tueksi.	Hyvinvointiprofiilin kyselyn tulokset.	Kehitettävien kohteiden löytäminen ja hyvinvoinnin lisääntyminen.	Qridi on arviointityökaluna käytössä kaikilla kouluilla.	Toteutuu
Henkilöstön ja oppilaiden digitaalisten taitojen sekä etäopiskelutaitojen lisääminen.	Laitekanta henkilöstöllä ja oppilailla. Henkilöstön koulutus.	Jokaisella oppilaalla on tarvittaessa mahdollisuus laadukkaaseen etäopiskeluun sekä riittävät taidot digitalisaation hyödyntämiseen lähiopetuksessa. Opettajilla on tarvittavat valmiudet sekä laitteisto opetuksen järjestämiseen.	Vuonna 2021 kaupunki on investoinut perusopetuksen laite- ja ohjelmistohankintoihin 350 000 €. Henkilöstöä ja oppilaita on koulutettu laitteiden ja ohjelmistojen käyttöön.	Toteutuu osittain

Talous

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 1-6 kk 2020	Muutettu TA 2021	Toteuma 1-6 kk 2021	Tot. %	Muutos ed. vuosi	Ennuste 2021
Toimintatuotot	570 721	1 123 953	662 941	59,0 %	16,2 %	981 863
Toimintakulut	-8 580 423	-17 586 108	-9 328 152	53,0 %	8,7 %	-17 690 747
Toimintakate (netto)	-8 009 702	-16 462 155	-8 665 211	52,6 %	8,18 %	-16 708 884

Perusopetuksen toimintatuottojen toteutuma raportointiajankohdan mukaan on 59,0 %. Tämä johtuu etupainotteisesti toteutuneista hankerahoista. Toimintakulujen toteutumaprosentti on 53,0 %. Raportointiajankohdan mukaan henkilöstökulujen toteutuma on 54,1 % sekä aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden toteutuma on 76,9 %. Perusopetuksen toimintakatteen arvioidaan ylittyvän noin 161 000 €, kun työterveyshuollon kustannuksia vastaava määrärahasiirto on vuoden lopussa tehty.

Vuoden 2021 talousarvioraamiin pääsemiseksi tehdyt talouden tasapainottamistoimet/lisä säästöt ovat esi- ja perusopetuksen tarvikemäärärahojen vähentäminen 58 000 € ja tuntikehyksen pienentäminen 40 000 €. Tarvikemäärärahat ylittyivät koronaepidemiasta johtuen noin 40 000 - 50 000 €. Tuntikehyksen pienentäminen toteutui luvun mukaan, tuntikehystä on pienennetty 31 vuosiviikkotuntia.

4.4.3 Varhaiskasvatus

Tilivelvolliset: varhaiskasvatuspäällikkö Anne Kumpulainen, sivistyslautakunnan jäsenet

Olennaiset tapahtumat ja talouden tasapainottamistoimenpiteiden toteutumisen arviointi

Olennaiset tapahtumat ja muutokset

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muutokset tulevat voimaan 1.8.2021. Tämän seurauksena maksuttomien asiakkaiden määrä kasvaa ja varhaiskasvatuserärahat pienenevät merkittävästi. Tällä on vaikutusta myös palvelurahalla tuotetun palvelun kustannuksiin, sillä asiakkaan hoitomaksu vähennetään maksettavasta palvelurahasta, jolloin kaupungin maksaman palvelurahan osuus kasvaa.

Vuoden 2021 talousarvioon sisältyvät lisäsäästöt

Varhaiskasvatukseen vuoden 2021 sisältyvät lisäsäästöt ovat lasten kotihoidontuen määrän tarkentaminen (50 000 €) ja varhaiskasvatuksen palvelutuotannon sopeuttaminen vähenevään lapsimäärään (75 000 €). Kotihoidontuen määrä on vähentynyt, joten lisäsäästö (50 000 €) toteutuu tätä osin. Varhaiskasvatuksen piirissä on yhä enemmän lapsia, joten palvelutuotantoa ei pystytä sopeuttamaan suunnitellusti (75 000 €).

Varhaiskasvatuksen tarvikemäärärahat ylittynevät koronavirusepidemiasta aiheutuvien ylimääräisten kustannusten vuoksi.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2021 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Toteuma 30.6.	Tila
Varhaiskasvatuksen palveluohjauksen tehostaminen.	Hoitojono. Hoitopaikkojen myöntäminen lakisääteisessä ajassa. Palvelun ostaminen.	Lasten hoitopaikkoja on riittävästi ja ne pystytään järjestämään lakisääteisessä ajassa. Sopeutetaan palvelutuotantoa vähenevään lapsimäärään.	Hoitopaikat on pystytty järjestämään lakisääteisessä ajassa. Lapsimäärä ei ole vähentynyt, joten palvelutuotantoa ei ole pystytty supistamaan suunnitellusti. Kevätkaudelle 2021 perustettiin uusi lapsiryhmä Könönpellon päiväkodin yhteyteen.	Toteutuu osittain
Lapsiperheiden varhaisen tuen varmistaminen sosiaalitoimen ja kolmannen sektorin kanssa maakunnalliseen soteen valmistauduttaessa.	Varhaiskasvatuksen sosiaalityöntekijän käynnit päiväkotiyksiköissä. Perheentalotoiminnan vakiinnuttaminen ja asiakasmäärät.	Varhaiskasvatuksen sosiaalityöntekijän säännölliset käynnit ja toiminnan käytänteet vakiinnutetaan kentällä. Perheiden tukeminen varhaisessa vaiheessa yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa toteutuu perheentalossa.	Varhaiskasvatuksessa työskennellyt sosiaalityöntekijä erosi kesäkuun alussa tehtävästään. Sote: n organisaatiouudistus edellyttää uuden varhaisen tuen mallin käyttöönottamista varhaiskasvatuksessa lasten ja perheiden hyväksi. Myös varhaiskasvatuksen henkilöstörakennemuutos (sosionomi nimikkeen käyttöönotto) tukee jatkossa rakennemuutoksen läpivientä.	Toteutuu osittain
Positiivisen toimintakulttuurin (pro) ja työhyvinvoinnin vahvistaminen varhaiskasvatuksessa.	Henkilöstön työtyytyväisyyskysely. Pro-tiimien kokoonnotukset yksiköissä.	Henkilöstön työtyytyväisyystulosten säilyttäminen vähintään nykyisellä tasolla. Sairauspoissaolojen vähentäminen.	Henkilöstön työtyytyväisyyden mittaustulos oli 4,1 (sama kuin vuonna 2020). Pro-tiimit yksiköissä ovat kokoontuneet kuukausittain. Kesäkuussa otettiin käyttöön uusi, ketterä	Toteutuu

			Pulssi -kysely, jonka tuloksia (palvelun laatua) seurataan neljännesvuosittain. Kysely on tarkoitettu henkilöstölle, yhteistyökumppaneille sekä asiakkaille ja kyselyä kehitetään edelleen. Kyselyn tuloksia seurataan yksiköissä 4 kertaa vuodessa.	
--	--	--	--	--

Talous

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 1-6 kk 2020	Muutettu TA 2021	Toteuma 1-6 kk 2021	Tot. %	Muutos ed. vuosi	Ennuste 2021
Toimintatuotot	418 699	819 086	739 290	90,3 %	76,6 %	1 077 119
Toimintakulut	-5 625 536	-11 255 385	-5 996 424	53,3 %	6,6 %	-11 788 285
Toimintakate (netto)	-5 206 837	-10 436 299	-5 257 134	50,4 %	0,97 %	-10 711 166

Varhaiskasvatuksen toimintakate on toteutunut raportointijaksolla 1-6 kk 2021 hieman yli arvioidun, 50,4 %. Toimintatuotot ovat toteutuneet 90,3 %. Toimintatuottojen kasvua selittää varhaiskasvatuksen yhteisten kustannusten jako varsinaisille palveluille kuntien ja kuntayhtymien automaattisen talousraportoinnin edellyttämällä tavalla. Toimintakulut ovat toteutuneet 53,3 %. Toimintakulujen kasvu kohdistuu henkilöstökuluihin, palvelujen ostoihin, muihin toimintakuluihin sekä aineisiin, tavaroihin ja tarvikkeisiin. Koronaepidemiasta johtuvat ylimääräiset kustannukset ovat raportointijaksolla noin 17 500 € ja ne kohdistuvat sekä puhtauspalveluihin että tarvikkehankintoihin. Toimintakuluihin sisältyy yli kolme vuotta vanhojen saatavien poistoja (luottoappioita) 25 534 €.

Talouden tasapainottamistoimenpiteet/lisäsäästöt toteutuvat osittain. Lasten kotihoidontuen määrään on tarkennettu ja siltä osin tasapainottamistoimenpiteet toteutuvat. Sen sijaan palvelun piirissä oleva lapsimäärä ei ole vähentynyt, joten tästä osin palvelua ei ole pystytty sopeuttamaan.

Varhaiskasvatuslain muutos 1.8.2021 tulee vaikuttamaan merkittävästi varhaiskasvatuksen asiakasmaksuihin. Lakimuutoksen johdosta maksuttomien asiakkaiden määrä kasvaa ja varhaiskasvatusmaksutuotot pienenevät merkittävästi. Muutoksella on vaikutusta myös palvelurahalla tuotetun palvelun kustannuksiin, sillä asiakkaan hoitomaksu vähennetään maksettavasta palvelurahasta, jolloin kaupungin maksaman palvelurahan osuus kasvaa. Lakimuutoksesta sekä koronaepidemiasta aiheutuvien lisäkustannuksista johtuen varhaiskasvatuksen toimintakate arvioidaan ylittävän noin 174 000 €, kun työterveyshuollon kustannuksia vastaavat määrärahasiirrot on vuoden lopussa tehty.

4.4.4 Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut

Tilivelvolliset: sivistysjohtaja Timo Tuunainen, sivistyslautakunnan jäsenet

Olennaiset tapahtumat ja talouden tasapainottamistoimenpiteiden toteutumisen arviointi

Varkauden pääkirjasto sekä Kangaslammin lähikirjasto ja asiointipiste ovat olleet auki normaaleilla aukioloajoilla covid-19-pandemiasta huolimatta. Kirjastoissa ei ole kuitenkaan järjestetty tapahtumia ja on noudatettu kokoontumisrajoituksia ja turvallisuusohjeita. Pääkirjaston henkilökunnan määrä pieneni, kun yksi työntekijä jäi vuoden alussa eläkkeelle.

Museot on saatu pitää avoinna Covid-19 -pandemiasta huolimatta. Tapahtumat ja yleisöopastukset alkuvuodesta jouduttiin kuitenkin perumaan toukokuun aivan viimeisiä tapahtumia lukuun ottamatta. Kesäkausi käynnistyi vilkkaasti sekä Museoilla, että Taipaleen kanavamuseolla, jossa uusi kahvilayrittäjä on

tuonut kauan toivotun parannuksen kahvilan toimintaan. Uutena konseptina luotiin kesän ajaksi Vanha Varkaus kävelykierrokset, sekä Taipaleen kanava-alueen kävelykierrokset. Museoiden pitkäaikainen intendentti jäi eläkkeelle, seuraaja valittiin kesäkuussa. Eriten kaudella on työllistännyt tammikuussa avattu Metsäkansanäyttely, joka on saanut erittäin hyvää palautetta, sekä Varkautelaisten uusi museo -hankkeen edistäminen pandemiatilanteeseen sopeutuen. Lisäksi museot on tehnyt aktiivisesti yhteistyötä Varkauden teollisen historian tutkimushankkeen, sekä Vanha Varkaus - Uusi suunta hankkeen kanssa, jotka molemmat etenevät suunnitellusti.

Nuorisopalveluilla on näkynyt selkeästi covid-19-pandemian vaikutukset: Nuorisotilan kävijämääriä on jouduttu rajoittamaan, tapahtumia ei ole pystytty järjestämään. Tilatyö ja muu toiminta on kuitenkin pystytty pitämään käynnissä rajoitukset huomioiden. Nuorten maailmassa on tapahtunut notkahdus kehnompaan suuntaan mikä on näkynyt kenttätyössä konfliktien ja päihteidenkäytön muutoksessa näkyvämpään suuntaan. Koulunuorisotyön hanke käynnistyi tammikuussa, tarvetta työlle on ja toimintaa on priorisoitu kohdentuen mm. Waltterin koulun Challenge-hankeeseen. Aseman Lapset ry:n Walkers auto eli Wauto käynnisti jalkautuvan nuorisotyön vuoden alussa 3 kuukauden toiminnalla, kevään aikana on rakennettu yhteistyötä ev.lut. seurakunnan kanssa syksyllä jatkuvaan Walkers-toimintaan. Mukaan on saatu poikkeuksellisen hyvin vapaaehtoisia aikuisia, heidät on koulutettu ja perehdytetty jalkautuvaan työhön kohtaamista painottaen. Walkers-sopimus tullaan solmimaan kolmeksi vuodeksi. Ohjaamon toiminnan kattokoordinointi siirtyi vuoden alusta työllisyyspalveluille jonka hallinnassa on myös muita monialaisia palveluja.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2021 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Toteuma 30.6.	Tila
Lasten- ja nuortenkirjastotoimintaa kehitetään vahvistamalla yhteistyöverkostoa.	Yhteydenottojen määrä.	Yhteistyöverkosto on vahvistunut ja on löytynyt uusia toimintamuotoja.	Lasten- ja nuortenkirjasto-toiminnasta vastaava työryhmä on laatinut suunnitelman ja kyselyn yhteistyöverkoston kartoittamiseksi. Lisäksi on selvitetty muiden lähialueiden kirjastojen käytäntöjä. Myös ensimmäiset yhteydenotot on tehty.	Toteutuu
Kulttuuriperintötiedon saavutettavuuden parantaminen ja teollisen perinnön hyödyntäminen	Museopalveluiden osallistujamäärät Museoiden verkkopalveluiden käyttäjämäärät Museoiden aineiston digitointimäärät ja finna.piipunjuurella.fi-palvelussa julkaistujen objektien määrä	Näyttely- ja tapahtumakävijöiden määrä 10 000 henkilöä, mikäli Kanavamuseon toiminta jatkuu. Verkkopalveluiden käyttäjämäärä vähintään vuoden 2019 tasolla (vuonna 2019 23 656 kpl yksittäistä istuntoa sivustoilla: piipunjuurella.fi, saranat.fi, laivadata.fi ja muut verkkonäyttelyt) Piipunjuurella-näkymän vakiinnuttaminen Finnassa, uusien julkaistavien objektien määrän	Kävijämäärät ovat jääneet jälkeen tavoitteesta alkuvuodesta johtuen pandemiatilanteen rajoituksista, kun mm. tapahtumat on jouduttu perumaan. Verkkokäyttäjien määrä tavoitteen tasolla. Finnassa julkaistujen objektien määrä ylittää tavoitteen	Toteutuu osittain

		vakiinnuttaminen kokoelmamuuton jälkeen		
Nuorten Talon toiminto- jen vakiinnuttaminen	Nuorten Talon eri toimintoihin osallis- tuneiden kävijämää- rä	Nuorten Talo toimii avoimen nuorisotila- työn yhteisöllisenä kohtaamispaikkana ja Ohjaamo mo- niammatillisena matalan kynnyksen palvelupaikkana	Nuorten Talon toimintoja on pystytty pitämään avoinna rajoitukset huo- mioiden, nuorten määrä on kuitenkin selkeästi vähentynyt. Tapahtuma- toimintaa ei ole pystytty järjestämään.	Toteutuu osittain

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 1-6 kk 2020	Muutettu TA 2021	Toteuma 1-6 kk 2021	Tot. %	Muutos ed. vuosi	Ennuste 2021
Toimintatuotot	201 388	332 109	247 888	74,6 %	23,1 %	350 653
Toimintakulut	-1 218 434	-2 440 043	-1 305 557	53,5 %	7,2 %	-2 536 028
Toimintakate (netto)	-1 017 046	-2 107 934	-1 057 669	50,2 %	3,99 %	-2 185 375

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden toimintakate on toteutunut lähes talousarvion mukaisesti, 50,2 %. Toimintatuotot ovat toteutuneet 74,6 % ja toimintakulut 53,5 %. Toimintatuottojen hyvä toteutuma johtuu tukien ja avustusten tupainotteisesta kertymästä. Henkilöstökulut 55,1 % sekä aineet, tarvikkeet ja tavarat 54,5 % ovat toteutuneet etupainotteisesti.

Talousarvioon sisältyvät talouden tasapainottamistoimet/lisäsäästöt 44 000 € kohdistuvat Kangaslammin yhteispalvelupisteeseen/kirjaston toiminnan muutokseen. Muutos toteutunee kuluvan vuoden aikana.

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden arvioidaan toteutuvan kokonaisuutena noin 60 000 € yli arvioidun työterveyshuollon kustannuksia vastaavien määrärahasiirtojen jälkeen.

Erittely vastuualueittain; Kulttuuripalvelut**TALOUS**

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 1-6 kk 2020	Muutettu TA 2021	Toteuma 1-6 kk 2021	Tot. %	Muutos ed. vuosi	Ennuste 2021
Toimintatuotot				0,0 %	0,0 %	
Toimintakulut	-49 046	-81 553	-39 674	48,6 %	-19,1 %	-81 551
Toimintakate (netto)	-49 046	-81 553	-39 674	48,6 %	-19,11 %	-81 551

Kirjastopalvelut**TALOUS**

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 1-6 kk 2020	Muutettu TA 2021	Toteuma 1-6 kk 2021	Tot. %	Muutos ed. vuosi	Ennuste 2021
Toimintatuotot	11 249	81 348	33 258	40,9 %	195,7 %	102 413
Toimintakulut	-537 489	-1 041 844	-584 492	56,1 %	8,7 %	-1 087 839
Toimintakate (netto)	-526 240	-960 496	-551 234	57,4 %	4,75 %	-985 426

Museopalvelut**TALOUS**

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 1-6 kk 2020	Muutettu TA 2021	Toteuma 1-6 kk 2021	Tot. %	Muutos ed. vuosi	Ennuste 2021
Toimintatuotot	149 243	101 724	114 295	112,4 %	-23,4 %	155 904
Toimintakulut	-342 722	-642 431	-356 289	55,5 %	4,0 %	-715 874
Toimintakate (netto)	-193 479	-540 707	-241 994	44,8 %	25,08 %	-559 970

Nuorisopalvelut

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 1-6 kk 2020	Muutettu TA 2021	Toteuma 1-6 kk 2021	Tot. %	Muutos ed. vuosi	Ennuste 2021
Toimintatuotot	40 896	139 350	100 336	72,0 %	145,3 %	92 336
Toimintakulut	-289 176	-674 215	-325 103	48,2 %	12,4 %	-650 764
Toimintakate (netto)	-248 280	-534 865	-224 767	42,0 %	-9,47 %	-558 428

4.4.5 Soisalo-opisto

Tilivelvolliset: Rehtori Marjut Latva-Vesänen, sivistyslautakunnan seutuajaoston jäsenet ja sivistyslautakunnan jäsenet

Olellaiset tapahtumat ja talouden tasapainottamistoimenpiteiden toteutumisen arviointi

Nykyinen koulutuspäällikkö aloittaa rehtorina 1.8.2021. Koulutuspäällikön virkaa ei täytetä. Talouden tasapainottamistoimenpiteet eivät toistaiseksi näy kurssi- ja opetustarjonnassa.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2021 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Toteuma 30.6.	Tila
Osallisuuden lisääminen	1) Asiakkaiden määrä 2) Kumppanuudet	1) Määrä pysyy vuoden 2020 tasolla. Syvennetään kohderyhmälähtöistä työtä 2) Kumppanuustoimintamallia pidetään yllä, laajennetaan ja kehitetään	1) Asiakasmäärä on vähentynyt vuoden 2020 kevästä. 2) Kumppanuustoimintamallia on laajennettu.	Toteutuu osittain
Saavutettavuuden parantaminen	1) Verkko-opetuksen laajuus 2) Asiakkaiden määrä suhteutettuna väkilukuun 3) Toimenpiteet esteettömyyden lisäämiseksi	1) Kaikilla koulutusaloilla hyödynnetään verkko-opetusta 2) Toimintatapoja kehitetään jatkuvasti, jotta nykyistä useammat asiakkaat pääsevät opiston palveluiden piiriin. 3) Osallistumisen esteiden vähentäminen, esimerkiksi viestintää ja selkokieliisyyttä parantamalla. Esteettömyyden kartoittaminen ja henkilökunnan kouluttaminen.	1) Verkko-opetuksen hyödyntämistä on lisätty merkittävästi. 2) Kehitystyön myötä on löydetty uusia kohderyhmiä. 3) Opiston tilat on kartoitettu esteettömyyden osalta. Esteettömät tilat on merkitty opinto-oppaaseen ja opiston käyttämiin yleisiin tietoverkkoihin. Henkilökunnalle on järjestetty selkokieliä koulutusta ja se huomioidaan kaikessa toiminnassa sekä viestinnässä.	Toteutuu

Talous

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 1-6 kk 2020	Muutettu TA 2021	Toteuma 1-6 kk 2021	Tot. %	Muutos ed. vuosi	Ennuste 2021
Toimintatuotot	521 058	782 595	541 532	69,2 %	3,9 %	962 372
Toimintakulut	-1 391 991	-2 703 193	-1 555 596	57,5 %	11,8 %	-2 868 295
Toimintakate (netto)	-870 933	-1 920 598	-1 014 064	52,8 %	16,43 %	-1 905 923

Soisalo-opiston toimintakate on toteutunut alkuvuonna yli arvioidun, 52,8 %. Toimintatuottojen toteutuma on 69,2 % ja toimintakulujen 57,5 %. Toimintatuottojen kehitystä selittää vuodelta 2020 siirretyt vuodelle 2021 kohdistuvat maksutuotot sekä saadut tuet ja avustukset. Toimintakulut tasoittuvat syyslukukaudella tasapainottamistoimenpiteiden toteuduttua täysimääräisesti.

Talouden tasapainottamistoimenpiteet 24 000 € kohdistuvat toiminnan kehittämiseen, asiakasmaksujen koroittamiseen ja henkilöstömäärän vähentämiseen ja ne toteutuvat suunnitellun mukaisesti. Soisalo-opiston lisäsäästöt 20 000 € talousarvioraamiin pääsemiseksi liittyivät opetustehtävien uudelleenjärjestelyyn. Myös nämä tavoitteet toteutuvat.

Soisalo-opiston toimintakatteen arvioidaan toteutuvan noin 27 000 € alle arvioidun, kun työterveyshuollon kustannuksia vastaavat määrärahan siirrot on tilikauden päätteeksi tehty.

4.5 LIIKUNTA- JA VAPAA-AIKATOIMI

Tilivelvolliset: sivistysjohtaja, liikunta- ja vapaa-aikalautakunnan jäsenet

Olennaiset tapahtumat ja talouden tasapainottamistoimenpiteiden toteutumisen arviointi

Olennaiset tapahtumat ja muutokset

Koronavirusepidemian vaikutukset näkyvät edelleen liikunta- ja vapaa-aikapalveluiden käyttäjämäärissä ja maksutuotoissa. Talousarvioon sisällyvistä taksojen ja maksujen korotuksesta huolimatta toimintatuotot eivät toteudu suunnitellusti.

Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Liikunta- ja vapaa-aikatoimeen kohdistuvat talouden tasapainottamistoimenpiteet

Vuonna 2020

- asiakasmaksujen korotus 5 % (4 000 €)
- seniorikortin hinnoittelumuutos (12 000 €)
- liikuntapalveluiden myynnin lisääminen (6 000 €)
- palveluverkoston supistaminen (31 000 €)
- toiminta-avustusten vähentäminen (20 000 €)
- sairauspoissaolot (sairauspoissaolojen vähennys 13 pv/htv vuoteen 2025 mennessä) (25 000 €)

Vuoden 2020 talousarvioon sisältyneet talouden tasapainottamistoimenpiteet ovat yhteensä 98 000 €. Toteutuneet sairauspoissaolopäivät olivat vuonna 2020 3,5 pv/henkilö, eli alle talouden tasapainottamistoimenpiteissä esitetyn tavoitteen. Koronavirusepidemian vuoksi tasapainottamistoimenpiteissä esitetyt maksujen ja taksojen korotuksista saatavat lisätulot eivät toteutuneet suunnitellusti. Kokonaisuutena talouden tasapainottamistoimenpiteet toteutuivat euromääräisesti vuonna 2020.

Vuonna 2021

- asiakasmaksujen korotus (16 000 €)
- henkilöstösäästöt (15 000 €)

Vuoden 2021 talousarvioon sisältyneet talouden tasapainottamistoimenpiteet ovat yhteensä 31 000 €.

Vuoden 2021 talousarvioon sisältyvät lisäsäästöt (tasapainottamisohjelman lisäksi)

- asiakasmaksujen korotus (35 000 €)
- muut toimintaan kohdistuvat säästöt (9 000 €)

Vuoden 2021 talousarvioon sisältyvät lisäsäästöt vuoden 2021 talousarvioraamiin pääsemiseksi ovat yhteensä 44 000 €.

Tasapainottamisohjelmaan sisältyvät säästöt ja asiakasmaksutuottojen korotus eivät toteutune suunnitellusti vuonna 2021. Koronavirusepidemian seurauksena liikuntapaikojen käyttö ei ole palautunut normaalille tasolle eivätkä tuotot ole kertyneet suunnitellun mukaisesti.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2021 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Toteuma 30.6.	Tila
Terveystyön edistäminen mm. ennaltaehkäisyllä ja liikuntamahdollisuuksia järjestämällä.	Kävijämäärät: uimahalli, Kämäri ja liikuntatalo. Liikunnanohjausten määrä.	Kävijämäärät vuoden 2019 tasolla.	Käyttäjämäärät eivät ole palautuneet vuoden 2019 tasolle.	Toteutuu osittain
Liikuntaseurojen, yhdistysten ja muiden yhteistyökumppaneiden välisen yhteistyön ja vuorovaikutuksen kehittäminen.	Järjestettävien seurojen lukumäärä ja osallistumisaktiivisuus.	Neljä kokoontumista/vuosi, edustus vähintään 12 seurasta tai yhdistyksestä/krt.	Koronavirusepidemiasta johtuen alkuvuonna ei ole kokoonnuttu. Ensimmäinen kokoontuminen toteutuu loppukesästä.	Toteutuu osittain
Laadukkaat ja vaikuttavat palvelut.	Laadittava liikuntastrategia.	Varkauden kaupungin liikuntastrategia laaditaan vuoden 2021 aikana.	Liikuntastrategian tekeminen aloitetaan uuden valtuustokauden alkaessa.	Toteutuu osittain

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

1. Päätöksenteko/Yritysvaikutusten arviointi

Päätöksiä valmisteltaessa ja tehtäessä tulee niiden vaikutukset huomioida kokonaisvaltaisesti. Yritysvaikutusten huomiointi korostuu investointi- ja hankintapäätösten yhteydessä. Yritysvaikutuksia ei ole arvioitu päätöksenteon yhteydessä.

Osa liikunta- ja vapaa-aikatoimen päätöksistä liittyy avustuksiin sekä maksujen ja taksojen korotuksiin eikä yritysvaikutuksia ei ole tältä osin arvioitu.

2. Talous/Luotto- ja maksukortit

Liikunta- ja vapaa-aikatoimessa on käytössä ainoastaan yksi First Card maksukortti.

3. Henkilöstö/Rekrytointiprosessi

Rekrytointi on toteutettu hallintosäännön määräysten ja henkilöstöhallinnon ohjeiden mukaisesti.

4. Tietohallinto/Käyttöoikeudet

Talous- ja henkilöstöhallinnon ohjelmistojen käyttöoikeudet on tarkastettu. Käyttöoikeudet ovat ajan tasalla. Myös sähköpostiosoitteet tarkastetaan säännöllisesti, eikä tarpeettomia sähköpostiosoitteita ei ole.

Talous

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	Toteuma 1-6 kk 2020	Muutettu TA 2021	Toteuma 1-6 kk 2021	Tot. %	Muutos ed. vuosi	Ennuste 2021
Toimintatuotot	215 545	606 889	229 458	37,8 %	6,5 %	512 879
Valmistus omaan käyttöön	3 672	6 000	0	0,00 %	-100,0 %	6 000
Toimintakulut	-1 761 064	-3 352 176	-1 774 473	52,9 %	0,8 %	-3 383 223
Toimintakate (netto)	-1 541 847	-2 739 287	-1 545 015	56,4 %	-0,21 %	-2 864 344

Liikunta- ja vapaa-aikatoimen toimintakate on toteutunut raportointijaksolla yli arvioidun, 56,4 %. Toimintatuotot ovat toteutuneet 37,8 % ja toimintakulut 52,9 %. Toimintatuottojen kertymään vaikuttaa pitkälti vielä koronaepidemia eikä palveluiden käyttö ole edelleenkaan palautunut normaalille tasolle. Uimahallin myyntituottojen toteutuma raportointijaksolla on 24,6 %, liikuntatalon 45,6 % ja Kämärin 45,9 %. Liikunta- ja vapaa-aikatoimen toimintakulut ovat toteutuneet lähes talousarvion mukaisesti. Toimintakulujen toteutumaprosenttia kasvattaa avustaminen, jonka toteutumaprosentti raportointijaksolla on 97,8 %. Toimintakuluihin sisältyy koronaepidemiasta johtuvia ylimääräisiä kuluja noin 1 500 €.

Talouden tasapainottamistoimenpiteet eivät kaikilta osin ole toteutuneet suunnitellusti. Koronaepidemiasta johtuen tuotot eivät ole toteutuneet suunnitellusti. Toimintaan kohdistuvat säästöt 9 000 € ovat pääosin toteutuneet.

Liikunta- ja vapaa-aikatoimen toimintakatteen arvioidaan ylittyvän noin 125 000 €. Valtaosa, noin 102 000 € ylityksestä johtuu tuottojen toteutumisesta alle arvioidun. Toimintakulujen arvioidaan ylittyvän noin 23 000 €.

Erittely tulosityksittäin:

Liikunta- ja vapaa-aikatoimi

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	Toteuma 1-6 kk 2020	Muutettu TA 2021	Toteuma 1-6 kk 2021	Tot. %	Muutos ed. vuosi	Ennuste 2021
Toimintatuotot				0,0 %	0,0 %	0
Toimintakulut	-21 799	-47 222	-22 865	48,4 %	4,9 %	-46 472
Toimintakate (netto)	-21 799	-47 222	-22 865	48,4 %	4,89 %	-46 472

Liikuntapalvelut

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	Toteuma 1-6 kk 2020	Muutettu TA 2021	Toteuma 1-6 kk 2021	Tot. %	Muutos ed. vuosi	Ennuste 2021
Toimintatuotot	13 258	2 000	2 613	130,7 %	-80,3 %	3 161
Toimintakulut	-92 714	-138 668	-69 314	50,0 %	-25,2 %	-139 577
Toimintakate (netto)	-79 456	-136 668	-66 701	48,8 %	-16,05 %	-136 416

Liikuntapaikat ja alueet

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	Toteuma 1-6 kk 2020	Muutettu TA 2021	Toteuma 1-6 kk 2021	Tot. %	Muutos ed. vuosi	Ennuste 2021
Toimintatuotot	202 287	604 889	226 844	37,5 %	12,1 %	509 718
Valmistus omaan käyttöön	3 672	6 000	0			6 000
Toimintakulut	-1 491 951	-3 007 786	-1 527 294	50,8 %	2,4 %	-3 038 674
Toimintakate (netto)	-1 285 992	-2 396 897	-1 300 450	54,3 %	1,12 %	-2 522 956

Avustaminen

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	Toteuma 1-6 kk 2020	Muutettu TA 2021	Toteuma 1-6 kk 2021	Tot. %	Muutos ed. vuosi	Ennuste 2021
Toimintatuotot				0,0 %	0,0 %	
Toimintakulut	-154 600	-158 500	-155 000	97,8 %	0,3 %	-158 500
Toimintakate (netto)	-154 600	-158 500	-155 000	97,8 %	0,26 %	-158 500

Henkilöstö

Henkilöstön määrä palvelussuhteittain	6/2021	%	6/2020	%	Muutos ed. vuosi	Muutos ed. vuosi
Vakituiset	17	70,8 %	16	72,7 %	1	6,3 %
Määräaikaiset	1	4,2 %	1	4,5 %	0	0,0 %
Työllistetyt	6	25,0 %	5	22,7 %	1	20,0 %
Oppisopimussuhteiset		0,0 %		0,0 %	0	0,0 %
Yhteensä	24	100,0 %	22	100,0 %	2	9,1 %
Henkilötyövuodet (Htv 2)	12,2		11,3		0,9	8,0 %

Maksetut palkat	6/2021	6/2020	Muutos €	Muutos (%)
Yhteensä	430 068	404 912	25156	6,2 %

Työkyvyttömyyspoissaolot (pv/HTV1)	6/2019	6/2020	Muutos	6/2021	Muutos
			0		0
Sairaus	3,3	6,9	3,6	13,5	6,6
Työtapaturma	0	0	0,0	0	0,0

Vakinaisten määrä on kasvanut yhdellä, kun uimahallin asiakaspalvelukassan tehtävä on vakinaistettu. Raportointiajankohdan mukaan määräaikaisten määrä on ennallaan ja työllistettyjen määrä on kasvanut yhdellä henkilöllä. Henkilötyövuodet ovat kasvaneet 0,9 hlö/Htv2.

Liikunta- ja vapaa-aikatoimen palkkakustannukset ovat kasvaneet 6,2 %. Kustannusten kasvu aiheutuu työ- ja virkaehtosopimuksen mukaisista korotuksista sekä henkilöstömäärän kasvusta.

Työkyvyttömyyspoissaolot ovat kasvaneet merkittävästi, 6,6 pv/Htv1. Sairauspoissaolojen kasvu johtuu yksittäisistä pitkistä kertaluontoisista poissaoloista.

4.6 TEKNINEN TOIMI

Tilivelvolliset: tekninen johtaja Arto Lehtonen, teknisen lautakunnan jäsenet

Olennaiset tapahtumat ja talouden tasapainottamistoimenpiteiden toteutumisen arviointi

Aalto Hyvinvointikeskus valmistui sosiaali- ja terveystoimen käyttöön maaliskuun loppupuolella. Vanhan sairaalan purkutyöt ovat käynnissä ja tilalle rakennetaan pysäköintialue.

Waltherin ruokapalvelukeskus otetaan käyttöön elokuussa.

Joutenlahden alueen infran viimeistelytyöt valmistuvat syksyn aikana.

V. 2020 talousarvioon sisältyneet talouden tasapainottamistoimet toteutuivat:

- Kiinteistöveroselvitystyö eteni suunnitellusti, vuosikustannus n. 130 000 €.
- Päiviönsaaren koulu purettiin, purkukustannukset n. 390 000 €.
- Venepaikkamaksuja korotettiin 26 %, korotusvaikutus n. 17 000 €.
- Lautakunta hyväksyi 17.3.2020 leikkikenttien vähentämissuunnitelman vuosille 2020-2025. Hoitoluokituksen tarkistamisella saavutettava säästö vuositasolla käyttömenoissa on arviolta n. 6 000 € ja investoinneissa n. 14 000 €.
- Manttu ja Peippola kiinteistöt myytiin. Myyneistä kirjautui n. 230 000 €:n luovutustappio.
- Kuvataidekoulun taseen jäännösarvo (158 364 €) alaskirjattiin ja myyntiä valmisteltiin.

V. 2021 talousarvioon sisältyvät talouden tasapainottamistoimenpiteet:

- Kiinteistöveroselvitystyötä jatketaan suunnitellusti, tavoiteaikataulu vuoden 2024 loppuun mennessä. Selvitystyön vuosikustannus n. 130 000 €.
- Venepaikkamaksuja korotettiin kuluvalle vuodelle 3 %, korotusvaikutus n. 2 000 €.
- Leikkikenttiä hoidetaan hyväksytyin vähentämissuunnitelman/hoitoluokituksen mukaisesti.

V. 2021 talousarviossa on lisäksi huomioitu:

- Määrärahavaraus kahden taajamametsäryhmän perustamisella. Toista ryhmää ei saatu perustettua säästö arviolta n. 20 000 €.
- Kaupunginarkkitehdin sekä tilapalvelupäällikön virat jätettiin täyttämättä. Talousarvion mukaista rakennusarkkitehdin toimea ei ole saatu täytettyä. Säästö henkilöstömenoissa n.120 000 €.
- Kuntarajat ylittävä Pali-palveluliikennöinti lakkautettiin 1.6.2021 alkaen. Säästö ostopalveluissa n. 30 000 €.
- Koulutukset ja kokoukset on järjestetty pääsääntöisesti etäyhteydellä, säästö vuositasolla arviolta n. 50 000 €.
- Talousarviossa on sosiaali- ja terveystoimelta vapautuville kaupungintalon tiloille laskettu normaali vuokratuotto. Tiloista ei saada täyttä vuokratuottoa kuluvalle vuodelle, vuokratappio on enimmillään n. 80 000 €.
- Talousarviossa on oikeustalon tiloille laskettu normaali vuokratuotto. Tiloista ei saada täyttä vuokratuottoa kuluvalle vuodelle, vuokratappio on n. 53 000 €.
- Revonhännän purkukustannukset arviolta n. 60 000 € eivät sisälly talousarvioon. Kiinteistö tullaan purkamaan tämän vuoden aikana.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2021 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Toteuma 30.6.	Tila
Kustannustehokkaasti tuotetut laadukkaat palvelut ja palveluprosessien toimivuus.	Talousarvion toteutuminen	Talousarvio toteutuu suunnitellusti.	Talousarvio toteutuu suunnitellusti.	Toteutuu

Ympäristön siisteyden kohentaminen	Asukastyytyväisyys	Asukasviihtyvyys paranee	Ympäristön siistiyty- misestä saadut pa- lautteet ovat olleet pääosin positiivisia.	Toteutuu
------------------------------------	--------------------	--------------------------	--	---

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Talousarvion täytäntöönpano-ohjeen mukaisesti toimialan johtavien viranhaltijoiden, erityisesti tilivelvollisten tehtävänä on toimeenpanna sisäinen valvonta ja riskienhallinta vastuualueellaan. Vuoden 2021 sisäisen valvonnan painopistealueet on hyväksytty konsernijaostossa 27.10.2020 § 51.

Päätöksenteko; Yritysvaikutusten arviointi

Lautakunnan ratkaisuvalltaan kuuluvissa infraa ja toimitiloja koskevissa hankinta-asioissa yritysvaikutukset huomioidaan jo hankinnan kilpailutusvaiheessa. Näin pyritään mahdollistamaan erikokoisten ja paikallisten yritysten mahdollisuus osallistua kilpailutukseen. Erillinen yritysvaikutusten arviointilomake on liitetty päätök-
sen asiakirjoihin.

Talous; Luotto- ja maksukortit

Teknisen toimen käytössä on yksi Eurocard kortti ja neljä First Card korttia. Korttien lukumäärä ja korttien haltijat ovat taloushallinnossa pidettävän luettelon mukaiset. Ostokuitit ja tarvittavat selvitykset on liitetty asi-
anmukaisesti laskujen liitteiksi.

Henkilöstö: Rekrytointiprosessi

Rekrytoinnit on suoritettu henkilöstöhallinnon ohjeistuksen ja hallintosäännön toimivallan mukaisesti.

Tietohallinto: Käyttöoikeudet

Käyttöoikeuksien päättymisestä on pääsääntöisesti tehty ilmoitukset tarvittaville tahoille. Essi ICT -palvelun kautta tehdään henkilön sähköposti- ja/tai verkkokirjautumistunnuksen poistopyynnöt ICT-palvelut yksikköön. Sarastian asiakaspalvelu ASTAn kautta ilmoitetaan talous- ja henkilöstöhallinnon ohjelmien käyttöoikeuksien poistopyynnöt.

Saaduissa tarkistuslistoissa on ollut kuitenkin muutama henkilö, joiden työsuhde oli päättynyt, mutta käyttö-
oikeuksien poistopyynnöt olivat jostakin syystä jääneet tekemättä. Näistä tarvittavat toimenpiteet on tehty.

Talous

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 1-6 kk	Muutettu	Toteuma		Muutos	Ennuste
	2020	TA 2021	1-6 kk 2021	Tot. %	ed. vuosi	2021
Toimintatuotot	10 593 633	20 672 654	10 486 995	50,7 %	-1,0 %	20 723 000
Valmistus omaan käyttöön	310 032	600 000	301 064	50,2 %	-2,9 %	604 600
Toimintakulut	-13 002 685	-24 306 337	-12 756 728	52,5 %	-1,9 %	-24 360 000
Toimintakate (netto)	-2 099 020	-3 033 683	-1 968 668	64,9 %	-6,21 %	-3 032 400

Toimintatuottojen kesäkuun toteumaan (50,7 %) on kirjautumatta vielä myyntituottoja n. 140 000 €. Tämä
huomioiden korjattu toimintatuottojen toteuma on 51,4 %.

Lisäksi yleishallinnon määrärahoista ei ole tehty työterveyshuollon määrärahasiirtoja toimialoille, teknisen
toimialan osalta alkuvuoden työterveyshuollon kulut olivat n. 34 200 €. Tämä huomioiden korjattu toimintaku-
lujen toteuma on 52,4 %.

Yllä olevat huomioiden teknisen toimen korjattu kesäkuun toimintakate on 59,6 %.

Teknisen toimialan talouden ennustetaan tässä vaiheessa toteutuvan lähes talousarvion mukaisesti.

Henkilöstö

Henkilöstön määrä palvelussuhteittain	6/2021	%	6/2020	%	Muutos ed. vuosi	Muutos ed. vuosi
Vakituiset	152	79,2 %	139	68,8 %	13	9,4 %
Määräaikaiset	25	13,0 %	42	20,8 %	-17	-40,5 %
Työllistetyt	15	7,8 %	13	6,4 %	2	15,4 %
Oppisopimussuhteiset	0	0,0 %	8	4,0 %	-8	-100,0 %
Yhteensä	192	100,0 %	202	100,0 %	-10	-5,0 %
Henkilötyövuodet (Htv 2)	90,5		94,1		-3,6	-3,8 %

Maksetut palkat	6/2021	6/2020	Muutos €	Muutos (%)
Yhteensä	3 180 689	3 173 375	7 314	0,2 %

Työkyvyttömyys-poissaolot (pv/HTV1)	6/2019	6/2020	Muutos	6/2021	Muutos
Sairaus	18,9	24,2	5,3	18,3	-5,9
Työtapaturma	1,02	1,2	0,2	0,6	-0,6

Vakituisen ja määräaikaisen henkilöstön lukumäärä on vähentynyt yhteensä neljällä henkilöllä edelliseen vuoteen verrattuna. Tukipalveluyksikössä on vakituisen henkilöstön tarve selkiytynyt terveystalouden valmistelemisen myötä. Oppisopimuskoulutettavia ei enää ole, osa heistä toimii ruoka- ja puhtaustalouden määräaikaisissa tehtävissä.

4.6.1 Strateginen ohjaus

Tilivelvolliset: tekninen johtaja Arto Lehtonen, teknisen lautakunnan jäsenet

Olellaiset tapahtumat ja talouden tasapainottamistoimenpiteiden toteutumisen arviointi

Talouden tasapainottamistoimenpiteet ovat toteutuneet lähes suunnitelmien mukaisesti.

Kuvataidekoulun ja Ratakadun kiinteistöjen myynti on valmistelussa.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2021 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Toteuma 30.6.	Tila
Uudisrakennus- ja peruskorjausinvestoinnit toteutetaan hyväksyttävän PTS:n mukaisesti.	Korjausvelan määrä suhteessa tasearvoon	Korjausvelan määrä suhteessa tasearvoon laskee.	PTS päivitetään ja hyväksytään vasta uuden kaupunkistrategian hyväksymisen jälkeen.	Ei toteudu ☐
Kaupungin öljylämmitteiset rakennukset muutetaan uusiutuvalle energialle investointiohjelman mukaisesti.	Öljylämmitteisten rakennusten määrä	Määrä vähenee.	Ei muutosta.	Ei toteudu ☐

Talous

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 1-6 kk 2020	Muutettu TA 2021	Toteuma 1-6 kk 2021	Tot. %	Muutos ed. vuosi	Ennuste 2021
Toimintatuotot	2 102 081	4 300 197	2 212 767	51,5 %	5,3 %	4 364 000
Valmistus omaan käyttöön	170 375	310 000	136 494	44,0 %	-19,9 %	300 000
Toimintakulut	-3 291 553	-6 293 232	-3 105 297	49,3 %	-5,7 %	-6 330 000
Toimintakate (netto)	-1 019 097	-1 683 035	-756 035	44,9 %	-25,81 %	-1 666 000

Vuodelta 2020 on palautunut pelastustoimen maksuosuutta 10 250 €. Lisäksi ympäristönsuojelun maksuosuutta palautuu 55 734 €.

Yli kolme vuotta vanhoja saatavia on kirjattu luottotappioihin 7 223 €. Lisäksi Ratakadun pysäkin ja Repokankaan nuorisotalo / Revonhännän tasearvot (yht. 36 390 €) on alaskirjattu.

Ennusteessa on huomioitu Sammonkadun ja oikeustalon kiinteistöjen vuokratappiot (yht. n. 86 000 €) sekä Revonhännän purkukustannus (n. 60 000 €), jotka eivät sisällyneet talousarvioon.

4.6.2 Suunnittelu

Tilivelvolliset: vt. kaupunginarkkitehti Laura Backman, teknisen lautakunnan jäsenet

Olennaiset tapahtumat ja talouden tasapainottamistoimenpiteiden toteutumisen arviointi

Hankkeissa painottuivat elinkeinopoliittiset ja tonttitarjontaa parantavat hankkeet. Ratakadun asemakaava hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa toukokuussa. Henkilöstö väheni ja se vaikutti muiden paitsi merkittävien hankkeiden aikatauluihin. Muutoin alkuvuosi on toteutunut suunnitelmien mukaisesti.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2021 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Toteuma 30.6.	Tila
Yritystonttitarjonta pidetään monipuolisena ja kysyntää vastaavana.	Luovutettavien tonttien määrä	Tonttia hakevalle löytyy sopiva tontti.	Luovutettavia tontteja on 56 kpl. Osa tontteista on laajoja ja ne on mahdollista jakaa pienempiin tontteihin tarpeiden mukaan.	Toteutuu
Kaavoituksen ja lupakäsittelyn prosesseja kehitetään tehokkaammiksi.	Prosessien pituus	Kaavojen ja lupakäsittelyjen prosessit lyhenevät.	Poikkeamislupien hakeminen sähköisesti on selvityksessä.	Toteutuu osittain
Vetovoimakeskuksen toisen vaiheen suunnittelu valmistuu.	Hankkeen tilanne	Suunnittelun toinen vaihe päättyy ja etenee toteutukseen.	Suunnittelun toista vaihetta ei ole aloitettu. Korttelin 308 kaavoittaminen jatkuu syksyllä 2021.	Ei toteudu

Talous

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 1-6 kk 2020	Muutettu TA 2021	Toteuma 1-6 kk 2021	Tot. %	Muutos ed. vuosi	Ennuste 2021
Toimintatuotot	11 465	20 000	17 086	85,4 %	49,0 %	30 000
Toimintakulut	-319 655	-561 368	-260 228	46,4 %	-18,6 %	-540 000
Toimintakate (netto)	-308 190	-541 368	-243 142	44,9 %	-21,11 %	-510 000

Toimintatuotot (suunnittelu- ja mittaustoiminnan maksut) ovat toteutuneet kesäkuun loppuun mennessä jo lähes talousarvion mukaisesti. Koko vuoden osalta suunnittelu- ja mittaustoiminnan maksutuloja arvioidaan toteutuvan n. 10 000 € talousarviota enemmän.

4.6.3 Toteuttaminen

Tilivelvolliset: kaupungininsinööri Jani Viljakainen, teknisen lautakunnan jäsenet

Olennaiset tapahtumat ja talouden tasapainottamistoimenpiteiden toteutumisen arviointi

Vuosi on toteutunut suunnitelmien mukaisesti, toiminnassa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia.

Paikallisliikenteen lipputulot ovat laskeneet tammi-kesäkuussa n. 14 % verrattuna vuoden 2019 lipputuloihin (Koronan vaikutus).

PALI-liikenteen lipputulot ovat laskeneet tammi-kesäkuussa n. 30 % verrattuna vuoden 2019 lipputuloihin (Koronan vaikutus). Kuntarajat ylittävä PALI-liikenne lakkasi toukokuun lopussa 2021.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2021 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Toteuma 30.6.	Tila
Toimitiloissa siirrytään energiatehokkaampaan tekniikkaan valaisimia uusittaessa.	Uusittavien valaisimien määrä	Uusittavia valaisimia 150 kpl/vuosi	Kiinteistöjen huolto-kierroksien yhteydessä palaneita valaisimia on vaihdettu LED-valoihin ja tätä menettelytapaa jatketaan myös jatkossa.	Toteutuu
Varmistetaan turvalliset ja hyväkuntoiset kulkuväylät ja liikenneyhteydet myös alemmalla tieverkolla.	Laskeva vahinkojen määrä	Vahinkojen määrä laskeva verrattuna edelliseen vuoteen.	Alkuvuonna on korvattu yksi ajoneuvolle sattunut vahinko.	Toteutuu osittain

Talous

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 1-6 kk 2020	Muutettu TA 2021	Toteuma 1-6 kk 2021	Tot. %	Muutos ed. vuosi	Ennuste 2021
Toimintatuotot	203 386	246 871	151 399	61,3 %	-25,6 %	250 000
Toimintakulut	-1 576 276	-3 071 343	-1 523 649	49,6 %	-3,3 %	-3 070 000
Toimintakate (netto)	-1 372 890	-2 824 472	-1 372 250	48,6 %	-0,05 %	-2 820 000

Talouden ennustetaan toteutuvan suunnitellusti.

4.6.4 Rakentamisen ohjaus

Tilivelvolliset: rakennustarkastaja Pekka Kaatrasalo, teknisen lautakunnan jäsenet

Olennaiset tapahtumat ja talouden tasapainottamistoimenpiteiden toteutumisen arviointi

Lupahakemusten kokonaismäärä on edelleen nousussa. Sen ja sähköisen asioinnin myötä on havaittu asiakasohjeistuksen kehittämisen tarvetta. Rakennustarkastajan ja tarkastusinsinöörin rekrytoinnit onnistuivat ja molempiin tehtäviin saatiin rakennusvalvonnan kokemusta omaavat ammattitaitoiset henkilöt. Arkiston digitoitihanke etenee suunnitelluilla henkilöresursseilla työllistämisyksikön tuella. Kiinteistöveroselvityshankkeen kautta rakennusvalvontaan tulevien kohteiden selvitys on aloitettu määräaikaisen hankearkkitehdin toimesta. Rakennusjärjestyksen uudistamishankkeen aikataulu on edelleen venynyt siihen käytettävissä olevien vähäisten resurssien vuoksi.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2021 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Toteuma 30.6.	Tila
Palvelujen kokonaislaatu on hyvä.	Sähköisten palvelujen kattavuus Rakennusjärjestyksen ajantasaisuus	Arkistopalvelut avataan sähköiseen palvelukanavaan. Uudistetun rakennusjärjestyksen käsittelyprosessi valmistuu.	Arkiston TOS on työstetty ja arkistokauppa Lupapisteeseen avataan loppuvuoden aikana. Uudistetun rakennusjärjestyksen työstäminen valmistuu 10/21. Hyväksymisprosessi osittain vuoden 2022 puolella.	Toteutuu osittain
Palvelut tuotetaan kustannustehokkaasti.	Arkiston digitointi	Arkiston digitointihankkeen työllistetyt lisähenkilöstöresurssit säilytetään ja arkiston digitointia jatketaan suunnitellusti.	Toteutunut	Toteutuu

Talous

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 1-6 kk 2020	Muutettu TA 2021	Toteuma 1-6 kk 2021	Tot. %	Muutos ed. vuosi	Ennuste 2021
Toimintatuotot	109 222	140 559	168 657	120,0 %	54,4 %	195 000
Valmistus omaan käyttöön	12 237		4 534			4 600
Toimintakulut	-151 794	-349 363	-184 204	52,7 %	21,4 %	-350 000
Toimintakate (netto)	-30 335	-208 804	-11 013	5,3 %	-63,70 %	-150 400

Toimintatuotot (rakennusvalvonta- ja tarkastusmaksut) ovat toteutuneet kesäkuun loppuun mennessä jo 28 000 € arvioitua enemmän (121,6 %). Koko vuoden osalta rakennusvalvonta- ja tarkastusmaksuja arvioidaan toteutuvan n. 45 000 € talousarviota enemmän.

4.6.5 Tukipalveluyksikkö

Tilivelvolliset: tukipalvelupäällikkö Merja Viitanen, teknisen lautakunnan jäsenet

Olennaiset tapahtumat ja talouden tasapainottamistoimenpiteiden toteutumisen arviointi

Aalto hyvinvointikeskus aloitti toimintansa maaliskuussa. Tukipalveluiden tehtäviin tuli muutoksia ja henkilöstöä koulutettiin uusiin tehtäviin. Uudet tehtävät on otettu hyvin haltuun ja osaamisen varmistamiseksi henkilöstöä on kierrätetty tehtävistä toiseen.

Ruokapalveluissa päivitetään ruokatuotannonohjausjärjestelmää uuteen Aromi14 järjestelmään. Kiinteistöjen hallintaan on hankittu uusi ohjelma ja sitä käynnistellään parhaillaan.

Lvi- ja sähköosasto ovat vastanneet Waltterin ruokapalvelun uuden rakennuksen lvi- ja sähkötyöiden valvonnasta.

Wellness Warkaus hankkeessa jatkettiin esimiesvalmennuksia, päivitettiin palvelujen sisältöä yhdessä päiväkodin henkilöstön kanssa sekä purettiin työhyvinvointikyselyä ja suunniteltiin kehittämistoimia.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2021 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Toteuma 30.6.	Tila
Tuetaan asiakkaan hyvinvointia valmistamalla suositusten mukaista ruokaa ja huolehtimalla tilojen puhtaudesta ja kunnossapidosta sekä turvallisesti toimintaympäristöstä.	Turvallinen ja terveellinen ympäristö Ravitsemussuositukset Tarkoituksenmukainen siivous kohteissa ja puhtaustaso riittävä	Tapaturmat 0 kpl/vuosi Ruoka suositusten mukaista Mitoitetut siivouskohteet, puhtaustäytteen	Tapaturmia on sattunut 7 kpl. Valmistamme suositusten mukaista ruokaa. Palvelujen sisältöä päivitetään parhaillaan asiakkaiden kanssa. Pintapuhtaustäytteen otetaan säännöllisesti.	Toteutuu osittain
Kustannustehokkaasti tuotetut palvelut	Talousarvion toteutuminen	Talousarvio toteutuu	Tuottojen ja kulujen arviointi oli haastavaa, koska Aalto hyvinvointikeskus valmistui kesken vuoden. Epäselvää oli pitkään mitä palveluja jää omaksi toiminnaksi.	Toteutuu osittain

Talous

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 1-6 kk 2020	Muutettu TA 2021	Toteuma 1-6 kk 2021	Tot. %	Muutos ed. vuosi	Ennuste 2021
Toimintatuotot	8 124 746	15 865 027	7 895 185	49,8 %	-2,8 %	15 800 000
Valmistus omaan käyttöön	127 420	290 000	160 036	55,2 %	25,6 %	300 000
Toimintakulut	-7 618 555	-13 949 644	-7 649 235	54,8 %	0,4 %	-14 000 000
Toimintakate (netto)	633 611	2 205 383	405 985	18,4 %	-35,93 %	2 100 000

Toimintatuottoihin on kirjautumatta ruokapalvelun myyntituottoja n. 140 000 €. Tämä huomioiden on toimintatuottojen kesäkuun lopun toteuma 50,6 %. Toimintatuottojen kertymää heikentää osaltaan myös kaupungin talolta sosiaali- ja terveystoimen käytöstä vapautuneet tilat, joiden vuokratuotot on sisällytetty talousarvioon täysimääräisinä.

Projektille koronavirus on kirjautunut menoja yht. 15 642 €. Koronavirusepidemian vuoksi on mm. tehostettu siivousta, hankittu kertakäyttöisiä astioita ja suojarusteita.

Ennusteessa on otettu huomioon kaupungintalon tyhjilleen jääneiden tilojen vuokratappio 80 000 €.

4.6.6 Pysäköinninvalvonta

Tilivelvolliset: kaupungininsinööri Jani Viljakainen, teknisen lautakunnan jäsenet

Olennaiset tapahtumat ja talouden tasapainottamistoimenpiteiden toteutumisen arviointi

Pysäköinnintarkastusta on tehty vain yhden pysäköinnintarkastajan voimin johtuen pitkästä sairauspoissaolosta. Toisen pysäköinnintarkastajan poissaolo on laskenut työn tehokkuutta. Tarkastajan apuna on käytetty työllistämistuen avulla palkattua avustajaa, seuraava työllistettävä aloittaa elokuussa.

Koronaepidemian vuoksi ihmisten liikkuminen vähentyi selvästi, mikä näkyi pysäköintivirhemaksujen määrän vähentymisenä (n. -18 % verrattuna vuoteen 2019).

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2021 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Toteuma 30.6.	Tila
Palvelualueen tulot kattavat menot.	Talousarvion toteutuminen	Toiminta on tehokasta ja turvallista, talousarvio toteutuu.	Koronaepidemian aiheuttamien rajoitusten vuoksi ihmisten liikkuminen on vähentynyt, mikä on vaikuttanut myös laskevasti annettujen virhemaksujen määrään. Toisen tarkastajan pitkäaikainen sairauspoissaolo vähentää tulo-kertymää.	Toteutuu osittain

Talous

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 1-6 kk 2020	Muutettu TA 2021	Toteuma 1-6 kk 2021	Tot. %	Muutos ed. vuosi	Ennuste 2021
Toimintatuotot	42 733	100 000	41 901	41,9 %	-1,9 %	84 000
Toimintakulut	-44 852	-81 388	-34 114	41,9 %	-23,9 %	-70 000
Toimintakate (netto)	-2 119	18 612	7 787	41,8 %	-467,48 %	14 000

Toimintatuottojen ja –kulujen arvioitua pienempi toteuma johtuu toisen pysäköinnintarkastajan pitkästä poissaolosta.

5 INVESTOINNIT

Taseryhmä		TP 1-6 kk 2020	TA2021	Toteuma 1-6 kk 2021	Tot. %	Ennuste 2021
Maa- ja vesialueet ja tontit	Menot	-102 660	-285 000	-187 885	65,9	-185 000
	Tulot	633 854	200 000	31 935	16,0	100 000
	Netto	531 194	-85 000	-155 950	183,5	-85 000
Rakennukset	Menot	-1 261 766	-8 140 000	-3 125 107	38,4	-7 880 000
	Tulot	244 840	0			
	Netto	-1 016 926	-8 140 000	-3 125 107	38,4	-7 880 000
Kiinteät rakenteet ja laitteet <i>-tekninen toimiala</i>	Menot	-1 512 111	-5 348 000	-1 802 767	33,7	-5 050 000
	Tulot	0	297 000	240 944	81,1	497 000
	Netto	-1 512 111	-5 051 000	-1 561 823	30,9	-4 553 000
<i>- liikunta- ja vapaa-aikatoimi</i>	Menot	-14 251	-260 000	-537	0,2	269 745
	Tulot					9 745
	Netto	-14 251	-260 000	-537	0,2	-260 000
Kiinteät rakenteet ja laitteet, yht.	Menot	-1 526 362	-5 608 000	-1 803 304	32,2	-4 780 255
	Tulot		297 000	240 944		506 745
	Netto	-1 526 362	-5 311 000	-1 562 360	29,4	-4 813 000
Satamat	Menot	0	-50 000	0	0,0	-50 000
	Tulot	0	0	0		0
	Netto	0	-50 000	0	0,0	-50 000
Koneet ja kalusto						
<i>- Tekninen toimi</i>	Menot	-176 598	-248 000	-79 911	32,2	-248 000
<i>- Sosiaali- ja terveystoimi, Varkaus</i>	Menot	-78 000	-36 600	0	0,0	-36 600
<i>- Sosiaali- ja terveystoimi, Joroinen</i>	Menot	0	-13 500	0	0,0	-13 500
<i>- Sivistystoimi</i>	Menot	-125 286	-426 500	-316 121	74,1	-426 500
<i>- Liikunta- ja vapaa-aikatoimi</i>	Menot	0	-80 000	-31 046	38,8	-80 000
<i>- Konsernipalvelut</i>	Menot	-81 761	-410 000	0	0,0	-390 000
Koneet ja kalusto, yhteensä	Menot	-461 645	-1 214 600	-427 078	35,2	-1 194 600
Muut aineelliset hyödykkeet	Menot		-15 000	-27 234		
Osakkeet ja osuudet	Menot	-1 002 500	-1 280 000	-1 072 396	83,8	-1 200 000
Investoinnit yhteensä	Meno	-4 354 933	-16 592 600	-6 643 004	40,0	-15 289 855
	Tulot	878 694	497 000	272 879	54,9	606 745
	Netto	-3 476 239	-16 095 600	-6 370 125	39,6	-15 222 600

Kuluvan vuoden budjetoitujen investointien määrä oli 16,593 M€, investointitulojen arvio 0,497 M€ ja investointien nettomenot 16,096 M€. Investointimenojen toteutuma oli kesäkuun lopussa 6,643 M€ / 40,0 % ja koko vuoden toteutumaennuste 15,290 M€. Investointituloista oli toteutunut alkuvuoden aikana 0,273 M€ / 54,9 % ja toteutumaennuste koko vuoden osalta on 0,607 M€. Investointien nettomenojen toteutuma oli

6,370 M€ / 39,6 %. Nettoinvestointien koko vuoden toteutumaennuste on 15,223 M€ eli 0,873 M€ budjetoitua pienempi. Alla selostettu yksityiskohtaisemmin investointihankkeiden toteutumista.

Maa- ja vesialueet:

- tonttikauppoja on tehty alkuvuoden aikana muutama
- teollisuustonttien kunnostamiseen varattu määräraha on ylittynyt huomattavasti johtuen ANDRITZ Warkaus Works Oy/Teollisuuskylä Oy:n hankkeen takia kunnostetuista entisistä varastotonteista ja risujen vastaanotto paikasta

Rakennukset:

Merkittävimpien hankkeiden tilanne:

- Kaupungintalo A-osa: Alapohjan saneeraushanke tulee maksamaan kilpailutuksen myötä n. 250.000 € ennakoitua enemmän. Tässä yhteydessä uusitaan myös salaojat, jotka ovat tutkimuksissa osoittautuneet tarpeellisiksi saneerata.
- Walterin koulun ruokala: hanke etenee suunnitelmien ja TA:n mukaisesti. Vastaanotto on tehty heinäkuussa.
- Waltterin koulu: ulkoseinien rappausta ei toteuteta kalliiden tarjousten vuoksi.
- Repokankaan koulun liikuntasalin lattia- ja LVI-saneeraus: Hanke on toteutumassa TA:n mukaisesti
- Muut koulut (Könönpelto, Lehtoniemi, Luttilla, Puurtilla): Saneeraushankkeet ovat toteutumassa TA:n mukaisesti
- Sosiaali- ja terveystoimen rakennukset: vanhan sairaalan LVIS liittymien uudistaminen ja Käpykankaan palvelukeskuksen viemäreiden sukitus sekä Käpyrinne 2 / 3 tilojen jäähdytys on toteutumassa suunnitelmien ja TA:n mukaisesti.
- Päiväkodit: Päiviönsaaren, Könönpellon, Repokankaan ja Kankunharjun päiväkotien suunnitellut saneeraukset ovat toteutumassa TA:n mukaisesti.
- Kirjaston huopakatto: Huopakaton saneerauksen yhteydessä uusitaan myös katon lämpöeristyksen, jotka ovat tutkimuksissa osoittautuneet tarpeelliseksi uusia. Kilpailutuksen ja saneerauksen laajenemisen myötä hanke toteutuu n. 100.000 € kalliimpana kuin TA:ssa varattu määräraha.
- Teknisen toimen rakennukset: Vesitornin, Varikon ja Ent. Joutenlahden koulun saneeraukset ovat toteutumassa TA:n mukaisesti.
- Suunnitteluhankkeet:
 - o Paloaseman suunnittelun kustannuksiksi (200.000 €) on arvioitu noin puolet TA:ssa esitetyistä kustannuksista. Hankkeen suunnittelu jakautuu vuosille 2021–2022, koska alueen asemakaava saanee lainvoiman loppuvuodesta.
 - o Tehtaan koulun peruskorjauksen suunnittelu toteutuu TA:n mukaisesti
 - o Könönpellon koulun peruskoulun saneeraus / uudisrakennussuunnittelua ei aloiteta ennen asemakaavan lainvoimaisuutta. Kaavoituksen aikana teetetään hankesuunnittelun päivittäminen (uudisrakennus yksisarjaiseksi). Hankesuunnittelu toteutuu TA:ta edullisemmin.
 - o Liikuntatalon IV-saneerauksen suunnittelu on toteutumassa TA:n mukaisesti
- Tässä vaiheessa ennustetaan investointien toteutuvan n. 260.000 € alle TA:n.

Talousarvion muut hankkeet toteutetaan vuoden aikana suunnitellusti.

Kiinteät rakenteet ja laitteet:

Merkittävimpien hankkeiden tilanne:

- Green Tech Päivärinne (Kiertosilta): Osa hankkeen kuluista kirjautui vuodelle 2020 ja kaikki EU-tulot tuloutuvat vuodelle 2021. Tänä vuonna hankkeelle arvioidaan kirjautuvan kuluja nettona n. 300.000 € TA varausta vähemmän.
- Green Tech Ranta-Luttilla, Lutilankatu: Lutilankadun katusuunnitelmasta on valitettu Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Hallinto-oikeudesta tuli päätös valituksen hylkäämisestä eikä päätöksestä ole valitettu korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Kadun rakentaminen on tarkoitus toteuttaa loppuvuoden aikana.
- Teollisuuskatu ja Hasinmäenkatu: Katujen rakentaminen on edennyt suunnitelmien ja TA:n mukaisesti. Kadut ovat vihertöitä lukuun ottamatta valmiit.
- Sorvikadun kiertoliittymien taideteosten valmistus on aloitettu toukokuussa. Kiertoliittymien kustannuksien on arvioitu alittava TA:n varauksen n. 90.000 €.
- Aaponkadun ja Eronkadun saneeraukset ajoittuvat loppukesään.

- Jäppiläntien ja Relanderinkadun kaistajärjestelyjen muutokset ovat käynnissä ja etenevät suunnitelman mukaisesti.
- Päälylystyöt ovat ylittymässä n. 100.000 €. Päälylystyskohteet ovat olleet niin huonokuntoisia, että pintoja on jouduttu korjaamaan ylimääräisillä jyrsinnoilla sekä tasausmassalla, jotka ovat kasvattaneet kuluja merkittävästi. Öljyn hinta on korkealla, mikä on nostanut myös bitumi-indeksiä merkittävästi. Ylitys pystytään kattamaan TA:n sisältä.
- Kauppatorin saneeraus toteutetaan touko-elokuun aikana (tela 27.4.2021 § 94). Hankkeen kustannukset (150.000 €) pystytään kattamaan talousarvion sisältä, vaikka hanke ei ollutkaan mukana TA:ssa.
- Kämärin sillat: Kämärin siltojen urakkahinta osoittautui kilpailutuksen myötä ennakoitua edullisemmaksi. Telan ohjeistuksen mukaan siltoihin on suunniteltu valaistus, josta pyydetään siltaurakoitsijalta lisäyötarjous. Tässä vaiheessa arvioidaan hankkeen toteutuvan valaistuksineen n. 100.000 € TA:ta pienemmällä summalla.
- Routavaurioiden korjaus: Telan päätöksellä (30.6.2021 § 138) Kiertosilta ja Kämärin sillat hankkeilta siirretään yhteensä 100.000 € Valmuskajun ja Sölvenkujan saneeraukseen.
- Tässä vaiheessa ennustetaan Infran investointien toteutuvan n. 200.000 € alle TA:n.

Talousarvion muut infrahankkeet toteutetaan vuoden aikana suunnitellusti.

Koneet ja kalusto:

- Tukipalveluyksikköön kunnossapidon ja huollon käyttöön on hankittu kolme pakettiautoa sekä Aalto hyvinvointikeskukseen keittölaitteita. Ruokapalvelun Aromi tuotannonohjausjärjestelmää on päivitetty uuteen versioon. Lisäksi on uusittu hygieniamattoja.

Suunnitteluun on hankittu ohjelma kattomuotojen muodostus 3D kaupunkimallia varten.

Osakkeet ja osuudet:

Osakkeisiin ja osuuksiin on varattu vuonna 2021 talousarviomääräraha 1 250 000 €. Wartalo Kodit Oy:n pääomittaminen 1 000 000 € on maksettu yhtiölle tammikuussa. Lisäksi alkuvuoden aikana on suoritettu 25 000 € pääomakutsu North Savo Startup Ky:lle ja Metsäliitto osuuskunnan osuuksien tarkastus 47 396 €.

6 KAUPUNKIKONSERNIN TOIMINTA

Konsernin toiminnan tarkastelu ajalla 1.1.–30.6.2021

Varkauden kaupungin konserniin kuuluu 10 tytäryhteisöä, 5 kuntayhtymää ja 8 osakkuus- ja omistusyhteisyyhteisöä sekä 1 liikelaitos kuntayhtymä. Yhteensä konserniyhteisöjä on 24.

Konserniohjausta on vahvistettu kaupunginhallituksen 1.10.2018 §:n 229 päätöksen mukaisesti ja kaupungin johtoryhmän jäsenille on määritelty valvontavastuun jako tytäryhteisöissä. Omistajan ohjauksen valvontavastuu pitää sisällään yhtiössä/yhteisössä mm. kaupungin edunvalvonnan, yhteyden pidon kaupungin nimeämiin edustajiin ja omistajapoliittisten linjausten välittämisen heille sekä yhteisöille mahdollisesti perustetun ohjausryhmän asioiden valmistelun ja koolle kutsumisen. Tytäryhtiöiden tilannekatsaus ja kuulumiset käsitellään johtoryhmässä säännöllisesti.

Konsernin lainakanta 30.6.2021 on 212,7 M€ (31.12.2020 197,9 M€). Lainakanta on kasvanut 14,8 M€.

Konsernin tärkeimmät tunnusluvut 31.12.2020 olivat, lainat ja vuokravastuut 261,6 M€ sekä omavaraisuusaste 37,0 % ja suhteellinen velkaantuneisuus 86,8 %.

Edellä esitetyt konsernin tunnuslukutiedot ovat siis tilinpäätös 2020 tilanteen mukaisia tietoja, koska konsernivälitilinpäätökseen tarvittavia kaikkia tietoja ei kaikilta konserniin kuuluvilta yhteisöiltä olisi osavuositiedon laadinta-aikataulussa saatu ajalta 1.1.–30.6.2021.

Kaupunginvaltuusto päätti 11.5.2020 § 25 pääomittaa Wartalo Kodit Oy:tä yhteensä 2,0 M€. Vuonna 2020 maksettiin 1,0 M€ ja vuoden 2021 pääomittaminen 1,0 M€ maksettiin 29.1.2021.

Kaupunginvaltuusto päätti myöntää 31.8.2020 § 61 Keski-Savon Teollisuuskylä Oy:lle 23,5 M€:n lainan 27 vuoden laina-ajalla Andritz Warkaus Works Oy:n uusien tuotantotilojen rakentamista varten. Antolainasta on maksettu Keski-Savon Teollisuuskylä Oy:lle 0,5 M€ joulukuussa 2020, 5,0 M€ 16.2.2021 ja 5,0 M€ 1.7.2021. Loppuosa 13,0 M€ jää maksettavaksi ensi vuoden puolella.

Omistajapoliittisten linjausten laadintaa on jatkettu vuoden 2021 aikana.

7 KONSERNIN TYTÄRYHTIÖIDEN TOIMINTA

7.1 Wartalo Kodit Oy

Tilivelvolliset: toimitusjohtaja Jukka Koskinen ja hallituksen jäsenet

Kaupungin omistusosuus: 100 %

Toiminnan kuvaus

Wartalo Kodit Oy:n tehtävänä on tarjota koteja ja asumispalveluja jokaiseen elämänvaiheeseen. Toiminnan painopistealueet ovat asuntojen vuokraus ja kiinteistöjen ylläpito.

Olellaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Kiinteistöstrategian mukaisia toimenpiteitä jatketaan suunnitelmakaudella sekä yhtiön toimintojen sopeuttamista kysyntää ja tarvetta vastaaviksi jatketaan talouden kehittymistä seuraten.

Yhtiön toiminnassa ei ole tapahtunut ennalta odottamattomia tai suunnittelemattomia poikkeamia tai muutoksia. Kohteen Kuparisepänkatu 1 purku aloitetaan kiinteistöstrategian mukaisesti alkusyksystä 2021.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2021 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Toteuma 30.6.	Tila
Asuntojen vuokraus-toiminnassa kumulatiivisen käyttöasteen nostaminen tavoitteen mukaiseksi.	Kiinteistökohtainen käyttöastetilasto kuukausittain ja kumulatiivisesti.	Kumulatiivinen käyttöaste vuoden lopussa 93 %.	Kumulatiivinen käyttöaste 90,22 %. Kesäkuun käyttöaste 89,85 %. Tyhjiä asuntoja kesäkuun lopussa 127 kpl.	Toteutuu osittain
Kiinteistöjen ja asuntojen säilyttäminen asuttavassa kunnossa.	Kiinteistöjen ja asuntojen ylläpito ja hoitaminen budjetin sekä laadittujen ohjelmien mukainen.	Asunnot muuttokuntoiset mahdollisimman nopeasti. Kiinteistöjen ja asuntojen peruskunto talon ikään nähden hyvä.	Muuttovalmius välittömästi remonttien jälkeen.	Toteutuu
Kiinteistöissä toteutetaan kiinteistöstrategian mukaisia toimenpiteitä käyttöasteen nostamiseksi.	Kiinteistöjen ylläpito ja sopeuttaminen kysyntää vastaavaksi. Käyttöaste.	Toimenpiteet vastaavat asetettuja tavoitteita.	Kiinteistöstrategian mukaiset toimenpiteet toteutuvat.	Toteutuu
Budjetissa pysyminen.	Kuukausittainen budjetin seuranta oikea-aikaisen tiedon avulla. Kuukausittainen korjausbudjetin seuranta ja analysointi. Kassavarat vähintään 2 kk:n vuokratulot, saldotilanteen seuranta viikoittain.	Tilikauden tulos positiivinen tai vähintään nollatulot. Korjauksiin varatut euromäärät pysyvät hallinnassa. Maksutapahtumat kassaperusteisina ilman lainanottoa.	Kesäkuun lopun tulos vajaat 241 t€. Huoneisto- ja kiinteistökorjauksia seurataan ja verrataan budjettiin kuukausittain. Laina ei ole tarvetta normaalissa toiminnassa ja saldotilanne on hyvä.	Toteutuu

Konserniyhteistyön kehittäminen	Konkreettiset toimenpiteet eri osa-alueilla	Toiminnalliset kustannussäästöt ja yhteistyön kehittäminen	Yhteistyötä kehitetään mm. konserniyhtiöiden talous- ja HR-yhteistyöryhmissä.	Toteutuu
---------------------------------	---	--	---	---

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Budjetin mukaista taloudellista tilannetta seurataan kuukausitasolla ja poikkeamiin puututaan välittömästi. Yhtiön laskut sekä maksuliikenne kahden henkilön varmennuksin. Saldotilannetta seurataan viikoittain. Lainasalkun hoitaminen on ulkoistettu rahoitusriskien hallinnan asiantuntijalle. Vuokrasaatavien perintäprosessia on tehostettu ja saatavien perinnän hoitaa ulkoinen yhteistyökumppani. Asunnon hakijoilta tarkistetaan aina luottotiedot ja asumishistoria. Kaikki kiinteistöt ovat vakuutettu täydestä arvostaan.

Yhtiöllä on lisäksi hallituksen hyväksymä riskienhallintasuunnitelma, joka sisältää kaikki merkittävimmät lyhyen ja pitkän tähtäimen riskit riskilajeittain jaoteltuna ja konkreettiset toimenpiteet riskien hallitsemiseksi. Yhtiön hallitus seuraa suunnitelmaa säännöllisesti kokouksissaan ja raportoi siitä kaupunginhallitukselle ja kaupunginjohtajalle. Suunnitelma sisältää strategiset, taloudelliset, toiminnalliset, henkilö-, vahinko- ja muut riskilajit.

Talous €	TP 1-6 kk 2020	TA2021	TP 1-6 kk 2021	Muutos %		
				Tot. %	ed. vuosi	Ennuste 31.12
Liiketoiminnan tuotot	3 962 398	7 938 400	3 840 525	48,4 %	-3,1 %	7 938 400
Liiketoiminnan kulut (sis.poistot)	-3 502 063	-7 428 400	-3 438 068	46,3 %	-1,8 %	-7 503 400
Liikevoitto (-tappio)	460 335	510 000	402 457	78,9 %	-12,6 %	435 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-400 608	-510 000	-161 752	31,7 %	-59,6 %	-435 000
Tilikauden voitto (tappio)	59 727	0	240 705		303,0 %	0
Investointimenot	21 455	0	21 927		2,2 %	0
Lainakanta 30.6.	37 162 906	34 886 395	35 645 665	102 %	-4,1 %	34 886 395

Yhtiön tuloskehityksessä ei ole ollut merkittäviä eikä suunnittelemtomia poikkeamia. Toimialasta johtuen koronaepidemian vaikutukset ovat jääneet vähäisiksi, niin toiminnallisessa kuin taloudellisessakin mielessä.

Tarkastelukauden liikevaihto on toteutunut hieman budjetoitua alempana johtuen käyttöasteesta. Kiinteistöjen hoitokulut ovat toteutuneet hieman budjetoitua alempana johtuen lähinnä käyttökustannusten jaksottumisesta. Korkokuluja on sopeutettu tekemällä muutoksia koronvaihtosopimuksiin, jonka vuoksi tarkastelukauden korko- ja rahoituskulut ovat toteutuneet huomattavasti budjetoitua alempana. Vuokra- ja käyttökorvaussaatavia oli kesäkuun lopussa vajaat 92 t€.

Henkilöstö	6/2021	6/2020	Muutos
Vakinaiset	22	24	-2
Määräaikaiset ja sijaiset	1	1	0
Yhteensä	23	25	-2

7.2 Varkauden Aluelämpö Oy

Tilivelvolliset: Toimitusjohtaja Mikko Onkalo ja hallituksen jäsenet

Kaupungin omistusosuus: 80,1 %

Toiminnan kuvaus

Varkauden Aluelämmön tehtävänä on tuottaa asiakaslähtöisiä energia-alan palveluja ja tuotteita luotettavasti, asiantuntevasti sekä reagoida siten nopeasti toimintaympäristön muuttuviin vaatimuksiin. Puhtaan ja vähähiilisen energiantuotannon rooli tulee korostumaan. Kaukolämmön tuotannon optimointia ja ajotapoja tullaan kehittämään, tarkoituksena on maksimoida jätteellä tuotettua energiaa. Kiertotalous perustuu toimialan rajat ylittävälle yhteistyölle yhdessä Riikinvoima Oy:n osakkaiden kanssa, jossa kaikki pystyvät hyötymään, metsäteollisuuden hukkalämpöä tullaan käyttämään talvikuukausien aikana. Suunnittelukauden investoinnit tähtäävät niin alueen fossiilisen päästöjen pienentämiseen kaukolämmön avulla, tarkoituksena on laajentaa vuosittain KL-verkostoa. Samoin tuotannon investoinnit tulevat olemaan polttoon perustamattomia, suunnittelukauden aikana 1 POK varalämpökeskus irrotetaan verkosta.

Olellaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Alkuvuoden säätila oli budjetoitua kylmempi, jonka johdosta lämmönmyynti (MWh) oli kauden aikana 6,8 % budjetoitua suurempi. Sähköenergian pörssihinta on myös ollut budjetoitua korkeammalla tasolla. Kauden (1-6) liikevaihto oli 8,3 % (+618 k€) budjetoitua suurempi. Vastaavasti ostoenergian määrä oli 633k€ budjetoitua suurempi, kylmemmästä säätilasta johtuen, täten liikevaihdon kasvu ei näy tuloksessa. Kauden tulos on toteutunut budjetoidusti. Ennusteena on, että budjetoitu tulos saavutetaan. Investointien osalta kustannusten nousu tarvikkeissa on ollut n. 30 %. Investoinnit voidaan kuitenkin, toteuttaa suunnitellusti ja nämä rahoitetaan kassavaroin.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2021 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Toteuma 30.6.	Tila
Tasapainoinen talous ja vakavarainen toiminta	Tulos ja kassavirta Omavaraisuusaste	Omistajien määrittelmän voittoprosentin mukainen tulos Yli 60 %, liittymismaksut omana pääomana	Toteutunut suunnitellusti	Toteutuu
Fossiilisten polttoainemäärien vähentäminen	Fossiilisella tuotetun energian määrä suhteessa kokonaistuotantoon (RV laskeaan kokonaisuudessa ilmastollisesti kestäväällä tuotetuksi)	POK alle 5 %	Toteutunut suunnitellusti	Toteutuu
Uudet liittymät ja palvelut	Toteutunut euromäärä	100 000 €	Ennusteena on, että toteutuu kauden 7-12 aikana	Toteutuu

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Kauden (1–6) loppuvaiheessa on yhtiö teettänyt vakuutusanalyysin. Analyysin lopputuloksena voidaan todeta, että yhtiöllä on pääosin hyvä tilanne turvataso ja hintataso osalta. Jatkotoimenpiteistä päätetään loppuvuoden aikana. Kauden (1-6) aikana ovat asiakkaiden maksuviivästyksset/ -sopimukset hieman lisääntyneet. Yleisen taloudellisen tilanteen johdosta, on mahdollista osa saatavista voi olla lyhyellä aikavälillä epävarmo-

ja. Täten on mahdollista, että näitä tullaan kirjaamaan luottotappioksi tämän tai seuraavan tilikauden aikana. Huomioitavana on, etteivät nämä mahdolliset luottotappiot vaaranna yhtiön maksukykyä eikä niillä ole merkittävää tulosvaikutusta.

Lähtökohtaisesti voidaan todeta, ettei yhtiö ole havainnut merkittäviä tuotannollisia tai taloudellisia riskejä.

Talous €	TP 1-6 kk 2020	TA2021	TP 1-6 kk 2021	Muutos %		
				Tot. %	ed. vuosi	Ennuste 31.12
Liiketoiminnan tuotot	6 797 944	13 000 000	8 056 690	62,0 %	18,5 %	13 000 000
Liiketoiminnan kulut (sis.poistot)	-5 676 325	-12 000 000	-6 470 786	53,9 %	14,0 %	-12 000 000
Liikevoitto (-tappio)	1 121 619	1 000 000	1 585 904	158,6 %	41,4 %	1 000 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-44 170	-83 000	-43 025	51,8 %	-2,6 %	-83 000
Tilikauden voitto (tappio)	1 077 449	917 000	1 542 879	168,3 %	43,2 %	917 000
Investointimenot	98 924	500 000	321 399	64,3 %	224,9 %	750 000
Lainakanta 30.6.	5 942 852	0	5 357 136		-9,9 %	5 064 278

Henkilöstö	6/2021	6/2020	Muutos
Vakinaiset	9	9	0
Määräaikaiset ja sijaiset	0	0	0
Yhteensä	9	9	0

7.3 Navitas Kehitys Oy

Tilivelvolliset: toimitusjohtaja Jouko Laitinen ja hallituksen jäsenet

Kaupungin omistusosuus: 100%

Toiminnan kuvaus

Yhtiö kehittää Varkauden elin- ja vetovoimaisuutta kaupunkistrategian mukaisesti. Vahvistaa Varkautelaisten yritysten kasvua, kilpailukykyä ja kansainvälistymistä, edistää uusien sijoittumisten saantia Varkauteen ja auttaa uusien työpaikkojen syntymistä ja olemassa olevien säilymisessä sekä osaavan työvoiman saamisessa.

Haasteena tulee olemaan mahdollisen koronapandemian jatkumisesta aiheutuvat ongelmat yritysten taloudessa. Navitaksen tulee tällöin panostaa yritysten auttamiseen tukien ja avustusten saamisessa sekä uusien liiketoimintamallien kehittämisessä.

Entisten painopisteiden lisäksi tulemme panostamaan sivuvirtojen hyödyntämiseen ja alustatalouteen, jotka liittyvät uusiin alueella tapahtuviin investointeihin.

Joroisten kunnan yritysneuvontapalveluiden tuottaminen siirtyy Navitas Kehitykselle, jonka järjestely vaatii toimenpiteitä ja Joroisten elinkeinoasiamies siirtyy samalla Navitaksen palkkalistoille.

Olellaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Koronan vaikutuksesta on jouduttu työskentelemään pääsääntöisesti etänä ja vierailut yrityksiin ovat vähentyneet. Koronaepidemian myötä työpanosta on siirretty koronaan liittyvään neuvontaan ja tukien hakemiseen. Koronasta huolimatta Varkautelaisilla yrityksillä menee keskimäärin hyvin, joskin osalla on haasteita. Haasteena yrityksissä on osaavan työvoiman saatavuus. Talouden osalta vuoden 2021 loppuosalta toimimme ilman kaupungin rahoitusta.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2021 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Toteuma 30.6.	Tila
Työpaikkakehitys	Syntyneet uudet työpaikat	100	34	Toteutuu
Yritysten määrä	Nettolisäys	20	11	Toteutuu
Matkailutulo	Matkailutulon kasvu Varkaudessa	Kasvua 5 %	Matkailutulosta ei ole tietoa vuodelta 2021. Varkauden seudulla yöpymiset ovat lisääntyneet 95,4 %.	Ei tietoa
Yritysten sijoittumiset Varkauteen	Uudet sijoittumiset	3	1	Toteutuu
Kehittämishankkeet yrityksissä	Kehityshankkeiden määrä	30	12	Toteutuu

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Navitas Kehitys Oy:ssä noudatetaan sopimuksia. Taloutta seurataan aktiivisesti sekä tuloksista ja taloudellisesta tilanteesta informoidaan hallitusta säännöllisesti. Hankekoon kasvaessa (maakunnalliset hankkeet) yhtiön taloudelliset riskit ovat kasvaneet, koska tukieurot saadaan kassaan kuukausien viiveellä.

Talous €	TP 1-6 kk 2020	TA2021	TP 1-6 kk 2021	Muutos %		
				Tot. %	ed. vuosi	Ennuste 31.12
Liiketoiminnan tuotot	1 122 386	2 500 000	1 179 720	47,2 %	5,1 %	2 200 000
Liiketoiminnan kulut (sis.poistot)	-1 243 988	-2 500 000	-1 231 560	49,3 %	-1,0 %	-2 200 000
Liikevoitto (-tappio)	-121 602	0	-51 840	0,0 %	-57,4 %	0
Rahoitustuotot ja -kulut	-27	0	-15	0,0 %	-44,9 %	0
Tilikauden voitto (tappio)	-121 629	0	-51 855	0,0 %	-57,4 %	0
Investointimenot	0	0	0			0
Lainakanta 30.6.	0	0	0			0

Henkilöstö	6/2021	6/2020	Muutos
Vakinaiset	10	11	-1
Määräaikaiset ja sijaiset	16	19	-3
Yhteensä	26	30	-4

7.4 Keski-Savon Teollisuuskylä Oy

Tilivelvolliset: toimitusjohtaja Jouko Laitinen ja hallituksen jäsenet

Kaupungin omistusosuus: 100 %

Toiminnan kuvaus

Yhtiön tehtävänä on tukea alueen elinkeinoelämää järjestämällä, ostamalla tai rakennuttamalla teollisuus- ja liiketoimitiloja yritysten käyttöön sekä edistää yritysten kasvua ja sijoittumista alueelle. Yhtiö toimii tiiviissä yhteistyössä muiden konserniyhtiöiden kanssa ja toteuttaa kaupunkistrategiaa.

Yhtiön toimintaympäristö on erittäin haasteellinen. Akkutehtaan kiinteistö on ollut 2/2019 konkurssista alkaen tyhjiillään, mutta pääomakulut sekä kiinteät ylläpitokulut juoksevat koko ajan, tarkoittaen lähes 1 M€ vuodessa. Varkaus on ollut kuitenkin kautta aikojen merkittävä metalli- ja teknologiaosaamisen keskittymä ja alan globaalit toimijat ovat laajentamassa ja keskittämässä toimintoja Varkauteen, joiden toteuttamisessa Teollisuuskylä on tiiviisti mukana.

Olellaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

AFT Service Center lisärakennus luovutettiin käyttäjälle 11.1.2021, tiloista on lunastussopimus. Andritz Varkaus Works Oy:n kanssa allekirjoitettiin vuokrasopimus konepajan rakennuttamisesta 10/2020. Maanrakennustyöt tontilla alkoivat maaliskuussa 2021. Työmaa on hyvässä vauhdissa, pääurakoitsija Rakennustyö Salminen aloitti KVR-urakoinnin toukokuussa 2021.

Akkutehtaan myynti on todella haasteellista, koska ostajaehdokkaat ovat kaikki ulkomaalaisia ja sopimus/rahalienne aiheuttaa erilaisia ongelmia kaupankäynnissä.

Käsityökatu 35 kiinteistöstä on käyty kauppaneuvotteluita vuokralaisen kanssa ja osa kiinteistöstä myytiin 3/2021 Savon Liikekeskus Oy:lle (RTV).

Koronan tuomat ongelmat yrityksille näkyvät Teollisuuskylän vuokralaisten liiketoiminnassa ja aiheuttavat maksuvelvoitteiden viivästymistä, joka vaikuttaa Teollisuuskylän kassanhallintaa.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2021 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Toteuma 30.6.	Tila
Aktiivinen markkinointi kotimaassa ja ulkomaille	Sijoittumiset	2	1	Toteutuu
Kannattavuuden kasvu	Liiketoiminnan tuotto	Positiivinen liikeulos	Todella haasteellista saavuttaa	Ei toteudu
Tilojen täyttöaste	Vuokrausaste	90 %	83 %	Ei toteudu

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Keski-Savon Teollisuuskylä Oy:llä on merkittäviä taloudellisia ongelmia (akkutehdas ja vanhat kiinteistöt), joihin on haettu aktiivisesti ratkaisua omistajan kanssa yhteistyössä. Tilannetta huononsi vielä koronapandemia, joka vaikutti monen vuokralaisen ja lunastussopimusasiakkaan taloudelliseen tilaan ja vuokranmasu-

kykyyn. Varkauden kaupunki takaajana on joutunut vastaamaan akkutehtaan osalta lainan pääoma- ja korkokuluista Teollisuuskylän kassavajeesta johtuen.

Sisäinen valvonta toimii hyvin organisaation sisällä muodostetun työnjaon myötä sekä toimitusjohtajan tiiviillä yhteistyöllä hallituksen ja omistajan kanssa. Myös tilintarkastaja on aktiivinen ja käytettävissä asiantuntija-tehtäviin.

Talous €	TP 1-6 kk 2020	TA2021	TP 1-6 kk 2021	Tot. %	Muutos % ed. vuosi	Ennuste 31.12
Liiketoiminnan tuotot	610 895	1 400 000	560 397	40,0 %	-8,3 %	1 120 000
Liiketoiminnan kulut (sis.poistot)	-755 499	-1 200 000	-839 656	70,0 %	11,1 %	-1 300 000
Liikevoitto (-tappio)	-144 604	200 000	-279 259	-139,6 %	93,1 %	-180 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-55 223	-200 000	-8 851	4,4 %	-84,0 %	-85 000
Tilikauden voitto (tappio)	-199 827	0	-288 110		44,2 %	-265 000
Investointimenot	345 422	15 500 000	5 600 000	36,1 %	1521,2 %	15 500 000
Lainakanta 30.6.	22 322 222	37 822 222	27 093 774	71,6 %	21,4 %	34 300 000

Kirjanpidon tulos kaudelta 1-6/2021 kuvaa Teollisuuskylän taloudellista tilaa. Kiinteät kulut rasittavat kassaa, kun tulovirta ontuu. Teollisuuskylän kiinteistöt ovat iäkkäitä ja korjausvelkaa on paljon. Vuoden aikana on tehty aktiivista kiinteistöjen myyntityötä.

Henkilöstö	6/2021	6/2020	Muutos
Vakinaiset	0	0	0
Määräaikaiset ja sijaiset	0	0	0
Yhteensä	0	0	0

7.5 Varkauden Taitotalo Oy

Tilivelvolliset: toimitusjohtaja Jouko Laitinen ja hallituksen jäsenet

Kaupungin omistusosuus: 100 %

Toiminnan kuvaus

Varkauden Taitotalo Oy:n tehtävänä on omistaa ja hallita kiinteistöjä sekä harjoittaa kiinteistöjen hallinnassa tarpeellista liiketoimintaa.

Toiminnan painopisteenä on ylläpitää vuokrauksen käyttöaste toimitilojen osalta vakaana, vuokrausaste on tällä hetkellä 99,8 %. Kokoustilojen käyttöaste ja myyntituotot ovat romahtaneet koronapandemian takia. Yhtiö on muuttanut kokoustiloja toimitiloiksi.

Toimitiloille Navitas – ympäristöön on hyvä kysyntä ja suunnittelemme uudisrakennusta. Suunnitelma toteutetaan, jos kaupunkikonsernin talous- ja toimitilojen kokonaistarve sitä edellyttää ja antaa siihen mahdollisuuden.

Olennaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Taitotalon toimitilojen vuokraustilanteeseen koronapandemia ei ole vaikuttanut juuri ollenkaan, vaikka yritysten henkilöstöt ovat olleetkin pääsääntöisesti etätöissä. Tämä kuvaa hyvin vuokralaisten tyytyväisyyttä tiloihin, niitä ei lähdetä irtisanomaan vaan uskotaan tulevaisuuteen.

Kokoustoiminta on ollut koronan takia lähes pysähdyksissä. Navitaksen avarat kokoustilat on kalustettu tällä hetkellä koronavaatimusten mukaan.

Varkauden Taitotalo Oy on panostanut uuteen teknologiaan ja energiatalouteen hankkimalla aurinkopaneelitalojen katoille sekä lisäksi sähköavusteisille polkupyörille oman katoksen, jossa lataus hoituu työpäivän aikana. Jo aikaisemmin Navitakseen hankittiin sähköautojen latauspiste. Kesällä toteutettiin myös kauan toivottu muutostyö pääovien osalta, nyt esteetön kulku pääovista on mahdollista.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2021 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Toteuma 30.6.	Tila
Toimistotilojen vuokraus	Vuokrausaste	Ylläpidetään (99,8 %)	99,8 %	Toteutuu ■
Kokoustilojen myynti	Myyntituotto	Nostetaan	Ei ole noussut	Ei toteudu □
Asiantunteva yritys-keskus	Asiakastyytyväisyys	4	4	Toteutuu ■

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Varkauden Taitotalo Oy:n toiminta perustuu tasapainoiseen tulojen ja menojen hallintaan, jossa ei ole suuria riskejä. Vuokralaiset ovat selvinneet koronapandemiasta erittäin hyvin. Kokouspalvelutoiminnan lähes loppuessa koronan myötä, Taitotalo on panostanut muuttamalla kokoustiloja vuokrattaviksi toimitiloiksi.

Sisäinen valvonta toimii työtehtävien hallinnalla ja taloushallinnon tehtäväjaolla.

Toimitusjohtaja pitää aktiivisesti yhtiön hallituksen ja omistajan ajan tasalla talouden toteutumisesta.

Talous €	TP 1-6 kk 2020	TA2021	TP 1-6 kk 2021	Tot. %	Muutos %	
					ed. vuosi	Ennuste 31.12
Liiketoiminnan tuotot	1 090 277	2 200 000	1 044 536	47,5 %	-4,2 %	2 100 000
Liiketoiminnan kulut (sis.poistot)	-958 036	-1 800 000	-888 312	49,4 %	-7,3 %	-1720000
Liikevoitto (-tappio)	132 241	400 000	156 224	39,1 %	18,1 %	380 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-122 504	-300 000	-38 457	12,8 %	-68,6 %	-300000
Tilikauden voitto (tappio)	9 737	100 000	117 767	117,8 %	1109,4 %	80 000
Investointimenot	0	0	45 738			100 000
Lainakanta 30.6.	17 580 688	0	16 591 061		-5,6 %	15 600 000

Henkilöstö	6/2021	6/2020	Muutos
Vakinaiset	0	0	0
Määräaikaiset ja sijaiset	0	0	0
Yhteensä	0	0	0

7.6 Keski-Savon Vesi Oy

Tilivelvolliset: toimitusjohtaja Arto Lehtonen ja hallituksen jäsenet

Kaupungin omistusosuus: 100 %

Toiminnan kuvaus

Keski-Savon Vesi Oy:n tehtävänä on veden hankinta ja viranomaisten laatuvaatimusten täyttävän talousveden toimittaminen kiinteistöihin sekä jätevesien johtaminen ja puhdistaminen lupaehtojen mukaisesti.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2021 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Toteuma 30.6.	Tila
Puhtaan veden tuottaminen	Vesijohtoveden laatu täyttää hyvin STM:n talousvedelle asettamat laatuvaatimukset. Veden pH pidetään mahdollisimman hyvin arvossa 8,0.	Vesijohtovesi täyttää vaatimukset	Vesijohtovesi täyttää vaatimukset.	Toteutuu
Ympäristön kuormitus	Jätevedet puhdistetaan lupaehtojen mukaisesti Ohjjuoksutusten määrä/lupaehdot	Lupaehdot täyttyvät	Ei ylivuotoja. Puhdistamon puhdistusteho jäi alle vaatimuksen yhdessä mittauksessa.	Toteutuu osittain
Henkilöstön hyvinvointi	Työtaturmien määrä	Työtaturmien määrä 0	Ei työtaturmia.	Toteutuu
Seudulliset kilpailukykyiset maksut	Taksat	Taksataso keskimäärin alle naapurikuntien	Taksat ovat seudullisesti kilpailukykyiset.	Toteutuu

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Toiminnan merkittävimmät riskit liittyvät vedenottamoiden saastumiseen, veden laadun hallintaan, omaisuusvahinkojen (konerikot, keskeytykset) ja jäteveden käsittelyn toimintaan. Merkittäviä vahinkoja voi aiheutua myös hallitsemattomista äkillisistä viemäreiden tukkeutumisista.

Talous €	TP 1-6 kk 2020	TA2021	TP 1-6 kk 2021	Tot. %	Muutos % ed. vuosi	Ennuste 31.12
Liiketoiminnan tuotot	2 365 400	5 025 000	2 340 700	46,6 %	-1,0 %	5 025 000
Liiketoiminnan kulut (sis.poistot)	-1 918 428	-4 061 000	-2 081 908	51,3 %	8,5 %	-4 061 000
Liikevoitto (-tappio)	446 972	964 000	258 792	26,8 %	-42,1 %	964 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-399 210	-803 297	-398 628	49,6 %	-0,1 %	-803 297
Tilikauden voitto (tappio)	47 762	160 703	-139 836	-87,0 %	-392,8 %	160 703
Investointimenot	495 580	1 490 000	275 556	18,5 %	-44,4 %	1 490 000
Lainakanta 30.6.	45 414 000	45 414 000	45 414 000	100,0 %	0	45 414 000

Henkilöstö	6/2021	6/2020	Muutos
Vakinaiset	11	11	0
Määräaikaiset ja sijaiset	1	0	1
Yhteensä	12	11	1

7.7 Kiinteistö Oy Kongressi- ja kulttuurikeskus

Tilivelvolliset: toimitusjohtaja ja hallituksen jäsenet

Kaupungin omistusosuus: 51,9 %

Toiminnan kuvaus

Yhtiön tehtävänä on hallita, ylläpitää ja kehittää Kauppatori 6-kiinteistöä (Warkaus-sali, hotellihuoneet ja toimistotilat). Toimintaympäristö ei ole muuttunut osavuositarkastuskaudella. Kadun peruskorjauksesta kiinteistön edustalla ei sanottavasti ole ollut haittaa.

Toiminnan painopistealueet.

1. Kustannustehokas hallinta ja ylläpito.
2. Laadukas ja nykyaikainen toimitila käyttäjille.

Rakennuksen käytöstä ja toiminnasta vastaa Hotel Oscar (Nemeko Oy).

Olennaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Kiinteistön käyttöaste on koronan takia alhaisempi kuin ennen pandemiaa. Yhtiön talouteen sillä ei tosin ole ollut vaikutusta.

Merkittävä investointi on toukokuussa aloitettu ilmastointilaitteiden ja niiden automaation uusinta.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2021 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Toteuma 30.6.	Tila
Rakennuksen kunnon ylläpito	Häiriöilmoitukset	Ei ilmoituksia	Ei ilmoituksia	Toteutuu
Käyttäjien tyytyväisyys	Valitukset/huomautukset	Ei valituksia	Ei valituksia	Toteutuu
Kustannusten minimointi	Yhtiövastikkeen suuruus	Korotus alle yleisen kustannustason nousun	Tavoitteen mukainen	Toteutuu

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Yhtiön sisäisestä valvonnasta huolehtivat toimitusjohtaja, hallituksen jäsenet ja tilintarkastaja.

Yhtiökokous on 12.5.2021 hyväksynyt riskienhallintasuunnitelman, jonka mukaan mahdollisesti realisoituvat riskit hallitaan. Heinäkuussa todettiin hotellihuoneessa vesivahinko (lattialämmitysputkiston vuoto) ja tämä toteutunut riski eliminoidaan em. suunnitelman mukaisesti.

Talous €	TP 1-6 kk 2020	TA2021	TP 1-6 kk 2021	Tot. %	Muutos %	
					ed. vuosi	Ennuste 31.12
Liiketoiminnan tuotot	128 160	126 011	126 011	100,0 %	-1,7 %	126 011
Liiketoiminnan kulut (sis.poistot)	-102 481	-125 160	-115 496	92,3 %	12,7 %	-125160
Liikevoitto (-tappio)	25 679	851	10 515	1235,8 %	-59,1 %	851
Rahoitustuotot ja -kulut	-192	-650	-84	12,9 %	-56,4 %	-650
Tilikauden voitto (tappio)	25 487	201	10 432	5191,9 %	-59,1 %	201
Investointimenot	0	0	0			0
Lainakanta 30.6.	6 367 747	6 367 747	6 367 747	100 %	0,0 %	0

Henkilöstö	6/2021	6/2020	Muutos
Vakinaiset	1	1	0
Määräaikaiset ja sijaiset	0	0	0
Yhteensä	1	1	0